

הזֹהַר הַקָּדוֹשׁ

זֹהַר נוֹחַ

The Holy Zohar

Zohar Noach

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.

Memorial page

For the soul elevation of

**Lazar ben
Manya**

לעילוי נשמת

רב יחיאל הלל בן רב יעקב

לעילוי נשמת

יוכבד הענא בת חיים יהושע פאליק

For the soul elevation of

**Shayna Mindel bat
Rav Yechiel Hillel**

לעילוי נשמת

יחיה בן חיים

לעילוי נשמת

יהודית בת נחמיה

1. אלה תולדות נח. רבי חייא פתח, (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצח מטעי מעשה ידי להתפאר. אשריהם ישראל שעוסקים בתורה ויודעים דרכי התורה שבגללה יזכו לעולם הבא.

2. בא ראה, לכל ישראל יש חלק לעולם הבא, מה הטעם? משום ששומרים הברית שהעולם עומד עליה, כמו שנאמר (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ לא שמת. ועל זה, ישראל ששומרים הברית וקבלו אותה, יש להם חלק לעולם הבא.

3. ולא עוד, אלא משום כך נקראו צדיקים. מפאן למדנו, כל מי ששומר הברית הוא שהעולם עומד עליה, נקרא צדיק. מנזן לנו מיוסף. משום ששמר את ברית העולם זכה שנקרא צדיק. ועל כך ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

1. אלה תולדות נח, רבי זוויא פתח (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצח מטעי מעשה ידי להתפאר. זכאין אנן ישראל דמשתדלי באורייתא, וידעי ארוזין דאורייתא, דבגינה יזכו לעלמא דאתי.

2. תא זווי, כל ישראל אית לון זולקא לעלמא דאתי. מאי טעמא בגין דנטרין ברית דעלמא אתקיים עליה. כמא דאת אמר, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ לא שמת. ועל דא ישראל דנטרין ברית וקבילו ליה אית לון זולקא בעלמא דאתי.

3. ולא עוד אלא בגין כך אקרון צדיקים. מפאן אוליפנא כל מאן דנטרין האי ברית דעלמא אתקיים עליה. אקרי צדיק. מנא לן מיוסף. בגין דנטר ליה לברית עלמא, זכה דאקרי צדיק. ועל כך ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

Isaiah 60:21

”ועמד כלם צדיקים, לעולם יירשו ארץ; נצר מטעי מעשה ידי, להתפאר.”

“Then all your people will be righteous; they will possess the land forever, the branch of my planting, the work of my hands, that I may be glorified.”

The Zohar quotes the prophet Isaiah and says “Praiseworthy are the Israelites that study and know the ways of the Torah. Because of it, they will merit the world to come.

The verse says “ALL your people...” because the Israelites have access to the sefira of Yessod and able to connect higher than any other nation. The Zohar clarifies that even though we have the access, only those who use the tools of the Torah would be able to merit the world to come, which is the world without any negativity, peace, and fulfillment under the control of Mashiach.

Jeremiah 33:25

”כה אמר יהוה, אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ, לא שמת.”

“Thus says YHVH, ‘If My covenant for day and night stand not, and the fixed patterns of heaven and earth I have not established”

‘The covenant’ is the aspect of Yessod that connects ‘heaven and earth’ which is Malchut and Zeir Anpin. God established the covenant, giving the Israelites access to draw from his light from the upper levels.

On the individual level, a person needs to keep his sexual connections on a pure level in order to have a greater ability in making a spiritual connection to Yessod and above.

The study of the Zohar is the highest level of Torah study that gives us the power to purify ourselves on all levels and have a continuous connection to Yessod.

On the global level, bringing more people to study the Zohar brings the entire world closer to Yessod, opening gates for more light in the world and for the coming of Mashiach.

The Zohar is the tool that can give us the protection of Noah's Ark. The Daily Zohar and Unity Zohar are tools that help us all earn the tickets to Noah's Ark and its protection.

Earn your ticket!

4. רבי אלעזר אומר, אלה בכל אתר פסל את הראשונים תנינן וכו'. מה פתוב למעלה בפרשת בראשית? (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד וגו'. אותו הנהר ששופע ויוצא ונקנס לגן ומשקה אותו מהשקאה שלמעלה, ועושה לו נחת ועושה פרות ומגדל זרעים, הוא אז נוח לכל. וזה נוח לגן. וזה עושה מנוחה בו [נ"א לגן, והגן נח בו], כמו שנאמר (שם) כי בו שבת, וכתוב וישבת ביום השביעי. וזה סוד שדבר זה עושה תולדות ולא אחר.

5. בא ראה, כמו זה נח למטה הברית הקדוש היה דגמא שלמעלה, ועל זה נקרא איש האדמה. וסוד למדנו, שהרי נח הצטרף לתבה להתחבר עמה ולקיים זרע של הכל, שכתוב לחיות זרע.

6. מי זו התבה? [זה] ארון הברית. ונח והתבה למטה כף הם כמו דגמא [זו] שלמעלה. בנח פתוב ברית, שכתוב והקימתי את בריתי אתך. ועד שהתקנים בו ברית לא נכנס לתבה, שכתוב והקימתי את בריתי אתך ובאת אל התבה. ואז היתה התבה ארון הברית. [זו]

Genesis 6:18

“והקמתי את-בריתי, אתך; ובאת, אל-התבה-אתה, ובניך ואשתך ונשי-בניך אתך.”

“But I will establish my covenant with you, and you shall come into the ark, you, your sons, your wife, and your sons' wives with you.”

The Zohar explains the order of connection and protection that Noah received from God. He needed to establish the covenant, which we explained in previous

4. רבי אלעזר אומר, אלה בכל אתר פסל את הראשונים תנינן וכו'. מה פתוב למעלה בפרשת בראשית? (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד וגו'. ההוא נהר דנגיד ונפיק ועייל לגנתא ואשקי ליה משקיו דלעילא ועביר ליה זייוזא ועביר איבין ורבי זרעין. והוא כדון זייוזא לכלא. ודא זייוזא ליה לגנתא. ודא עביר זייוזא ביה (נ"א לגנתא. וגנתא נייחא ביה). כמא דאת אמר (בראשית ג) כי בו שבת. וכתוב, (בראשית ב) וישבות ביום השביעי. ודא רזא דמלה דא עביר תולדות ולא אחרא.

5. תא וזוי (כח ב) כגוונא דא נזו לתתא. קיימא קדישא הוה דוגמא דלעילא. ועל דא אקרי איש האדמה. ורזא אוליפנא, דהא נזו אצטרך לתיבה לאתזכרא בה. ולקיימא זרעא דכולא דכתיב לזויות זרע.

6. מאן תיבה. דא (דא) (לג ב) ארון הברית. ונזו ותיבה לתתא הכי הוו כדוגמא (דא) דלעילא. נזו פתיב ביה ברית דכתיב והקימותי את בריתי אתך וגו'. ועד דאתקיים ביה ברית לא עייל לתיבותא. דכתיב והקימותי את בריתי אתך ובאת אל התיבה. וכדון הוה תיבה ארון הברית.

DZ as the connection to Yessod. Then he could come into the Ark and make it the Ark of the Covenant.

The two tablets Moses brought down from Mount Sinai were kept in a special Ark that was called the 'Ark of the Covenant'.

This Zohar adds to the previous study and emphasis on our connection to the Torah as a tool of protection.

Genesis 2:10

”וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן; וּמִשָּׁם, יִפְרֹד, וְהָיָה, לְאַרְבָּעָה נְאֻשִׁים”

“Now a river flowed out of Eden to water the garden; and from there it divided and became four rivers.”

The Zohar explains that this verse reveals the secret of Yessod that waters the Garden, which is the aspect of Malchut and brings fruits.

Noah kept the connection to Yessod and was able to manifest fruits in the world of Malchut. For that reason, the Torah describes him as 'Man of the soil (earth)'. Because of his righteousness, Noah was able to protect his entire family.

7. תִּבְחָה וְנֹחַ, הַכֹּל בְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וּבְגִלְלָה שֶׁהַבְּרִית הַזֹּאת לְמַעַלָּה, הוּא עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת. בְּמוֹ זֶה נֹחַ [לְמַטָּה] הוּא עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת. מִשּׁוּם כֵּךְ [בְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר] אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נֹחַ.

7. תִּבְחָה וְנֹחַ כֹּלָא בְּנֻנְיָא דְלַעֲיָלָא. וּבְגִין דְּהָאִי בְּרִית לַעֲיָלָא הוּא עֲבִיד תוֹלְדוֹת. בְּנֻנְיָא דָּא נֹחַ (ד"א לתתא) אִיהוּ עֲבִיד תוֹלְדוֹת. בְּגִינֵי כֵךְ (כמא דאת אמר) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נֹחַ.

8. נֹחַ אִישׁ צַדִּיק, כֵּךְ הוּא בְּנֻדָּאֵי בְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (משלי י') וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְהָאָרֶץ מִתְקַיֶּמֶת עַל זֶה, שֶׁהָרִי הוּא הַעֲמוּד שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו, וּמִיָּהוּ? זֶה צַדִּיק, וְנֹחַ נִקְרָא צַדִּיק לְמַטָּה.

8. נֹחַ אִישׁ צַדִּיק. הֵכִי הוּא וְדָאֵי בְּנֻנְיָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא (משלי י') וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם כְּתִיב. וְהָאָרֶץ עַל דָּא אֲתִקְיִימֶת. דְּהָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְעֻלְמָא קְיָימָא עֲלֵיהּ. וּבִמָּאן אִיהוּ דָּא צַדִּיק. וְנֹחַ אֲקָרִי צַדִּיק לְתַתָּא.

9. וְסוּד [נ"א זֶה] שֶׁל הַכֹּל – אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהֵלֵךְ נֹחַ. דְּוָקָא. שְׁלֵא נִפְרֹד מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים, וְשִׁיחִיָּה הוּא בְּאָרֶץ בְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה אִישׁ צַדִּיק יִסּוֹד הָעוֹלָם. בְּרִית שְׁלוֹם, שְׁלוֹם שֶׁל הָעוֹלָם. אִישׁ הָאֲדָמָה וְדָאֵי. וְעַל זֶה (בראשית ו') וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'.

9. וְרָזָא (נ"א דא) דְּכֹלָא, אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהֵלֵךְ נֹחַ, דִּיִּיקָא, דְּלֵא אֲתַפְרֵשׁ מַנִּיָּה לְעֻלְמִין. וּלְמַהוּ הוּא בְּאָרֶץ בְּנֻנְיָא דְלַעֲיָלָא אִישׁ צַדִּיק יִסּוֹדָא דְעֻלְמָא. בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלֵמָא דְעֻלְמָא. אִישׁ הָאֲדָמָה וְדָאֵי. וְעַל דָּא (בראשית ו') וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יי'.

10. תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, מֵאִי בְּדוֹרוֹתָיו, מֵאִי בְּדוֹרוֹתָיו? אֱלֹהֵי אוֹתָם שִׁיַּצְאוּ מִמֶּנּוּ. הוּא הַשְּׁלִים אֵת כָּלָם, וְהוּא הָיָה שְׁלֵם מִכָּלָם. תָּמִים הָיָה – שְׁנוּלָד מִהוּל, שֶׁכְּתוּב הַתְּהֵלֵךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו – וְלֵא בְּדוֹרוֹתָיו שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יֵצֵא [תוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם].

10. תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. מֵאִי בְּדוֹרוֹתָיו, אֲלִין אֲנֹן דְּנִפְקוּ מַנִּיָּה. הוּא אֲשֵׁלִים לְכֻלָּהוּ. וְהוּא הָיָה שְׁלִים מִכָּלָהוּ. תָּמִים הָיָה דְּאֲתִיִּילִיד מִהוּל דְּכְתִיב הַתְּהֵלֵךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו וְלֵא בְּדוֹרִין דְּעֻלְמָא דְּהָא מַנִּיָּה נִפְקוּ תוֹלְדוֹת בְּעֻלְמָא.

Genesis 6:9

”אלה, תולדת נח—נח איש צדיק תמים הִיָּה, בְּדוֹרָתוֹ: אֶת-הָאֱלֹהִים, הַתְּהֵלֵךְ-נח”

“These are the generations of Noah. Noah was a righteous man, blameless in his generation. Noah walked with God.”

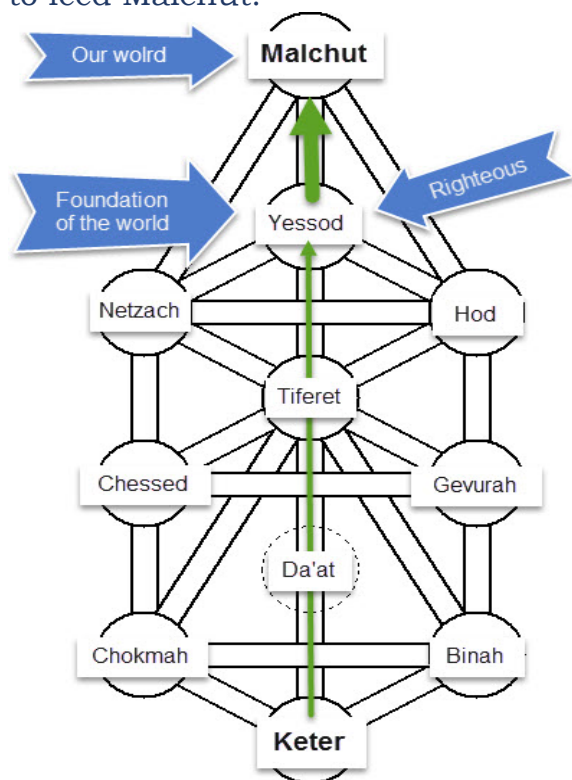
The Torah calls Noah a 'Righteous man'. The Zohar quotes Proverb 10:25 "יְצִדִּיק, יְסוֹד עוֹלָם" "And the righteous is a foundation of the world".

The upside image of the Tree of Life explains why the righteous, who is the man that holds to the Sefirah of Yessod is called 'foundation of the world'.

Kabbalah teaches us that Keter is the root of everything, and through a process, the Light moves from one Sefirah to another, all the way to Malchut. Yessod is the one that gathers all the lines into one to feed Malchut. Without Yessod, Malchut would not exist.

Remember that our vision of this world is only an interpretation of our five limited senses. Our eyes see the world around us upside down and the brain makes the 'correction' or maybe the 'corruption' of the true image. The Zohar calls this world a 'world of lies' because what we see is not true.

The righteous have the power to draw the light from all the Sefirot above/below to feed Malchut.

11. בא ראה, נח ראוי היה מים שנברא העולם להיות בתבה בחבור אחד להכנס בה, ועד שלא התחברו באחד, לא היה העולם בראוי. אחר כך מה פתוב? (שם ט) ומאלה נפצה כל הארץ. מהו נפצה? כמו שנאמר (שם ב) ומשם יפרד. שמשם נמצא פרוד והתפארו תולדות לכל הצדדים

11. תא וזוי, נזו אתנוזי מיומא דאתברי עלומא למהוי בתיבה בוזבורא זור ולמיעל בה, ועד לא אתנוברו כוזדא לא הוה עלומא כדקא יאות, לבתר מה בתיב, (בראשית ט) ומאלה נפצה כל הארץ. מהו נפצה? כמה דאת אמר, (בראשית ב) ומשם יפרד. דביתמן אשתכחז פרוזא ואתבדרו תולדות לכל סטריין.

12. והכל אחד כדגמא אחת. משום כך אלה תולדות נח. אלה ודאי. שהרי יסוד העולם הוא שעושה תולדות לקים בארץ. בא רבי אבא ונשקו. אמר, אריה בכחו נוקב סלע ושובר. כך זה בודאי. ובא וראה, משעור התבה גם כך זה.

13. למה נח נח פעמים? אלא כל צדיק וצדיק שבעולם יש לו שתי רוחות – רוח אחת בעולם הזה, ורוח אחת בעולם הבא. וכך תמצא בכל הצדיקים: משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. פרט ליצחק שלא כתוב בו כמו שכתוב בהם, משום שייצחק, בשעה שנקרב על גבי המזבח, יצאה נשמתו שהיתה בו בעולם הזה. וכיון שנאמר באברהם ברוך מחיה המתים, שבה אליו נשמתו של העולם הבא. משום זה תמצא שלא יחד הקדוש ברוך הוא את שמו אלא על יצחק, משום שנחשב כמת. ועל זה רמז הכתוב ואמר (איוב טו) הן בקדשו לא יאמין וגו'.

12. וככלא זוד כדוגמא זודא. בגיני כך אלה תולדות נח. אלה ודאי. דהא יסודא דעלמא איהו דעביר תולדות לקיימא בארעא. אתא רבי אבא ונשקיה. אמר אריא בזויליה טיגרא נקיב ותבר. כך הוא ודאי. ותא זוזי, משיעורא דתיבותא אוף גמי הכי הוא.

13. תוספתא למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תרין רוזנין. רוזנא זוד בעלמא דין ורוזנא זוד בעלמא דאתי. והכי תשכחון בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיעזוק דלא כתיב ביה כמה דכתיב בהו. בגין דיעזוק בשעתא דאתקרב על גבי מזבחא נפקת נשמתיה דהות ביה בהאי עלמא. וכיון דאתמר ביה באברהם, ברוך בזויה המתים תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשכחון דלא יזוד קודשא בריך הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב כמת ועל דא רמז קרא ואמר (איוב ז) הן בקדושי לא יאמין וגו'.

Genesis 6:9

“אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים הנה בדרתיו את האלהים התהלך נח”

“These are the generations of Noah Noah was a righteous man, blameless in his generation. Noah walked with God.”

Noah is mentioned in the Torah with a double name, ‘Noah Noah’. Moses, Jacob, Abraham and Samuel the prophet were all mentioned with their name doubled, except for Isaac. The Zohar explains that the righteous people have two connected souls, one in this world and one for the world to come. Isaac is a special case because when his father, Abraham, sent his hand with the knife to kill him, the soul of this world left him and when the angel stopped Abraham from completing the act, Isaac received his soul of the world to come.

Because of that event, his father was called “מחיה המתים” “resurrect the dead”. This is the second blessing of the silent prayer. The first one is for Abraham, Chessed. The Second if for Isaac, Gevurah, and the reference to the resurrection of the dead.

The binding of Isaac was a process of controlling the left side with the Chessed of Abraham. Because of that, Isaac could bring a pure and complete child, Jacob, to the world. Jacob benefitted from the work of his father and grandfather and was able to form the third column and establish balance in the Tree of Life.

His righteousness earned him the name Israel and becoming the seed of all Israelites.

14. דְּבַר אֲחֵר אֱלֹה תוֹלְדוֹת, מִשּׁוּם שְׁהִיָּה צַדִּיק שֶׁבַח אוֹתוֹ פְּעָמִים. תָּמִים הָיָה בְּדַרְתּוֹ, אֲבָל בְּדוֹרוֹת אַחֲרָיִם אֵינוֹ נִחְשָׁב לְכָלֹם, כְּמוֹ דוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם וְדוֹר מֹשֶׁה וְדוֹר דָּוִד. דְּבַר אַחֵר, רָאָה מָה עָשָׂה בְּדוֹר שְׁבָלִם רִשְׁעִים, קָל וְחֹמֶר אֵלֹה הָיָה בְּדוֹר שְׁבָלִם צַדִּיקִים. ע"כ הַתּוֹסֵפֶת

14. דְּבַר אֲחֵר אֱלֹה תוֹלְדוֹת בְּגִין דְּהוּא צַדִּיק שֶׁבַח לֵיהּ תְּרֵי זְמָנִי. תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, אֲבָל בְּדָרִין אֲחֵרִין אֵינוֹ נִחְשָׁב לְכָלֹם, כְּמוֹ דְּרָא דְאַבְרָהָם וְדְרָא דְמֹשֶׁה וְדְרָא דְדָוִד. דְּבַר אֲחֵר זְמָנִי מֵאִי עֲבַד בְּדָרָא דְכָלֹהּ זְמָנִים, קָל וְחֹמֶר אֵלֹה הָיָה בְּדָרָא דְכָלֹהּ צַדִּיקִים: (עַד כֹּאן תּוֹסֵפֶת)

15. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת ה' אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ. הַפְּסוּק הַזֶּה הָרִי נִתְבָּאֵר, וּבְאַרְהוֹ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מָה זֶה חֲזוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כא) חֲזוּת קִשָּׁה הָגֵד לִי. בְּמַעֲשָׂיו שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מִתְגַּלֶּה נְבוּאָה עֲלִיוֹנָה לְבָנֵי אָדָם. אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת – שְׁמוֹת וְדָאִי, שֶׁהָרִי הַשֵּׁם גּוֹרֵם לְכָל.

15. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת (בְּדִפּוֹס קְרִימוֹנָא אֱלִיקִים, וְעִי' מ"ש לְעִיל נח ב) יי אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ. הָאִי קָרָא הָא אֲתֵמַר וְאִיקְמוּהָ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מֵאִי חֲזוּ. כְּמוֹ דְּאֵת אֲמַר, (ישעיה כא) חֲזוּת קִשָּׁה הָגֵד לִי. בְּעוֹבְדֵי דְקוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא עֲבִיד, אֲתֵגְלִי נְבוּאָה עֲלָאָה לְבָנֵי נִשְׂאָ. אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת, שְׁמוֹת וְדָאִי, דְּהָא שְׂמָא גָרִים לְכָלָא.

Psalms 46:9

”לְכוּ-חֲזוּ, מַפְעָלוֹת יְהוָה – אֲשֶׁר-שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ”

“Come, behold the works of YHVH, how he has brought desolations (שְׁמוֹת) on the earth.”

According to the Zohar we should read the word שְׁמוֹת as שְׁמוֹת. Same letters with different meaning.

The Zohar reveals to us that the visions and prophecies come to people according to the actions of God. When we see and understand the names of all that is in existence then we can see the work of God.

In Genesis 2:19 we read the power given to us to speak and name everything around us.

וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה, כָּל-חַיֵּית הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם, לִרְאוֹת מֶה-יִקְרָא-” לוֹ; וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא-לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה, הוּא שְׁמוֹ

”Now out of the ground YHVH God had formed every beast of the field and every bird of the heavens and brought them to the man to see what he would call them. And whatever the man called every living creature, that was its name.”

Words are spiritual building blocks that manifest in this world. As we learn from this verse, God gave Adam and all of us the power to speak and form words to build our own world. The Book of Formations calls the Hebrew letters אַבְנִים, ‘stones’ and words are called תִּיבוֹת, ‘Boxes, chests’. Every letter is a building block and every word is a vessel that carries specific Light and energy.

Everything in existence has a name that defines its essence. Kabbalah uses the numerical value of each letter and word to reveal and explain its inner force.

In Genesis 1:26 we read “ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, ” “And God created man in his own image....” and in the next chapter (2:7) we read “ וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם, עֹפֶר מִן-הָאָדָמָה, וַיִּפַּח בְּאַפָּיו, נִשְׁמַת חַיִּים; וַיְהִי הָאָדָם, ” לְנֶפֶשׁ חַיָּה.”

“then YHVH God formed the man of dust from the ground and breathed into his nostrils the breath of life, and the man became a living creature.”

In the first time, God ‘created’ man on the spiritual level with all of its potential, man and woman together. The second time God ‘formed’ man from the dust of the earth.

We understand that the spiritual force must exist before the action on the lower and material level.

The spiritual energy of the Hebrew letters existed even before the world was created. We have the power to put them together and ‘form’ new energies.

Your name is who you are. The word that you are use in your life determines the world around you as well as your future because the energy you bring out to the world will manifest eventually.

16. כתוב ויקרא את שמו נח לאמר זה וגו', למה כאן לאמר? ולמה זה? אלא לאמר זו האשה. זה זה צדיק. כתוב כאן זה ינחמנו, וכתוב שם (ישעיה כה) זה ה' קוינו לו. אשריהם הצדיקים שרשומים ברשם של חותמת המלך להיות בשמו רשומים, והוא שם שמות בארץ בראוי.

17. כתוב ויקרא את שמו נח, וכתוב ויקרא שמו יעקב. למה לא כתוב את? אלא שם דרגה אחרת [ד"א אחת] וכאן דרגה אחרת, [נ"א את, כמו שנאמר ונראה את ה'] בכתוב (שם ו) ונראה את ה'. ונראה ה' לא כתוב אלא את ה', גם כך בנח ויקרא את שמו נח. ויקרא שמו יעקב – דרגה שלו הקדוש ברוך הוא ממש קרא לו יעקב. אבל כאן את – להכליל את השכינה [נ"א שהיא דרגה אחרת למטה].

18. אלה תולדות נח וגו'. רבי יהודה פתחו (תהלים קיב) טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט. טוב איש – זה הקדוש ברוך הוא שנקרא טוב, כמו שכתוב (שם קמה) טוב ה' לכל, וכתוב (שמות טו) ה' איש מלחמה. לכל הזה חונן ומלוה, למקום שאין לו משלו, ואותו מקום נזון ממנו. יכלכל דבריו במשפט – שהרי אותו דבר לא נזון אלא במשפט, כמו שנאמר (תהלים פט) צדק ומשפט מכון בסאף.

16. כתיב ויקרא את שמו נח לאמר זה וגו' אמאי הכא לאמר. ואמאי זה. אלא לאמר דא אתתא. זה דא צדיק. כתיב הכא זה ינחמנו, וכתיב התם (ישעיה כה) זה יי קוינו לו. ופאין אנון צדיקא דרשימין ברשימו דגושפנקא דמלכא למהוי בשמיה רשימין ואיהו שוי שמיהן בארעא כדקא יאות.

17. כתיב ויקרא את שמו נח. וכתיב, (וישב כפו ב) ויקרא שמו יעקב. אמאי לא כתיב את. אלא התם דרגא אנורא (ד"א חדא) והכא דרגא אנורא. (נ"א את, כמה דאת אמר ואראה את יי) כדכתיב, (ישעיה ו) ונראה את יי. ונראה יי לא כתיב אלא את יי. אוף הכא בנח ויקרא את שמו נח. ויקרא שמו יעקב דרגא דיליה, קודשא בריך הוא ממש קרא ליה יעקב. אבל הכא את לאתכללא שכינתא. (נ"א דהיא דרגא אחרא לתתא):

18. אלה תולדות נח וגו'. רבי יהודה פתחו (תהלים קיב) טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט. טוב איש, דא קודשא בריך הוא דאקרי טוב. כמה דכתיב, (תהלים קמה) טוב ה' לכל. וכתיב, (שמות טו) ה' איש מלחמה. להאי כל חונן ומלוה. לאתר דלית ליה מדיכיה. וההוא אתר מניה אתון יכלכל דבריו במשפט, דהא ההוא דבר לא אתון אלא במשפט כמה דאת אמר (תהלים פט) צדק ומשפט מכון בסאף.

Genesis 5:29

“ויקרא את-שמו נח, לאמר: זה ינחמנו ממעשנו, ומעצבון ידינו, מן-האדמה, אשר אררה יהוה.”

“and called his name Noah, saying, “Out of the ground that YHVH has cursed, this one shall bring us relief from our work and from the painful toil of our hands.””

Genesis 25:26

“וְאַחֲרֵי-כֵן יָצָא אַחִיו, וַיְדוּ אֶחָזֶת בְּעֶקֶב עֵשָׂו, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, יַעֲקֹב; וַיִּצְחָק בֶּן-שָׁשִׁים שָׁנָה, בְּלִדְתָּם אֹתָם.”

“Afterward his brother came out with his hand holding Esau’s heel, so his name was called Jacob. Isaac was sixty years old when she bore them.”

The English translation cannot show or reveal the secrets of the difference in the naming of Noah and Jacob. The Zohar explains that the letters אַת in the naming of Noah connect him to the Shechina. Noah’s father named him with a prophecy that Noah’s future actions and connection to the ground. Noah’s connection and righteousness were related to the lower levels.

Jacob was named with a connection to the higher level. He was named Jacob because he was holding the heel עֶקֶב of his brother and ' Y that connected him to the highest spiritual levels. The Y ' also puts Jacob spiritually before his brother, Esau.

The Zohar also reveals to us that God puts the names in the mouth of the fathers. They become like prophets, revealing the future of the person through his name.

This brings us back to the previous study and the verse from Psalms 46:9

“לָכוּ-נַזְזוּ, מִפְּעֻלוֹת יְהוָה- אֲשֶׁר-שָׂם שְׁמוֹת בָּאָרֶץ”

“Come, behold the works of YHVH, how he has brought desolations (שְׁמוֹת) on the earth.”

It should be read as “Come, behold the works of YHVH, how he has brought names to the earth.”

The end of paragraph 15 of Zohar Noah clearly states

“אֲשֶׁר שָׂם שְׁמוֹת, שְׁמוֹת וְדָא, דְּהָא שְׂמָא גְרָמִים לְכָלֵּא”

“the name is the cause of everything”.

19. דְּבַר אַחֲרָא טוֹב אִישׁ - זֶה צַדִּיק, שְׂכָתוֹב (ישעיה ג) אֲמָרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֵאָכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה נָח, שְׂכָתוֹב נָח אִישׁ צַדִּיק. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זֶה הַשֶּׁבַח שֶׁל הַשְּׂכָתָה שָׁבוּ פָתַח טוֹב, שְׂכָתוֹב (תהלים צב) טוֹב לְהוֹדוֹת לָהּ.

19. דְּבַר אַחֲרָא טוֹב אִישׁ, דָּא צַדִּיק דְּכַתִּיב, (ישעיה ג) אֲמָרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֵאָכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר דָּא נָח דְּכַתִּיב נָח אִישׁ צַדִּיק. רַבִּי יִצְחָק אָמַר דָּא שְׂכָתוֹב דְּשְׂכָתָה, דְּכִיָּה פָתַח טוֹב, דְּכַתִּיב, (תהלים צב) טוֹב לְהוֹדוֹת לָהּ.

20. רַבִּי חֵיִיא אָמַר, הַבֵּל אֶחָד, וְכָלֵּא אֲמָרוּ דְּבַר אֶחָד. וְזֶה עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם. תוֹלְדוֹת שֶׁל הָעוֹלָם מִי הֵם? אֵלּוּ נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם פְּרִי מַעֲשֵׂי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

20. רַבִּי חֵיִיא אָמַר כָּלֵּא וְזֶה וְכָלֵּא מִלָּה וְזֶה אֲמָרוּ. וְדָא עֲבִיד תוֹלְדוֹת בְּעוֹלָמָא. תוֹלְדוֹת דְּעוֹלָמָא מֵאֵן אֲנִין. אֲלִין נִשְׁבְּתָהוּן דְּצַדִּיקָא דְּאֲנִין אִיבָא דְּעוֹבְדֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

21. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעָה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹתָיו, מַתְעַטֵּר מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה, מִלְּמַעְלָה מִמָּקוֹם שֶׁלְעֵמֶק הַבֵּל. מַתְעַטֵּר מִלְּמַטָּה בְּמָה? בְּנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים.

21. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּשַׁעָתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹי, מַתְעַטֵּר מִעֵילָא וּמִתַּתָּא. מִעֵילָא מֵאֲתַר דְּעַבְיָא דְּכָלֵּא. מַתְעַטֵּר מִתַּתָּא בְּמָה.

בְּנִשְׁמָתָהוֹן דְּצַדִּיקָא. כְּדִין אַתּוּסָף זַיִּים מֵעֵילָא
וּבִמְתָּא. וְאַתְּכִלִּיל אֶתְר מִקְדָּשָׁא בְּכָל סַטְרִין וּבִירָא
אֶתְמַלִּיא וַיֵּמָא אֲשֵׁתִילִים, וּכְדִין יֵהֵב לְכָלָא.
וְאִזְ נִסְפִים חַיִּים מִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה, וְנִכְלָל
מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ מִכָּל הַצְדָּדִים, וְהַבְּאֵר
מִתְמַלֵּאת וְהֵיטָב נִשְׁלָם, וְאִזְ נֹתֵן לְכָל.

Isaiah 3:10

”אָמְרוּ צַדִּיק, כִּי-טוֹב: כִּי-פָרִי מַעֲלִיָּהֶם, יֹאכְלוּ.”

“Say to the righteous that it is good, For they will eat the fruit of their actions.”
Noah was righteous. Righteousness is the aspect of Yessod of Zeir Anpin that brings sustenance to Malchut.

The Zohar connects righteousness to the Shabbat when we receive the higher Light that is the purpose of the final correction of the world.

Psalms 92:2

”טוֹב, לַהֲדוֹת לַיהוָה; וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלִיוֹן”

“good, giving thanks to YHVH, and to sing praises to the supernal (highest) name”

This Psalms, that is included in every Shabbat prayer, connects us to the Light of the Shabbat. Rabbi Ashlag quotes Tikunei Zohar 19 and explains that before the end of the Tikkun the Light we receive is given to us as ‘borrowed’ Light. That means that connecting to Shabbat can give us Light even if we don’t have the vessel for it. If we ‘borrow’ without ‘earning’ then our balance sheet at the end of the Tikkun will show debts.

That is why it is important to earn everything in this world. We may buy our food with our hard-earned money but the energy of the Light in it should be earned with proper blessing and appreciation.

Because of the first, sin, we need to work to earn the Light. We should prepare and expand our vessel during the week so we can earn and receive a greater Light on Shabbat.

Our sages taught us: “Whoever does the work before Shabbat, eats on Shabbat”. “מי שטרם בערב שבת, יאכל בשבת”

The Sefira of Yessod is the funnel of the Light to the world and when we act with righteousness then we open the gate of sustenance (spiritual and material) to our lives.

With this study, we can now understand the verse from Ezekiel 46:1

”כֹּה-אָמַר, אֲדֹנִי יְהוָה, שַׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנִיהַ קָדִים, יִהְיֶה סָגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה; וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִפְתָּח”

”Thus says YHVH GOD, “The gate of the inner court facing east shall be shut the six working days; but it shall be opened on the sabbath day and opened on the day of the new moon”

Recommended video on Tzedakah and Righteousness (previously published)

22. כְּתוּב (מִשְׁלִי ה) שְׁתֵּה מִיָּם מִבּוֹרָה
וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ. לָמָּה [כָּאן] בּוֹרָה
בְּתַחֲלָה וְאַחֵר כֶּךָ בְּאֶרֶץ? שְׁהִירִי בּוֹר לֹא
נִקְרָא אֶלָּא רִיק שְׁאִינוּ נֹבֵעַ. בְּאֵר – מִיָּם

22. כְּתִיב, (מִשְׁלִי ה) שְׁתֵּה מִיָּם מִבּוֹרָה וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ
בְּאֶרֶץ. אֲמַאי (הַכָּא) בּוֹרָה בְּקֶדְמִיתָא וּלְבִתָּר בְּאֶרֶץ.
דְּהָא בּוֹר לֹא אֶקְרִי אֶלָּא רִיקָנִיא דְּלֹא גְבִיעַ. בְּאֵר מִיָּין
דְּנֹבֵעִין. אֶלָּא כָּלָא אֶתְר זִיד הוּא. אֶלָּא אֶתְר

שְׁנוּבְעִים? אֵלָּא הַבֵּל מְקוּם אֶחָד הוּא. אֵלָּא מְקוּם שְׁהַעֲנִיִּים [נִי"א שְׁהַעֲנִי] אַחֲזִיזִים בּוֹ נִקְרָא בּוֹר, שְׂאִין לוֹ מִשְׁלוֹ אֵלָּא מֵה שְׁנוּבְתָנִים לְתוֹכוֹ, וּמִיָּהוּ דְלִ"ת.

23. אַחֲרֵי כֵּן נַעֲשֶׂה בְּאֵר שֶׁהוּא נוֹבֵעַ וּמְלֵא [שְׁמַתְמֵלָא] מִכָּל הַצְּדִידִים, וּמִיָּהוּ הִיא. מִתְמַלֵּאת מִלְמַעְלָה וְנוֹבֵעַת מִלְמַטָּה. מִתְמַלֵּאת מִלְמַעְלָה כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ, וְנוֹבֵעַת מִלְמַטָּה מִנְשִׁמּוֹת הַצְּדִיקִים.

24. דְּבַר אַחֲרֵי, שְׁתֵּה מִיָּם מְבוֹרֵךְ – זֶה דְּוֹד הַמֶּלֶךְ, שְׁכֵתוֹב בּוֹ (שְׁמוּאֵל ב' כג) מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מְבֹאֵר בֵּית לֶחֶם. וְנוֹזְלִים – זֶה אֲבִרְהָם. מִתּוֹךְ – זֶה יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּאֵמְצַע. בְּאֵרֶךְ – זֶה יִצְחָק, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מִיָּם חַיִּים. הֵרִי בְּפִסּוֹק הַזֶּה נִמְצְאָת הַמְּרֻבָּבָה הַקְּדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה מְהֻאֲבֹת. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ הַתְּחַבֵּר עִמָּם. יֵשׁ מִי שְׂאֵמֶר, וְנוֹזְלִים – זֶה יִצְחָק. מִתּוֹךְ – זֶה מֶשֶׁה, שֶׁהוּא בְּאֵמְצַע. בְּאֵרֶךְ – זֶה אַהֲרֹן, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מִיָּם חַיִּים, וְדוֹד הַמֶּלֶךְ שֶׁהַתְּחַבֵּר עִמָּם.

דְּמוֹסְכְּנִי (נ"א דְּמוֹסְכְּנוֹתָא) אֲזִיזִין בֵּית אֲקָרִי בּוֹר. דְּלִית לִיה מְדִילִיתָּ אֵלָּא מֵה דִּיהֲבִין בְּגִייתָּ. וּמֵאֵן אִיהוּ דְּלִיתָּ.

23. לְבִתֵּר אֲתַעְבִּיד בְּאֵר דְּאִיהוּ נְבִיעַ וּמְלֵא (ד"א דְּמִלִּיא) מִכָּל סְטָרִין. וּמֵאֵן אִיהוּ הִיא. אֲתַמְלִיֵּא מִעֵילָּא וְנְבִיעַ מִתְתָּא. אֲתַמְלִיֵּא מִעֵילָּא כְּמוֹה דְּאֵמְרָן. וְנְבִיעַ מִתְתָּא מִנְשִׁמּוֹת הַצְּדִיקִיא.

24. דְּבַר אַחֲרֵי שְׁתֵּה מִיָּם מְבוֹרֵךְ, דֹּד מְלֻכָּא דְּכֵתִיב בֵּית (שְׁמוּאֵל ב' כג) מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מְבֹאֵר בֵּית לֶחֶם. אִית מֵאֵן דִּימֶר, וְנוֹזְלִים דֹּד יִצְחָק. מִתּוֹךְ דֹּד מֶשֶׁה דְּאִיהוּ בְּאֵמְצַעִיתָא. בְּאֵרֶךְ דֹּד אַהֲרֹן דְּאֵתְקָרִי בְּאֵר מִיָּם זָחִים. וְדוֹד מְלֻכָּא דְּאֵתְזוּבֵר עִמָּהוּן. וְנוֹזְלִים דֹּד אֲבִרְהָם. מִתּוֹךְ, דֹּד יַעֲקֹב דְּאִיהוּ בְּאֵמְצַעִיתָא. בְּאֵרֶךְ דֹּד יִצְחָק דְּאֵתְקָרִי בְּאֵר מִיָּם זָחִים. הֵא בְּהֵאִי קָרָא אֲשִׁתְּכוּז רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה מְאֻבָּהָ. וְדוֹד מְלֻכָּא אֲתַזְזוּבֵר עִמָּהוּן.

Proverb 5:15

”שְׁתֵּה-מִיָּם מְבוֹרֵךְ; וְנוֹזְלִים, מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ.”

“Drink water from your own cistern And fresh water from your own well.”

The Zohar explains this verse, telling us that the first water source in the verse implies static and empty vessel. The second source is a well that is a place where water keeps coming from a spring.

Both places represent a vessel and female aspect. The first one is poor because it doesn't have a connection to Zeir Anpin, meaning flowing Light.

The second is a vessel with unification with Zeir Anpin that fills up the vessel. This explanation represents the process that we go through to receive the Light. Without proper vessel and unification to the upper levels, we can not have the 'water' of life that we need in the world of Malchut.

The righteous people, Tzadikim, with their prayers, meditations and unifications have a constant connection to Zeir Anpin and draw Light like spring water and a well that always brings water.

We have a free app for iOS and Android devices (Links to apps below). It lists for you the death anniversary of great Tzadikim. Study the Tzadik and light a candle to make a connection and benefit from the Light they revealed in the world.

Studying with tzadikim and supporting them, allow you to 'drink' from their 'well'. The Zohar and the study of Zohar bring the aspect of unification with upper levels.

The Daily Zohar helps us in drawing light through the study of the Zohar. With every study, we dig a new well of 'water' to wash and nourish our souls and lives.

25. תשוקת הנקבה לזכר אינה אלא באשר נכנסת בה רוח ושופכת מים כנגד המים העליונים הזכריים. כך כנסת ישראל לא מעוררת השתוקקות לקדוש-ברוך-הוא אלא ברוח הצדיקים שנכנסים בתוכה, ואז נובעים מים מתוכה כנגד מי הזכר. והכל נעשה תשוקה אחת [ואגדה אחת] וקשור אחד. והו רצון של הכל והטויל שהקדוש ברוך הוא מטיל עם נשמות הצדיקים.

26. בא ראה, כל אותן תולדות גן העדן לא יוצאים מצדיק אלא כשנכנס בתבה הוא בחבור אחד, והכל גנוזים בה, ואחר כך יוצאים ממנה. גם כאן נח איש צדיק לא הוציא תולדות לפרות בעולם עד שנכנס בתבה, והתכנסו הכל בה והיו גנוזים בה, ואחר כך יצאו ממנה לפרות בעולם ולהתקיים בארץ. ואלמלא שיצאו מתוך התבה, לא התקיימו בעולם.

25. תיאובתא דנוקבא לגבי דכורא לאו איהו אלא כד עייל רוזא בה ואשרת מיא לקבלא מיין עלאין דכורין. כך כנסת ישראל לא אתערת תיאובתא לגבי קודשא בריך הוא, אלא ברוזא דצדיקא דעאלין בגווה. וכדין גבעין מיא מגווה לקבלא מיין דדכורא. וכלא אתעביר תיאובתא זדא (ס"א) וצבורא (חדא) וצורא זדא וקשורא זדא. ודא הוא רעוא דכלא וטיילא דמטייל קודשא בריך הוא בגשמתהון דצדיקא.

26. תא וזוי, כל אנן תולדות דגנתא דערן לא נפקין מצדיק. אלא כד עייל בהאי תיבה בזבורא זדא. וכלא גניזין בה. ולבתר מינה נפקין. אוף הכא נח איש צדיק לא אפיק תולדות למפרי בעלמא עד דעאל לתיבה ואתכניש כלא בה והו גניזין בה. ולבתר מינה נפקו למפרי בעלמא וקאתקיימא בארעא. ואלמלא דנפקו מזו תיבה לא אתקיימו בעלמא.

The desire of the female for the male is expressed only when the Light of the male at the level of Ruach enters the female. The female releases female waters against the upper waters of the male.

The desire of the Shechina in Malchut for the Light of the Endless is awakened when the Tzadikim make connections at the soul level of Ruach. Malchut then releases waters against the male waters. The Light and the Shechina in Malchut come together, becoming one desire, fulfilling the will of the Holy One Blessed be He.

Female waters are called 'Mayin Nukvin'. They represent the desire of the vessel for the Light with the aspect of Chassadim. It makes the vessel ready for the great Light. The male waters are called 'Mayin Duchrin' and it's like having a sperm of a male entering the egg in the womb of the female. Only then the Light comes in and brings life into the vessel. Water represents sharing and desire for balance.

The unification of man and woman is a higher-level process of revealing and drawing Light. In preparation, the man and woman should raise the desire using a spiritual connection to draw the aspect of Ruach and righteousness. The seeds that the man shoots into the womb carry Chassadim. The woman should be ready and welcome the man and prepare the vessel for the Light that will come into the vessel during the unification.

The man should meditate to transfer to the woman the Light at the level of Ruach. This is especially strong at the first unification of a bride and groom, at the night of their wedding. The process of Kiddushin (Seven blessings under a Chuppah) elevates the man and merits him the soul level of Ruach. The bride should have purified herself in a Mikveh in preparation for the highest level of unification of their lives.

The Mikveh is a body of water that consists of lower waters (regular water) and upper waters, which are rain waters gathered into a special storage vessel, called 'otzar', which means 'treasure'. These waters should reach the vessel without the handling of people that would influence negative consciousness.

27. והכל כמו שלמעלה – מתוך תבה יוצאים למעלה, מתוך תבה יוצאים למטה, זה כמו זה. [מתוך] וכאן התקנים העולם ולא מקדם לזה, שמשום כך כתוב ונוזלים מתוך בארץ, וכתוב וילך נח שלשה בנים.

27. וככל כוונת רלעילא. מזה תיבה נפקי לעילא. מזה תיבה נפקי לתתא. דא כוונת דא. (מגו) והכא אתקיים עלמא ולא מקדמות דנא. דבניי כף כתיב ונוזלים מתוך בארץ. וכתוב וילך נח שלשה בנים (אמר רבי יהודה וגו' ככתוב בדף סב א):

28. ותשחת הארץ לפני האלהים. אמר רבי יהודה, כיון שכתוב ותשחת הארץ, למה לפני האלהים? אלא כיון שעשו חטאיהם בגלוי לעיני הכל, אז כתוב לפני האלהים.

28. ותשחת הארץ לפני האלהים. אמר רבי יהודה כיון דכתיב ותשחת הארץ אמאי לפני האלהים. אלא כיון דעבדו זוביהון באתגליא לעיניהון דכלא כדון לפני האלהים כתיב.

29. רבי יוסי אמר, אני אמרתי הפוך. ותשחת הארץ לפני האלהים – בהתחלה לפני האלהים, שלא היו עושים בגלוי. לפני האלהים עשו ולא לפני בני אדם. ולבסוף עשו בגלוי. זהו שכתוב ותמלא הארץ חמס, שלא היה מקום בכל הארץ שלא היה בגלוי, ובגלל כך אמר הפסוק בשני גונים.

29. רבי יוסי אמר אגא אפכא אמרית. ותשחת הארץ לפני האלהים. בקדמיתא לפני האלהים דלא היו עבדי באתגליא. לפני האלהים עבדו ולא לפני בני אדם. ולבסוף עבדו באתגליא דא הוא דכתיב ותמלא הארץ חמס. דלא היה אתר בכל ארעא דלא היה באתגליא. ובגין כך בתרי גוויי אמר קרא.

Genesis 6:12

“ותשחת הארץ, לפני האלהים; ותמלא הארץ, חמס.”

“Now the earth was corrupt in God’s sight, and the earth was filled with violence.”

The Zohar explains that at first the people’s sins were in God’s sight, meaning that their actions were hidden from the public, and only God could see their sins.

Then ends with ‘and the earth was filled with violence’ meaning that all their sins were visible.

The Zohar teaches us that corruption of the energy that supports our world begins when we make sins on the spiritual level. People can not see what kind of consciousness we have and if we do everything that’s needed to support our communities and the world.

Many people come to services to get the energy for themselves, forgetting that a vessel with selfish desires will only have greater lacks and greater unfulfilled

desires. People 'lie' about giving back to the Light using the action of the tithe. It helps remove the aspect of death from a person's life. Not giving proper tithe allows the energy of death to grow in people's lives. Looking with evil eye on people around us may not be visible to others but the effect is definitely negative and visible. All those sins corrupt the spiritual system and the process that manifests blessings on earth.

30. אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נֹחַ – רַבִּי אָבָא אָמַר, מִיּוֹם שֶׁעָבַר אָדָם עַל מִצְוַת רְבוּנוֹ, כָּל בְּנֵי הָאָדָם שְׁנוּלְדוּ אַחֵר כֶּךָ נִקְרְאוּ בְּנֵי הָאָדָם. וְלֹא לִשְׁבַח נִקְרְאוּ כֶּךָ, אֲלֵא כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּנוֹ שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁעָבַר עַל מִצְוַת רְבוּנוֹ.

30. אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נֹחַ. רַבִּי אָבָא אָמַר מִיּוֹמָא דְעָבַר אָדָם עַל פְּקוּדָא דְמִרְיָה כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְאִתְיַלְיְדוּ לְבִתְרַת אַקְרוּן בְּנֵי הָאָדָם. וְלֹא לִשְׁבַחָא אַקְרוּן הֵכִי. אֲלֵא כְּמֵאן דְאָמַר בְּנוֹי דְהֵהוּא דְעָבַר עַל פְּקוּדָא דְמִרְיָה.

31. כִּיּוֹן שָׁבָא נֹחַ, נִקְרְאוּ בְּנֵי הָעוֹלָם עַל שֵׁם נֹחַ. תוֹלְדוֹת נֹחַ לִשְׁבַח. שֶׁהָעִמִּידָם בְּעוֹלָם. וְלֹא תוֹלְדוֹת אָדָם שֶׁהָעִבְיָרָם מִהָעוֹלָם וְגֵרָם מֵוֶת לְכָלֶם.

31. כִּיּוֹן דְאֵתָא נֹחַ, אַקְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא עַל שְׁמִיָּה דְנֹחַ. תוֹלְדוֹת נֹחַ לִשְׁבַחָא. דְקָאִים לוֹן בְּעֲלָמָא. וְלֹא תוֹלְדוֹת דְאָדָם דְאֵעֲבוּר לוֹן בְּעֲלָמָא וְגֵרִים מוֹתָא לְכָלְהוּ.

32. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, אִם כֶּךָ, הֲרִי כְּתוּב אַחֵר כֶּךָ, וַיֵּרֶד ה' לִרְאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדֵּל אֲשֶׁר בְּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. בְּנֵי הָאָדָם כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב בְּנֵי נֹחַ. אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁאָדָם [שֶׁחָטָא ד"א חָטָא] לִפְנֵי רְבוּנוֹ, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא וְלֹא יִכְתֹּב עָלָיו הַכְּתוּב פְּסוּק זֶה.

32. אָמַר לִיהִי רַבִּי יוֹסִי, אִי הֵכִי, הֵא כְּתִיב לְבִתְרַת וַיֵּרֶד יי לִרְאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדֵּל אֲשֶׁר בְּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. בְּנֵי הָאָדָם כְּתִיב וְלֹא כְּתִיב בְּנֵי נֹחַ. אָמַר לִיהִי בְּיוֹן דְאָדָם (דְּחָטָא ד"א חָטָא) קָבִי מִרְיָה טַב לִיהִי דְלֹא אֲבִירִי וְלֹא יִכְתֹּב עָלֶיהָ הֵאִי קָרָא.

Genesis 6:9

“אֵלֶּה, תּוֹלְדוֹת נֹחַ—נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה, בְּדֹרֵתוֹ: אֶת-הָאֱלֹהִים, הִתְהַלָּךְ-נֹחַ”

“These are the generations of Noah. Noah was a righteous man, blameless in his generation. Noah walked with God.”

After the sin of Adam, all of his descendants are called ‘Children of Adam’ to indicate that they are part of his line and correction process.

After Noach, the people of the world are called ‘children of Noach’ because the world was preserved because of him.

When a man is called to the Torah for reading, he is called by his name and his father's name. It links the man to his spiritual line and his correction process. Exodus 20:4 (From the Ten Commandments)

“כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֵל קָנָא—פֹּקֵד עֹון אֲבֹת עַל-בָּנִים עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים, לְשֹׂנְאִי”

“or I YHVH your God am a jealous God, visiting the iniquity of the fathers on the children to the third and the fourth generation of those who hate me,”

Doing good in the name of the parents, especially the fathers and grandfathers helps with their Tikkun and soul elevation and, at the same time, helps the living descendants.

On our Tzadikim website and app, people can select a Tzadik and light a virtual candle for the soul elevation of their parents. With the merit of the Tzadikim,

the soul receives a merit and elevation because the contribution supports the Daily Zohar projects of spreading Zohar to the world.

33. אֵלֶּה בְּאֵרָאָה, כְּתוּב (משלי י) בֶּן חָכָם יִשְׂמַח אָב. בְּאִשֶּׁר הִבֵּן טוֹב, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם זֹכְרִים אֶת אָבִיו לְטוֹב. וּבִשְׂהוּא רָע, כָּלם זֹכְרִים אֶת אָבִיו לְרָע. אָדָם, מִשּׁוּם שְׂחָטָא וְעֵבֶר עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ, כְּשֶׁבָּאוּ אוֹתָם שְׁמֵרְדּוֹ בְּרַבּוֹנָם מִהַ כְּתוּב? אִשֶּׁר בְּנֵי הָאָדָם. אָדָם הָרָאשׁוֹן שְׁמֵרְד בְּרַבּוֹנוֹ וְעֵבֶר עַל מִצְוֹתָ.

34. וְלִכֵּן אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ. אֵלֶּה וְלֹא הָרָאשׁוֹנִים. אֵלֶּה שִׁינְאוּ וְנִכְנְסוּ לְתוֹךְ הַתְּבָה וְהוֹצִיאוּ תּוֹלְדוֹת לְעוֹלָמִים. וְלֹא תּוֹלְדוֹת אָדָם שִׁינְאוּ מִגֵּן עֵדֶן וְלֹא הוֹצִיאוּ אוֹתָם מִשָּׁם.

35. בְּאֵרָאָה, אֵלֶּה הוֹצִיאוּ אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגֵּן עֵדֶן, לֹא הָיוּ מִשְׁמֵרִים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא נִחְשָׁה אֹר הַלְבָנָה לְעוֹלָמִים, וְכָלם הָיוּ קִימִים לְעוֹלָמִים, וְאִפְלוּ מִלְּאֲכִים עֲלִיוֹנִים לֹא עָמְדוּ לִפְנֵיהֶם בְּאוֹר וְזִי וְחֻכְמָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּעָלָם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוֹ. אָבֶל בִּיּוֹן שִׁגְרָם הַחֲטָא וַיֵּצֵא מִגֵּן עֵדֶן וַעֲשֵׂה תּוֹלְדוֹת בְּחוּץ, לֹא הִתְקִימוּ בְּעוֹלָם וְלֹא הָיוּ כְּרֵאִי.

33. אֵלֶּה תָּא וְזִי, כְּתִיב (משלי י) בֶּן חָכָם יִשְׂמַח אָב. כִּד בְּרָא טוֹב, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְכָרִין לִיה לְאָבוֹי לְטוֹב. וְכִד אִיהוּ בִישׁ, כָּלֵא דְכָרִין לִיה לְאָבוֹי לְבִישׁ. אָדָם בְּגִין דְּזוּטָא וְעֵבֶר עַל פְּקוּדָא דְמֵרִיָּה, כִּד אִתּוּ אֲנִין דְּמֵרְדּוֹ בְּמֵרִיָּהוֹן מִהַ כְּתִיב אִשֶּׁר בְּנֵי הָאָדָם בְּזִי (ע) א) דְּאָדָם קְדָמָאָה דְּמֵרְד בְּמֵרִיָּה וְעֵבֶר עַל פְּקוּדֵיהָ.

34. וּבְגִינֵי כָּף אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ. אֵלֶּה וְלֹא קְדָמָאִי. אֵלֶּה דְנִפְקוּ וְעָאֲלוּ גֵּו תִיבָה וְאִפְיקוּ תּוֹלְדִין לְעֲלָמִין וְלֹא תּוֹלְדוֹת אָדָם דְנִפְקוּ מִגֵּנְתָא דְעֵדֶן וְלֹא אִפְיקוּ לִוֵּן מִתְּמִין.

35. תָּא וְזִי, אֵלֶּה אִפְיקוּ אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגֵּנְתָא דְעֵדֶן, לֹא יִשְׁתַּנְּצוּן לְדֹרֵי דְרִין. וְלֹא אִתְּנוּשָׁה נְהוּרָא דְסִיְהָרָא לְעֲלָמִין. וְכָלֵהוּ הָיוּ קִימִין לְעֲלָמִין. וְאִפְילוּ מִלְּאֲכִי עֲלָאִי לֹא קִימִי קִימִיָּהוּ בְּנְהוּרָא וְזִיָּא וְזִיָּא וְזִיָּא. כְּמָא דְאִתְּ אָמַר בְּעָלָם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוֹ. אָבֶל בִּיּוֹן דְגֵרִים (דף סא ע"א) זוּטָא וְנִפְקוּ אִיהוּ מִגֵּנְתָא דְעֵדֶן וְעֵבֶר תּוֹלְדוֹת לְכַר. לֹא אִתְקִימוּ בְּעֲלָמָא וְלֹא הָיוּ כְּדָקָא וְזִי.

Proverbs 10:1

“בֶּן חָכָם, יִשְׂמַח-אָב; וּבֶן כְּסִיל, תֹּגַת אִמּוֹ.”

“A wise son makes a happy father, but a foolish son is a sorrow to his mother.”

The Zohar explains that when a son is wise his father gets honors from the people but if the son is the opposite then his father is remembered as negative.

Genesis 6:9

“אֵלֶּה, תּוֹלְדֹת נֹחַ-נֹחַ”

“These are the generations of Noah.”

The Torah follows and tells us the names of Noah’s descendants, who came out of the Ark.

In Genesis 5:1 we read “This is the book of the generations of Adam” followed by description of Adam’s descendants.

If Adam didn’t sin and didn’t have children while inside the Garden of Eden, none of them would have lost their immortality state.

36. אָמַר רַבִּי זְוִקִיָּה וְכִי הֵיךְ יִכְלִין לְמַעַבְדַּר תּוֹלְדוֹת תְּמִין דְּהָא אֲלִמְלָא לֹא אִתְמַשִּׁיף עָלֶיהָ יֵצֵר הָרָע וְזוּטָא אִתְקִיָּים אִיהוּ בְּעֲלָמָא בְּלִזְוִדּוּי וְלֹא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת. כְּזוּזָא דָּא אֲלִמְלָא דְזוּבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעֲלָלָא וְאִמְשִׁיכוּ

36. אָמַר רַבִּי זְוִקִיָּה וְכִי הֵיךְ יִכְלִין לְמַעַבְדַּר תּוֹלְדוֹת תְּמִין דְּהָא אֲלִמְלָא לֹא אִתְמַשִּׁיף עָלֶיהָ יֵצֵר הָרָע וְזוּטָא אִתְקִיָּים אִיהוּ בְּעֲלָמָא בְּלִזְוִדּוּי וְלֹא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת. כְּזוּזָא דָּא אֲלִמְלָא דְזוּבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעֲלָלָא וְאִמְשִׁיכוּ

יעשו לעולמים תולדות ולא יבאו דורות
אחרים לעולם.

37. אמר לו, אלמלא לא חטא אדם, לא
יעשה תולדות כמו זה מצד של יצר הרע,
אבל יעשה תולדות מצד של רוח הקדש.
שעבשו אינו עושה תולדות אלא מצד היצר
הרע, ומשום שכל תולדות בני האדם כלם
מן הצד של יצר הרע, לכן אין להם קיום,
ואי אפשר להם להתקיים, שהצד האחר
מערב בהם [ואפשר להם בצד האחר].

Genesis 6:9

“אלה, תולדות נח—נח איש צדיק תמים הִיה, בְּדֹרֹתָיו: אֶת-הָאֱלֹהִים, הִתְהַלֵּךְ-נח”

“These are the generations of Noah. Noah was a righteous man, blameless in his generation. Noah walked with God.”

The Torah that follows tells us the names of Noah’s descendants, who came out of the Ark.

In Genesis 5:1 we read “This is the book of the generations of Adam” followed by description of Adam’s descendants.

If Adam had children in the Garden of Eden they would have lived forever and the Light in Malchut would have been as Light of Zeir Anpin. The sin brought mortality to the world and generations of living to have continuation of life in the world of Malchut.

The Zohar reveals that if the Israelites were to receive the Torah without the sin of the Golden Calf then they wouldn’t need to create new generations because the first Torah that Moses broke would have given them the state of immortality. The sin allowed the other side to get mixed with them. The Torah of immortality couldn’t connect to them in such an impure state.

Lesson:

When we conduct our actions by following the ways of the Torah and with 100% purity then we receive light from the higher levels and actions have the aspect of immortal state.

We may have lost the opportunity to be a generation of immortals but we can achieve personal merit for immortality at the time of the Resurrection if we focus on doing our best to follow the Torah and Zohar to keep us in a pure state.

38. אבל אלמלא לא חטא אדם ולא גרש
מגן עדן, הִיה עושה תולדות מצד של רוח
הקדש, שקדושים במלאכים עליונים
עומדים לדורי דורות כמו שהיה למעלה.
בין שחטא והוליד בנים מחוץ לגן עדן ולא
זכה להוציאם מן הגן, לא התקיימו אפלו
להשתרש בעולם הזה, עד שבא נח, שהוא

עליהו יצר הרע לא עבדו (במדבר קפט א) תולדות
לעלמין ולא ייתון דרין אזורגין לעלמא.

37. אמר ליה אלמלא לא חטא אדם לא עבד
תולדות כגוונא דא מסטרא דיצר הרע. אבל עבד
תולדות מסטרא דרוזא קדישא. דהשתא לא עבד
תולדות אלא מסטרא דיצר הרע. בגין דכל תולדות
דבני נשא כלוהו מסטרא דיצר הרע, בגין כך לית לון
קיום. ואי אפשר לון לאתקיימא, דסטרא אזורא
אתערב בהו. (ד”ח ל”ג ואפשר לון בסטרא אחרא).

38. אבל אלמלא לא חטא אדם ולא אתתרך מנגנתא
דעדן. הוה עבד תולדות מסטרא דרוז קודשא
דקדישין במלאכי עלאין קיימין לדרי דרין כגוונא
דלעילא. בין דחטא ואוליד בגין לבר מנגנתא דעדן,
ולא זכה לאפקא לון מנגנתא, לא אתקיימו אפלו
לאשתרשא בעלמא דא. עד דאתא נח דאיהו צדיק

צדיק, ונכנס בתבה, ומהתבה יצאו כל
דורות העולם, ומשם התפזרו לכל ארבע
רוחות העולם.

ועאל בתבה. ומן תבה נפקו כל דרין דעלמא. ומתמן
אתפזרו לכל ארבע רוזי עלמא. (שייך לקמן ריש סב):

39. וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה.
למה נשחתה? משום כי השחית כל בשר את
דרכו, כמו שנאמר. רבי חייא פתח פסוק
ואמר, (יונה ג) וירא אלהים את מעשיהם כי
שבו מדרכם הרעה. בא ראה, בשעה שבני
אדם זוכים ושוברים את מצוות התורה, אז
הארץ מתחזקת ונמצאת בה כל השמחה.
מה הטעם? משום שהשכינה שורה על
הארץ. ואז הכל, עליונים ותחתונים, בחדוה.

39. וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה. אמאי
נשחתה. בגין כי השחית כל בשר את דרכו, כמה
דאמר. רבי חייא פתח קרא ואמר (יונה ג) וירא
אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה. תא וזוי,
בשעתא דבני נשא זכאן ונטרי פקודי דאורייתא, כדין
ארעא אתתקפת, וכל זידי אשתכחות בה. מאי טעמא
בגין דשכינתא שריא על ארעא. וכדין כלל עלמי
ותתאי בחדוה.

Genesis 6:12

”וירא אלהים את-הארץ, והנה נשחתה: כי-השחית כל-בשר את-דרכו, על-הארץ”

“And God saw the earth, and behold, it was corrupt, for all flesh had corrupted their way on the earth.”

God saw first that the earth was corrupted and then the Torah gives the reason: because the people corrupted their ways.

The Zohar asks, why the earth was corrupted and can it be ‘punished’; and answers that the earth was corrupted because the people were corrupted.

The Torah and the Zohar teach us here that our actions affect the environment. When we see chaos and natural disasters in the world we should not see it as an ‘act of God’ but an act of humanity. The animals don’t have the freedom to choose between good and bad and they usually sense nature’s intent to react before it actually happens and run to seek distance or shelter. We live in a corrupted world where negative behavior is the norm. People who don’t do negative actions are considered as ‘righteous’ even though being good is supposed to be the normal, and righteous is the one who helps and does for many others.

The politics in the US and all around the world are very dirty. Almost all politicians have inflated ego and personal agenda to benefit themselves. They use and abuse the power given to them by the people.

The Zohar gives us hope by quoting Jonah: Jonah 3:10

וירא האלהים את-מעשיהם, כי-שבו מדרכם הרעה; וינחם האלהים, על-הרעה אשר-דבר לעשות-להם—
”ולא עשה”

“And God saw their works, that they turned from their evil way; and God repented of the evil, that he had said that he would do unto them; and he did it not.”

If we correct our ways God will suspend the negative effect on the environment that would’ve come on because of our inequities.

Our best tool for cleansing the world is studying the Zohar.

40. וכשפני אדם משחיתים דרכיהם ולא שומרים את מצוות התורה וחוטאים לפני רבונם, אז כביכול דוחים את השכינה מהעולם, ונשארת הארץ משחנת, שהרי השכינה נדחתה ולא שורה עליה, ואז היא נשחנת. מה הטעם נשחנת? משום ששורה רוח אחרת עליה שמחבלת את העולם. ועל זה אומרים, שישאל נותנים עז לאלהים שמעמידים את העולם. אלהים זו שכינה. ואם חס ושלום אם ישראל ימצאו רשעים, מה כתוב? (תהלים ו) רומה על השמים אלהים וגו', משום שרשת הכינו לפעמי. כפף נפשי, בסבת חמס ושנאת חנם. כרו לפני שוחה וגו', כמו שבדור המבול, שמשום החמס שהיה ביניהם, היתה ביניהם שנאה ואיבה.

41. יכול אף בארץ ישראל כן? והרי שנינו שארץ ישראל לא שורה עליה רוח אחרת ולא ממנה אחר חוץ מהקדוש ברוך הוא בלבד. בא ראה שארץ ישראל כף היא שלא שורה עליה ממנה ולא שלית אחר פרט לקדוש-ברוך-הוא לבדו, אבל שעה אחת שורה עליה להשחית את בני האדם. מנין לנו? מדוד, שכתוב (דברי הימים-א כא) וירא דוד את מלאך ה' וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים, ואז נשחנתה הארץ.

40. וכר בני נשא מוזבלין ארזיהו ולא נטרי פקודי אוריינתא וזוטאן קמי מאריהון, וכדין כביכול דוזיין לה לשכינתא מעלמא ואשתארת ארעא מוזבלא. דהא שכינתא אתדוזייתא ולא שריא עלה וכדין אתוזבלת. מאי טעמא אתוזבלת. בגין דשריא רוזא אזורא עלה דמוזבלא עלמא. ועל דא אמרינן דישאל יהבי עוז לאלהים דמקיימין עלמא. אלהים דא שכינתא. ואם זוס ושלום אי ישראל ישתכזוו וזייבין מה כתיב, (תהלים ו) רומה על השמים אלהים וגו' משום דרשית הכינו לפעמי. כפף נפשי בסבת זומס ושנאת זוזם. כרו לפני שוחה וגו' כזוטא דדור המבול דבגין זומס דהות ביניהון הות ביניהון שנאה ודכבו.

41. יכול אף בארעא דישאל כן. והא תנינן ארעא דישאל לא שריא עלה רוזא אזורא ולא ממנא אזורא בר קודשא בריך הוא בלזודוי. תא זוזי, דארעא דישאל הכי הוא דלא שריא עלה (פד ע"ב) ממנא ולא שליזא אזורא בר קודשא בריך הוא בלזודוי. אבל שעתא זודא שריא עלה לזובלא בני נשא. מנלן מדוד דכתיב, (דברי הימים א כא) וירא דוד את מלאך ה' וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים וכדין אתוזבלת ארעא.

When people don't follow the laws of the Torah the Shechina is pushed away and the people lose her protection. The other side uses the lack of Light to invade and bring chaos to all.

The sad thing is that even righteous people suffer from a corrupted environment because hurricanes and earthquakes have no address list. We read in the Zohar that Rabbi Shimon told his students not to go to the town because the negative side was causing chaos in town. It doesn't matter if they are righteous of the highest level. If the environment is controlled by the negative side then they could get hurt.

The Zohar adds that even though the land of Israel is controlled by YHVH, there are short times that the negative side could come and bring chaos to the people. There's the individual aspect of chaos that a person brings on himself and there's the chaos that comes to the environment because of many individuals with corrupted ways.

The sages tell us that all Israelites are responsible for one another. The reason for that is that as Israelites, they are at the top of the spiritual connection to

YHVH and they have responsibility for all levels below. If they follow the Torah and help their fellow Israelites to do the same, they create a protective shield for all Israelites and the world.

I want to warn students of Kabbalah from the negative influence of people that claim that Jesus was a Kabbalist, of Islam is part of the three-column system. It is 100% spiritual BS and no Kabbalists would support that, not even the liberal and open Kabbalah Centre. The Kabbalah student, that spread these corrupted thoughts cause serious damage to the teaching of Kabbalah and the pure ways of honest kabbalah students.

If you find a kabbalah teacher that accepts this corrupted thought you can quote me saying that he can not be a Kabbalah teacher. Ask for any supporting facts in the Torah, Bible, Zohar and other known Kabbalists. Don't accept a 'politician' answer. It's a yes/no question.

The Zohar and Kabbalah draw the highest level of Light to the world. If someone corrupts it then it may bring serious consequences and a greater negative impact on the environment.

To bring peace to the world we need to focus on the spiritual tools that connect us to the YHVH, the Tree of Life without including any 'foreign' thoughts. Christians that follow the moral teaching of Jesus are good and respected by me and I will never ask them to include my prayers in their services and won't use any of theirs in mine.

There are many people with Israelite soul that were born as Christians or other faiths and they are welcome to adopt and follow the ways of the Torah to connect their souls back to its root.

Those who come to Kabbalah to find 'Hokus Pokus' and some magic tools for fulfillment in their lives won't get more than the 'placebo' ratio of success. At the same time, this selfish desire for personal gains could lead to a negative outcome. One should examine his heart and soul about his true desires. If he finds a shade of Israelite in him then he should make efforts to connect in a pure way for the sake of his soul and not for 'earthly' desires and pleasures.

The world is in a volatile state and could fall into great chaos if we don't purify our thoughts and actions. Thinking selfishly would only add to the 'force of gravity' that pulls the negative side into our lives and create chaos. The corruption is so great that even democracy in the US is no longer a strong example for the world. Politics and news media are run by greed and personal agendas of power-hungry people.

It's time to turn to God and ask for mercy because we corrupted our ways and the world around us to a point that is like reaching the 50th gate of impurity. It's either God's mercy or destruction beyond belief.

42. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, אֶפְלוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה. כְּתוּב בָּאֵן מִלֶּאדָּה ה',
וְכָתוּב שָׁם (בְּרֵאשִׁית מ"ח) הַמֶּלֶךְ הַגָּאֵל
אֵת, וְכָתוּב וַיִּסַּע מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים. הֵן לְטוֹב
הֵן לָרַע שׁוֹלֵט עָלֶיהָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. לְטוֹב

42. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר אֶפְלוּ בְּהֵיכָל שְׁעַתָּה קוֹדֶשׁ
בְּרִיךְ הוּא הָיָה. כְּתוּב הֵכָא מִלֶּאדָּה י". וְכָתוּב
הֵתָם (בְּרֵאשִׁית מ"ח) הַמֶּלֶךְ הַגָּאֵל אוֹתִי. וְכָתוּב (שְׁמוֹת
י') וַיִּסַּע מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים. הֵן לְטוֹב וְהֵן לְבִישׁ קוֹדֶשׁ

– משום שלא נמסרה תחת שאר הממנים,
וכל דידי העולם יתבישו ממעשיהם. לרע –
בדי שלא ישמחו אלה לשלט עליה.

43. ואם תאמר, ודרי כתוב (איכה א) כי
ראתה גוים באו מקדשה, והחריבו ביתה.
ואם לא שולטים אותם ממנים, לא נחרב
המקדש בא ראה, כתוב כי אתה עשית,
וכתוב (שם ב) עשה ה' אשר זמם.

44. בא ראה, כתוב וירא אלהים את הארץ
והנה נשחתה. נשחתה ודאי, כמו שנאמר.
כך גם (יונה ג) וירא אלהים את מעשיהם כי
שבו מדרך הרעה. שהרי אז הארץ קוראת
למעלה ועולה בעליה עליונה ומקשטת פניה
בנקבה שמתקשטת אל הזכר, כך גם הארץ,
שהרי גדלה בנים צדיקים למלך.

בריה הוא שליט עליה. לטב בגין דלא אתמסר
תוונות שאר ממנן, וכל דיירי עלמא יכספון בן
עובדיהו. לביש בגין דלא יוזדון אנן לשלטא עליה.

43. ואי תימא (ד"א ל"ג לא) והא כתיב, (איכה א) כי ראתה
גוים באו מקדשה וזריבו ביתא ואי לאו שלטין אנן
ממנן לא אתזרוב מקדשא. תא וזוי, כתיב כי אתה
עשית וכתיב עשה יי את אשר זמם.

44. תא וזוי, כתיב וירא אלהים את הארץ והנה
נשחתה. נשחתה ודאי כמה דאתמר. הכי גמי (יונה
ג) וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרך הרעה.
דהא כדון ארעא קראת לעילא וסלקא בסליקו
עלאה ומקשטא אנפאה. כנזקבא דמקשטא לגמי
דכורא. הכי גמי ארעא. דהא גדילת בגין זכאין
למלכא.

The Zohar continues with the study about our responsibility to the world around us. The 70 nations of the world have their own 'ministers' and the Israelites are under the control of YHVH alone. YHVH provides us with protection, and when needed he brings correction.

YHVH doesn't let the ministers of the other nations the 'pleasure' of having control over the Israelites and he uses them as tools without giving them the control.

Lamentation 1:10

”ידו פרש צר, על כל-מחמדיה: כי-ראתה גוים, באו מקדשה-אשר צויתנה, לא-יבאו בקהל לך.”

“The enemy has stretched out his hand Over all her precious things, For she has seen the nations enter her sanctuary, The ones whom You commanded That they should not enter into Your congregation.”

The above verse from Lamentation tells us that the enemy of Israel came to destroy the Holy Temple even when YHVH forbid other nations from coming to the Holy Temple.

The next three verses tell about the appearance of the angel of God with connection to the children of Israel. We read about his appearance to make miracles, to bring judgment, and to bring blessings and protection.

Exodus 14:19

ויסע מלאך האלהים, ההלך לפני מחנה ישראל, וילך, מאחריהם; ויסע עמוד הענן, מפניהם, ויעמד, מאחריהם.”

“The angel of God, who had been going before the camp of Israel, moved and went behind them; and the pillar of cloud moved from before them and stood behind them.”

1 Chronicles 21:16

וַיִּשָּׂא דָוִד אֶת-עֵינָיו, וַיֵּרָא אֶת-מַלְאָךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם, וַחֲרָבוֹ שְׁלֹפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל-” יְרוּשָׁלַם; וַיַּפֵּל דָּוִד וְהַזְקֵנִים מִכִּסֵּי בִשְׁקִים, עַל-פָּנֵיהֶם

“Then David lifted up his eyes and saw the angel of the LORD standing between earth and heaven, with his drawn sword in his hand stretched out over Jerusalem. Then David and the elders, covered with sackcloth, fell on their faces.”

Genesis 48:16

הַמַּלְאָךְ הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל-רָע, יְבָרֵךְ אֶת-הַנְּעָרִים, וַיְקַרְא בָּהֶם שְׁמִי, וְשֵׁם אֲבֹתִי אַבְרָהָם וְיִצְחָק; וַיְדַגּוּ לְרֹב, “בְּקֶרֶב הָאָרֶץ

“The angel who has redeemed me from all evil, Bless the lads; And may my name live on in them, And the names of my fathers Abraham and Isaac; And may they grow into a multitude in the midst of the earth.”

Lesson:

Everything that happens to us is the outcome of our behavior

45. וַעֲכָשׁוּ שְׂלֵא שָׁבוּ דוֹר הַמַּבּוּל מִהַ כְּתוּב? וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה, כְּאִשָּׁה שֶׁנִּטְמָאָה וְהִסְתִּירָה פָּנֶיהָ מִבַּעֲלָהּ. וּבְזִמּוֹן שְׁמֵתֵרֵבִים חֲטָאִי בְּנֵי הָאָדָם בְּגִלּוֹי, הָאָרֶץ שָׁמָּה פָּנֶיהָ בְּנִקְבָּה שְׂאִין לָהּ בּוֹשָׁה מִכָּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כד) וְהָאָרֶץ חֲנָפָה תַּחַת יְשֻׁבֶיהָ. וְעַל זֶה וַיֵּרָא כִּי נִשְׁחָתָה וְדָאִי. מִהַ הִטָּעַם? מִשּׁוּם כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָכָו עַל הָאָרֶץ.

45. וְהִכָּא דְלֹא תָבוּ דְרָא דְטוֹפָנָא מִהַ כְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה וְגו' כְּאִתְתָּא דְאִסְתָּאבֵת וְאִסְתִּירַת אֲנָפָהּ מִבַּעֲלָהּ. וּבְזִמּוֹנָא דְאִסְגִּיאוֹ וְזוֹבֵי בְנֵי נִשָּׂא בְּאִתְגַּלְיָא, אֲרַעָא שׁוֹיִתָּא אֲנָפָהּ כְּנִקְבָּה דְלִית לָהּ כְּסוּפָא מִכָּלָּא כְּמִהַ דְאִתְּ אָמַר, (ישעיה כב) וְהָאָרֶץ זִנְפָּה תִזְוֹת יוֹשְׁבֶיהָ. וְעַל דָּא וַיֵּרָא כִּי נִשְׁחָתָה וְדָאִי. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי הִשְׁחִיתָ כָּל (דף סא ע"ב) בָּשָׂר אֶת דְּרָכָו עַל הָאָרֶץ.

46. רַבִּי אֶלְעָזָר הַלֵּף אֶל רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקּוֹנִיָּא חֲמִי. בֵּין שְׂרָאָה אוֹתוֹ, הִתְקִין לוֹ שְׁטִיחַ שֶׁל כְּסוּי בְּמוֹטוֹת שֶׁל עֵץ, וַיִּשְׁבּוּ. אָמַר לוֹ חֲמִי, אֲפָשָׁר שְׁשֻׁמַּעַת מֵאֲבִיךָ זֶה שְׁכָתוֹב (אִיכָּה ב) עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם בַּעַז אֲמָרְתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי קֶדֶם?

46. רַבִּי אֶלְעָזָר אָזַל לְגַבִּיַּת דְּרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקּוֹנִיָּא זְמוּי. בֵּין דְּזִמָּא לִיה אֶתְקִין לִיה תּוֹפְסִיתָא (א"א טופס"א) דְּקוּבְרָא בְּמוֹטוֹן דְּקוּלְכָּא וַיִּתִּיבוּ. אָמַר לִיה זְמוּי אֲפָשָׁר דְּשֻׁמַּעַת מֵאֲבִיךָ הָאִי דְכָתִיב (אִיכָּה ב) עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם בַּעַז אֲמָרְתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי קֶדֶם.

47. אָמַר לוֹ, הָרִי פְּרִשׁוּהַ הַחֲבָרִים, בַּעַז אֲמָרְתוֹ – שְׁקַרְעַת הָאֲדָרַת שְׁלֹו. אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי קֶדֶם – שְׁהָרִי אוֹתָהּ הָאֲדָרַת צִוָּה מֵאוֹתָם יָמִים רִאשׁוֹנִים עֲלִיוֹנִים, וּבִיּוֹם שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָרַע אוֹתָהּ, מִשּׁוּם שֶׁהָאֲדָרַת הַזֶּה הִיא כְּבוֹדוֹ וְתִקְוָתוֹ, וְקָרַע אוֹתָהּ.

47. אָמַר לִיה הָאֵא אִוקְמוּהַ זְבוּרִיָּא. בַּעַז אֲמָרְתוֹ, דְּבִזְעַת פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה. אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי קֶדֶם, דְּהָא פּוֹרְפִירָא פְּקִיד לָהּ מֵאֲזִין יוֹמֵי קְדָמָאִי עַלְמָא, וּבִיּוֹמָא דְאִתְזַזְרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא בִזְעַת לָהּ. בְּגִין דְּהָאִי פּוֹרְפִירָא אִיהִי יְקָרָא דִּילִיָּה וְתִיקוּנָא דִּילִיָּה וּבִזְעַת לִיה.

Lamentation 2:17

עֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמַם, בַּעַז אֲמָרְתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי-קֶדֶם-הָרֶס, וְלֹא חִמַּל; וַיִּשְׁמַח עָלֶיךָ אוֹיֵב, הָרִים קֶרֶן” צִרִיךְ

“The LORD has done what He purposed; He has accomplished His word Which He commanded from days of old. He has thrown down without sparring, And

He has caused the enemy to rejoice over you; He has exalted the might of your adversaries.”

The Zohar reveals here that when the people left the righteous path and corrupted the environment with their negativity, God had to remove the great Light that was made for the Holy Temple. The energy of the destruction went to the enemies of the Israelites that were waiting for them to fall.

After the destruction of the second Holy Temple only tenth part of that Light stayed in the world. During the period of almost 2000 years since the destruction of the Temple the world went into greater darkness. God with his infinite love for us concealed the Israelites souls among the other nations of the world to protect their existence, making them channels of Light to the world until the coming of Mashiach.

Now it's the time for us to come back to the Light and with pure consciousness and actions merit a ticket to the Final Redemption. We are lucky to have the Zohar in our generation and 'dig' the Light of the Torah from the studies that Rabbi Shimon teaches us.

48. אָמַר לוֹ, עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם, וְכִי מֶלֶךְ חוֹשֵׁב [קִדְּם] לְהִרְעֵ לְבָנָיו עַד שְׁלֹא יָבֹאוּ לְחִטָּא? אָמַר לוֹ, (מִשְׁל) לְמֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ בְּלִי יָקָר, וּבְכָל יוֹם הָיָה פּוֹחֵד עָלָיו שְׁלֹא יִשְׁבֵּר וְהָיָה מִסְתַּכֵּל בּוֹ וּמִצָּא חֵן בְּעֵינָיו. לְיָמִים בָּא בְּנוֹ וְהִרְגִּיז אֶת הַמֶּלֶךְ. לָקַח הַמֶּלֶךְ אוֹתוֹ בְּלִי יָקָר וְשִׁבֵּר אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם.

49. בֹּא רֹאה, מִיּוֹם שֶׁנִּבְנְה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִסְתַּכֵּל בּוֹ וְחֹבֵב עָלָיו הַרְבֵּה, וְהָיָה פּוֹחֵד עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּחַטְּאוּ וְיִחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְכָךְ בְּכָל פֶּעַם שֶׁהָיָה בֹּא אֶצֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הָיָה לוֹבֵשׁ אוֹתָהּ אֲדָרֶת. אַחֲרַי שֶׁגָּרְמוּ הַחֲטָאִים וְהִרְגִּיזוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, נִחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְקָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרֶת וְקָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרֶת וְנִחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הֵינּוּ שְׁכָתוֹב עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם.

48. אָמַר לֵיהּ עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם. וְכִי מֶלֶךְ חוֹשֵׁב (קִדְּם) לְאֲבֹאֲשָׁא לְבָנָיו עַד לֹא יִיתּוֹן לְמוֹחֲטֵי. אָמַר לֵיהּ לְמֶלֶךְ דְּהוּא לֵיהּ מֵאן יָקָר, וּבְכָל יוֹמָא הוּא דְּחוּיִל עָלֵיהּ דְּלֹא יִתְבַּר וְהוּא מִסְתַּכֵּל בֵּיהּ וְתַקִּין בְּעֵינָיו. לְיוֹמִין אֲתָא בְּרִיָּה וְאַרְגִּיז לֵיהּ לְמֶלֶךְ, נָטַל מֶלֶךְ הַהוּא מֵאן יָקָר וְיִתְבַּר לֵיהּ. הִדָּא הוּא דְּכִתְיִב עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם.

49. תָּא זְוּזִי, מִן יוֹמָא דְּאֲתַבְנִי בִּי מִקְדָּשָׁא הוּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מִסְתַּכֵּל בֵּיהּ וְחוֹבֵב עָלֵיהּ סִגִּי וְהוּא דְּחוּיִל עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל דִּיחוּטָן וְיִחָרֵב בִּי מִקְדָּשָׁא. וְכֵן בְּכָל זְמָנָא דְּהוּא אֲתֵי לְגַבִּי בִּי מִקְדָּשָׁא הוּא לְבִישׁ הַהוּא פּוֹרְפִירָא. לְבַתֵּר דְּגָרְמוּ זְוּזִין וְאַרְגִּיזוּ קַבִּי מֶלֶךְ אֲתַזְרֵב בִּי מִקְדָּשָׁא וּבֹעַ הַהוּא פּוֹרְפִירָא (ד"א גְּרִיס הַסּ הַהוּא פּוֹרְפִירָא וְאִתְחָרַב בִּי מִקְדָּשָׁא) הֵינּוּ דְּכִתְיִב עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם.

Genesis (11:1)

”וַיְהִי כָל-הָאָרֶץ, שָׁפָה אֶחָד, וּדְבָרִים, אֶחָדִים”

“And the whole earth was of one language and of one speech.”

The Zohar explains that at that time the people had the ability to use the Holy language, Hebrew, to create material things. They were in unity and wanted to connect to the left column and draw direct energy without using the right column energy and going through the process of earning the Light.

They found a spiritual place ”וַיִּמְצְאוּ בְּקָעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר” “they found a plain in the land of Shinar”. ”בְּקָעָה” (plain), in Hebrew ”ה – בְּקָעָה” means a rip in the letter ”ה”.

They wanted to split the energies coming to this world and have their own system like G-d. "שַׁנְעָר", the name of the place has numerical value of 620, which is Keter, the Sefira that connects to the Endless Light and everything below emanates from it.

God did not allow it because it would've created a complete destruction of the world. The only way was to mix the language so their words would not connect to the correct energies that gave them the forces to create.

In our times we have people that control the flow of money in the world, I call them the 'Pharaohs' of the world. They want to control all aspects of our lives, which is a form of slavery. Most people don't feel it because they are too busy with their own little world but from above it looks like they are trapped in a mini world that behaves as dictated by the 'Pharaohs'. The leaders of most governments in the world are 'puppets' of these Pharaohs or they themselves are one of them.

In the dirty fight of who will be the next POTUS (President Of The US) , they break all human and spiritual rules. The truth cannot be found, and the candidates use all the bad words on the other person just to make it look bad so you won't vote for him or her. I see them on the screen and I read their faces. I know exactly when they lie and when they say a statement that they believe in. Unfortunately, and due to the sophisticated use of social media campaigns, they push their lies and instigate greater negativity and corruption in the world by making many people share their lies.

A spiritual person that wishes to protect himself from the 'flood' of negativity that is about to come must not participate in spreading their lies even if they plan to vote for the 'lesser evil' as most people see that. No one believes that their candidate is 100% pure and that their messages and promises are true. People spread partial truths and lies and yet they continue to spread it accepting it as a normal strategy to win. The big problem is that they hurt themselves more that they know because of the laws of cause and effect. Participating in war of words in a language that only creates separation and corrupts the environment. Rav Berg taught that speaking gossip and evil speech encourages airborne diseases. It is definitely true as we studied from the DZ studies of this week. By the way, this spiritual law is in effect anywhere in the world, not just in the US.

I suggest to stop promoting your candidate. You may tell people who you vote for and what you see is good about them but not by going against the other candidate. Encourage people to vote their faith in their future POTUS but no more spreading lies about others.

These spiritual principles are correct in every aspect of our lives, not just before elections.

The words of Torah and Zohar have roots in the highest spiritual levels and can be used to cleanse the self and the environment. Only with the Zohar we can stop the Flood and the destruction by building a spiritual tower that is based on truth.

50. בצע אמרתו וגו' האמרתו הוא בתחלה ישבה בראש אמיר, והרי התעטרו עטרה לראש ואילן נאה לפניו. והיא מימי קדם ודאי. ואז עצבות לפניו בבתים החיצונים ודאי, (ישעיה לג) והן אראלם צעקו חצה. (שם כב)

50. בצע אמרתו וגו' האי אמרתו בקדמיתא יתבא בראש אמיר. והא אתעטרו עטרא לרישא ואילן נאה לפניו. ואיהי מימי קדם ודאי. וכדין עציבו קמיה בבתי בראי ודאי והן (ישעיה לג) אראלם צעקו חצה.

Isaiah 33:7

”הן, אראלם, צעקו, חצה; מלאכי שלום, מר יבקיון”

“Behold, the angels cry in the outer realm, The angels of peace weep bitterly.”

The destruction of the Holy Temple severed the connection of Malchut to the upper Light, which is the upper nine sefirot. Before the destruction Malchut was like a crown on the king's head or as the Zohar describes, at the top of the Tree.

The angels cried about the loss of the connection to the lower world. The King is at the level of Atzilut, where there's no sadness of expression of pain but the angels (אראלם) cried 'out', which is as the Zohar explains (Shemot #310), is the worlds of Briah (Creation ה), Yetzirah (Formation ו) and Asiah (Action ה) that are 'outside' Atzilut. The angels of peace from Binah ה weep bitterly because of the lost connection to the ה of Malchut. Without a continuous flow of light from the higher level, Malchut is without peace.

51. ויקרא ה' אלהים צבאות ביום ההוא וגו'. הינו בזמן שנחרב בית המקדש. אבל בזמן אחר אין חדה לפני הקדוש ברוך הוא כמו זמן שאובדים רשעי העולם ואותם שהרגיזו לפניו. זהו שכתוב (משלי יא) ובאבד רשעים רנה. וכן בכל דור ודור נעושה דין ברשעי העולם, חדה ותשבחת לפני הקדוש ברוך הוא.

51. (ישעיה כב) ויקרא יי צבאות ביום ההוא וגו' היינו בזמנא דאתחריב בי מקדשא. אבל בזמנא אחרא לית חדה קמי קודשא בריך הוא בזמנא דאתאבידו וזייבי עלמא ואנון דארגיזו קמיה הדא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבד רשעים רנה. וכן בכל דור ודור נעושה דין ברשעי העולם. חדה ותשבחת קמי קודשא בריך הוא.

Isaiah 22:12

”ויקרא, אדני יהוה צבאות-הוא: לבכי, ולמספד, ולקרסה, ולחגר שק”

“Therefore in that day YHVH GOD of hosts called you to weeping, to wailing, To shaving the head and to wearing sackcloth.”

The destruction of the Holy temple called for mourning and sadness.

Proverbs 11:10

“בְּטוֹב צְדִיקִים, תִּעֲלֶץ קִרְיָהּ; וּבְאֵבֶד רָשָׁעִים רָנָה”

“When it goes well with the righteous, the city rejoices, And when the wicked perish, there is joyful shouting.”

But at the time that God judges the evil to be removed from the world then there is joy. The wicked and evil of the world are given opportunities to repent. After they exhaust the time for repentance then God executes their punishment.

The Holy One Blessed be He has no joy if the wicked lost before they had their time, losing opportunities to repent.

The verse above gives us hope with the presence of Tzadikim that do a holy work and connect us to the Light when we don't have the Holy Temple.

The wicked with their actions cause God's anger because there are an automated cause and effect in the world. We are all affected by their evil. God's mercy allows them to continue giving them opportunities to repent.

Lesson: On the individual level we should remember that without connection to the light, our soul weeps inside. The joy of the soul is when the body, which is the aspect of 'wicked' follows the ways of the Light or when the soul is released with the death of the 'wicked'.

The best way to 'teach' the wicked to follow the light is to do a day fast (from morning rise to sundown) on every Erev Rosh Chodesh (Usually 29th of the Hebrew month). On this day we have the support of all the Tzadikim and we can light candles and pray with their support.

52. ואם תאמר, הרי שנינו שאין חדוה לפני הקדוש ברוך הוא בשהוא עושה דין ברשעים? אלא בא ראה, בשעה שנעשה דין ברשעים, חדוות ותשבחות לפניו על שנאבדו מהעולם. והדברים הללו בשמגיע אותו זמן שהמתין להם ולא שבו אליו מחטאיהם. אבל אם נעשה בהם דין עד שלא הגיע זמנם, [ועד] שלא נשלם חטאם, כמו שנאמר (בראשית טו) כי לא שלם עון האמורי עד הנה, אז אין חדוה לפניו, ורע לפניו על שנאבדו.

52. ואי תימא הא תנינן דלית זודוה קמי קודשא בריה הוא כד איהו עביר דינא בזויבא. אלא תא זזוי, בשעתא דאתעביר דינא בזויבא, זודוון ותושבון קמיה על דאתאבדו מעלמא. והני מילי כד מטא ההוא זמנא (קיג ב, קכא ב) דאוריף לון ולא תאבן לגביה מזוזבייהו. אבל אי אתעביר בהו דינא עד לא מטא זמנייהו, ועד דלא אשתלים זוזבייהו, כמא דאת אמר, (בראשית טו) כי לא שלם עון האמורי עד הנה, כדן לית זודוה קמיה ובאיש קמיה על דאתאבדו.

Genesis 15:16

“וְדֹר רְבִיעִי, יָשׁוּבוּ הֵנָּה: כִּי לֹא-שָׁלַם עֹן הָאֱמֹרִי, עַד-הֵנָּה”

“Then in the fourth generation they will return here, for the iniquity of the Amorite is not yet complete.”

The Zohar quotes this verse and explains that God waits for time to pass before judging the Amorite on their inequities.

As we learned, the Holy One Blessed be He has no joy in punishing the wicked and he gave them time to repent.

53. ואם תאמר, למה עושה בהם דין טרם שהגיע זמנם? אלא הם גרמו רע לעצמם, שהרי הקדוש ברוך הוא אינו עושה דין בטרם מגיע זמנם, אלא משום שמשתתפים עם ישראל להרע להם, ולכן עושה בהם דין ומאבדם מהעולם בלא הזמן. וזהו שרע לפניו. ולכן הטביע מצרים בים והאביד שונאי ישראל בימי יהושפט, וכן כלם, שהרי משום ישראל נאבדו לפני זמנם.

53. ואי תיבא איהו עד לא מטי זמניהו אמאי עביר בהו דינא. אלא אנן גרמין בישא לגרמיהו. דהא קודשא בריך הוא לא עביר בהו דינא עד לא מטי זמניהו. אלא בגין דמשתתפי בהדיהו דישראל לאבאשא לון. ובגין כך עביר בהו דינא ואוביר לון מעלבא בלא זמנא. ודא הוא דאבאיש קמיה. ובגין כך אטבע מצראי בימא. ואוביר שנאיהון דישראל בימי יהושפט. וכן כלהו. דהא בגניהון דישראל אתאבירו בלא זמנא.

God does punish the wicked before their time if they come to harm the Israelites. For that reason, God sank the Egyptians in the sea and made miracles for King Jehoshaphat in his war against the kings of Moab and Edom. Jehoshaphat was righteous and ask the support of the prophet Elisha before going to the war.

2 Kings 3:24

“ויבאו, אל-מחנה ישראל, ויקמו ישראל ויכו את-מואב, ויגסו מפניהם; ויבו- (ויכו-) בה, והכות את-מואב.”
 “But when the Moabites arrived at the Israelite camp, the army of Israel rushed out and attacked them until they turned and ran. The army of Israel chased them into the land of Moab, destroying everything as they went.”

Lesson:

As Israelites, we can have God's protection through our spiritual connections and mainly through the study of the Zohar, which is the ultimate tool to reveal light in our lives and the world.

54. אבל פשהשלם הזמן שחכה להם ולא שבו, אז חדוה ותשבחת לפניו על שאבדו מהעולם, פרט לזמן שחרב בית המקדש, שאף על גב שהשלם הזמן שלהם שהרגיו לפניו, לא היתה חדוה לפניו. ומאותו זמן לא היתה חדוה לפניו למעלה ולמטה.

54. אבל פד אשתלים זמנא דאוריה לון ולא תבו. בדין זודוה ותושבזותא קמיה על דאתאבירו מעלבא. פר בזמנא דאתזורב בי מקדשא. דאף על גב דאשתלים זמנא דלהון דארגיו קמיה, לא הוה זודוה קמיה. ומההוא זמנא לא הוה זודוה לעילא ותתא:

After the destruction of the Holy Temple, there's no joy even when the wicked are destroyed because the Holy Temple still not there to give us the joy of Light. Removing 'darkness' from a 'darkness' state doesn't bring light. It doesn't give us happiness but continuous sadness because the light is still absent. Only when the Light shines we can be happy.

Lesson:

Nowadays we see many conflicts around the world. Most people fight to remove the 'darkness' but at the same time forget to bring the Light. The world is full of 'fighters' against what they see as darkness but very few make efforts to bring the light. The Zohar study and other spiritual tools would draw light into the world and make us happy.

Only light can remove the darkness and bring happiness. With our desires and prayers, God can do that for us.

55. כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה וגו'. רבי יהודה אמר, ארבעים יום וארבעים לילה הללו, מה מעשיהם? אלא ארבעים יום להלקות רשעי העולם, וכתוב (דברים כה) ארבעים יבנו לא יסוף, כנגד ארבעה רוחות העולם, לכל אחד עשרה. משום שכן אדם נברא מארבעה רוחות העולם, ועל זה ומחיתי את כל היקום. וצריך ארבעים להלקות ולמחות את העולם.

55. כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה וגו'. רבי יהודה אמר הני ארבעים יום וארבעים לילה מאי עבדתיהו. אלא ארבעים יום לאלקאה וזייבי עלמא וכתוב, (דברים כה) ארבעים יבנו לא יסוף, לךכל ארבע סטרי עלמא לכל זוד עשרה. בגין דבר נש מארבע סטרי עלמא אתברי. ועל דא ומוזיתי את כל היקום. ואצטריוך ארבעים לאלקאה ולאתמוזי עלמא.

Genesis 7:4

God announces to Noah;

כי לימים עוד שבעה, אנכי ממטיר על-הארץ, ארבעים יום, וארבעים לילה; ומחיתי, את-כל-היקום אשר "עשיתי, מעל, פני האדמה"

"For after seven more days, I will send rain on the earth forty days and forty nights; and I will blot out from the face of the land every living thing that I have made."

The Zohar explains that 40 days are required to wipe mankind from the world. We were created from the aspect of four directions and four elements of nature.

North – Fire

East – Wind/Air

South – Water

West – Earth

Each side has 10 individual levels and altogether is 40. For that reason, God needed 40 days and nights to complete the process.

Deuteronomy 25:3

"ארבעים יבנו לא יסוף פן יסוף להכותו על אלה מכה רבה ונקלה אחיד לעיניך."

"He may beat him forty times but no more, so that he does not beat him with many more stripes than these and your brother is not degraded in your eyes."

On the individual level, the wicked is punished exactly with forty lashes to cleanse the sin he carries. Any additional lash would be considered as humiliation.

56. רבי יצחק היה מצוי לפני רבי שמעון. אמר לו פסוק זה [שאמר] שכתוב ותשחת הארץ לפני האלהים. אם בני אדם חטאו – הארץ במה חטאה? אמר לו, משום שכתוב כי השחית כל בשר את דרכו, כמו שנאמר. כמו זה, (ויקרא יח) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה. אלא בני אדם חטאו. ואם תאמר, הארץ במה? אלא עקר הארץ הם בני האדם, והם משחיתים את הארץ והיא

56. רבי יצחק היה שכיזו קמיה דרבי שמעון אמר ליה האי קרא (דקאמרי) דכתיב ותשחת הארץ לפני האלהים. אי בני נשא חטאן ארעא במה. אמר ליה בגין דכתיב כי השחית כל בשר את דרכו במה דאתמר. כנוונא דא (ויקרא יח) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה. אלא בני נשא חטאן ואי תימא ארעא במה, אלא עקרא דארעא בני נשא אנון. ואנון מוזבלין

נִשְׁחָתָה, וְהַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׂכָתוּב וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית
כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרֹכָו עַל הָאָרֶץ.

אֶרֶעָ וְהִיא אֶתְּוֹבָלָת. וַיִּקְרָא אוֹכּוּ דְכִתִּיב וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר
אֶת דְּרֹכָו עַל הָאָרֶץ.

Genesis 6:11,12

”וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ, לִפְנֵי הָאֱלֹהִים; וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ, חֲמָס׃

”וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ, וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה: כִּי-הִשְׁחִית כָּל-בָּשָׂר אֶת-דְּרֹכָו, עַל-הָאָרֶץ׃

“Now the earth was corrupt in the sight of God, and the earth was filled with violence.”

“God looked on the earth, and behold, it was corrupt; for all flesh had corrupted their way upon the earth.”

The first verse says that the earth was corrupt then the next verse explains “for all the flesh had corrupted their way”

“God (ELOHIM אלהים) looked”. Elohim is the aspect of judgment, Left, in this world, YHVH is the aspect of Right, mercy.

The world was created by ELOHIM and man by the two aspects of God, YHVH, and ELOHIM because the soul of man comes from the higher level and it includes mercy. The man was made from the earth for the purpose of commanding it. Because of that man and earth affect each other. The outcome of our actions, positive or negative, reflected in our environment.

This relationship between man and earth began with the first sin of Adam. We read in Genesis 3:17 “Cursed is the earth because of you”. God cursed the earth because of Adam’s sin and created a direct link between man and earth.

Deadly and destructive hurricanes and storms, Earthquakes, Tsunamis, wildfires, breached dams and similar disasters are the result of the negativity that spread in the world in recent times.

57. בֹּא רֵאָה, כָּל חַטָּאֵי הָאָדָם בְּלִם,
הַשְׁחָתָתָם תְּלוּיָהּ בְּתִשְׁבָּה. וְהַחֲטָא שֶׁל
שׁוֹפֵךְ זֶרַע עַל הָאָרֶץ וּמִשְׁחִית דְּרֹכָו וּמוֹצִיא
זֶרַע עַל הָאָרֶץ – מִשְׁחִית אוֹתוֹ וּמִשְׁחִית אֶת
הָאָרֶץ, וְעָלִיו כְּתוּב (יִרְמִיָּה ב) נִכְתָּם עֲוֹנָךְ
לִפְנֵי, וְכָתוּב בּוֹ (תְּהִלִּים ה) כִּי לֹא אֵל חֲפֵץ
רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְרָךְ רָע. פָּרַט לְתִשְׁבָּה
גְּדוּלָּה. וְכָתוּב (בְּרֵאשִׁית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר
יְהוּדָה רָע בְּעֵינֵי ה' וַיְמִיתֵהוּ ה', וְהָרִי נִתְּבָאָר.

57. תָּא זִוּי, כָּל זִמְטָאֵי דְבָר נִשְׁ כְּלָהוּ זִמְבִּלּוּתָא דִּילִיָּה
תְּלִיָּן בְּתִשְׁבָּה. וְזִמְטָאָה דְּאוּשִׁיד זֶרַעָא עַל אֶרֶעָ
וּמִזְבִּלָא אֶרְזִיָּה וְאִפִּיק זֶרַעָא עַל אֶרֶעָ, מִזְבִּיל לִיָּה
וּמִזְבִּיל אֶרֶעָ. וְעָלִיָּה כְּתִיב, (יִרְמִיָּה ב) נִכְתָּם עֲוֹנָךְ
לִפְנֵי. וְכְּתִיב בֵּיתָה (תְּהִלִּים ה) כִּי לֹא אֵל זֹפֵךְ רָשָׁע אֶתָּה
לֹא יִגְרָךְ רָע. בֵּר בְּתִשְׁבָּה סִּגְיָה. וְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית
לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רָע בְּעֵינֵי יי וַיְמִיתֵהוּ יי וְהָא
אֶתְבָּר.

The Zohar continues discussing the aspect of ‘corrupt/destructive’ ‘משחית’ and refer to the sin of spilling seeds as great ‘corruption’.

Jeremiah 2:22

”כִּי אִם תִּכְבֹּסִי בְּנֶתֶר וּתִרְבִּי לָךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לִפְנֵי נָאֻם אֲדֹנִי יְהוָה׃

”Although you wash yourself with lye And use much soap, The stain of your iniquity is before Me,” declares YHVH GOD.”

Spilling seeds outside a proper vessel is a serious sin. The seeds have the energy of life-generating with energy from a higher level. When they are wasted, their

energy goes to the other side and adds to the aspect of death in a person's life and the world. This sin creates great distance between the sinner and the life-force that comes from God to benefit all aspects of our lives. These sins registered on the person's forehead and could attract the negative-side to inflict harm on him.

The Zohar tells that only great repentance could help in this case.

After the sin, Adam was separated from Eve for 130 years. During this time, he had improper relationships and spilled seeds that were used by the other side to create the souls of the Erev-Rav. That corrupts our connection with God in every way possible. They affect the purity and honesty of our relationships.

The sexual organs are the aspect of Yessod that is the channel of 'Life' to the world. Corrupting this channel affects the manifestation of good in our lives. Lack of steady sustenance and business failures are signs of not keeping the purity of this channel. Sooner or later the outcome 'catch-up' with us.

To cleanse the negativity of this sin one should connect to 'life' by immersing in a Mikveh and Study Torah from the Zohar. It is one way to reduce the negative impact of this sin.

Covering the forehead is recommended especially when in a negative environment and the 'agents' of the other-side may notice that person and 'deal' with him. Everyone should cover their forehead when visiting a cemetery.

Another cleansing method of the channel of Yessod was revealed by Rabbi Nachman of Breslov with the Tikkun Haklali.

I recommend to women to protect their husband from corrupting their channel because it affects the relationship and the 'Life' energy and sustenance in the home. Both should have proper unification even if it's not for having children. The 'fruitfulness' of their lives and the home comes by keeping channels of life open and pure. Having time together and scheduled unifications draw life-force into their lives even if one of a couple lost the 'appetite'.

58. אָמַר לוֹ, לָמָּה דָּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמִים וְלֹא בָאֵשׁ וְלֹא בְדָבָר אֲחֵר? אָמַר לוֹ, סוּד הוּא, שֶׁהָיָה הֵם הַשְּׁחִיתוּ דָּרְכָם בְּשִׁבּוּל שְׂמִים עֲלִיּוֹנִים וּמִים תַּחְתּוֹנִים לֹא הִתְחַבְּרוּ זָכָר וְנִקְבָּה בְּרֹאיוֹ. [וְיָמֵי הֵם הַמִּים הָעֲלִיּוֹנִים? בִּינָה. וּמִים תַּחְתּוֹנִים - מַלְכוּת. ה"א עֲלִיּוֹנָה ה"א תַּחְתּוֹנָה. וְכַאֲשֶׁר הֵם מְשַׁחֲתִים, נִסְתַּלֵּק י"ו, שֶׁהוּא זָכָר, וְנִשְׁאַר ה"א בְּה"א וּמִים בְּמִים]. מָה הֵם הַשְּׁחִיתוּ דָּרְכָם, כְּמוֹ זֶה מִים זָכָרִים וְנִקְבִּים. וְעַל זֶה נִדְּוָנוּ בְּמִים, בְּמָה שֶׁהֵם חֲטָאוּ.

58. אָמַר לִיה אֲמִאי דָּאִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא בְּמִיָּא וְלֹא בָּאֵשׁ וְלֹא בְּמַלְכָּה אֲזוּרָא. אָמַר לִיה רָזָא הוּא דְּהָא אֲנִין זִזְבִּילוּ אֲרוּזִיָּהוּ בְּגִין דְּמִיָּין עֲלָאִין וּמִיָּין תַּתָּאִין לֹא אֲתִזְבְּרוּ דְּכַר וְנִקְבָּא בְּדָקָא יָאוּת. וּמִאֵן אֲלִין מִיָּין עֲלָאִין בִּינָה. וּמִיָּין תַּתָּאִין מַלְכוּת. ה"א עֲלָמָה ה"א תַּתָּאֵה. וְכַד אֲנִין מִזְזְבִּלִין, אֲסִתְלַק י"ו דְּהוּא דְּכַר, וְאֲשַׁתָּאֵר ה"א בְּה"א וּמִיָּין בְּמִיָּין. מִאֵן אֲנִין דִּזְבִּילוּ אֲרוּזִיָּהוּ, כְּגִוּוֹנָא דָּא מִיָּין דְּכוּרִין וְנִקְבִּי. וְעַל דָּא אֲתִדְּנוּ בְּמִיָּא בְּמָה דְּאֲנִין זִזְבוּ.

The Zohar asks why God judged the world with a flood of water and not fire or something else. Then explains that because the people didn't connect lower and upper waters properly they were judged with water, which is the element related to their sins.

Genesis 1:6

“וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וְיִהְיֶה מַבְדִּיל, בֵּין מַיִם לַמַּיִם”
 “וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים, אֶת-הַרְקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לַרָקִיעַ, וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרָקִיעַ; וַיְהִי-כֵן”
 “And God said ‘Let there be a firmament in the midst of the waters, and let it divide the waters from the waters’”

7: “And God made the firmament, and divided the waters which were under the firmament from the waters which were above the firmament; and it was so.

From verse 6 we understand that the ‘waters’ filled up the entire space until God commanded the firmament to be in the midst of the water. The next verse tells the next step that was an ‘action’. We learn that from the words ‘And God MADE the firmament...’. God made the actual separation in the water to make lower water, which is a female aspect and upper, which is a male aspect.

Desires that follow the purpose of Creation on the lower level create the aspect of female waters that form vessels to attract the male waters from above, restoring the original state of unified water that nourishes existence.

The sin of that generation was that their desires were for the self alone and that created a greater disconnection between upper and lower waters. The world became ‘dry’ of spiritual nourishments and for that reason, they were judged with water.

59. ובמין הוּו רתיוון ופשיטו משכא מנייהו כמות דיובילו ארוזיהו במין רתיוון. דינא לקבל דינא. הדא הוא דכתיב נבקעו כל מעיינות תהום רבה, הא מין תתאין. וארובות השמים נפתחו דא מין עלאין. מין עלאין ותתאין.

Genesis 7:11

בשנת שש-מאות שנה, לחי-נח, בחדש השני, בשבעה-עשר יום לחדש-ביום הזה, נבקעו כל-מעונות תהום רבה, וארבת השמים, נפתחו.

“In the six hundredth year of Noah’s life, in the second month, on the seventeenth day of the month, on the same day all the fountains of the great deep burst open, and the floodgates of the sky were opened.”

The waters of the Flood came from upper and lower waters and they were boiling to match their sin that included spilling their warm seeds. That made the proper correction.

60. רבי חייא ורבי יהודה הוּו אולי בארזא. ומטו לנבי טורין רברבן ואשכוזו ביני טוריא גרמי בני נשא דהו מאנון בני טופנא. ופסעו תלת מאה פסיען בלרמא וזדא. תוהו. אמרו היינו דאמרו וזברנא דאנון לא הו מסתפי מדינא דקודשא ברין הוא כמות דכתיב, (איוב כא) ויאמרו לאל סור ממנו ודעת דרכיה לא וזפצנו. מוה עבדו. הו סתיבין ברזליהו מבועי תהומא. ובמין

60. רבי חייא ורבי יהודה היו הולכים בדרך, והגיעו להרים גדולים, ומצאו בין ההרים עצמות בני אדם שהיו מאותם בני המבול, ופסעו שלש מאות פסיעות בעצם אחת. תמהו. אמרו, הינו מה שאמרו חברינו שהם לא היו פוחדים מדין הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (איוב כא) ויאמרו לאל סור ממנו ודעת דרכיה לא חפצנו. מה עשו? היו סותמים ברגליהם את מעינות התהום, ומים

נִפְקִין רְתִיזוֹן וְלֹא יָכִילוּ לְמִיקָם בְּהוֹ, עַד דְּהָיוּ נִשְׁמָטִין
רְתוּחִים יוֹצֵאִים וְלֹא יָכִילוּ לַעֲמֹד בָּהֶם, עַד
שֶׁהָיוּ נִשְׁמָטִים וְנוֹבְלִים בְּאֶרֶץ וּמָתִים.
וְנָפְלוּ בְּאֶרֶץ וּבְיִיתָיו:

Rabbi Chiya and Rabbi Yehuda were walking on the way and arrive big mountains. They found there bones of humans from the time of the Flood. It took them 300 steps to walk along one bone. They quoted Job 21:14 referring to these giants that rebel against God.

”וַיֹּאמְרוּ לֹאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא תִפְצְנוּ”

”They say to God, ‘Depart from us! We do not even desire the knowledge of Your ways.’”

The giants of that time with their feet tried to stop the water coming from the fountains of the great deep. Since the water was boiling they couldn’t stand it and fell to their death.

Lesson:

Most people, especially the rich, people with high intellect and or physically strong feel superior in this world as if they are immortal and nothing can hurt them. The rich that have money for a few lifetimes don’t consider they can get seriously sick and money can’t buy them health. An accident can happen any time even if you fly a private jet. Life can change forever in a matter of one moment. Everything in this life is temporary, money, health and relationships. Only our soul can be immortal. When it is surrounded by the light of the Torah then it is protected. We are all vulnerable in this world for the simple fact that the force of death still controls our realm of corporeal existence.

The Torah is life and the Zohar is Noah’s Ark that saves us when the waters are troubled.

We shouldn’t wait to see troubled water. Now is always the best time to connect to life.

61. וַיּוֹלֶד נָח שְׁלֹשָׁה בָּנִים וְגו'. אָמַר רַבִּי
חַיִּיא לְרַבִּי יְהוּדָה, בֵּא וְאָמַר לָךְ דְּבָרִים
שֶׁשִּׁמְעָתִי בְּזֶה. מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁמִּכְנִים לְנִקְבָּה
שִׁמְתָּעֲבֶרֶת [ד"א פְּרִי מִצֵּיָה] בְּפֶעַם אַחַת,
וַיֵּצְאוּ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה בָּנִים. [כָּל] אֶחָד נִפְרַד
מֵאַחֶר בְּדִרְכָּיו בְּמַעֲשָׂיו. זֶה צָדִיק וְזֶה רָשָׁע
וְזֶה בִּינוּנִי. אֵף גַּם כָּאן שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים שֶׁל
רוּחַ הוֹלְכִים וְשֹׁטִים וְנוֹבְלִים בְּשִׁלְשָׁה
עוֹלָמוֹת.

61. וַיּוֹלֶד נָח שְׁלֹשָׁה בָּנִים וְגו'. אָמַר רַבִּי זְוִיָּא לְרַבִּי
יְהוּדָה תָּא וְאִימָא כָּךְ מְכִי דְשִׁמְעָנָא בְּהָאִי. מוֹתָל לְכָר
זֶשׁ דְּאֵעִיל לְנוֹקְבָא דְמַעְרִיא (ד"א אִיבָא דְמַעָה) בְּזִמְנָא
זוּדָא. וְנִפְקִי תְרִין אוֹ תִלְתָּא בָּנִין. (כָּל) זוּר מִתְּפָרְשָׁא
מֵאַזּוּרָא בְּאַרְזוּי בְּעוֹבְדוּי. דָּא וְכָאָה וְדָא זְוִיָּבָא וְדָא
בִּינוּנִי. אוֹף הָכָא גַּמִּי תִלְתָּ קְטָרִי דְרוּזָא אֶזְלִין וְשִׁטָּאן
וְאַתְּכִלִּין בְּתִלְתָּ עוֹלָמִין.

Noah gave birth to three sons. The Zohar explains that their souls came through the three columns.

The Zohar explains that the three sons came from the same root but spread through the worlds of Briah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiah (Action). Shem came from the Right column with the soul level of Neshama, Ham from the Left, level of Ruach but not corrected so he was wicked. Japheth from the central column with soul level of Nefesh of Asiah and was moderate.

62. בא ראה, נשמה יוצאת ונכנסת בין הרי פרוז, ומתחברת הרוח בנשמה. יורדת למטה, מתחברת הנפש ברוח, וכלם [הולכים ד"א יורדים] ומתחברים זה עם זה. אמר רבי יהודה, נפש ורוח כלולים זה עם זה. הנשמה שורה בדרכיו של בן אדם, [וזה] והוא מדור נסתר שלא נודע מקומו.

62. תא וזוי, נשמותא נפקאת ואעיל בין טורי פרוזא ואתחבר רוזא בנשמותא. נזוית לתתא אתחבר נפש ברוז וכלהו (אזלי ד"א נחתין) ומתחברין דא עם דא. אמר רבי יהודה נפש ורוז כלילין דא עם דא. נשמותא שריא בארוזי דבר נש. (והא) והיא מורא טמירא דלא אתיידע אתרהא.

The soul comes out of Zeir Anpin and Malchut of Atzilut. In the original state, the soul has the aspects of vessels from Keter, Chokmah, Binah, Zeir Anpin, and Malchut and the lights of Nefesh, Ruach, Neshama, Chaya, and Yechida. When it comes of Atzilut, the soul transforms to three separate lines. The right line enters the world of B'riah and receives the soul level of Neshama. The left line connects to the level of Ruach in the world of Formation. The center line connects the level of Nefesh in the world of Asiah, Malchut, the physical body. The upper three sefirot of each level stays in the supernal world above it. The vessels of the upper levels fall to the level below to allow connection to the light in the upper level. The system was made this way to give the soul the ability to grow by climbing higher.

The level of Nefesh and Ruach are included in each other at the time of birth. The level of Neshama stays separated and can be drawn down if the person follows the righteous path.

63. בא בן אדם להטהר – מסייעים לו בנשמה קדושה ומטהרים אותו ומקדשים אותו ונקרא קדוש. לא זכה ולא בא להטהר – שתי דרגות פותחים, שהם נפש ורוח בו. אין בו נשמה קדושה [סייע שלמעלה, וזה כפי דרכו]. ולא עוד, אלא שאם יטמא – מטמאים אותו. והסייע שלמעלה מסירים ממנו. מכאן והלאה כל אחד לפי דרכו.

63. אתא בר נש לאתדכאה, מסייעין ליה בנשמותא קדישא ודכאן ליה ומקדשין ליה ואקרי קדוש. לא זכה ולא אתי לאתדכאה, תרין דרגין פתיזין דאנון נפש ורוז ביה. נשמותא קדישא לית ביה (סיועא דלעילא ודא כפום ארחיה). ולא עוד אלא דאי יסתאב מסאבין ליה. וסייעא דלעילא אעדיו מיניה. מכאן וכהלאה כל זור לפום ארוזיה.

If one chooses to purify himself in order to achieve higher levels then he gets help to receive the Neshama level that is the holy part of the soul. Then that person is called holy. If one is not on the righteous path then that person stays with the Nefesh and Ruach levels. If he connects to impurities, he loses the levels he has and stays with the pure animal soul level of Nefesh.

Repentance, Teshuvah, would draw supernal support and higher levels of the soul according to the actions of that person.

Lesson;

Each one of us can achieve the holy level of the soul, Neshama. In practical terms, each one of us has at least the level of Nefesh that connects the soul to the body and provides life. This is the pure animal soul. Wicked people have an impure animal soul. Following the spiritual laws of the Torah would lead us to

achieve the pure levels of Nefesh and Ruach. That means spiritual connections sharing, tithing while avoiding all negative actions and situations.

When adding greater levels of Torah studies and living a selfless life, helping people beyond the norm one can achieve the holy level of Neshama. This level can go away fast if one connects to the impurity of any kind.

64. קשורים רמים של היכלי ההיכלות [של
אותו צד] אנו פתוחי עינים, פתוחי אזנים. קול
מהקולות יורד מלמעלה למטה, משפך
הרים וסלעים. מי הם שרואים ולא רואים?
אטומי אזנים, סתומי עינים, לא רואים ולא
שומעים, לא יודעים בשכל, אחד שקלול
בשנים בתוכם. דוחים אותם החוצה.

64. ת וספתא קטורי רמאי, דקסטורי דהוסטרא (ו"א
דהוא סטרא) אַן פתיזון עייזן פתיזון אודזין. קל בן
קליא גזיית מעילא לתתא. מתפר טורין וטזרין. מאן
אנן דזמאן ולא זמאן. אטיבין אודזין. סתיבין עייזין.
לא זמאן ולא שמעין לא ידעין בסכלתנו, וזד דכלילא
בתרין בגווייהו. דזיין ליה לבר.

The three levels of the soul, Nefesh, Ruach, and Neshama connect in the central column that is a stronghold against the other-side (Sitra Achra). The levels of Chokmah and Binah are too high to come down. Chokmah is expressed in the eyes and Binah in the ears. They are passive senses and without them, the world around us is mute and dark. Da'at is the Sefirah that is formed when Chokmah and Binah unified to send light to the lower levels. It is the aspect of 'voice' that goes down to the heart and lungs and expressed as the sound coming out of the mouth. The voice of Chokmah and Binah comes through Da'at and produces a sound that can break the strongest and darkest Klipot. The wicked people and those who are not able to connect the right and the left are considered deaf and blinds.

Psalms 115:5,6

”פה-להם, ולא ידברו; עינים להם, ולא יראו”

”אזנים להם, ולא ישמעו; אף להם, ולא יריחון”

“They have mouths, but do not speak; eyes, but do not see.”

“They have ears, but do not hear; noses, but do not smell.”

Lesson;

Our soul is the driving force of our body and life. Our senses and especially the ability to see and hear depends on our spiritual level. If our Chokmah and Binah are on a high level we can see and hear the truth in the world around us. As spiritual people who study Zohar and Kabbalah, we are able to see and understand people above the average. Most people see with their eyes but blind to the truth on different levels. A righteous person can see beyond the 'images' in front of him and able to hear the truth from the spoken words.

People speak from their minds (Chokmah and Binah). When we listen to or reads someone's words, we can determine the level of Chokmah and Binah of that person.

WARNING!

Don't assume that if you read Zohar and study Kabbalah for years, you automatically have the ability to read and see the truth in everything around you. The negative side may use our ego to mislead us into all kinds of false

truths. Rabbi Akiva warned his students to be careful with what they see even when they are making spiritual ascend. Not everything they see on the way up is the absolute truth.

If you are righteous and believe that you have the ability to see the truth then use it to help others, not to scold or patronize them.

65. הם נדבקים בין [ס"א ב] באותם שנים, האחד אמן האמנים לא שורה [ס"א שמים] בתוכם. לא נכנסים בין ספרים קדושים. כל אלו של אמן זה לא שורה בתוכם, לא נכתבו בספר הזכרונות ונמחים מספר החיים, כמו שנאמר (תהלים ט) ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו.

65. אנון מתדבקין בין (ס"א ביה) באנון תרי, וזר אומנא דאומנא לא שריא (ס"א שוין) בגווייהו. לא עאלין בין ספרי קדישין. כל אנון דאומנא דא לא (דף 10 ע"ב) שריא בגווייהו לא אכתבו בספרי דכרנניא אתמוזון מספרא דוויי כמא דאת אמר (תהלים ט) ימוזון מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו.

Those who connect the right and the left to form the center that breaks the negative side are registered in the book of life that would be opened in the Final Redemption and the Resurrection when they would rise to immortality.

On those who let their souls away from the righteous ways it says;

Psalms 69:29

“ימחו, מספר חיים; ועם צדיקים, אל יכתבו.”

“Let them be erased from the book of life and not be recorded with the righteous.”

66. אוי להם בשניצאו מהעולם הזה. אוי להם [לחיייהם]. מי יתבע אותם כאשר ימסרו בידי דומה וישרפו באש שדולקת ולא יצאו ממנה רק בראשי חדשים ושבתות, כמו שנאמר (ישעיה ס) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אומר ה'. אחר כך ברוז שבצד צפון מכריז עליהם ואומר, (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה וגו'. כמה אגדות של יסורים יתכנסו עליהם בארבעה צדדים. אש לוחטת בגיא בן הנום.

66. ווי לון כד יפקון מיהאי עלמא ווי לון (לחיייהו). מאן יתבע לון כד יתמסרון בידא דדומה ויתוקדון בגורא דדליק ולא יפקון מניה בר בריש ירוזי ושבתי כמא דאת אמר, (ישעיה ס) והיה מדי זודש בוזדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אומר יי. לבתר כרוזא דבסטר צפון אכריז עליהו ואמר (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה וגו'. כמה זובילי טריקין אתכנשו עליהו בארבע סטריין. אשא מלהטא בגי בן הנום.

When the wicked souls leave the world they are given into the hands of the angel 'Duma' that serves like a manager that register and assign the souls to the proper purification process. These souls are set on fire but will have breaks only on Shabbats and days of Rosh Chodesh.

Isaiah 66:23

“והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אומר יהוה”

“And it shall be from new moon to new moon And from sabbath to sabbath, All mankind will come to bow down before Me,” says YHVH.”

After the ‘cool’ days, the

Psalms 9:18

“ישובו רשעים לשאולה: כל-גוים, שכחי אלהים”

“The wicked will return to Sheol (Hell, under world of the dead), Even all the nations who forget God.”

Angels that inflict pain come from four directions with flaming fire to punish the wicked in Gehennam that corrupted the connection to Chokmah, Binah, Zeir Anpin, and Malchut.

67. שלש פעמים ביום מתפקדים [נשפדים]. ולא עוד, אלא בזמן שישראל עונים בקול רם אמן יהא שמייה רבא מברך, הקדוש ברוך הוא מתמלא רחמים וחס על הכל, ורומז למלאך הממנה על שערי הגיהנם, ששמו סמריאל, ושלשה מפתחות בידו, ופותח שלשה שערים שבצד המדבר, ורואים את אור העולם הזה. בא עשן של אש וסותם הדרכים.

67. תלת זמנין ביומא מתפקדן (ו"א מתוקדן). ולא עוד אלא בזמנא דישראל אתיבו בקול רם אמן יהא שמייה רבא מברך, קודשא בריך הוא אתמלי רוחין וזוויס על כלא. ורמיז למלאכא דממנא על תרעי דגיהנם סמריאל שמייה ותלת מפתחון בידיה ופתח תלת תרעין דבסטר מדברא וזמאן נהורא דהאי עלמא. אתא תננא דנורא וסתיים אורוין.

The fiery process happens three times a day but when the Israelites below recite Kadish and answer “אמן יהא שמייה רבא מברך” “Amen Yehe Shemeh Rabah” in a strong voice, they create a unification above. Then the Holy One Blessed Be He is filled with mercy and instructs the angel appointed on the gates of Gehennam (hell) to open three gates and they can see the light of our world. Then the smoke from the fire in Gehennam comes and blocks the light.

The force created by the three daily prayers supports the unification of the three columns. When the unification begins, the light of the Left column is drawn down to this world and benefits the wicked in Gehennam.

68. ואז שלשה ממנים שתחת ידיהם של מגרפות, מנשבים בידיהם ומחזירים עשן למקומם, ונותנים להם רוחה שענה וחי. ואחר כך שבים לאש שלהם. וכך שלש פעמים ביום. ובכל זמן שאומרים ישראל אמן יהא שמייה רבא מברך וכו', מרוחים להם. אשריהם הצדיקים שדרבם מאירה באותו עולם לכל הצדיקים, כמו שנאמר (משלי ד) וארח צדיקים באור נגה הולך ואור עד נכון היום. (עד כאן התוספתא).

68. כדן תלת מננן דתווחת ידיהו תלת במרופין מנשכן בידיהו ואתיבו תננא לאתריהו ורווחין לון שעתא ופולגות שעתא. ולבתר תיבין לאשייהו. וכן תלת זמנין ביומא ובכל זמנין דאמרי ישראל אמן יהא שמייה רבא מברך וכו' אנן רווחין לון. וקאין אנן צדיקייא דאורויהון מנהרא בההוא עלמא לכל סטרין כמא דאת אמר, (משלי ד) ואורו צדיקים באור נוגה הולך ואור עד נכון היום (עד כאן לשון התוספתא):

The fire and smoke that blocked the light from entering Gehennam are aspects of Judgments. Three angels appointed to clean the three lines from those judgments and return them to their original place in Gehennam. During this process, Gehennam benefited from the light of the unification for one and a half hour. The light that came from Chokmah, Binah and Da'at has the aspect of three hours. The line of Da'at is in the middle and split into Chessed and Gevurah, The Left received on the Left from Binah that is one hour and half of Da'at that went into Gevurah that is half an hour.

This process is repeated during the three daily prayers when the Kadish is recited and the Isarelites say “אמן יהא שמיה רבא מברך” “Amen Yehe Shemeh Rabah”

Proverbs 4:18

“וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום”

“But the path of the righteous is like the shining light, That shines brighter and brighter until the full day”

The prayers and the work of righteous people reveal light that affect the spiritual worlds above and the material world below.

69. רבי אבא אמר, בגיהנם יש מדורים על מדורים, שניים שלישיים, עד שבע. והרי בארונה החברים. ואשרי הצדיקים שהם נשמרים מחטאי הרשעים ולא הולכים בדרךיהם ולא נטמאים בהם. וכל מי שננטמא, בשחולף לאותו עולם יורד לגיהנם, ויורד עד המדור התחתון.

69. רבי אבא אמר, בגיהנם אית מדורין על מדורין תניינן תליתאין עד שבע. והא אוקמוה זבדיא. וזכאין אנן צדיקא דאנן מסתמין מוזובי זיכיא ולא אולי בארונהו ולא מסתאבי בהו. וכל מאן דאסתאב כד אזיל לכהוא עלמא, נזוית לגיהנם. ונזוית עד מדורא תתאה.

Rabbi Aba explains that there are seven sections in Gehennam. Those who die with impurities go down to the lower section in Gehennam.

70. ושני מדורים הם שסמוכים זה עם זה – שאול ואבדון. מי שירד לשאול, דנים אותו שם ומקבל ענשו, ומעלים אותו למדור עליון אחר. וכן דרגה אחר דרגה, עד שהם מעלים אותו. אבל מי שירד לאבדון, לא מעלים אותו לעולמים, ולכן נקרא אבדון, שהרי אבוד הוא מהכל.

70. ותרין מדורין אנן דסמיכין דא עם דא שאול ואבדון. מאן דנזוית לשאול דיינן ליה תמן ומקבל ענשיה וסליקו ליה למדורא אחרא עלאה. וכן דרגא בתר דרגא עד דאנן סלקין ליה. אבל מאן דנזוית לאבדון לא סלקין ליה לעלמין. ובגין כך אקרי אבדון דהא אביד הוא מכלא.

At the lower level, there are two sections next to each other. One is called ‘Sheol’ and one is called ‘Avadon’. Those who arrive in Sheol are judged and follow their prescribed cleansing process. A soul from Sheol can progress and go move up to a higher and easier level until it comes out of Gehennam.

The literal meaning of ‘Avadon’ is ‘lost’ and those who admitted into this section are evil of the highest level and can never get out.

Lesson;

The sages tell us that when answering “Amen, Yeheh Shemeh Raba, Mevarach...” with consciousness, we are cleansed from a judgment of 70 years. These special words translate into “May his great name be blessed forever and ever (all the worlds)”. The Hebrew words have 28 letters. 28 is the numerical value of ‘כח’, ‘strength/force’. The word for ‘his name’ ‘שמה’ has a ‘Mapik’ in the letter ‘ה’. In such cases, the Hā implies a relation to Binah. The Kadish has 7 occurrences of Mapik ה.

The Kadish is all Aramaic words to give it ability to ascend fast and higher to the upper worlds. The angels don’t understand Aramaic and our words are carried directly and quickly to the Holy Throne.

There are many secrets concealed in the words of the Kadish and we should understand from this study is of its great importance. When we listen and answer Amen, to the Kadish we shine light on all the worlds from above to below. The third Amen of the Kadish includes “Yeheh Shemeh Raba mevarach..” and in addition to the light revealed in the upper worlds, we benefit from great cleansing light in the three-level of the soul, Neshamah, Ruach and Nefesh.

When a family member dies, a Kadish is recited by men of the family to support the soul in the 2 months process that the soul goes through in heaven. It's so important that if there's no man in the family to say Kadish, the family pays another man to recite Kadish for the deceased during the first year.

71. בא ראה, נח הצדיק היה מתרה בבני דורו, ולא היו שומעים לו, עד שהקדוש ברוך הוא הביא עליהם דין הגיהנם. מהו דין גיהנם? אש ושלג, מים ואש. זה צונן וזה רותח. וכלם נדונו בדין הגיהנם ואבדו מהעולם,

71. תא וזוי נזו ופאה, הוה אתרי בבני דריה ולא הוו שומעי ליה. עד דקודשא בריך הוא אייתי עליהו דינא דגיהנם. מאי דינא דגיהנם אשא ותלנא. מייא ואשא. דא צנינא ודא רתינא. וכלהו בדינא דגיהנם אתדנו ואתאבדו מעלמא.

Genesis 6:9

“אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את האלהים התהלך נח”

“These are the generations of Noah. Noah was a righteous man, blameless in his generation. Noah walked with God”

Noah was righteous and tried to warn his generation about the judgment that would come if they won't follow the righteous path. They didn't listen to him and God brought the judgment from Gehennam, which was fire and ice, water and fire. It was cold and boiling hot and all went through this judgment and lost their lives in this world.

72. ואחר כך התקים העולם כראוי לו. ונכנס נח בתבה והכניס בה כל מין ומין [מבניות] העולם. ודאי נח עץ עשה פרי היה. ויצאו מהתבה כל מיני העולם כמו שלמעלה.

72. ולבתר אתקיים עלמא כדקא וזוי ליה. ועאל נזו בתבה ואעיל בה כל זינא וזינא (ד"א מברין) דעלמא. ודאי נזו עץ עושה פרי הוה. ופקו מן תבה כל זיני עלמא כזוונא דלעילא.

Noah entered the Ark and brought with him from all the creatures of the world. As a righteous man, Noah was the aspect of Yessod and after the Flood, he was the channel to bring all types of creatures into the world. The same as Yessod on the spiritual level delivers life to Malchut.

73. בא ראה, בשעץ זה עושה הפרי, מתחבר בעץ פרי כל אותם מינים שלמעלה חיות גדולות וקטנות, וכמה מינים כל מין למינו, כמו שנאמר (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות. כמו זה נח בתבה. וכלם יצאו מהתבה, והתקים העולם כמו שלמעלה. ולכן נח נקרא איש האדמה. נח נקרא איש צדיק, והרי בארזה.

73. תא וזוי, כד האי עץ עושה פרי אתחבר בעץ פרי כל אנון וזינא דלעילא וזיוון רברבן וזעירן וכמה זינין וכל זוד לזיניה כמא דאת אמר, (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות. כזוונא דא נזו בתבה. וכלהו נפקו מן תיבותא ואתקיים עלמא כזוונא דלעילא. ובזיני כד נזו איש האדמה אקרי. נזו איש צדיק אקרי והא אוקמוה.

Genesis 9:20

”וַיַּחַל נֹחַ, אִישׁ הָאֲדָמָה; וַיִּטֵּעַ, כֶּרֶם.”

“And Noah, the man of the land began and he planted a vineyard”

The Ark was the aspect of Malchut and all the creatures in it were corrected like all the souls that come to the world that have their corrections in Malchut. For that, Noah was called man of the ‘Land’, Malchut.

Because he was righteous, Noah was selected by God to become a bridge between Yessod and Malchut.

74. רבי חייא אמר, שלש מאות שנה עד שלא בא המבול היה נח מתרה בהם על מעשיהם ולא היו שומעים לו, עד שהקדוש ברוך הוא השלים הזמן שחכה להם ואבדו מהעולם. בא ראה מה כתוב למעלה, ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה ובנות ילדו להם. והיו חולכים ערמים לעין כל. מה כתוב? (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו'. וזה היה יסוד ועקר להמשך בחטאם עד שגרם להם להשמד מהעולם, ולכן נמשכו אחר יצר הרע ובגזעו ובשרשו ודחו את האמונה הקדושה מביניהם, ונטמאו [נ"א ונאבדו] כמו שנאמר. לכן קץ כל בשר בא לפני – ללמד קטגוריה עליהם.

74. רבי חייא אמר תכלת מאה שנים עד לא אתי טופאן הוה נון אתרי בהו על עובדיהון ולא הוו שמעין ליה. עד דקודשא בריך הוא אשלים זמנא דאוריה לון ואתאבדו מעלמא. תא זוזי, מה כתיב לעילא ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה ובנות ילדו להם. והיו אזלין ערטילאין לעיניהון דכללא. מה כתיב, (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו'. ודא הוה יסודא ועקרא לביגד בזווייהון עד דגרים לון לאשתתא מעלמא. ובגין כך אתמשכאן בתר יצר הרע ובגזעו ושרשו. ודוזו מהימנותא קדישא מבינייהו. ואסתאבו (נ"א ואיתאבדו) כמיה דאתמר. בגין כך קץ כל בשר בא לפני, לאלפא קטיגוריא עלייהו:

For 300 years before the Flood, Noah was warning the people to watch and correct their actions but they didn't listen to him. God waited until this time passed before releasing the judgments on the people.

Genesis 6:1

”וַיְהִי כִּי הָחַל הָאָדָם לָרֹב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם”

“When man began to multiply on the face of the land and daughters were born to them,”

The Zohar explains that ‘man began to multiply’ tells that the people were walking naked and the evil inclination pulled them into sins and corruption of the channel of Yessod through improper sexual connections. They continue with this behavior and the verse says ‘daughters were born to them’. It is the aspect of corrupted vessels that brought about the judgment of the Flood.

Genesis 6:13

”וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִנְחֹ קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חֲמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת הָאָרֶץ”

“And God said to Noah, “‘end of all flesh’ came to me, for the earth is filled with violence through them. Behold, I will destroy them with the earth.”

‘end of all flesh’ is the aspect of the source of judgment that has permission to inflict death on the wicked. The desires for the self in this world connect the body/flesh that has a temporary state and end to deaths expressed in all aspects of life.

Lesson:

God reveals to us through Tzadikim when there are judgments decreed on us. These warnings come before the release of 'end of all flesh' to execute judgments.

Nowadays, many righteous rabbis around the world try to awaken us from the 'dormant' state we are in and follow the ways of the Torah. Most people are busy with the little things in their small world, running after material comfort and physical pleasures. Sex relationships are no longer pure. The evil-side drives us away from the consciousness of the Tree of Life and promote gender neutral non-binary pronouns. This corrupts the aspects of light and vessel, male and female.

There are people with a soul that carries a Tikkun like a female soul in a male body or male soul in a female body. They are a wonderful soul with a Tikkun process but that doesn't change their biology. They need to consult with a kabbalist to suggest a correction. The push to recognize self-proclaimed gender goes against the spiritual system that is based on male and female aspects. It corrupts the channel of Yessod that draws light to our world. This corruption 'darkens' the world because it doesn't bring a continuation of light and force of life. There are also many pedophiles in the world, especially among those with resources of money or center of influence that can buy pedo-slaves. The evil side grows and wishes to enslave the good side. It brings chaos that we see now spread all around the world.

In the end of the portion of Noah we read (Genesis 11:4)

”וַיֹּאמְרוּ הִבָּה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם פֶּן נִפּוֹץ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ”

“They said, “Come, let us build for ourselves a city, and a tower whose top will reach into heaven, and let us make for ourselves a name, otherwise we will be scattered abroad over the face of the whole earth.””

The people in that generation had the power of the Holy language of the Torah and could make higher spiritual connections. They wanted to control the entire spiritual system for their own benefits and disconnect from God.

We have a similar situation in our generation and the war between good and evil is in progress. The evil side creates separation between the people using all kinds of tactics. Without going into details I will only suggest to avoid all political aspects. Focus on the spiritual tools to draw more light to the world and weaken the other side. No Matter where you live in the world, do your civil duty and vote only for those who are honest in their intention to serve the people. Above all make sure that they believe in God and declare their faith honestly.

To avoid the future 'Flood' of judgments, follow the Torah and Zohar. Do good and avoid negative to have the merit of protection from the 'Ark'.

75. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַע מָה חֲדָל אֲנִי. אָמַר דָּוִד לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שְׁנֵי

75. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי יי קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַע מָה חֲדָל אֲנִי. אָמַר (לעיל נד א) דָּוִד קָבִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, תְּרִין קָצִין אֲנִין, וְדַל לְיִמִּינָא וְוֹד

קצים הם, אחד לימין ואחד לשמאל, והם שתי דרכים ללכת בהם בני אדם לאותו העולם. קץ לימין – שכתוב (דניאל יב) לקץ הימין. וקץ לשמאל – שכתוב (איוב כח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר [אכן אפל וצלמות. מה זה ולכל תכלית הוא חוקר? מי הוא החוקר? אלא אותו קץ לשמאל שמתחיל פני הבריות].

לשמאל, ואנו תרין אורוין למינהו בהו בני נשא להווא עלמא. קץ לימינא דכתיב, (דניאל יב) לקץ הימין, וקץ לשמאלא דכתיב, (איוב כח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר (אכן אופל וצלמות. מאי ולכל תכלית הוא חוקר, מאן הוא חוקר. אלא ההוא קץ לשמאלא דמחשיך אפיהון דברייא) מאי ולכל תכלית, בומנא דדינא שריא על עלמא לשיצאה אכן אופל וצלמות. קץ שם לחשך. דא מלאך המות, דא נזש, קץ כל בשר, קץ שם לחשך, דהא מסטרא דהתוכא דרהבא קאטי. ולכל תכלית בומנא דדינא שריא על עלמא הוא חוקר למהוי קטיגוריא לעלמא לאושכא אפיהון דברייא וכו'.

#75

Genesis 6:13

”ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ.”

“Then God said to Noah, “The end of all flesh has come before Me; for the earth is filled with violence because of them, and behold, I am about to destroy them with the earth.”

Rabbi Yehuda quotes King David’s questioning God about his ‘end’;

Psalms 39:5

”הודיעני יהוה קצי ומדת ימי מה היא אדעה מה חדל אני.”

“YHVH, make me know my end And what is the extent of my days; Let me know how transient I am.”

There are ‘ends’ to our destiny. One ‘end’ is on the Right as it was told to Daniel (Daniel 12:13) “ואתה, לך לקץ; ותנוח ותעמד לגרלך, לקץ הימין”

“and you, go to the end; and rest and rise for your allotted portion, for the end of the Right.”

The Right is holy that reveals the Light from Malchut up.

The other ‘end’ described by Job (Job 28:3) “קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר אכן”, “He puts an end to darkness, And to the farthest limit he searches out The rock in gloom and deep shadow.”

Left is where the other-side holds and draws light from above. It is called ‘Darkness’ and has the aspect of the angel of death.

King David wanted to know if his end is on the Right or the Left.

Lesson;

The Left is Light of Chokmah but without Chassadim that is the Right. We reveal Chassadim when we apply restrictions and use spiritual tools.

For example, the light of the sun is invisible (darkness) but can ‘kill’ us if we didn’t have the protection of the sky/atmosphere with layers that protect us from its awesome force. We reveal the light when we reflect it. It’s the same on the physical level and on the spiritual level. Our prayers and positive actions

(studies, Tzedakah, prayers, etc.), express the power of the Light that we receive and by that, we reveal Light of Chassadim that takes us to the 'Right' 'End'.

76. קץ לימין, כמו שאמרנו שפתיב לקץ הימין. אמר לו הקדוש ברוך הוא לדניאל: ואתה לך לקץ ותנוח. אמר לו: מנוחה בעולם הזה או בעולם ההוא? אמר לו: בעולם ההוא, כמו שנאמר ינוחו על משכבותם. (דניאל יב) ותעמוד לגורלך לקץ הימין. אמר לו: לאיזה מקום, שהרי לא ידעתי מה יהיה עלי באותו עולם? אמר לו: ותנוח. אמר לו: בזמן שיקומו מהעפר, אקום ביניהם או לא? אמר לו: ותעמד. אמר לו: הרי ידעתי שיקומו בתות בתות, מהם של צדיקי אמת ומהם של רשעי העולם, ולא ידעתי עם מי מהם אקום. אמר לו: לגורלך. אמר לו: הרי אמת ואתה לך לקץ. יש קץ לימין ויש קץ לשמאל, ולא ידעתי לאיזה קץ, לקץ הימין או לקץ הימין? אמר לו: לקץ הימין.

76. קץ לימין כדקאמרן דכתיב לקץ הימין. אמר ליה קודשא בריך הוא לדניאל ואתה לך לקץ ותנוח. אמר ליה מנוחה בהאי עולם או בההוא עולם, אמר ליה בההוא עולם כמא דאת אמר ינוחו על משכבותם. (דניאל יב) ותעמוד לגורלך לקץ הימין. אמר לו לאן אתה דהא לא ידענא מה יהא עלי בההוא עולם. אמר לו: אמר ליה בזמנא דיקומו מיעפרא איקום ביניהם או לאו. אמר ליה ותעמד. אמר ליה הא ידענא די יקומו בתות בתות, מנהון דזכאי קשויט ומנהון דזייבי עולם, ולא ידענא עם מאן מנהון איקום. אמר ליה לגורלך. אמר ליה הא אמת ואתה לך לקץ. אית קץ לימין ואית קץ לשמאל, ולא ידענא לאן קץ. לקץ הימין או לקץ הימין. אמר ליה לקץ הימין.

“ואתה, לך לקץ; ותנוח ותעמד לגורלך, לקץ הימין” Daniel 12:13

“and you, go to the end; and rest and rise for your allotted portion, for the end of the Right.”

The Holy One Blessed be He told Daniel to go to the 'end' and rest. Daniel asked to know if the 'end' in this world or in the world of truth that is the world to come. God answered that is the world of truth as it says Isaiah 57:2 “בוא שלום ינוחו על משכבותם הלק נלכו” “he enters into peace; they rest in their beds who walk in their uprightness.”

The 'rest' is a reference to the state of rest that the righteous go into until after death.

Daniel asked again if the reference is to the Resurrection and if he will be among them. God answered from the verse “and rise”. Daniel said that he knows that the righteous and the wicked will rise at the time of the Resurrection. God told him “the end of the Right” which is the path of the righteous.

77. גם כאן דוד אמר לקדוש-ברוך-הוא, (תהלים לט), הודיעני ה' קצני, מהו חלק גורלי. ולא נחה דעתו עד שהתבשר שיהיה לימין, שפתיב (שם קי) שב לימין. בא ראה, גם הקדוש ברוך הוא אמר לו לנח, קץ כל בשר בא לפני. מיהו זה הקץ שמחשיך פני הבריות, שהוא קץ כל בשר

77. אוף הכא דוד אמר ליה לקודשא בריך הוא (תהלים לט) הודיעני יי קצני. מה איהו זולק ערבני. ולא נח דעתיה עד דאתבשר דיהוי לימין דכתיב, (תהלים קי) שב לימין. תא זוזי, אוף קודשא בריך הוא אמר ליה לנח קץ כל בשר בא לפני. מאן איהו. דא קץ דאזשה אפייהו דברייתא דאיהו קץ כל בשר

King David, like Daniel, kept asking God similar questions until God told him to sit on his Right.

Psalms 110:1

”לְדוֹד מִזְמוֹר נָאֻם יְהוָה לְאֹדֹנִי שֵׁב לְיָמִינִי עַד אֲשִׁית אִיגְרִיךָ הַדָּם לְרִגְלֶיךָ.”

“A Psalm of David. YHVH says to me (as king of Israel): “Sit at My right hand Until I make Your enemies a footstool for Your feet.”

78. בָּא לְפָנַי. מִכָּאן אוֹלִיפָנָא זִיזִיבִי עֲלֵמָא מִקְדִּימִין לִיה וּמִשְׁכָּן לִיה עֲלִייהוּ לְאַזְזִשְׁכָּא לֹון. דְּכִין דְּיִהְיִי לִיה רְשׁוּתָא זָטִיל נְשִׁמָּתָא. וְלֹא זָטִיל עַד דְּיִהְיִי לִיה רְשׁוּתָא. וְעַל דָּא בָּא לְפָנַי לְמִיטֵל רְשׁוּתָא לְאַזְזִשְׁכָּא אִפִּייהוּ דְּבָנֵי עֲלָמָא. וּבְגִינֵי כָךְ וְהִגְנֵי מִשְׁזִיזִיתֶם אֶת הָאָרֶץ. וְעַל דָּא עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר בְּגִין לְאַשְׁתַּנְבֵּא וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵךְ.

78. בָּא לְפָנַי. מִכָּאן אוֹלִיפָנָא זִיזִיבִי עֲלֵמָא מִקְדִּימִין לִיה וּמִשְׁכָּן לִיה עֲלִייהוּ לְאַזְזִשְׁכָּא לֹון. דְּכִין דְּיִהְיִי לִיה רְשׁוּתָא זָטִיל נְשִׁמָּתָא. וְלֹא זָטִיל עַד דְּיִהְיִי לִיה רְשׁוּתָא. וְעַל דָּא בָּא לְפָנַי לְמִיטֵל רְשׁוּתָא לְאַזְזִשְׁכָּא אִפִּייהוּ דְּבָנֵי עֲלָמָא. וּבְגִינֵי כָךְ וְהִגְנֵי מִשְׁזִיזִיתֶם אֶת הָאָרֶץ. וְעַל דָּא עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר בְּגִין לְאַשְׁתַּנְבֵּא וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵךְ.

79. בָּא רֵאָה, שְׁנִינוּ, בְּזִמָּן שִׁישׁ מוֹת בְּעִיר אוּ בְּעוֹלָם נִי"א שְׁנַתְנָה רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לְהַשְׁחִית] לֹא יֵרָאֶה אָדָם בְּשׁוֹק, מִשּׁוּם שִׁישׁ לֹו רְשׁוּת לְמִשְׁחִית לְהַשְׁחִית הַכֹּל. מִשּׁוּם כָּךְ אָמַר לֹו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵתָה צְרִיךְ לְהַשְׁמַר, וְלֹא תִרְאֶה אֶת עֲצָמְךָ לְפָנֵי הַמִּשְׁחִית שְׁלֵא יִשְׁלַט עֲלֶיךָ.

79. תָּא זִיזִי, תִּנְגִּין בְּזִמָּנָא דְּמוֹתָא אִית בְּמוֹתָא אוּ בְּעִלְמָא (נ"א דַּאֲתִייהִיב רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לְחַבְלָא). לֹא יִתְזַוִּי בְּרֵשׁ בְּשׁוֹקָא. בְּגִין דֵּאִית לִיה רְשׁוּת לְמוֹזְבָּלָא לְזוּבָלָא כָּלָא. בְּגִינֵי כָךְ אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לָךְ לְאַסְתַּבְרָא וְלֹא תִזְוִי גְרַמְךָ קַמִּי דְּמוֹזְבָּלָא דְּלֹא יִשְׁלֹוֹט עֲלֵךְ.

80. וְאִם תֵּאמַר, מִי נָתַן בָּאן מִשְׁחִית, שְׁהָרִי מִים הָיוּ וְהִתְגַּבְּרוּ. בָּא רֵאָה, אֵין לָךְ דִּין בְּעוֹלָם אוּ בְּשַׁמְכָּה אוּ בְּשִׁנְמָסֶר הָעוֹלָם בְּדִין, שְׁלֹא נִמְצָא אוֹתוֹ הַמִּשְׁחִית שְׁהוּלָךְ בְּתוֹךְ אוֹתֶם הַדִּינִים שְׁנַעֲשִׂים בְּעוֹלָם. גַּם בָּאן בְּמַבּוּל כָּךְ הָיָה, וְהַמִּשְׁחִית הוּלָךְ בְּתוֹךְ הַמַּבּוּל. וְהוּא נִקְרָא כָּךְ, שְׁנִכְלָל בְּשֵׁם הָיָה. וְעַל זֶה אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֵנֹחַ לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ וְלֹא יִתְרָאֶה בְּעוֹלָם.

80. וְאִם תֵּיבִימָא מֵאֵן יִהְיִיב הָכָא מוֹזְבָּלָא. דְּהָא מִיִּין הָיוּ וְאִתְגַּבְּרוּ. תָּא זִיזִי, לִית לָךְ דִּינָא בְּעִלְמָא אוּ כִּד אִתְמוֹסֶר עֲלֵמָא בְּדִינָא, דְּלֹא אִשְׁתַּכּוּז הָהוּא מוֹזְבָּלָא דְּאִזִּיל בְּגוֹ אֲנוֹן דִּינִין דֵּאִתְעַבְּדִיו בְּעִלְמָא. אוֹף הָכִי הָכָא טוֹפָנָא הָיָה, וּמוֹזְבָּלָא אִזִּיל בְּגוֹ טוֹפָנָא. וְאִיהוּ אִקְרִי הָכִי דֵּאִתְכַּלִּיל בְּשִׁמָּא דָּא. וְעַל דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנוֹחַ לְטַבְרָא גְרַמִּיָּה וְלֹא יִתְזַוִּי בְּעִלְמָא.

The Zohar asks where is the ‘destroyer’ that God sent when we read that the water has risen. The explanation is that the executioner of the judgment is part of the judgment. The destroyer of the world was within the water to execute the judgment. Noah’s Ark was made for his protection to float above the water, away from the judgment and hide from the destroyer.

81. וְאִם תֵּאמַר, הָרִי הַתֵּבָה הָיוּ נִרְאִית בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הָיָה וְהַמִּשְׁחִית הוּלָךְ בְּתוֹכָהּ? כָּל זֶמֶן שְׁלֹא נִרְאִים פָּנֵי אָדָם לְפָנֵי הַמִּשְׁחִית, לֹא יָכוֹל לְשַׁלַּט עָלָיו. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּצְרִים, שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִבֵּיתוֹ עַד בִּקְרָא. מֵהַ הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁהוּא נִמְצָא וְהוּא יָכוֹל לְהַשְׁחִית, וְלֹא צְרִיךְ

81. וְאִם תֵּיבִימָא הָאִי תֵיבִיבִיתָא אִתְזַוִּי בְּגוֹ הָאִי עֲלָמָא וּמוֹזְבָּלָא אִזִּיל בְּגוֹוִיָּה. כָּל זִמָּנָא דְּלֹא יִתְזַוִּי אִפִּי דְּבִר זָשׁ קַמִּי מוֹזְבָּלָא לֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ. מִנְכֵּן מִמַּצְרִים דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִבֵּיתוֹ עַד בִּקְרָא. מֵהַ הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁהוּא נִמְצָא וְהוּא יָכוֹל לְהַשְׁחִית, וְלֹא אִשְׁתַּכּוּז קַמִּיָּה. בְּגִין כָּךְ

הָיָה גִּנְיָו נֶזֶז וְכָל אֲנֹן דְּעַמִּיּוּהָ בְּתִיבוּתָא. וּמִזֶּז בִּלְכָא לָא
 לְהִתְרַאוֹת לְפָנָיו. לָכֵן הָיָה גִּנְיָו נֶזֶז וְכָל אֵלֹ
 שְׁעָמוּ בְּתוֹךְ הַתֵּבָה, וְהַמְשָׁחִית לֹא יָכַל
 לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם.

The destroyer can see the Ark but can't hurt those insides as long as he can't see their faces. We learn that from Exodus 12:22

“וּלְקַחְתֶּם אֲגָדַת אֶזוֹב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְהַגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוֹזוֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר”

“You shall take a bunch of hyssops and dip it in the blood which is in the basin, and apply some of the blood that is in the basin to the lintel and the two doorposts, and none of you shall go outside the door of his house until morning.”

God's instruction was clear “none of you shall go outside the door of his house until morning”. While the killing of the firstborn was going in Egypt, the Israelites were protected in their houses.

Lesson;

Water has the aspect of Chassadim and power of cleansing. The inclusion of the ‘destroyer’ in the water transformed the water into a tool that caused death to the generation of Noah for their negativity.

Everything around us can be used by the executioner as a tool to carry judgment. The corner of the bed can ‘invite’ one's foot to inflict pain. The hammer that we use to fix something at home may ‘miss’ the target and cause pain. A nice shave of face or legs may change the direction of the blade and cause bleeding. One may eat a gourmet fish, but a tiny fishbone stuck in his throat.

To protect ourselves from forces of judgments to get included in our environment we inject positive consciousness in the action. We give thanks to God and bless the food we eat. When we use tools, we meditate on the positive outcome of our actions. Our daily studies are the best protection, but it would be better to get into the habit of doing everything with positive consciousness.

82. רַבִּי זִיְיָא וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְוָא. אֶעְרַע בְּהַנִּי
 טוֹרֵי דְקָרְדוּ, וְזִמּוּ רְשִׁימִין בְּקִיעִין בְּאַרְוָא דְהָווּ מִן יוֹמֵי
 דְטוֹפָנָא. אָמַר לִיה רַבִּי זִיְיָא לְרַבִּי יוֹסִי הַנִּי בְּקִיעִין
 דְהָווּ מִיּוֹמֵי דְטוֹפָנָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיבִיק כּוֹן
 לְדָרֵי דָרִין בְּגִין דְלֹא יִתְמַנּוּי זִיבִיהוֹן דְרִשִׁיעִיָּא קָמִיָּה.

82. רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.
 פָּגְשׁוּ בְּאוֹתָם הָרִי אֲרָרַט. רָאוּ רְשׁוּמִים
 בְּקִיעִים בְּדֶרֶךְ שֶׁהָיוּ מִיָּמֵי הַמַּבּוּל. אָמַר רַבִּי
 חִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, הַבְּקִיעִים הֵלְלוּ שֶׁהָיוּ מִיָּמֵי
 הַמַּבּוּל וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשָּׂאִירָם לְדוֹרֵי
 דוֹרוֹת, כִּדִּי שְׁלֹא יִמָּחֶה חֲטָאָם שֶׁל הָרִשָּׁעִים
 לְפָנָיו.

Rabbi Chiya and Rabbi Yossi were walking on the way and arrived at the mountains of Ararat, where Noah's Ark rested after the water of the Flood receded. They saw large cracks on the ground from the time of the Flood. Rabbi Chiya said that the Holy One Blessed be He, left those cracks for generations, so the evil acts of Noah's generation won't be erased.

83. דְּכָךְ אֲרֻזֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְזַכָּאִין דְעִבְדִּין
 רְעוּתִיָּה, בְּעִי דִיזְכָּרוֹן לָהּ לְעִילָא וְתַתָּא וְכָל יִתְנָשִׁי

83. שֶׁכֵּךְ דֶּרֶךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: לְצַדִּיקִים
 שְׁעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ – רוּצָה שְׂיִזְכְּרוּ אוֹתָם לְמַעַלָּה

ולמטה ולא ישכח זכרם לדורי דורות לטוב.
כמו זה לרשעים שלא עושים רצונו – בדי
שלא ישכח חטאם, ולהזכיר ענשיהם
וזכרונם לרע לדורי דורות, היינו
שכתוב (ירמיה ב) נכתם עונך לפני וגו'.

דוכריהו לדרין לטב. כגוןא דא לרשיעייא
דלא עבדין רעותיה, בגין דלא יתנשי זוכריהו
ולאדכרא ענשיהו ודכריהו לביש לדרין דרין. היינו
דכתיב, (ירמיה ב) נכתם עונך לפני וגו'.

The Holy One Blessed be He wants to remember the actions of the righteous people, above and below for generations. He does the same for the wicked people that don't follow his ways. He keeps the memories of their negative actions for generations, so everyone can remember the 'crime' and its 'punishment'.

Lesson;

When the Zohar tells about the rabbis of the Zohar 'walking' on the 'way', it almost every time about spiritual elevations. They go up together two or more on the ascension path to protect and support each other. On the lower spiritual level, there are demons and negative entities that can distract the spiritual 'traveler' from going higher.

We go up the spiritual levels when we go to sleep. We use special meditations (Bedtime Shema) to protect and support our souls on the way up for better rest and true messages in dreams.

The 'memories' of Tzadikim's actions support us. The memories of negative actions made by the wicked are for us to learn and avoid.

We carry deep memories from previous lives that embedded in us to help us in our correction process. The simple rule is to transform every challenge into positive action. A challenge on our path is a 'memory' that we need to correct, sometimes just by a simple acceptance of the pain that will pass when we complete the related 'payment'. Relationship challenges are the most difficult and the correction is through restriction and lowering the ego.

84. פתח רבי יוסי ואמר, (ישעיה י) צהלי
קולך בת גלים הקשיבי לישה עניה ענתות.
פסוק זה פרשוהו החברים. אבל פסוק זה
נאמר על כנסת ישראל. צהלי קולך בת
גלים – בתו של אברהם אבינו, כך פרשוהו
בת גלים, בכתוב (שיר ד) גל נעול. גלים הם
מאורות שמתבנסים והולכים ונכנסים
לתוכה וממלאים אותה,
בכתוב (שם) שלחיד פרדס רמונים.

84. פתח רבי יוסי ואמר (ישעיה י) צהלי קולך בת גלים
הקשיבי לישה עניה ענתות. האי קרא אוקמוה
זוכריא. אבל האי קרא על כנסת ישראל אתמר.
צהלי קולך בת גלים, ברתיה דאברהם אבינו הכי
אוקמוה בת גלים כדכתיב, (שיר השירים ד) גל נעול.
גלים אנן נהורין דמתכנשי ואולי ועאלין לגווה ובליין
לה כדכתיב, (שיר השירים ד) שלחיד פרדס רמונים.

Isaiah 10:30

“צהלי קולך בת גלים הקשיבי לישה עניה ענתות.”

“Cry aloud with your voice, O daughter of Gallim! Pay attention, Laishah and wretched Anathoth!” This verse is said about Malchut that is the 'daughter' of Gallim. 'גלים' literally means 'Waves' and the root 'גל', means 'wave' and also 'revelment'. The Zohar explains that the verse tells the children of Israel in Malchut to rejoice because the 'waves' are revelations of Lights that flow from Chokma through Chessed and gathered in Malchut.

85. הקשיבי לישׁה כמא דאת אמר (איוב ד) לישׁ אובר מכלי טרף. לישׁ דכר. לישׁה נוקבא. אמאי אקרי לישׁ, אי משום (משלי ל) דכתיב לישׁ גבור בבהמה, או משום דכתיב לישׁ אובר מכלי טרף. אלא כלא איהו לישׁ גבורה תתאה ודאתי מגבורה עלאה. לישׁ אובר מכלי טרף, בשעתא דאנון נזולין מסתלקין וכלא עאלין לגווה, כדין אתקרי לישׁה דאבידת מכלי טרף. דכתיב לישׁ אובר מכלי (דף סג ע"ב) טרף ובני לביא יתפרדו.

'Laishah' is a female name that refers to Malchut without light and the opposite of 'Gallim' that is a reference to Lights.

Job 4:11

”לישׁ אובר מכלי טרף ובני לביא יתפרדו.”

“The strong lion (Laish) perishes for lack of prey, and the cubs of the lioness are scattered.”

Laish is the 'male' form of 'Laishah'. It's a Lion that is stronger than other animals. It has the lower aspect of Gevurah in Malchut that doesn't have Light, 'for lack of prey'. When the upper light comes into Malchut and leaves without staying, it is called 'Laishah'. She is lost without the Light, as it says 'the cubs of the lioness are scattered'.

86. ומה שאמר לישׁה, הינו עניה ענתות, עני של עניות, כמו שנאמר (ירמיה א) מן הפהנים אשר בענתות, וכתוב (מלכים א-ב) ענתות לך על שדיך. מה משמיענו? אלא כל זמן שהמלך דוד היה קיים, עלה אביהר בעשר ובכל. אחר כך אמר לו שלמה, ענתות לך על שדיך.

86. ומה דאמר לישׁה היינו עניה ענתות מסכנא דמסכנותא כמא דאת אמר, (ירמיה א) מן הפהנים אשר בענתות וכתיב, (מלכים א ב) ענתות לך על שדיך. מאי איריא. אלא כל זמנא דדוד מלכא היה קיים, אסתלק אביהר בעויתרא ובכלא. לבתר אמר ליה שלמה ענתות לך על שדיך.

1

Kings

2:26

ולאביהר הכהן אמר המלך ענתות לך על שדיך כי איש מות אתה וביזום הזה לא אמיתך כי נשאת את "ארון אדני יהוה לפני דוד אבי וכי התענית בכל אשר התענה אבי" "And to Abiathar the priest, the king said, "Go to Anathoth, to your estate, for you deserve death. But I will not at this time put you to death, because you carried the ark of YHVH GOD before David my father, and because you shared in all my father's affliction." "Anathoth" as referenced in the two verses above, means 'poorness'.

The Zohar brings the story of Abiyathar who runs away from King Saul that killed his father and other priests. He found refuge and friendship with King David. While King David was alive, Abiyather was rich because of the Light King David was drawing but after his death, Abiyathar lost the supporting light from

King David and became poor. Lesson; We should always stay close to the sources of Light. We study from books, teachers that we trust and from any Kosher website that can benefit us. When we do so we keep the 'waves' coming to our shores with Light of Chokmah wrapped with Chassadim that benefit us greatly.

87. למה קרא לו שלמה בך? אלא אמר לו, בימיו היה אבא בעני, ועכשיו לך על שדיך. בעת יש לומר, למה נקרא אביתר ענתות? אם תאמר שהיה מענתות, הרי שנינו שכתוב (שמואל א כב) וימלט בן אחד לאחיקלף בן אחטוב ושמו אביתר. והוא מנוב היה, שהרי נוב היתה עיר הכהנים. ואף על פי שאמר, היא נוב היא ענתות, ולמה נקראת ענתות? משום שירדה לעני ואבדה העיר על ידי שאול ואבדו הכהנים. אלא ענתות כפר היה, ואינה נוב, ולכן קרא לה אביתר ענתות, משום שאמר (מלכים א ב) וכי התענית בכל אשר התענה אבי. והוא היה מהעיר נוב, ועל העני של דוד שהיה לו בימיו קרא לו בך.

88. אמר רבי חייא, העולם היה בעני מיום שעבר אדם על מצוות הקדוש ברוך הוא, עד שבא נח והקריב קרבן והתישב העולם. אמר רבי יוסי, לא התישב העולם ולא יצאה הארץ מזהמת הנחש, עד שעמדו ישראל על הר סיני ונאחזו בעץ החיים, ואז התישב העולם.

And 'the wise scholars will understand' (Daniel 12:10), refers to those who are with the knowledge of Kabbalah, will have the radiation of Light from heavens. These are the ones who study the book of the Zohar, which is like Noah's Ark. Into this Ark they will be gathered for their protection.

89. ואלמלא שחזרו ישראל וחטאו לפני הקדוש ברוך הוא, לא היו מתים לעולמים, שהרי נפסקה מהם זחמת הנחש. בין שחטאו, אז נשברו אותם הלוחות הראשונים שהיתה בהם חרות של הכל, החרות מאותו הנחש שהוא קץ כל בשר.

The 'crow' that Noah sent out of the Ark symbolizes the cause of the 'Flood'. The Crow was sent on a mission to reveal the good in the world but was busy with all that is detested. The people of the world were busy with their money

87. אמאי קרי ליה שלמה הכי. אלא אמר ליה ביומוך הוה אבא במסכנו והשתא לך על שדיך. השתא אית לומר אמאי אקרי אביתר ענתות. אי תיבא דהוה מן ענתות, הא תנינן דכתיב, (שמואל א כב) וימלט בן אחד לאחיקלף בן אחטוב ושמו אביתר. והוא מנוב היה, דהא נוב עיר הכהנים הוה. ואף על פי דאמר דהיא נוב היא ענתות ואמאי ליה אקרי ענתות בגין דנזוזת למסכנו ואתאביד קרתא על ידא דשאול ואתאבידו כהני. אלא ענתות כפר הוה, ולא הוה נוב, ועל דא קרי ליה אביתר ענתות, בגין דאמר (מלכים א ב) וכי התענית בכל אשר התענה אבי. ומקרתא דנוב הוה, ועל מסכנו דדוד דהוה ביומוי אקרי ליה הכי.

88. אמר רבי זוייא במסכתא הוה עלמא מיומא דעבר אדם על פקודי קודשא בריך הוא, עד דאתא נח וקריב קרבן ואתיישב עלמא. אמר רבי יוסי לא אתיישב עלמא ולא נפקא ארעא מזהמא דנזוזי עד דקיימו ישראל על טורא דסיני ואתאחזו באילנא דזיי כדן אתיישב עלמא.

89. ואלמלא דהדרו ישראל וזאבו קביה קודשא בריך הוא לא הוו מתין לעלמין. דהא אתפסק מנייהו וזהמא דנזוזי. בין דזובו כדן אתברו אנון לזוזי קדמאי, דהוו בהו זירי דכלא. זירי דההוא נזוזי דאיהו קץ כל בשר.

and materials possessions. The crow didn't fulfil the mission of his master to guide the people to the righteous ways.

90. ובשקמו הלויים להרג הרג, אז התעורר הנחש הרע והיה הולך לפניו, ולא יכל לשלט בהם, משום שישראל היו מזדריים בלם בחגורות מזינות, ולא יכל הנחש לשלט בהם. וכיון שאמר למשה (שמות לג) ועתה הורד עדיך מעליך, נתנה רשות לנחש הזה לשלט עליהם.

90. וכד קמו ליואי לקטלא קטלא, כדון אתער זויא בישא והיה אויל קמיהו ולא יכיל לשלטאה בהו, בגין דהו ישראל מזדרזין בלהו בזוגירו מזינן ולא יכיל להוא נזוש לשלטאה בהו. וכיון דאמר למשה (שמות לג) ועתה הורד עדיך מעליך, אתייהב רשו להאי נזוש לשלטאה עליהו.

Jonah 2:4

”ותשליכני מצולה בלבב ימים ונהר יסבבני כל משברך וגליך עלי עברו.”

“For You cast me into the deep, Into the heart of the seas, And the floods surrounded me; All Your billows and Your waves passed over me.”

‘Dove’, in Hebrew ‘יונה’ (Pronounced ‘Jonah’) like the name of the prophet. Moses is the secret of the Dove/Jonah that went in the depth of the water, that is the secrets of the Torah.

Psalms 118:16

”ימין יהוה רוממה ימין יהוה עשה חיל.”

“The right hand of YHVH is exalted; The right hand of YHVH does valiantly.”

The work of revealing the secrets of the Torah brings the unification of the three columns of the Tree of Life. On the Right we have Chokmah, Chesed, and Netzach. On the Left we have Binah, Gevurah, and Hod, and the Keter, Tiferet and Yessod in the center hold the Right and the Left together.

Lesson;

The Zohar that reveals the secrets of the Torah is our Noah's Ark that protects us from the 'Flood' and the 'stormy' world around us.

91. בא ראה מה כתוב (שם), ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב. ויתנצלו וינצלו צריך להיות! אלא ויתנצלו על ידי האחר, משום שנתנה רשות לנחש לשלט. את עדים מהר חרב, שקבלו מהר חורב בשנתנה תורה לישראל.

91. תא זוי, מה כתיב, (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב. ויתנצלו וינצלו מבעי ליה. אלא ויתנצלו על ידא דאזרא בגין דאתייהב רשו לנזוש לשלטאה. את עדים מהר חרב דקבלו מטורא דחורב כד אתייהב אורייתא לישראל.

92. אמר רבי חייא, נח שהיה צדיק, למה לא היה מבטל מות מהעולם? אלא משום שעדין לא הסתלקה הזמה מן העולם. ועוד, שהם לא האמינו בקדוש-ברוך-הוא, וכלם אחוזים בעלים של האילן למטה ומתלבשים ברוח טמאה.

92. אמר רבי זויא נזו דהיה צדיק אמאי לא היה בטיל מותא מעלמא. אלא בגין דעד לא סלקת זיהמא מעלמא. ועוד דאנן לא הוו מהימנין ביה בקודשא בריך הוא וכלהו אזיידן בטרפי איכנא לתתא ומתלבשאן ברוח מסאבא.

93. ועוד הוסיפו אחר כך לחטא וללכת אחר יצר הרע כבראשונה. והתורה הקדושה, שהיא עץ החיים, עדין לא הוריד

93. ותו לבתר אוספו למזוטי ולמהר בתר יצר הרע כד בקדמיתא: ואורייתא קדישא דאיהי איכנא דזוי אפתי לא נזיית לה קודשא בריך הוא בארעא. ותו

אותה הקדוש ברוך הוא לארץ, ועוד שהוא משך אותו בעולם אחר כך, שבתוב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה, והרי נתבאר.

94. עד שהיו הולכים, ראו יהודי אחד שהיה בא. אמר רבי יוסי, האיש הזה הוא יהודי ונראה. כשהגיע אליהם, שאלו אותו. אמר להם, אני שליח מצודה, שהרי אנו גרים בכפר ראמין, והגיע זמן החג, ואנו צריכים לולב עם המינים שלו עמו, ואני הולך לקטף אותם למצודה. הלכו באחד.

95. אמר להם אותו יהודי, ארבעת מיני הלולב הללו שבכלם באים לרצות בעד העולם [נ"א על המים], שמעתם למה אנו צריכים אותם בחג? אמר לו, כבר העירו בזה החברים, אבל אם דבר חדש הוא תחת ידך – אמר אותה.

96. אמר להם, ודאי אותו מקום שאנו גרים בו הוא קטן, וכלם עוסקים בתורה, ויש עלינו תלמיד חכם ושמו רבי יצחק בר יוסי מחוזאה, ובכל יום ויום אומר לנו דברי תורה חדשים, ואמר שהרי בחג זמן הוא לשלש. [ישאל שולטים באותו זמן ולוקחים לולב שמראה שאנו נצחנו על כל אותם שנקראים המון העם ולשלט עליהם] [אזי עבר על נפשנו המים הידונים ברוך ה' שלא נתנו טרף לשניהם. וכי יש שנים למים? אלא] [שכל אותם גדולים] אותם שאר העמים. אותם ממנים גדולים על שאר העמים עבדים, ומתברכים מצד של ישראל, וקוראים להם מים הידונים, כמו שנאמר (תהלים קכד) המים הידונים.

97. ובשביל לשלש עליהם באנו בסוד השם הקדוש באותם ארבעה מיני הלולב לרצות את הקדוש ברוך הוא [עליהם] ולשלש עליהם בסוד השם הקדוש, ולהעיר עלינו מים קדושים לנסף על גבי המזבח.

98. עוד אמר להם, בראש השנה התעוררות ראשונה היא בעולם. מה זה

דאיהו אמישיה ליה בעלמא לבתר דכתיב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה והא אתמר.

94. עד דהוו אולי, וזמו זוד יודאי דהיה אתי. אמר רבי יוסי דאי בר נשי יודאי איהו ואתווי. כד מטא גבייהו שאלו ליה. אמר לון שליוזא דמצודה אנא. דהא אנן דייירי בכפר דראמין, ומטי זמנא דחג, ואנן צריכין לולב וזינן דעמיה, ואנא אזיל לקטעא לון למצודה. אזלו כוזדא.

95. אמר להו דהוא יודאי הנני ארבע מיני דלולב דבכלהו אתאן לרצויי עלמא (נ"א על מים) שומעתון אמאי אנן צריכין לון בזוג. אמר ליה כבר אתערו בהו זובריא. אבל אי מלה זודתא איהו תזוזות ידך אימא ליה.

96. אמר לון ודאי דהוא אתר דאנן דייירי ביה הוא זעיר וכלהו עסקי באורייתא. ואית עקן צורבא מרבין רבי יצחק בר יוסי מזוזאה שמייה. ובכל יומא ויומא אמר לן מלין זודתין באורייתא. ואמר דהא בזוג זמנא הוא לשלשאה. (ישראל שליטין בההוא זמנא, ונקיטנא לולב דמתחזי דאנן נציחנא עליהו על כל אנן דאקרון הממ העם ולשלטאה עליהו) (אזי עבר על נפשנו המים הזדונים ברוך יי שלא נתנו טרף לשניהם. וכי אית שנים למים, אלא) (ס"א דכל אנן רברבין) אנן שאר עמין. אנן רברבין מבין על שאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות ומתברכאן מסטרייהו דישאל וקרינן לון מים הידונים. כמא דאת אמר, (תהלים קכד) המים הידונים.

97. ובגין לשלשאה עליהו אתינא ברזא דשמא קדישא באנן ארבע מיני שכולב לרצויי ליה לקודשא בריך הוא (עליהו) ולשלשאה עליהו ברזא דשמא קדישא. ולאתערא עקן מין קדישין לנסכא על גבי מזבזא.

98. תו אמר לון בראש השנה אתערוותא קדמאה איהו בעלמא. מאי אתערוותא קדמאה. דא בי דינא

התעוררות ראשונה? זה בית דין התחתון [נ"א זה ראש השנה ממש] שמתעורר לדון את העולם. והקדוש ברוך הוא יושב על העולם בדין ודן את העולם.

99. וישולט בית הדין [שלמטה] הזה לדון את העולם, עד יום הכפורים שמאירים פניה, ולא נמצא נחש מלשין בעולם, שהוא מתעסק במה שמביאים לו אותו השעיר, שהוא מצד רוח הטמאה בראוי לו. ומשום שמתעסק באותו שעיר, לא קרב למקדש.

100. ושעיר זה כמו אותו שעיר של ראש חודש שמתעסק בו ומאירות פניה של ראש השנה [כך בראש השנה] [מאירים] [פני המקדש]. ועל זה כל ישראל מוצאים רחמים לפני הקדוש ברוך הוא, וחטאים מתבטלים. וסוד אחד אמר לנו, ולא נתנה רשות לגלות פרט לחסידים קדושים עליונים חכמים. אמר רבי יוסי, מהו? אמר להם, עדין לא בדקתי אתכם.

101. הלכו. אחר כך אמר להם, כשהלבנה מתקרבת לשמש, מעורר הקדוש ברוך הוא צד הצפון ואוחז בו באהבה ומושך אותו אליו, והדרום מתעורר מצד אחר, והלבנה עולה ומתחברת במזרח. ואז יונקת משני צדדים ונוטלת ברכות בשאי, ואז מתברכת הלבנה ומתמלאת. וכאן מתקרבת האשה לבעלה.

102. כמו שיש סוד דמות איברי נ"א בתקוני האברים [האדם ותקוניו, כך גם יש [הוא] סוד של דמות איברי הנקבה ותקוני הנקבה, והכל מפרש בתוכנו. כך גם יש למעלה [מי] שאוחז בה ומתעורר כנגד באהבה, כך גם יש למטה סוד ותקון האדם התחתון האחר תחת הלבנה [ד"א ותקון הנקבה].

103. כמו שארוע שמאל למעלה אוחת בה ומתעורר כנגדה באהבה, כך גם יש למטה. [ווי העמודים כלם עומדים איברים להאחי זה בזה ולהתקשר זה בזה קשרי האמונה צד הקדשה מצד של רוח טמאה שהוא סוד הנחש

דלתתא (נ"א דא ראש השנה ממש) דאתער לבידן עלמא. וקודשא בריך הוא יתיב על עלמא בדינא ודאין עלמא.

99. וישלטא האי בי דינא לבידן עלמא, עד יומא דכפורי דגהרין אנפיה, ולא אשתכח זוזיא דלטורא בעלמא. דאיהו אתעסק במה דאתין ליה ההוא שעיר דאיהו מסטרא דרוזו מסאבא כדקא זוזי ליה. ובגין דאתעסק בההוא שעיר לא קריב לבמקדשא.

100. ושעיר דא כההוא שעיר דראש חודש דאתעסק ביה ואנהירו אנפיה דראש השנה (נ"א כך בראש השנה) (נ"א אנהירו) (אנפוי דמקדשא). ועל דא ישראל כללהו משכחין רוזמי קמי קודשא בריך הוא ואתעבר זובייהו. ורזא זודא אמר לון ולא אתייהיב רשו לללאה בר לזסיד קדישין עליונין זכמיין. אמר רבי יוסי מאן איהו. אמר לון עד לא בדיקנא בכו.

101. אלו. לבתר אמר לון. כד סיהרא אתקריבת בשמישא. אתער קודשא בריך הוא סטרא דצפון ואזיד בה ברוזימו ומשיך לה ללביה, ודרום אתער מסטרא אזורא. וסיהרא סלקא ומתזבזא במזרוז. וכדין ינקא מתרין סטרין ונטילת ברכאן בוזשאי, וכדין אתברכא סיהרא ואתמלייא. והכא אתקריבת אתתא בבבלה.

102. כמה דאית רזא דיוקנא שייפי (נ"א בתיקוני דשייפי) דאדם ותיקוניו. הכי גמי אית (נ"א איהו) רזא דדיוקנא דשייפי נוקבא ותקוני דנוקבא. וכלא פריש בגיון. הכי גמי אית לעילא (ד"א מאן) אזיד בה ואתער ללכל ברוזימו הכי גמי אית לתתא רזא ותקנא דאדם תתאה אזורא תזוזות סיהרא (ד"א ותקנא דנוקבא).

103. כמה דדרועא שמיאלא (תשא קצד ב, פקודי רלג ב) לעילא אזיד בה ואתער ללכלה ברוזימו. הכי גמי אית לתתא. (ווי העמודים כלם קיימי שייפין לאתאחדא דא בדא ולא תקשרא דא בדא קשרי מהימנותא סטרא דקדושא מסטרא דרוח

שְׁלֵמָה]. נָחַשׁ זֶה הוּא זְרוּעַ שְׂמָאל שֶׁל רוּחַ
הַשְּׂמָאָה, וְאוֹחוֹ בּוֹ מִי שְׂרוּכָב עָלָיו, וְקָרַב
לְלִבָּנָה וּמוֹשָׁךְ אוֹתָהּ בִּינִיָּהֶם נִי"א
בְּדִבְקוֹת] שֶׁל דִּבְקוֹת וְנִשְׁמָאת.

104. וְאֵן יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה מִקְרִיבִים שְׁעִיר,
וְאוֹתוֹ נָחַשׁ נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹ הַשְּׁעִיר,
וְהַלְבָּנָה נִשְׁתַּרְתָּ וְעוֹלָה לְמַעַלָּה וּמִתְקַשֶּׁרֶת
לְמַעַלָּה לְהַתְּבָרָךְ, וּפְנִיָּה מֵאִירִים מֵהַ
שְׁנֵי שְׂכָה לְמִטָּה.

105. אֵן בָּאֵן בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, בֵּין שְׂאוֹתוֹ
נָחַשׁ הָרַע מִתְּעַסֵּק בְּאוֹתוֹ שְׁעִיר, הַלְבָּנָה
נִפְרֶדֶת מִמֶּנּוּ וּמִתְּעַסֵּקֶת וּבִישְׂרָאֵל לְלִמָּד
עֲלֵיהֶם סְגוּרִיא, וְסוֹכֶכֶת עֲלֵיהֶם כְּמוֹ אֵם עַל
הַבָּנִים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבָרֵךְ אוֹתָם
מִלְּמַעַלָּה וּמוֹחֵל לָהֶם.

106. אַחֲרֵי כֵךְ בְּשִׂישְׁרָאֵל מְגִיעִים לְחַג,
מְעוֹרְרִים צַד יָמִין לְמַעַלָּה, בְּדִי שְׁתִּתְקַשֶּׁר בּוֹ
הַלְבָּנָה וְנִאֲוָרוֹ פְּנִיָּה בְּרָאוּי. וְאֵן
מְחַלֶּקֶת [נִוְתָּנָה] חֵלֶק שְׁלֹה בְּרָכוֹת לְכָל
אוֹתָם מִמְּנִים שְׁלֵמָה שִׁיתְּעַסְקוּ בְּחֵלֶקֶם,
וְלֹא יָבֹאוּ לִינֵק וְלִהְתְּקָרֵב לְצַד שֶׁל חֵלֶק
יִשְׂרָאֵל.

107. כְּמוֹ זֶה לְמִטָּה – בְּשִׂישְׁאָר הָעַמִּים
מִתְּבָרְכִים, בְּלֵם מִתְּעַסְקִים בִּירֶשֶׁת חֵלֶקֶם,
וְלֹא יָבֹאוּ לְהִתְעַרֵּב עִם יִשְׂרָאֵל וּלְחַמֵּד חֵלֶק
יִרְשָׁתָם. וְלִכֵּן יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיכִים בְּרָכוֹת לְכָל
אוֹתָם מִמְּנִים, בְּדִי שִׁיתְּעַסְקוּ בְּחֵלֶקֶם וְלֹא
יִתְעַרְבוּ עִמָּם.

108. וּבְשִׁישְׁלִבָּנָה מִתְּמַלֵּאת בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה
בְּרָאוּי. יִשְׂרָאֵל בָּאִים וְיוֹנְקִים מִמֶּנָּה לְבָדֶם.
וְעַל זֶה כְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. מֵה זֶה עֲצַרְתָּ? בְּתַרְגוּמוֹ
בְּנִישׁוֹ (הַתְּכַנְסוֹת). כָּל מֵה שְׁכַנְסוּ מֵאוֹתָם
בְּרָכוֹת עֲלִיוֹנוֹת, לֹא יוֹנְקִים מִמֶּנָּה עַמִּים
אַחֲרֵים, פָּרַט לְיִשְׂרָאֵל לְבָדֶם. וְלִכֵּן כְּתוּב
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לְשִׂישְׁאָר הָעַמִּים,
לָכֶם וְלֹא לְשִׂישְׁאָר הַמְּמִנִים.

מִסַּבָּא דֵּאִיהוּ רִזָּא דְנַחֲשׁ לְתַתָּא). הָאִי נְזוּשׁ אִיהוּ דְרוּעָא
שְׂמָאלָא דְרוּזוֹ מִסַּבָּא. וְאִזְוִיד בֵּיהּ מֵאֵן דְּרָכִיב בֵּיהּ
וְקָרַב לְגַבִּי דְסִיְהָרָא וּמִשִּׁירָה לָהּ בִּינִיָּהֶוּ נִי"א בְּדִבְקִי
דְקוּטָפָא וְאַסְתָּאבָת.

104. וּכְדִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מִקְרִבִין שְׁעִיר. וְהָהוּא נְזוּשׁ
אַתְמִישׁ אֲבַתְרִיה דְהָהוּא שְׁעִיר. וְסִיְהָרָא אֲתַדְכִּיאת
וְסִלְקָאת לְעִילָא וְאַתְקִשְׁרֶת לְעִילָא לְאַתְבָּרָכָא.
וְנִהִירִין אֲנָפָהא מֵהַ דְאַתְנִוּשְׁכַת לְתַתָּא.

105. כְּדִין הָכָא בְּיוֹמָא דְכְּפוּרִי בֵּין דְהָהוּא וְזוּיָא
בִּישְׂא אֲתַעֲסֵק בְּהָהוּא שְׁעִיר. סִיְהָרָא אֲתַפְרִשֶׁת מִנִּיהּ
וְאַתְעֲסֵקֶת (בִּישְׂרָאֵל) לְאוּלְפָא עֲלִיָּהוּ סְגִיָּוִרָא וְסוֹכֶכֶת
עֲלִיָּהוּ כְּאֵמָא עַל בְּנִין. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לֵוֹן
מִלְּעִילָא וּמוֹזִיל לֵוֹן.

106. לְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל כֹּד מִטּוֹ לְחֻזַּ מִתְעַרֵּי סְטָרָא
דִּיבִינָא לְעִילָא. בְּגִין דִּיתְקַשֶּׁר בֵּיהּ סִיְהָרָא וְיִתְנַהֲרוּ
אֲנָפָהא כְּדָקָא וְזוּי. וּכְדִין פְּלִגְתָּ (יָהב) וְזוּלְקָא דְבִרְכָאֵן
לְכָל אֲנֹן מִבְּנֵן דְלִתְתָּא דִּיתְעַסְקוֹן בְּזוּלְקָהוֹן. וְלֹא
יִתְנוֹן לִנְזָקָא וּלְקָרָבָא בְּסְטָרָא דְזוּלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

107. בְּגִוּוּנָא דָא לְתַתָּא כֹּד שְׂאָר עַמִּין אֲתַבָּרְכוּן.
כְּלָהוֹן אֲנֹן מִתְעַסְקִין בְּאוּזְסִנֶת זוּלְקָהוֹן. וְלֹא הִיוּ אֲתִין
לְאַתְעַרְבָא בְּהִדְיָהוּ דִּישְׂרָאֵל וּלְזוּמָדָא זוּלְקָ
אוּזְסִנֶתִיהוֹן. וּבְגִין כֹּךְ יִשְׂרָאֵל אֲנֹן מִשְׁכִּין בְּרָכָאֵן לְכָל
אֲנֹן מִבְּנֵן בְּגִין דִּיתְעַסְקוֹן בְּזוּלְקָהוֹן וְלֹא יִתְעַרְבוּן
בְּהִדְיָהוּ.

108. וְכֹד סִיְהָרָא אֲתַמְלִי בְּרָכָאֵן לְעִילָא כְּדָקָא יָאוֹת.
יִשְׂרָאֵל אֲתִין וְיִנְקִין מִנִּיהּ בְּלִזְוִידִיָּהוּ. וְעַל דָּא
כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר כט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. מֵאִי
עֲצַרְתָּ, כְּתַרְגוּמוֹ בְּנִישׁוֹ. כָּל מֵה דְכְּנִישׁוֹ מֵאֲנֹן בְּרָכָאֵן
עֲלֵאִין. לֹא יִנְקִין מִנִּיהּ עַמִּין אֲזוּרְגִין בְּרִישְׂרָאֵל
בְּלִזְוִידִיָּהוּ. וּבְגִין כֹּךְ כְּתִיב עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. לָכֶם
וְלֹא לְשִׂישְׁאָר עַמִּין. לָכֶם וְלֹא לְשִׂישְׁאָר מִבְּנֵן.

109. ועל זה הם מרצין על המים, לתת להם חלק ברכות שיתעסקו בו, ולא יתערבו אחר כך בחדות ישראל כשיזנקים ברכות עליונות. ועל אותו יום כתוב דודי לי ואני לו. שלא מתערב אחר עמנו.

110. למלך שהזמין אהובו לסעודה עליונה שעשה לו ליום רשום. אהוב המלך הרי יודע שהמלך רוצה בו. אמר המלך, בעת אני רוצה לשמח עם אהובי, ואני חושש שבאשר אני בסעודה עם אהובי, יכנסו כל אותם פקידים ממנים וישבו עמנו לשלחן לסעד סעודת השמחה עם אהובי. מה עשה? הקדים אותו אהוב מינים של ירקות ובשר שונים והקריב לפני אותם פקידים ממנים לאכל. אחר כך ישב המלך עם אהובו לאותה הסעודה העליונה מכל עדוני העולם. ובעוד שהוא לבדו עם המלך, בקש ממנו כל צרכיו ונתן לו, ושמח המלך עם אהובו לבדו, ולא התערבו אחרים ביניהם. כך ישראל עם הקדוש ברוך הוא. לכן כתוב ביום השמיני עצרת תהיה לכם.

111. אמרו רבי יוסי ורבי תימא, הקדוש ברוך הוא התקין הדרך לפנינו. אשרי אותם שעוסקים בתורה. באו ונשקוהו. קרא עליו רבי יוסי, (ישעיה נד) וכל בניהם למודי ה' ורב שלום בניהם. כשהגיעו לשדה, ישבו. אמר אותו האיש, מה שונה שפתיב (בראשית יט) וה' המטיר על סדם ועל עמרה וגו', ומה שונה במבול שפתיב אלהים אלהים בכל מקום, [למה] ולא כתוב וה' [בכל]?

112. אלא שנינו, בכל מקום שפתיב וה' – הוא ובית דינו. אלהים סתם – דין לבדו. אלא בסדם נעשה דין ולא להשמיד עולם, ולכן הוא התערב בדין, אבל במבול השמיד כל העולם וכל אותם שנמצאו [בלבדו] בעולם.

113. ואם תאמר, [הרי] נח ומי שהיה עמו [נצלו - הרי] נסתר מן העין היה, שלא נראה. ועל זה כל מה שנמצא בעולם השמיד

109. ועל דא אנון מרצין על המים לכוון זולק ברכאן דיתעסקון ביה. ולא יתערבון בזוהדותא דישראל כד ינקין ברכאן עלאין. ועל ההוא יומא כתיב דודי לי ואני לו. דלא אתערב אחר עמנו.

110. למלכא דזמן רוזימוי בסעודתא עלאה דעביר ליה ליומא רשימא. הא רוזימוי דמלכא ידע דמלכא אתרעי ביה. אמר מלכא השתא אנא בעי למזדרי עם רוזימאי. ודזילנא דכד אנא בסעודתא עם רוזימאי יעלון כל אנון קסטורי מבנן ויתיבון עמנא לפתורא למסעד סעודתא דזוהות עם רוזימאי. מה עבד אקדים ההוא רוזימוי קוסטורין דירוקי ובשרא דתורי ואקריב קמיהו דאנון קסטורי מבנן למיכל. לבתר יתיב מלכא עם רוזימוי לההיא סעודתא עלאה מכל עדוני דעלמא. ובעוד דאיהו בלזוזדוי עם מלכא שיאיל ליה כל צרכוי ויהיב ליה. ואזדרי מלכא עם רוזימוי בלזוזדוי ולא אתערבין אחרנין ביניהו. כך ישראל עם קודשא בריך הוא. בגין כך כתיב ביום השמיני עצרת תהיה לכם.

111. אמרו רבי יוסי ורבי תימא קודשא בריך הוא אתקין אורזא קבון. זכאין אנון דמשתדלי באורייתא. אתי נשקוהו. קרא עליה רבי יוסי (ישעיה נד) וכל בניהם למודי ה' ורב שלום בניהם. כד מטו בי זקל יתיבו. אמר ההוא בר נש מאי שניא דכתיב, (בראשית יט) וי' המטיר על סדום ועל עמורה וגו'. (נדפס בפקודי רכז ב) ובמאי שניא בטופנא דכתיב אלהים אלהים בכל אתר. (אמאי) ולא כתיב וי' (בכלא).

112. אלא תנינן בכל אתר דכתיב וי' הוא ובית דינו. אלהים סתם דינא בלזוזדוי. אלא בסדום אתעביר דינא ולא לשיצאה עלמא. ובגין כך אתערב איהו בהדי דינא. אבל בטופנא כל עלמא שיצי וכל אנון דאשתכחו (נ"א בלחודוי) בעלמא.

113. ואי תימא (ד"א דהא) נזו ודעמיה (ד"א אשתזיבו). (נ"א הא) סתים מענא הוה דלא אתזוזי. ועל דא כל מה

אותו, ועל זה זה' בגלוי, ולא השמיד הכל. אלהים צריך הסתרה, וצריך [אדם] להשמר, שהרי הכל משמיד, ועל זה אלהים לבדו היה.

114. וזה סוד (תהלים כט) ה' למבול ישב. מה זה ישב? אלמלא פסוק בתוב, לא יכלנו לאמרו. ישב לבדו, שלא בא עם דין. בתוב כאן ישב, ובתוב שם (ויקרא יג) בדרך ישב לבדו.

115. ומשום שגם היה נסתר מן העין, אחר כך נעשה דין, והשמד העולם ונח רגזו, מה בתוב? ויזכר אלהים את נח וגו'. שהרי בשהשמיד העולם, לא נזכר שהיה נסתר מהעין.

116. וסוד [זה] למדנו – הקדוש ברוך הוא נסתר וגלוי. גלוי הוא בית הדין שלמטה, ונסתר הוא מקום שכל הברכות יוצאות משם. ולכן כל דברי האדם שהם בסתר, ברכות שורות עליו. וכל אותם שבנגלה, אותו מקום של בית דין שורים עליו, משום שהוא מקום בגלוי, ואותו שנקרא רע עין שולט עליו, והכל הוא בסוד עליון כמו שלמעלה.

117. בכה רבי יוסי ואמר, אשרי הדור שרבי שמעון שרוי בתוכו, שהרי זכותו הזמינה לנו בהרים דברים עליונים כאלה [עד כאן]. אמר רבי יוסי, האיש הזה בא להודיענו הדברים הללו, והקדוש ברוך הוא שלח אותו אלינו. כשבאו וסדרו הדברים לפני רבי שמעון, אמר, ודאי שיפה אמר.

118. רבי אלעזר היה יושב יום אחד לפני רבי שמעון אביו. אמר לו, קץ כל בשר הזה נהנה מאותם קרבנות שהיו ישראל מקריבים על גבי המזבח או לא? אמר לו, כלם היו מספקים באחד למעלה ולמטה.

119. ובא וראה, כהנים ולוים וישראלים הם נקראים אדם בחבור של אותם רצונות קדושים שעולים מתוכם. אותו כשב או איל

האשתכחו בעלמא שעי ליה. ועל דא ווי באתגליא ולא שעי כלל. אלהים בעי סתימו ובעי לאסתמרא דהא כלל שעי. ועל דא אלהים בלזודוי הוי.

114. ורזא דא (תהלים כט) יי למבול ישב. מהו ישב. אלמלא קרא פתיב לא יכלינן למימר. ישב בלזודוי דלא אתיא עם דינא. פתיב הכא ישב, ובפתיב התם (ויקרא יג) בדרך ישב בלזודוי.

115. ובגין דנזו הוה סתים מעינא. לבתר כד אתעביד דינא ושעי עלמא ונזו רוגזיה מה פתיב ויזכר אלהים את נזו וגו'. דהא כד שעי עלמא לא אדכר דסתים מעינא הוה.

116. ורזא (ודא) אוליפנא קודשא בריך הוא סתים וגליא. גליא הוא בי דינא דלתתא. סתים הוא אתר דכל ברכאן נפקי מתמן. ובגין כך כל מלוי דבר נשי דאנזו בסתימו ברכאן שריין עלוי. וכל דאנזו באתגליא ההוא אתר דבי דינא שריאן עלוי בגין דאיהו אתר באתגלי ויהוה דאקרי רע עין שליט עליה, וכלא הוא ברוזא עלאה כגוונא דלעילא.

117. בכה רבי יוסי ואמר ופאה דרא דרבי שמעון שריא בגזיה דהא זכותא דיליה אומין כן בטורי מלין עלאין כאלין (עד כאן). אמר רבי יוסי האי בר נשי לאודעא כן מלין אלן קא אתי ושדריה קודשא בריך הוא לנבן. כד אתו וסדרו מלין קמיה דרבי שמעון אמר ודאי שפיר קא אמר. (נדפס בפקודי רסח ב).

118. רבי אלעזר הוה יתיב יומא זוד קמיה דרבי שמעון אביו. אמר ליה האי קץ כל בשר אתהגזי מאנזו קרבנין דהווי ישראל מקרבין על גבי מזבזא או לא. אמר ליה כלל הווי מסתפקי בוזדא לעילא ונתתא.

119. ותא וזוי כהני ולינאי וישראל אנזו אקרון אדם בזבזרא דאנזו רעותין קדישין דסקלקין מגווייהו. ההוא כשבא או אמרא או הליא בהמה דקרבין אצטריך

או אותה בהמה שמקריבים, צריך עד שלא תקרב על המזבח לפרש עליה כל החטאים וכל הרצונות הרעים להתודות עליה, ואז היא נקראת בהמה בכל בתוך אותם חטאים ורעות והרהורים.

120. כמו הקרבן של העזאזל שכתוב (ויקרא יו) והתודה עליו את כל עונת בני ישראל וגו' – כך גם כאן. וכשעולה על המזבח משא על אחד שנים, ולכן זה עולה למקומו וזה עולה למקומו. זה בסוד אדם, וזה בסוד בהמה, כמו שנאמר (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה'.

121. החבתין וכל שאר המנחות לעורר רוח קדושה ברצון הכהנים ושירת הלויים ובתפלת ישראל. ובאותו עשן ושמן וקמח שעולים, מתרוים ומסתפקים [ס"א ומתפנקים - ס"א ומתפשטים] כל שאר בעלי הדינים שלא יכולים לשלט באותו הדין שנמסר להם, והכל בזמן אחד. בא ראה, הכל נעשה בסוד האמונה להסתפק זה בזה ולעלות למעלה מי שצריך עד אין סוף.

122. אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות למעלה, שבשרצון העליון למעלה למעלה עומד על אותו רצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולמים, הראש היותר נסתר שלמעלה, ואותו הראש מוציא מה שמוציא, ולא ידוע, ומאיר מה שמאיר הכל בסתר.

123. רצון המחשבה העליונה לרדף אחריו ולהיות מואר ממנו. מסך אחד נפרד. ומתוך אותו מסך ברדיפת אותה מחשבה עליונה מגיעה ולא מגיעה עד אותו מסך, מאירה מה שמאירה. ואז אותה מחשבה עליונה מאירה באור [בסתר] נסתר שלא ידוע, ואותה מחשבה לא ידוע.

124. ואז מכה אור המחשבה הזו שלא נודע באור של המסך שעומד, שמאיר ממה שלא ידוע ולא נודע ולא התגלה. ואז [נ"א

עד לא יתקריב על גבי מזבוח לפרשא עליה כל חטאין וכל רעותין ביישין לאתודאה עליה. וכדין ההיא אתקרי בהמה בכלא בגו חטאין וביישין והרהורין.

120. בגוונא דקרבנא דעזאזל דכתיב (ויקרא יו) והתודה עליו את כל עונות בני ישראל וגו'. הכי גמי הקא. וכד סלקא על גבי מזבוח מטולא על זוד תרין. ובגין כך דא סלקא לאתריה. ודא סלקא לאתריה. דא ברזא דאדם ודא ברזא דבהמה כמה דאת אמר (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי.

121. וזביתין וכל שאר מנחות לאתערא רוזא קדישא ברעותא דכהני ושירתא דליואי ובצלוחתא דישראל. ובההוא תננא ושמנא וקמחא דסליק מתריון ומסתפקין (ס"א ומתפנקין) (ס"א ומתפשטין) כל שאר מארי דדינן דלא יכלין לשלטאה בההוא דינא דאתמסר לון. וכלא בזמנא זודא. תא זוזי, כלא אתעביד ברזא דמהימנותא לאסתפקא דא בדא, ולאסתלקא לעילא מאן דאצטרין עד אין סוף. (נדפס בפקודי רכא א, רסח ב)

122. אמר רבי שמעון ארימות ידי בצלוחתין לעילא, דכד רעותא עלאה לעילא לעילא קיימא על ההוא רעותא דלא אתידע ולא אתפס כלל לעלמין רישא דסתים יתיר לעילא. וההוא רישא אפיק מאי דאפיק ולא ידיע ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו.

123. רעו דמונשבה עלאה למרדף אבתריה ולאנתהרא בניה. זוד פריסו אתפריס. ובגו ההוא פריסא ברדיפו דההיא מונשבה עלאה מטי ולא מטי עד ההוא פריסא נהיר מה דנהיר. וכדין (ס"א ההוא) איהו מונשבה עלאה נהיר בנהירו (בסתימו) סתים דלא ידיע וההוא מונשבה לא ידע.

124. כדין בטש האי נהירו דמונשבה דלא אתידע בנהירו דפרסא דקיימא דנהיר ממה דלא ידיע ולא אתידע ולא אתגלייא. וכדין (נ"א האי) דא נהירו

[זה] זה אור המחשבה שלא נודע מכה באור של המסך, ומאירים באחד. ונעשים תשעה היכלות.

125. והיכלות לאו אנון נהורין וכלאו אנון גשמותין. ולא אית (איהו) מאן דקיימא בהו. רעוּתא דכל תשע נהורין דקיימי בלהו במחשבה דאיהו זור מנייהו בזוּשִׁבָּנא בלהו לברדף בתרייהו בשעתא דקיימי במחשבה ולא מתדבקין ולא אתיידעו. ואכלין לא קיימי לא ברעוּתא ולא במחשבה עלאה (נ"א עלאין). תפסין בה ולא תפסין. באכלין קיימי כל רזי דמהימנותא וכל אנון נהורין מרזא דמחשבה עלאה (דלתתא ד"א ולתתא) בלהו אקרון אין סוף. עד הכא מוטו נהורין ולא מוטו ולא אתיידעו. לאו הכא רעוּתא ולא מחשבה.

126. [אז] בשמאירה המחשבה ולא נודעת [נדוע] ממי שמאירה, אז מתלבשת ונסתרת לתוך הבינה ומאירה למי שמאירה, ונכנסים זה בזה, עד שכלם נכללים באחד.

127. ובסוד הקרבן בשעולה, הכל נקשר זה בזה ומאיר זה בזה. אז עומדים כלם בעליה, והמחשבה מתעשרת עם אין סוף. אותו האור שמוארת ממנו המחשבה העליונה שלא נודעת בה כלל נקרא אין סוף, וממנו נמצא נעומד ומאיר למי שמאיר, ועל זה הכל עומד. אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

128. בא ראה, קץ כל בשר הזה, כמו שהקשר נמצא למעלה בשמחה, גם כאן למטה בחדוה, ורצון להסתפק הכל למעלה ולמטה. והאם עומדת על ישראל בראוי.

129. בא ראה, בכל ראש חדש וחדש בשמתחדשת הלבנה, נותנים לקץ כל בשר הזה חלק אחד יותר על הקרבנות להתעסק בו ושתמש בחלקו, ויהיה צד של ישראל לבדם כדי שיתאחדו עם מלכם, וזהו השעיר, משום שהוא בחלק עשו, שכתוב בו

דמוֹשֶׁבֶת דלא אתיידע בטש בנהירו דפריסא ונהורין כוזרא ואתעבירו תשע היכלין.

125. והיכלין לאו אנון נהורין וכלאו אנון גשמותין. ולא אית (איהו) מאן דקיימא בהו. רעוּתא דכל תשע נהורין דקיימי בלהו במחשבה דאיהו זור מנייהו בזוּשִׁבָּנא בלהו לברדף בתרייהו בשעתא דקיימי במחשבה ולא מתדבקין ולא אתיידעו. ואכלין לא קיימי לא ברעוּתא ולא במחשבה עלאה (נ"א עלאין). תפסין בה ולא תפסין. באכלין קיימי כל רזי דמהימנותא וכל אנון נהורין מרזא דמחשבה עלאה (דלתתא ד"א ולתתא) בלהו אקרון אין סוף. עד הכא מוטו נהורין ולא מוטו ולא אתיידעו. לאו הכא רעוּתא ולא מחשבה.

126. (כדין ד"א כד) נהיר במחשבה ולא אתיידע (ידיע) מומאן דנהיר. כדין אתלבש ואסתים זו בינה ונהיר למאן דנהיר ואעיל דא בדא עד דאתכלילו בלהו כוזרא.

127. וברזא דקרבנא כד סליק כלא אתקשר דא בדא ונהיר דא בדא. כדין קיימי בלהו בסליקו ובמחשבה אתעטר באין סוף. ההוא נהירו דאתנהיר מניה מחשבה עלאה (דלא אתיידע בה כלל) אקרי אין סוף. ובמניה אשתכחז וקיימא ונהיר למאן דנהיר ועל דא כלא קאים. ופאה זולקיהון דצדיקאי בעלמא דין ובעלמא דאתי.

128. תא זוזי, האי קץ כל בשר, כבנה דקשורא אשתכחז לעילא בזודו, אוף הכי גמי לתתא בזודותא. ורעוּתא לאסתפקא כלא לעילא ותתא. ואימא קיימא עלייהו דישראל כדקא יאות.

129. תא זוזי, בכל רישוי ירוזא וירוזא כד סיהרא מתזודשא יהבין ליה להאי קץ כל בשר זולקא זודא יתיר על קרבנין לאתעסקא ביה ושתמש בזולקיה. ויהא סטרא דישראל בלזודייהו. בגין דיתאזודון במלכיהון, ודא איהו שיעיר. בגין דאיהו בזולקא

שְׁעִיר, (בראשית כז) הֵן עָשׂוּ אַחֵי אִישׁ שְׁעִיר. וְעַל זֶה הוּא הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֶלְקוֹ, וַיִּשְׁרָאֵל מִשְׁתַּמֵּשִׁים בְּחֶלְקָם, וְלִכֵּן כְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ.

130. בֹּא רֹאה, קִץ כָּל בָּשָׂר הִזָּה, כָּל רִצּוֹן אִינוּ אֵלָּא בְּבָשָׂר תְּמִיד, וְלִכֵּן תִּקְוֶה הַבָּשָׂר תְּמִיד אֵלָיו, וְלִכֵּן נִקְרָא קִץ כָּל בָּשָׂר. וּבִשְׁהוּא שׁוֹלֵט, שׁוֹלֵט עַל הַגּוֹף וְלֹא עַל הַנֶּשְׁמָה. הַנֶּשְׁמָה עוֹלָה לְמִקְוָמָהּ, וְהַבָּשָׂר נִתֵּן לְמִקְוָם הִזָּה. כִּמוֹ זֶה בְּקֶרֶבּוֹ, שֶׁהִרְצוֹן עוֹלָה לְמִקְוָם אֶחָד, וְהַבָּשָׂר לְמִקְוָם אֶחָד.

131. וְהָאִישׁ שֶׁהוּא צָדִיק, הוּא קָרֵבָן מִמַּשׁ לְכַפָּרָה, וְאַחֵר שְׂאִינוּ צָדִיק אִינוּ קָרֵבָן, מִשּׁוּם שֵׁשׁ בּוֹ מוֹם, שֶׁכְּתוּב (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו'. וְעַל זֶה הַצְדִּיקִים הֵם בְּפֶרֶת הָעוֹלָם וְהֵם קָרֵבָן בְּעוֹלָם. בֹּא רֹאה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי. לְטַל רְשׁוֹת לְהַחֲשִׁיד פָּנֵי בְנֵי הָעוֹלָם. וְלִכֵּן הִנֵּי מִשְׁחִיתֶם אֶת הָאָרֶץ.

132. בֹּא רֹאה מִה כְּתוּב, וְנַח בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְגו'. וְכִי לָמָּה בָּא הַחֲשֹׁבוֹן הִזָּה לְמִנּוֹת? אֵלָּא אֵלּוּ לֹא הָיָה נֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, לֹא יִכְנַס לְתִבְּהָ וְלֹא יִתְחַבֵּר עִמָּה. בִּיּוֹן שֶׁהַשְׁתַּלֵּם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, אִזּוֹ הַתְּחַבֵּר עִמָּה.

133. וְעַל כֵּן, מִיּוֹם שֶׁהַשְׁתַּלֵּם חֲטָאִים שֶׁל בְּנֵי הָעוֹלָם, חָכָה לָהֶם הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁהַשְׁתַּלֵּם נֹחַ בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְנִשְׁלַמָּה דְרָגָתוֹ כְּרָאוּי וְהָיָה צָדִיק שְׁלֵם, וְאִזּוֹ נִכְנַס לְתִבְּהָ. וְהַכֵּל כִּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה וְנֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, כִּמוֹ שְׂאֻמְרָנוֹ. וְלִכֵּן לֹא נֶאֱמַר כִּבְּנֵי שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה ד'א כְּנֶגֶד שֵׁשֶׁת צְדִדֵי הָעוֹלָם.

134. עוֹד פֶּתַח וְאָמַר, וְאִנִּי הִנֵּי מִבִּיא אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם. מִה הַטַּעַם הִנֵּי בִּיּוֹן שְׂאֻמְרָנוֹ

דְּעָשׂוּ דְכְּתִיב בֵּית שְׁעִיר (בראשית כז) הֵן עָשׂוּ אַחֵי אִישׁ שְׁעִיר. וְעַל דָּא אִיהוּ אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּזוּלָקְיָהּ. וַיִּשְׁרָאֵל אֲנֹן מִשְׁתַּמֵּשִׁין בְּזוּלָקְיָהוֹן. וּבִגִּין כָּךְ כְּתִיב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ.

130. תֵּא וְזוּי, תֵּא קִץ כָּל בָּשָׂר, כָּל רְעוּתִיָּה לָאוּ אִיהוּ אֵלָּא בְּבָשָׂר תְּדִיר וּבִגִּין כִּי תִקְוֶנָּה דְּבָשָׂרָא תְּדִיר לְגַבִּיָּה וְעַל דָּא אֶקְרִי קִץ כָּל בָּשָׂר. וְכֵד אִיהוּ שְׁלִיט, שְׁלִיט עַל גּוֹפָא וְלֹא עַל נִשְׁמָתָא. נִשְׁמָתָא סִלְקָא לְאַתְרָא וּבָשָׂרָא אֲתִיְהִיב לְאַתְרָא דָּא. כְּגִוּוֹנָּה דָּא בְּקֶרֶבָּנָה דְּרְעוּתָא סִלְקָא לְאַתְרָא זוּד, וּבָשָׂרָא לְאַתְרָא זוּד.

131. וּבֹר נִשְׁ דְּאִיהוּ וְכָאָה אִיהוּ קָרֵבָּנָה מִמַּשׁ לְכַפָּרָה. וְאֲוֹרָא דְלָאוּ אִיהוּ וְכָאָה, לָאוּ אִיהוּ קָרֵבָּנָה בִּגִּין דְּבִיָּה מוּמָא דְכְּתִיב, (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו'. וְעַל דָּא צְדִיקָא כַּפָּרָה אֲנֹן דְּעֻלְמָא וְקָרֵבָּנָה אֲנֹן בְּעֻלְמָא (עד כאן): תֵּא וְזוּי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי. לְמִיטַל רְשׁוֹ לְאוּזְשָׁכָא אֲפִיְהוּ דְּבִנֵּי עֻלְמָא. וּבִגִּיָּי כָךְ הִנֵּי מִשְׁוִיָּיתֶם אֶת הָאָרֶץ. (ועל דא עשה לך תבת עצי גופר בגין לאשתובא בה ולא יכיל לשלטאה עלך. רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא אמר חד) כְּתִיב וַיַּעַשׂ נֹחַ כֹּכַל אֲשֶׁר צִוָּהוּ ה'.

132. תֵּא וְזוּי, מִה כְּתִיב וְנֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְגו'. וְכִי אֲמַאי אֲתָא זְוִשְׁבָּנָה דָּא לְמִמֶּנִּי. אֵלָּא אִיכּוּ לֹא הָוָה נֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לֹא יִיעוּל לְתִיבּוּתָא וְלֹא יִתְחַבֵּר בְּהִדְהָ. בִּיּוֹן דְּאֶשְׁתַּלֵּם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין אֲתִתְחַבֵּר בְּהִדְהָ.

133. וְעַל דָּא מִן יוּמָא דְּאֶשְׁתַּלֵּם זְוִשְׁבָּנָה דְּבִנֵּי עֻלְמָא אֲוִרָה לֹון קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּאֶשְׁתַּלֵּם זְוִשׁ בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְאֶשְׁתַּלֵּם דְּרָגָתָה כְּדָקָא יֵאוֹת וְהָוָה צְדִיק שְׁלֵם. וְכִדִּין עָאֵל לְתִיבּוּתָא. וְכֵלָּא כְּגִוּוֹנָּה דְּלַעֲיָלָא: וְנֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּמוֹהָ דְּאֲמָרָן. וּבִגִּיָּי כָךְ לֹא אֲתִתְחַבֵּר כְּבִין שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. (ד"א ל"ג לקביל שית סטרין דעלמא).

134. תו פֶּתַח וְאָמַר וְאִנִּי הִנֵּי מִבִּיא אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם. מִאי טַעְמָא הִנֵּי בִּיּוֹן דְּאֲמָר וְאִנִּי. אֵלָּא אִנִּי אֲנָכִי (נ"א

ואני? אלא אני, אנכי, [הנני] – הכל זה דבר אחד. בא ראה, בכל מקום אני נעשה גוף לנשמה, ודאי שמקבלת ממה שלמעלה, ולכן נרמז באות הברית, שכתוב אני הנה בריתי אתך. אני שקימת בגלוי מזמנת לדעת, אני כסא למה שלמעלה, אני שעושה נקמות לדורי דורות. ואני – כולל זכר ונקבה כאחד. אחר כך נרשם לבדו, שהזדמן לעשות דין. הנני. מביא את המבול מים.

135. כיון שאמר מביא את המבול, לא ידענו שהוא מים? אלא את המבול, לרבות מלאך המות. שאף על גב שהיו מים, המשחית [השחית בהם] [היה] הולך בעולם להשמיד אותם המים.

136. אני ה' – כך שנינו, נאמן אני לשלם שכר טוב לצדיקים ולהפרע מהרשעים. ולכן הבטיח להם הפסוק לצדיקים באני, לשלם שכר טוב שלהם לעולם הבא. ואים לרשעים להפרע מהם לעולם הבא באני.

137. לשחת כל בשר – כמו שהעמדנו, שזהו המשחית של העולם, ועל זה כתוב (שמות יב) ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף. וזה הוא לשחת כל בשר, מצד של קץ כל בשר בא לפני. שהרי כיון שהגיע זמן שחכה להם הקדוש ברוך הוא [ד"א ונחכה להם] עד שהשלים נח לשש מאות שנה, אז לשחת כל בשר. אמר, כך למדנו משמו של רבי יצחק [ס"א ברבי יוסי מחוצאי], שאמר לנו, [ס"א זה שאמרתי לכם].

138. פתח ואמר, (ישעיה לח) אמרתי לא אראה יה לא ארצה יה בארץ החיים לא אביט אדם עוד עם יושבי חדר. אמרתי לא אראה יה, כמה אטומים הם בני אדם שלא יודעים ולא משגיחים בדברי התורה, אלא מסתכלים בדברי העולם ונשכחת מהם רוח חכמה.

139. שבשארם מסתלק מהעולם הזה ונותן חשבון לרבנו מכל מה שעשה בעולם הזה

הנני) כלא מלה זודא היא. תא זוזי, בכל אתר אני אתעביר גופא לנשמתא ודאי דמקבלא מומה דלעילא. ובגין כך אתרמיז באת קיימא דכתיב אני הנה בריתי אתך. אני דקיימא באתגליא מזומנת למנדע. אני פרסיא למה דלעילא. אני דעבירנא נוקמין לדרי דרין. ואני כליל דכר וניקבא כזודא. לבתר אתרשים בלזודוי דאודמן למעבד דינא. הנני. מביא את המבול מים.

135. כיון דאמר מביא את המבול לא ידענא דאיהו מים. אלא את המבול לאסגאה מלאך המות, דאף על גב דמיא הוו. מוזבלא (לחבלא בהון מחבלא) (ד"א חוה) אויל בעלמא לשיעאה באנון מיון.

136. אני יי, הכי תנינן נאמן אנא לשלמא אגר טב לצדיקא ולא תפרע מרשיעא. ובגין כך אבטון לון קרא לצדיקא באני לשלמא אגר טב דלהון לעלמא דאתי. ואנזים לרשיעא לא תפרע מזיהו לעלמא דאתי באני.

137. לשחות כל בשר. כמה דאוקימנא דדא הוא מוזבלא דעלמא. ועל דא כתיב, (שמות יב) ולא יתן המשוזית לבא אל בתיכם לנגוף. ודא הוא לשחות כל בשר מסטרא דקץ כל בשר בא לפני. דהא כיון דמטא זמנא דאוריף לון קודשא בריך הוא (ד"א ל"ג ואוריך לון) עד דאשלים נזו לשש מאות שנה כדון לשחות כל בשר. אמר הכי אוליפנא משביה דרבי יצחק [ס"א ברבי יוסי מחוצאי] דאמר לן [נ"א האי דאמרי לכון].

138. פתח ואמר, (ישעיה לח) אמרתי לא אראה יה לא ארצה יה בארץ החיים לא אביט אדם עוד עם יושבי חדר. אמרתי לא אראה יה, כמה אטומים אנן בני נשיא דלא ידעין ולא משגיזין במלי דאורייתא, אלא מסתכלי במלוי דעלמא ואתנשי מזיהו ריזא דזוכמתא.

139. דכד בר נש אסתלק מהאי עלמא ויהיב זוזיבנא למאריה מכל מה דעבד בהאי עלמא בעוד דאיהו

בעוד שהוא קים רוח וגוף באחד, ורואה מה שרואה, עד שהולך לאותו עולם ופוגש באדם הראשון יושב בשער גן עדן לראות כל אותם ששמרו את מצוות רבונם ושמח בהם.

140. וכמה צדיקים סביב אדם. אלו שנמנעו מדרך הגיהנם וסטו לדרך גן העדן, ואלה נקראים יושבי חדר. ולא כתוב יושבי חדר, כי אינם כמו חדרה שגוררת ומניחה ולא יודעת למי מניחה, אלא יושבי חדר, כמו שנאמר (שם ב) חדרו לכם מן האדם וגו', [אלא יושבי חדר] שנמנעו מדרך הגיהנם, והחזיקו בהם להכניסם בגן עדן.

141. דבר אחר יושבי חדר – אלו בעלי תשובה שנמנעו עצמם מאותם חטאי הרשעים. ומשום שאדם הראשון שב בתשובה לפני רבונם, יושב [עם] על אותם שנמנעו מחטאיהם והם בני חדר, כמו שנאמר (תהלים לט) אדעה מה חדר אני. ולכן הוא יושב בשער גן העדן ושמח בצדיקים שבאים באותה דרך של גן עדן

142. בא ראה מה כתוב, אמרתי לא אראה יה. וכי מי יכול לראות יה? אלא סוף הכתוב מוכיח, שכתוב יה בארץ החיים. בא ראה, כשהנשמות עולות למקום צדור החיים, שם נהנים בזהר של האספקלריה שמאירה מהמקום העליון של הכל. ואלו לא התלבשה הנשמה בזהר של לבוש אחר, לא תוכל להתקרב לראות את אותו האור.

143. וסוד הדבר – כמו שנותנים לנשמה לבוש שמתלבשת בו לעמוד בעולם הזה, כך גם נותנים לה לבוש של זהר עליון לעמוד בה באותו עולם ולהסתכל בתוך אותה אספקלריה שמאירה מתוך אותה ארץ החיים.

144. בא ראה, משה לא יכל להתקרב להסתכל במה שהסתכל אלא כשהתלבש בלבוש אחר, כמו שנאמר (שמות כד) ויבא

קאים רוזא וגופא כוזא וזומי מה דזומי, עד דאזיל ללהוא עלמא ופגע ליה לאדם הראשון יתיב לתרעא דגנתא דעדן למזומי כל אנן דנטרו פקודי דמאריהון וזדי בהו.

140. וכמה צדיקים סורגיה דאדם. אנן דאתמנעו מארזא דגיהנם וסטו לגבי ארזא דגן עדן. ואלין אקרון יושבי חדר. ולא כתיב יושבי חדר. בגין דלא הוו כמו חדרה דגורא ומנזא ולא ידעא למאן שיבקה. אלא יושבי חדר. כמה דאת אמר, (ישעיה ב) וחדלו לכם מן האדם וגו' (אלא יושבי חדר) דאתמנעו לון מארזא דגיהנם. ואתקיפו בהו לאעלא להו בגנתא דעדן.

141. דבר אחר יושבי חדר אנן מריהון דתשובה דמנעו גרמיהו מאנן וזבין דזומיביא. ובגין דאדם הראשון תב בתיובתא קמי מאריה. יתיב (נ"א עם) על אנן דאתמנעו מזוביהון ואנן בגי חדר. כמה דאת אמר, (תהלים לט) אדעה מה חדר אני. ובגין כך איהו יתיב לתרעא דגנתא דעדן וזדי בהו בצדיקא דאתין בלהוא אורזא דגנתא דעדן.

142. תא זזי, מה כתיב אמרתי לא אראה יה. וכי מאן יכיל למזומי יה. אלא סופא דקרא אוכוז דכתיב יה בארץ החיים. תא זזי, כד (תרומה קמא) סלקין גשמתין לאתר צורא דזזי. תמן מתהנן בזהרא דאספקלריאה דגהרא דגהיר מאתר עלאה דכלא. ואילו לא מתלבשא גשמתא בזהרא דלבושא אזורא לא תיכול לאתקרבא למזומי ההוא גהרא.

143. ורזא דמלה כמה דיהבי לגשמתא לבושא דמתלבשא ביה למיקם בהאי עלמא. הכי גמי יהבי לה לבושא דזהרא עלאה למיקם ביה בההוא עלמא ולאסתכלא בגו ההוא אספקלריאה דגהרא בגו ההוא ארץ החיים.

144. תא זזי, משה לא יכל לקרבא לאסתכלא במה דאסתכל אלא כד אתלבש בלבושא אזורא כמה

משה בתוך הענן ויעל אל ההר. ותרגום, באמצעות הענן. והתלבש בו כמי שמתלבש בלבוש. ולכן (שם כ) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים, וכתוב (שם כד) ויבא משה בתוך הענן וגו', ויהי משה בחר ארבעים יום וארבעים לילה, ויכל להסתכל במה שהסתכל.

145. כמו זה מתלבשות נשמות הצדיקים באותו העולם בלבוש כמו של אותו העולם, שלא יתנהג אלא בלבוש כמו זה, ועומדים להסתכל באור המאיר באותה ארץ החיים. וזהו ית יה בארץ החיים, שהיה סבור שלא יזכה לאותו אור ולאותה הסתכלות, משום שהנהדר השופע מפסיק אותו ולא הוליד. לא אביט אדם עוד – זה אדם הראשון, כמו שנתבאר.

146. וכל זה למה? כי אמר לו הנביא, כי מת אתה – בעולם הזה, ולא תחיה – לעולם הבא. משום שמי שלא [היה] מוליד בנים בעולם הזה, כשיוצא ממנו, מגרשים אותו מכל מה שאמרנו, ולא שורה לראות באותו אור המאיר [כל שכן וכל שכן] לשאר העמים ושאר בני האדם. ומה חזקה שהיתה לו זכות אבות והוא זכאי צדיק וחסיד בך, כל שכן מי שאין לו זכות אבות וחוטא לפני רבונו.

147. הלבוש הזה שאמרנו הוא [הם] מה שאמרו החברים, חלוק של רבנן שמתלבשים בו באותו העולם. אשרי חלקם של הצדיקים שגנו להם הקדוש ברוך הוא במה טובות ועדונים לעולם הבא, עליהם כתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחכה לו.

148. ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ. רבי יהודה פתח, (במדבר כ) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה' ויקדש בם. וכי במקום אחר לא רבו בני ישראל את ה'? מה שונה כאן שאמר המה מי מריבה, ולא אחרים? אלא מי המריבה הללו היו ודאי שנתנו בם וחזק לבעלי הדין להתחזק. משום שיש מים מתוקים ומים מרירים. יש

דאת אמר (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר. ותרגום במציעות עננא. ואתלבש בה כמאן דאתלבש בלבושא. ובגין דא (שמות כ) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים וכתוב, (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן וגו' ויהי משה בחר ארבעים יום וארבעים לילה ויכל לאסתכל במה דאסתכל.

145. כנונא דא מתלבשין נשמותהון דצדיקיא בההוא עולם בלבושא כנונא דההוא עולם דלא יתנהג אלא בלבושא כנונא דא וקיימי לאסתכלא בנהורא דנהיר בההוא ארץ החיים. וזהו ית יה בארץ החיים. דהוה סביר דלא יזכי לההוא נהורא ולההוא אסתכלותא בגין דנהיר דנגיד פסיק ליה ולא אוכיד. לא אביט אדם עוד דא אדם קדמא במה דאתמר.

146. וכל דא למה. בגין דאמר ליה נביאה כי מת אתה בהאי עולם ולא תחיה לההוא עולם. בגין. דמאן דלא (הוה) אוכיד בגין בהאי עולם, כד נפיק מניה מתרכין ליה מכל מה דאמרן. ולא שריא למחזמי בההוא נהורא דנהיר (כל שכן וכל שכן) שאר עמא ושאר בני נשא. ומה וזקיה דהוה ליה זכות אבות ואיהו זכאה צדיק וזחסידיא כה. כל שכן מאן דלית ליה זכות אבות וזחסי קמי מאריה.

147. האי לבושא דקאמרן איהו (אנון) מה דאמרנו וזכריא וזלוקא דרבנן דאתלבישו בההוא עולם. זכאה וזלוקיהון דצדיקיא דנגין לון קודשא בריך הוא כמה טבין ועידונין לההוא עולם, עליהו כתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחכה לו.

148. ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ. רבי יהודה פתח (במדבר כ) המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה' ויקדש בם. וכי באתר אחר לא רבו בני ישראל את ה'. מאי שנא הכא דקאמר המה מי מריבה ולא אחרים. אלא הנני מי מריבה הוה ודאי דיהבו זילא ותוקפא למאריהון דדינא לאתתקפא.

מים צלולים ויש מים עכורים. יש מי שלום ומי קטטה. ועל זה, המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה', שהמשיכו עליהם את מי שלא צריך ונטמאו בו. זהו שכתוב ויקדש בם.

149. אמר לו רבי חזקיה, אם כך, מה זה ויקדש? היה צריך להיות ויקדשו אלא הדבר עלה. ויקדש – נפגם מי שלא צריך. כביכול שנפגמה הלבנה. ויקדש אינו לשבח כאן. ואני הנני מביא את המבול, כמו שבארנו, להביא משחית עליהם כמו שהם נטמאו בו.

150. אמר רבי יוסי, אזי לרשעים שלא רוצים לשוב לפני הקדוש ברוך הוא על חטאיהם בעוד שהם בעולם הזה. שבשארם שב ומתנחם על חטאו, הקדוש ברוך הוא מוחל לו, וכל אותם שמחזיקים בחטאיהם ולא רצו לשוב לפני הקדוש ברוך הוא על [חטאים] חטאיהם, אחר כך [נפל] ופלו לגיהנם ולא יעלו משם לעולמים.

151. בא ראה, משום שחזקו את לבם כל אותם דורו של נח ורצו להראות חטאם בגלוי, הביא הקדוש ברוך הוא עליהם הדין באותו הגון. אמר רבי יצחק, אפלו בשחוטא אדם בנסתר, הקדוש ברוך הוא רחמן. ואם שב בן האדם אליו, מכסה עליו ומוחל לו ומותר לו. ואם לא, הוא מגלה אותו לעיני כל. מניין לנו? מסוטה.

152. וכך גם נמחו הרשעים הללו מהארץ בגלוי. ואיך נמחו? אלא שהיו יוצאים מים, והיו רותחים מהתהום, ועולים ומעבירים מהם את עורם. וכיון שהעבר מהם העור – כך גם הבשר, ולא נשארו אלא בעצמות שלהם בלבד, לקים את מה שכתוב וימחו מן הארץ. וכל אותם העצמות נפרדו זו מזו ולא נשארו כאחד, ומהכל העברו מהעולם. רבי יצחק אמר, וימחו מן הארץ, מה זה וימחו? כמו שנאמר וימחו מארץ חיים. מכאן

בגין דאית מיין מתוקין ואית מיין מרירין. אית מיין צליקין ואית מיין עכירין. אית מיין שלם ואית מיין קטטון. ועל דא המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יי, דאמשיכו עליהו למאן דלא אצטרף ואסתאיבו ביה הדא הוא דכתיב ויקדש בם.

149. אמר ליה רבי חזקיה אי הכי מאי ויקדש ויקדשו מבועי ליה. אלא מלה אסתליקת. ויקדש אתפגים מאן דלא אצטרף. כביכול דאתפגמית סיהרא. ויקדש לאו לשבחא איהו הכא. ואני הנני מביא את המבול כמה דאוקימנא לאייתא מוזבלא עליהו כמה דאנון אסתאבו ביה.

150. אמר רבי יוסי ווי לון לרשיעין דלא בעאן לאתבא קמי קודשא בריך הוא על זוביהון בעוד דאנון בהאי עקמא. דכד בר נש אתיב ואתנחם על זוביו. קודשא בריך הוא מוזיל ליה. וכל אנון דמותתקפין בזוביהו ולא בעו לאתבא קמי קודשא בריך הוא על (חוביו) זוביהון. לבתר (ינפול) ינפלו לגיהנם ולא יסקון ליה מתמן לעלמין.

151. תא זוזי, בגין דאתקיפו לבייהו כל אנון דרא דנון ובעו לאוזוזא זוביהו באתגליא. קודשא בריך הוא אייתי דינא עליהו בההוא זונא. אמר רבי יצחק ואפילו כד זוזי בר נש באתכסא קודשא בריך הוא רזמן. ואי תב בר נש לגביה זופי עליה ומוזיל ליה ושביק ליה. ואי לא, גלי ליה לעיני כלא. מכלן מסוטה.

152. והכי נמי אתמוזון אלן זויביא מארעא באתגליא. והיה אתמוזון. אלא דהו זפקי מיא והו רתיזון מן תהומא וסלקי ואעבר מנייהו משכא. וכיון דאעבר מנייהו משכא הכי נמי בשרא ולא אשתארו אלא בגרבייהו לזוז. לקיימא דכתיב וימחו מן הארץ. וכל אנון גרמי אתפרדן דא מן דא ולא אשתארו כזוזא. ומכלא אתעברו מעלמא. רבי יצחק אמר וימחו מן הארץ, מאי וימחו, כמא דאת אמר וימחו

למדנו, שאין להם תחיה לעולמים ולא יקומו בדין.

153. והקמתי את בריתי אתך. אמר רבי אלעזר, מכאן קיים הברית למעלה בקיום הברית למטה, משמע שבתוב אתך. ואמר רבי אלעזר, מכאן למדנו, שכשהצדיקים בעולם, מתקנים העולם למעלה ולמטה.

154. אמר רבי שמעון, דבר נסתר הוא, בשהתעוררות הזכר לנקבה בשווא מקנא לה בא ראה סוד הדבר, כשצדיק יש בעולם, מיד השכינה לא זזה ממנו והשתוקקותה בו. ואז השתוקקות שלמעלה אליה באהבה כהשתוקקות הזכר לנקבתו בשווא מקנא לה. ועל זה, והקמתי את בריתי אתך. ההשתוקקות מתעוררת בגלגל. כמו זה (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק.

155. והקמתי את בריתך אתך, להיות אות בריתי בעולם, ואחר כך ובאת אל התבה. שאלמלא אינו צדיק [ברית], לא יפגס לתבה. שהרי לא מתחבר לתבה, רק צדיק. ולכן ובאת אל התבה, והרי זה נתבאר.

156. אמר רבי אלעזר, בכל זמן שבני אדם יאחזו בברית זו ולא יעזבו אותה, אין עם ולשון בעולם שייכלו להרע להם. ונח החזיק בברית זו ושמר אותה, ולכן שמר אותו הקדוש ברוך הוא [וכל אשר לו]. וכל בני דורו לא שמרו אותה, ולכן העביר אותם הקדוש ברוך הוא מהעולם. והרי נאמר, באותו חטא ממש שהם חטאו – באותו גון נמחו מהעולם.

157. רבי יהודה היה מצוי לפני רבי שמעון, והיו עוסקים בפסוק הזה שכתוב (מלכים א-יח) וירפא את מזבח ה' ההרוס. מה זה וירפא? בא ראה, בימי אליהו כל ישראל עזבו את הקדוש ברוך הוא ועזבו את ברית המילה שלהם. כשבא אליהו וראה שעזבו בני ישראל ברית מילה הזו והעבירו מהם את הברית הזו.

מספר זויים. מכאן אוליפנא דלית לון תזויה לעלמין ולא יקומו בדינא.

153. והקמתי את בריתי אתך. אמר רבי אלעזר מוהכא קיומא דברית לעילא כקיומא דברית לתתא. משמע דכתיב אתך. ואמר רבי אלעזר מכאן אוליפנא דכד זכאין אנן בעלמא אתקיים עלמא לעילא ותתא.

154. אמר רבי שמעון מלה סתים איהו. כד אתעורתא דדכורא לגבי נוקבא כד איהו מקני לה. תא זזי, רזא דמלה כד צדיקא איהו בעלמא מיד שכינתא לא אתעדיאת מניה ותיאובתא דילה ביה. כדן תיאובתא דלעילא לגבה ברוזימו כתיאובתא דדכורא לגביה כד איהו מקני לה. ועל דא והקמתי את בריתי אתך. אתער תיאובתא בגינה. כגוונא דא (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק.

155. והקמתי את בריתי אתך למהוי את בריתי בעלמא. ולבתר ובאת אל התבה. דאלמלא לאו איהו צדיק (ברית) לא ייעול לתיבותא דהא לא אתזופר לתבה בר צדיק, ובגיני כך ובאת אל התבה והא אתמר.

156. אמר רבי אלעזר בכל זמנא דבני נשא יתאזדון בברית דא, ולא ישבוקון ליה, לית עם ולישון בעלמא דייכול לאבאשא לון. ונזו אתקיף בברית דא ונטר ליה, בגיני כך קודשא בריך הוא נטר ליה (וכל דיליה). וכל בני דריה לא נטרו ליה, בגין כך קודשא בריך הוא אעבר לון בעלמא. והא אתמר בההוא זזובא ממש דאנן זזאבו בההוא גוונא אתמוזון בעלמא.

157. רבי יהודה הוה שכינו קמיה דרבי שמעון, והו עסקי בהאי קרא דכתיב, (מלכים א יח) וירפא את מזבח ה' ההרוס. מאי וירפא. תא זזי, בימי אליהו, ישראל פלהו שבקו ליה לקודשא בריך הוא ושבקו ברית קיימא דלהון. כד אתא אליהו וזמא דהא שבקו בני ישראל האי ברית קיימא ואעברו מניהו האי ברית.

158. כִּיִּן שְׂרָאָה בְּךָ אֵלֶיהוּ, בֹּא לְתַקֵּן דְּבַר בְּמִקְוֵמוֹ. כִּיִּן שֶׁהִקְרִיב דְּבַר לְמִקְוֵמוֹ – הַכֹּל הִתְרַפָּא. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה' הֶהְרֹס. זוֹ בְּרִית הַמִּילָה [שָׂבָא לְמִקְוֵמוֹ מִזְבַּח ה' הֶהְרֹס בְּרִית הַמִּילָה] שְׁנַעֲזֹבָה בְּעוֹלָם. וְכָתוֹב (שם) וַיִּקַּח אֵלֶיהוּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה אַבְנִים בְּמִסְפַּר שְׁבַטֵי בְנֵי יִעֲקֹב. זֶהוּ תַקֵּן שֶׁל מִזְבַּח ה'.

159. אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר ה' אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי. מָה הַטֶּעַם נִזְכָּר בָּאן יִשְׂרָאֵל? אֵלֹא וְדָאֵי יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי וְדָאֵי לְהַתְעַלּוֹת לְמַעְלָה וּלְהַשִּׁיב אֶת בְּרִית הַמִּילָה לְמִקְוֵמָה. וְהִינוּ שְׁכָתוֹב (שם יט) כִּי עָזְבוּ בְּרִיתִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוּם כֵּן אֶת מִזְבַּח־תִּיף הֶרְסוּ.

160. בֹּא רֵאָה, כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל שְׁמִרוֹ בְּרִית הַקְדוּשָׁה, אֲזַי עָשׂוּ קִיּוּם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וּבְשַׁעֲזוֹבוֹ אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת, אֲזַי לֹא נִמְצָא קִיּוּם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁכָתוֹב (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְלָכֵן וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה' הֶהְרֹס. וְכִי זֶה רְפוּאָה? כֵּן זֶה וְדָאֵי, שֶׁהָרִי מְקַיֵּם אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהָאֱמוּנָה תְלוּיָהּ בּוֹ.

161. בֹּא רֵאָה, גַּם כֵּן פִּנְחָס, בְּשַׁעֲה שְׁקָנָא לְמַעֲשֶׂה זְמִירָה, הִתְקִין אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת בְּמִקְוֵמָה, וְלָכֵן כָּתוֹב (במדבר כה) הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְכִי יַעֲלֶה עַל דַּעַתְךָ שֶׁמִּשּׁוּם פִּנְחָס הָיָה? אִיזוֹ קִטְטָה הִיתָה לוֹ לְפִנְחָס בְּבְרִית הַזֹּאת? אֵלֹא בָּאן נִקְשָׁר הַדְּבַר בְּמִקְוֵמוֹ. הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי. וְמָה אֵתָּן לוֹ? שְׁלוֹם [לְהִתְחַבֵּר כָּל אֶחָד בְּמִקְוֵמוֹ] לְהִתְחַבֵּר הַבְּרִית בְּמִקְוֵמָה, וְעַל זֶה הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וּמָה? שְׁלוֹם, שֶׁהוּא מְקוֹם לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ. מָה שְׁנִפְרַד מִמֶּנּוּ בְּחֻטָּאִים – בְּגִלְלוֹ הִתְחַבֵּר בּוֹ. וְעַל זֶה, הוֹאִיל וְהוּא הִתְקִין הַדְּבַר בְּמִקְוֵמוֹ, מִכָּאן וְהִלָּאָה – וְהִיתָה לוֹ וּלְזֵרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהִנֵּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לֹאֲלֵהוּ.

158. כִּיִּן דְּוִזְמָא אֵלֶיהוּ כֵּן אֶתָּא לְאַתְקָנָא מִלָּה לְדוּכְתִּיָּה. כִּיִּן דְּקָרִיב מִלָּה לְדוּכְתִּיָּה אֶתְסִי כָּלָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּחוֹ יי הֶהְרֹס. דָּא בְּרִית קִיּוּמָא (ד"א ל"ג דַּתָּא לֹאֲתַקְנָא מִזְבַּח יי הֶהְרֹס בְּרִית קִיּוּמָא) דְּהָיָה שְׁבִיק מַעֲלָמָא. וְכָתִיב, (מלכים א יח) וַיִּקְחוּ אֵלֶיהוּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה אַבְנִים לְמִסְפַּר שְׁבַטֵי בְנֵי יִעֲקֹב. דָּא הוּא תַקֵּן דְּמִזְבַּחוֹ יי.

159. אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר יי אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי. מֵאֵי טַעְמָא אֲדָכֵר הָכָא יִשְׂרָאֵל, אֵלֹא וְדָאֵי יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי וְדָאֵי לְאַסְתַּלְקָא לְעִילָא וּלְאַתְבָּא בְּרִית קִיּוּמָא לְאַתְרִיָּה. וְהִינוּ דְכָתִיב כִּי עָזְבוּ בְּרִיתִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבִגְלִין כֵּן אֶת מִזְבַּחוֹתֵיךְ הֶרְסוּ.

160. תָּא וּזְזִי, כָּל זְמַנָּא דְּיִשְׂרָאֵל נְטָרוֹ קִיּוּמָא קְדִישָׁא כְּדִין עֲבָדִי קִיּוּמָא לְעִילָא וְתַתָּא. וְכֵן שְׁבִיקִי לְהָאֵי בְּרִית כְּדִין לֹא אֲשַׁתְּכּוּן קִיּוּם לְעִילָא וְתַתָּא דְכָתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְלַיְלָה זִקְוֹת שְׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וּבִגְלִין כֵּן וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּחוֹ יי הֶהְרֹס. וְכִי רְפוּאָה אִיהוּ. הֵכִי הוּא וְדָאֵי דְהָא מְקַיֵּים לְהָהוּא אֶתֶר דְּמִהִיבְמוֹתָא תְלִיא בֵּיהּ.

161. תָּא וּזְזִי, אוֹף הֵכִי פִנְחָס בְּשַׁעֲתָא דְקִנְיָ לְעוֹבְדָא דְּוִזְמִיר אֶתְקִין לְהָאֵי בְּרִית בְּאַתְרִיָּה. וּבִגְלִין כֵּן כָּתִיב, (במדבר כה) הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְכִי סִלְקָא דַּעַתְךָ דְּבִגְלִין פִּנְחָס הָיָה. וּמָה קִטְטָא הָיָה לִיהּ לְפִנְחָס בְּהָאֵי בְּרִית. אֵלֹא הָכָא אֶתְקִישָׁר מִלָּה בְּדוּכְתִּיָּה. הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי. וּמָה אֵתָּן לוֹ שְׁלוֹם (לֹאֲתַחְבֵּרָא כָּל חַד בְּדוּכְתִּיָּה) לְאַתְנוּבְּרָא בְּרִית בְּאַתְרִיָּה. וְעַל דָּא הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי (שְׁלוֹם). וּמָה (נ"א אִיהוּ) שְׁלוֹם דְּאִיהוּ אַתְרִיָּה לְאַתְנוּבְּרָא בְּהָדִיָּה. מָה דְּאַתְפָּרְשִׁי מִנִּיָּה בְּוִזְבוּיָהּ. בְּגִינִיָּה אֶתְנוּבְּרָא בֵּיהּ. וְעַל דָּא הוֹאִיל וְהוּא אֶתְקִין מִלָּה בְּדוּכְתִּיָּה, מִכָּאן וּלְהִלָּאָה וְהִיתָה לוֹ וּלְזֵרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהִנֵּת עוֹלָם, תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לֹאֲלֵהוּ וְגו'.

162. אמר רבי שמעון, אין לך דבר בעולם שהקדוש ברוך הוא מקנא לו כמו חטא הברית, כמו שנאמר (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית. ובא וראה, לא השלם חטא דור המבול אלא משום שחטאו בהשחתת דרכם על הארץ, ואף על גב שהיו חומסים זה את זה, בכתוב ותמלא הארץ חמס [וחמס מהפל היה, ולכן], וכתוב כי מלאה הארץ חמס מפניהם. מכל מקום ותשחת הארץ לפני האלהים. והנני משחיתם – מדה כנגד מדה. הנני משחיתם בחטא ההשחתה.

163. ויש אומרים שלא התמלאה סאתם אלא בחטא החמס שהיו חומסים זה את זה, שהיו רעים לשמים ולבריות בא ראה כמה ממנים מלמעלה שמפקדים על קולות אלו שמוסרים הדין על חבריהם על מה שעשו להם, ועל זה כתוב כי מלאה הארץ חמס מפניהם. ולכן כתוב והנני משחיתם את הארץ.

164. ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך. אמר רבי שמעון, למה בכלם [אמר] אלהים וכאן ??? מה שונה כאן שנאמר ה', השם העליון של הרחמים? אלא סוד הוא שלמדנו – אין דרך ארץ שתקבל אשה אורח עמה אלא ברשות בעלה.

165. אף כך [גם נח] נח רצה להכניס לתבה להתחבר עמה, ולא היה [לנח] ראוי עד שבעל התבה יתן לו רשות להכניס [עמה], שכתוב בא אתה וכל ביתך אל התבה. ולכן נקרא כאן ה', הבעל של התבה, ואז נכנס נח והתחבר עמה. וכן למדנו שאין רשות לאורח להכניס לבית אלא ברשות בעלה, בעל הבית. והו' שכתוב אחר כך ויבא נח וגו'

166. בא ראה מה כתוב, כי אתה ראיתי צדיק לפני בדור הזה. מכאן למדנו שלא יקבל אדם אורח בביתו אם הוא חושד בו שהוא רשע, אלא אם עומד בעיניו לצדיק שלא חשוד בעיניו כלל. והו' שכתוב בא

162. אמר רבי שמעון לית לך מלה בעלמא דקודשא בריה הוא קני ליה כמו זוזבא דברית כמה דאת אמר, (ויקרא כו) זורב נוקמת נקם ברית. ותא זוזי, לא אשתלים זוזבא דדרא דטופנא, אלא בגין דזוזבו בזוזבילו (דארחייהו) על ארעא. ואף על גב דהו' מקפוזי דא לדא כדכתיב ותמלא הארץ זומס (וחמס מכלא הוה ובגין כך) וכתיב כי מלאה הארץ זומס מפניהם. מכל מקום ותשחת הארץ לפני האלהים. והנני משחיתם מדה כנגד מדה, הנני משחיתם בזוזבא דזוזבולתא.

163. ואית דאמרי דלא אשתלים קסטייהו אלא בזוזבא דזומס דהו' מקפוזין דא לדא דהו' בישין לשמים ולבריות. תא זוזי, כמה אנן מונן מלעילא דאתפקדן על קלי דאנן דמסרי דינא על זוזבריהון על מזה דעבדי לון. ועל דא כתיב כי מלאה הארץ זומס מפניהם. ובגין כך כתיב והנני משחיתם את הארץ:

164. ויאמר יי' לנח בא אתה וכל ביתך. אמר רבי שמעון אמאי בכלהו (ד"א ל"ג אמר) אלהים והכא יי'. מאי שנא הכא דאתמר יי' שמא עלאה דרוזמי. אלא רזא איהו דאוליפנא. לאו אורח ארעא לקבלא אתתא אושפיזא בהדה אלא ברשו דבעלה.

165. אוף הכי (נמי נח) נח בעא לאעלא בתיבותא לאתוזברא בהדה. ולא הוה (ליה) יאות עד דבעלה דתיבה יהב ליה רשו לאעלאה (בהדה). דכתיב בא אתה וכל ביתך אל התבה. ובגין כך אקרי הכא יי' בעלה דתיבה. וכדין עאל נח ואתוזבר בהדה. וכן אוליפנא דלית ליה רשו לאושפיזא למייעאל לביתא אלא ברשו בעלה מאריה דביתא, הדא הוא דכתיב לבתר ויבא נח וגו'.

166. תא זוזי, מה כתיב כי אותה ראיתי צדיק לפני בדור הזה. מכאן אוליפנא דלא יקבל בר נש אושפיזא בביתיה אי איהו זושיר בית דאיהו זוייבא. אלא אי קאים בעיניו לכפאה דלא זושיר בעיניו כלל. הדא

אתה וכל ביתך אל התבה. מה הטעם?
משום כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה.

167. ולמדנו, שאם נתן לו רשות לבדו ולא נתן רשות לכל אותם שבאים עמו, לא יכניס אותם לבית. זהו שכתוב בא אתה וכל ביתך אל התבה. לכלם נתן רשות להכנס. ומפסוק הזה למדנו סוד דרך ארץ. [ד"א בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו'].

168. רבי יהודה פתח, (תהלים כד) לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה תבל וישיבי בה. הרי שנינו, לדוד מזמור – שאמר שירה ואחר כך שרתה עליו רוח הקדש. מזמור לדוד – ששרתה עליו רוח הקדש ואחר כך אמר שירה.

169. לה' הארץ ומלואה – פסוק זה נאמר על ארץ ישראל שהיא ארץ הקדושה. ומלואה זו השכינה, כמו שנאמר (דברי הימים-ב ה) כי מלא כבוד ה' את בית ה', וכתוב (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן. למה מלא ולא מלא? אלא מלא ודאי, שהתמלא מהכל, שהתמלא מהשמש. הלבנה שלמה בכל הצדדים. מלא מכל טוב שלמעלה, כמו האוצר הזה שהתמלא מכל טוב של העולם, ועל זה כתוב לה' הארץ ומלואה. תבל וישיבי בה – אלו שאר הארצות.

170. דבר אחר, לה' הארץ ומלואה – זו ארץ הקדושה העליונה שהקדוש ברוך הוא רוצה בה. ומלואה – אלו נשמות הצדיקים [ד"א שכלם ממלאים אותה] מתמלאות [ד"א שמתמלאות] מהם מבין עמוד אחד שהעולם עומד עליו.

171. ואם תאמר על אחד עומד. בא ראה מה כתוב, (תהלים כד) כי הוא על ימים יסדה כי הוא, מי הוא? זה הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר הוא עשנו, וכתוב (איוב כח) כי הוא לקצות הארץ יביט.

172. על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה – אלו שבעה עמודים שעומדת הארץ עליהם

הוא דכתיב בא אתה וכל ביתך אל התבה, מאי טעמא בגין כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה.

167. ואוליפנא דאי יהיב ליה רשיו בלחודוי ולא יהיב רשיו לכל אנון דאתיין עמיה, לא ייעול לון לביתא. הדא הוא דכתיב בא אתה וכל ביתך אל התבה. לכלא יהיב רשותא למיעל. ומקרא דא אוליפנא רזא דארזוי דארעא. (ד"א ל"ג בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו').

168. רבי יהודה פתח (תהלים כד) לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה תבל וישיבי בה. הא תנינן לדוד מזמור דאמר שירתא ולבתר שירת עליה רוזן קדישא, מזמור לדוד דשירת עליה רוזן קדישא ולבתר אמר (לה) שירתא.

169. ליי הארץ ומלואה, האי קרא על ארעא דישראל אתמר דאיהי ארעא קדישא. ומלואה דא שכינתא כמא דאת אמר, (דברי הימים ב ה) כי מלא כבוד יי את בית יי. וכתוב, (שמות מ) וכבוד יי מלא את המשכן. מאי מלא ולא מילא. אלא מלא ודאי דאתמלייא מכלא. דאתמלייא מן שמישא. סיהרא שלים בכל סטריין. מלא מכל טובא דלעילא. באסקופא דא דאתמלייא מכל טובא דעלמא. ועל דא כתיב ליי הארץ ומלואה. תבל וישיבי בה דא שאר ארעאן.

170. דבר אחר ליי הארץ ומלואה דא ארעא קדישא עלאה דקודשא בריך הוא אתרעי בה. ומלואה אלן נשמתהון דצדיקייא (ד"א ל"ג דכלהון מליין לה) אתמלייא (ד"א דאתמלייא) מנייהו מוויילא דעמודא נוד דעלמא קיימא עליה.

171. ואי תיבא על נוד קיימא. תא וזוי, בה כתיב, (תהלים כד) כי הוא על ימים יסדה. כי הוא. מאן הוא. דא קודשא בריך הוא. כמא דאת אמר הוא עשנו. וכתוב, (איוב כח) כי הוא לקצות הארץ יביט.

172. על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה אלן שבעה עמודים דקיימא (ארעא) עלייהו ומליין לה. היא

וממלאים אותה, והיא מתמלאת מהם. איך מתמלאת מהם? בשעה שמתרבים הצדיקים בעולם, אז הארץ הזו עושה פרות ומתמלאת מהכל.

173. ובשעה שמתרבים הרשעים בעולם, אז כתוב (שם יד) אָזְלוּ מִים מִנִּי יָם וְנָהָר יִיחָרֵב וַיִּבֶשׁ. אָזְלוּ מִים מִנִּי יָם – זו הארץ הקדושה שאמרנו שנשקית מהשקאה עליונה. ונהר יחרב ויבש – אותו העמוד האחד שעומד עליה להיות מואר ממנו. ונהר יחרב ויבש – כמו שגאמר (ישעיה נז) הצדיק אבד.

174. ואמר רבי יהודה, באותו זמן שנאבדים אותם רשעים מהעולם, הקדוש ברוך הוא [עצוב] [מסתכל] משתדל על העולם ולא רואה מי שמגן [שעומד] עליו. ואם תאמר הרי נח, שהיה לו להגן על [דורו] עצמו ולהוציא ממנו תולדות לעולם – זהו שכתוב כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה. דוקא בדור הזה.

175. רבי יוסי אומר, בדור הזה זה שבח שלו, שהיה באותו דור רשע, ונמצא כל כך איש צדיק תמים [ודאי ולא בדורו, אלא] [ס"א וזה שלו] ואפלו בדורו של משה, אבל לא היה יכול להגן על העולם, משום שלא נמצאו עשרה בעולם, כמו שנאמר (בראשית יח) אולי ימצאון שם עשרה, ולא נמצאו שם. גם כאן לא נמצאו עשרה, אלא הוא ושלשת בניו ונקבותיהם, ולא היו עשרה.

176. רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו, הרי שנינו, בשעה שהעולם מתמלא בחטאי בני אדם והדין יוצא – איך לאותו צדיק שנמצא בעולם, שהוא נתפס בחטאי הרשעים בתחלה. איך נצל נח שלא נתפס בחטאיהם? אמר לו, הרי נאמר שרצה הקדוש ברוך הוא להוציא ממנו תולדות לעולם מתוך התבה. ועוד, שהרי הדין לא יכל לשלט עליו, משום שהיה טמיר ונסתר בתבה והתכסה מהעין.

אתמלייא מנייהו, היר אתמלייא מנייהו. בשעתא דאסגיא זכאין בעלמא כדין ארעא דא עבדת פירין ואתמלייא מכלא.

173. ובשעתא דאסגיא זוייבין בעלמא כדין כתיב, (איוב יד) אָזְלוּ מִים מִנִּי יָם וְנָהָר יִיחָרֵב וַיִּבֶשׁ. אָזְלוּ מִים מִנִּי יָם, דא ארעא קדישא דאמרן דאשתקיא משקיו עלאה. ונהר יחרב ויבש, ההוא עמודא זור דקאים עלה לאתנהרא מניה. ונהר יחרב ויבש כמא דאת אמר (ישעיה נז) הצדיק אבד.

174. ואמר רבי יהודה ביהוה זמנא דאתאבדו אנן זוייבין בעלמא קודשא בריך הוא (עציב) (נ"א אסתכל) אשתדל על עלמא ולא זמנא מאן (דקאים) דאגין עולה. ואי תימא הא נון, דהיה ליה לאגנא על (דריה) גרמיה ולאפקא מניה תולדין לעלמא. הדא הוא דכתיב כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה. בדור הזה דייקא.

175. רבי יוסי אומר בדור הזה דא שבוזא דיליה דהיה ביהוה דרא זוייבא ואשתכוז כולי האי איש צדיק תמים (ודאי ולא בדורא דיליה אלא) (ס"א ודא די ליה) ואפילו בדורא דמשה, אבל לא היה יכול לאגנא על עלמא. בגין דלא אשתכוזו עשרה בעלמא כמא דאת אמר, (בראשית יח) אולי ימצאון שם עשרה ולא אשתכוזו תמן, אוף דכא לא אשתכוזו עשרה. אלא הוא ותלת בגוי וניקבייהו ולא היו עשרה.

176. רבי אלעזר שאל ליה לרבי שמעון אבוי, הא תנינן בשעתא דעלמא אתמלייא זוייב בגי נשא ודינא גפק, ווי ליהוה זכאה דאשתכוז בעלמא דאיהו אתפס בזויבוי דזוייבא בקדמיתא. נון איר אשתזיב דלא אתפס בזויבוייהו. אמר ליה הא אתמר דקודשא בריך הוא בעא לאפקא מניה תולדין לעלמא מגו תיבותא. ותו דהא דינא לא יכלא לשלטאה עלוי בגין דהיה טמיר וגניז בתבה ואתכסייא מעינא.

177. ובא וראה, כתוב (צפניה ב) בקשו צדק בקשו ענה אולי תסתרו ביום אף ה'. ונח בקש צדק, ונכנס לתוך התבה ונסתר ביום אף ה', ועל זה הדין לא יכל לשלט ולקטרג עליו.

178. כאן נרמז לאותם קדושים עליונים לדעת בסוד האותיות הקדושות העליונות ההפוך של האותיות כ"ב להכות את אותם הרשעים, ועל זה וימחו מן הארץ כתוב. בא אתה וכל ביתך.

179. רבי יצחק פתח, (ישעיה סג) מוליד לימין משה ורוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם [ורוע תפארתו] – זו זכות של אברהם, שהוא הימין ממשה, תפארת של משה, ומשום כך בוקע מים מפניהם, שהרי הזכות של אברהם היא בוקעת מים. וכל זה למה? לעשות לו שם עולם

180. בא ראה מה בין משה לשאר בני העולם. בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה (שמות לב) ועתה הנחה לי וגו', ואעשה אותך לגוי גדול וגו' – מיד אמר משה, וכי אעזב דינך של ישראל בשבילי? בעת יאמרו כל אותם בני העולם שאני הרגתי את ישראל כמו שעשה נח.

181. שבין שאמר לו הקדוש ברוך הוא שיציל אותו בתבה, [כמו שנאמר] שכתוב ואני הנני מביא את המבול מים וגו', וכתוב ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה ואני הנני מקים את בריתי וגו' וכתוב אל התבה – בין שאמר לו שיציל הוא ובניו, לא בקש רחמים על העולם ונאבדו. ומשום כך נקראים מי המבול על שמו, כמו שנאמר (ישעיה נד) כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח.

182. אמר משה, בעת יאמרו בני העולם שאני הרגתי אותם משום שאמר לי ואעשה אותך לגוי גדול. בעת טוב לי שאמות ולא ישמדו ישראל. מיד – ויחל משה את פני ה'

177. ותא וזוי, כתיב, (צפניה ב) בקשו צדק בקשו ענה אולי תסתרו ביום אף י'. ונח בקש צדק ועאל בגווה דתיבותא ואסתתר ביום אף ה' ועל דא, דינא לא יכיל לשלטאה ולקטרגא ליה.

178. הכא אתרביז לאנון קדישי עליונין למנדע ברא דאתנון קדישין עלאין הפוכא דאתנון כ"ב לאתמוזי לאנון וזיבא. ועל דא וימחו מן הארץ כתיב. בא אתה וכל ביתך.

179. רבי יצחק פתח (ישעיה סג) מוליד לימין משה ורוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם. (נ"א זרוע תפארתו) דא זכותא דאברהם דאיהו ימינא מומשה. תפארת דמשה. ובגין כך בוקע מים מפניהם. דהא זכותא דאברהם בוקע מים איהו. וכל דא למה לעשות לו שם עולם.

180. תא וזוי, מה בין משה לשאר בני עלמא. בשעתא דאמר לה קודשא בריך הוא למשה (שמות לב) ועתה הנני מביא אותך לגוי גדול וגו'. ואעשה אותך לגוי גדול וגו'. מיד אמר משה וכי אשבוק דינהון דישראל בגיני. השתא יימרון כל אנון בני עלמא דאנא קטלית לון לישראל. כמה דעבד נח.

181. דכיון דאמר ליה קודשא בריך הוא דישיב ליה בתיבותא (כמה דאתמר) דכתיב ואני הנני מביא את המבול מים וגו'. וכתוב ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה ואני הנני מקים את בריתי וגו' ובאת אל התבה בין דאמר ליה דישיב ליה הוא ובניו לא בעא רחמין על עלמא ואתאבדו. ובגין כך אקרין מי המבול על שמויה כמה דאת אמר, (ישעיה נד) כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח.

182. אמר משה השתא יימרון בני עלמא דאנא קטלית לון בגין דאמר לי ואעשה אותך לגוי גדול. השתא טב לי דאימות ולא ישתעון ישראל. מיד ויחל

אלהיו. בקש רחמים עליהם ועורר רחמים על העולם.

183. ואמר רבי יצחק, בתחלה כשבקש רחמים עליהם מה אמר? למה ה' יחיה אפך בעמך. וכי הדבר הזה איך אמר אותו משה למה, והרי עבדו בוכבים ומזלות, כמו שנאמר עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויאמרו אלה וגו', ומשה אמר למה? אלא כך למדנו, מי שמרצה את האחר, לא צריך לעשות את אותו חטא [שהוא] לגדול, אלא יקטין אותו לפניו, ואחר כך יגדיל אותו לפני האחר [הרשע], שכתוב אתם חטאתם חטאה גדלה.

184. ולא עזב את הקדוש ברוך הוא עד שמסר עצמו למיתה, שכתוב ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. והקדוש ברוך הוא מחל להם, שכתוב וינחם ה' על הרעה וגו'. ונח לא עשה כן, אלא רצה להנצל, ועזב את כל העולם.

185. ובכל פעם שהדין שורה על העולם, רוח הקדש אומר: אוי שלא נמצא כמו משה, שכתוב (ישעיה סג) ויזכר ימי עולם משה עמו איה המעלים מים וגו', שכתוב (שמות יד) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי. שהרי בתפלה הוא העלה אותם מהים, ומשום ששם עצמו בתפלה על ישראל בים, נקרא [על שמו] המעלים מים, שהוא העלה אותם מהים.

186. איה השם בקרבך את רוח קדשו – זהו משה, שהשירה שכינה בין ישראל. מוליכם בתהמות – כשנבקעו המים והלכו בתוך התהום ביבשה שקפאו המים [נהפך נאמר על משה] [נ"א ועל זה נקרא משה עמו], משום שמסר עצמו על ישראל.

187. אמר רבי יהודה, אף על גב שצדיק היה נח, אינו כדאי [כדי] שהקדוש ברוך הוא יגן על העולם בשבילו. בא ראה, משה לא תלה הדבר בזכותו, אלא בזכות האבות הראשונים, אבל לנח לא היה לו במה שיתלה בזכות כמו משה.

מישה את פני יי אלהיו. בעא רחמין עליהו ואתער רחמי על עלבא.

183. ואמר רבי יצחק שירותא דבעא רחמי עליהו מאי קאמר. למה יי יזרה אפך בעמך. וכי מלה דא איך אמר ליה מישה למה. והא עבדו כוכבים ומזלות כמא דאת אמר עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויאמרו אלה וגו'. ומישה אמר למה. אלא הכי אוליפנא מאן דמרצה לאזרא לא בעי למעבד ההוא זוזבא (דאיהו) רב, אלא יזעיר ליה קמיה. ולבתר יסגי ליה קמיה אזרא (ד"א ל"ג חייבא) דכתיב אתם זוטאתם זוטאה גדלה.

184. ולא שביק ליה לקודשא בריה הוא עד דמסר גרמיה למוותא דכתיב ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מוזני נא מספרך אשר כתבת. וקודשא בריה הוא מוזיל לון דכתיב וינחם ה' על הרעה וגו'. וזו לא עבד כן אלא בעא לאשתזבא ושביק כל עלבא.

185. ובכל זמנא דדינא שריא על עלבא, רוח קודשא אמר ווי דלא אשתכחז כמשה דכתיב (ישעיה ס"ג) ויזכור (ימי עולם משה עמו) (וגו) איה המעלים מים וגו'. דכתיב (שמות יד) ויאמר יי אל משה מה תצעק אלי. דהא איהו בצלותא סליק לון מן ימא. ובגין דשוי גרמיה בצלותא עליהו דישראל בימא. איקרי (על שמיה) המעלים מים. דאיהו אסיק לון מן ימא.

186. איה השם בקרבך את רוח קדשו דא איהו מישה דאשרי שכינתא בינייהו דישראל. מוליכם בתהמות כד אתבקעו מיא ואזלו בגו תהומי ביבשתא דגלדיו מיא (וכלא אתמר על משה). (נ"א ועל דא אקרי משה עמו) בגין דאמסר גרמיה על ישראל.

187. אמר רבי יהודה אף על גב דזכא היה נח לאו איהו כדאי (בגין) דקודשא בריה הוא יגן על עלבא בגיניה. תא זוזי, מישה לא תלה מלה בזכותיה אלא בזכות אבות קדמאי. אבל נח לא היה ליה במאן דיתלי בזכותא כמשה.

188. אמר רבי יצחק, ועם כל דא כיון דאמר ליה קודשא בריך הוא והקבוצה את בריתי אתה הוה ליה למבטי רוחמי עליהו. וקרבנא דאקריב לבתר, דיקריב ליה מן קדמות דנא דלמא ישכך רוגזא מעלמא.

189. אמר רבי יהודה, מה היה לו לעשות, שהרי רשעי העולם היו מכעיסים לפני הקדוש ברוך הוא, והוא יקריב קרבן? אלא ודאי נח פוחד על עצמו היה בשביל שלא יפגש בו המות בתוך רשעי העולם, שהיה רואה מעשיהם הרעים בכל יום ואיך מכעיסים לפני הקדוש ברוך הוא כל יום.

190. רבי [אלעזר פתח] יצחק אמר, כל פעם שמתרבים רשעי העולם, הצדיק שנמצא ביניהם נתפס בראשונה, שכתוב (יחזקאל ט) וממקדשי תחלו. ושנינו, אל תקרי ממקדשי אלא ממקדשי. ואיך השאיר הקדוש ברוך הוא את נח בין כל אותם הרשעים? אלא כדי שייצאו ממנו תולדות לעולם, שהיה צדיק בראוי.

191. ועוד, שהוא התרה בהם כל יום ויום ולא קבלו ממנו, וקם בנפשו את הפסוק שכתוב (שם ג) ואתה כי הזהרת רשע וגו', וכתוב ואתה את נפשך הצלת. מכאן שכל מי שמזהיר את הרשע – אף על גב שלא קבל ממנו, הוא מציל את עצמו, ואותו רשע נתפס בחטאו. ועד כמה יזהיר אותו? עד שיכח אותו, והרי פרשוק החברים.

192. רבי יוסי היה מצוי לפני רבי שמעון יום אחד. אמר לו, מה ראה הקדוש ברוך הוא להשמיד את כל חיות הבר ועוף השמים עם הרשעים? אם בני האדם חטאו, בהמות ועופות השמים ושאר הבריות מה חטאו? אמר לו, משום שכתוב כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. כלם היו משחיתים דרכיהם. עזבו את מינם ונדבקו במין אחר.

193. בא ראה, אותם רשעי העולם גרמו כך לכל הבריות, ורצו [להשחית] להכחיש

188. אמר רבי יצחק ועם כל דא כיון דאמר ליה קודשא בריך הוא והקבוצה את בריתי אתה הוה ליה למבטי רוחמי עליהו. וקרבנא דאקריב לבתר, דיקריב ליה מן קדמות דנא דלמא ישכך רוגזא מעלמא.

189. אמר רבי יהודה מאי הוה ליה למעבד דהא זוייבי עלמא הוו מרגיזין קמי קודשא בריך הוא ואיהו יקריב קרבנא. אלא ודאי נח דזיל על גרמיה הוה, בגין דלא יערע ביה מותא בגו זוייבי עלמא דהוה זומי עובדיהון בישא כל יומא, והיה מרגיז קמי קודשא בריך הוא כל יומא.

190. רבי (אלעזר פתח) יצחק אמר כל זמנא דזוייבי עלמא אסגיא, ופאה דאשתכחז בינייהו הוא אתפס בקדמיתא. דכתיב, (יחזקאל ט) וממקדשי תחלו. ותנינן אל תקרי ממקדשי אלא ממקדשי. וגזו היה שזיב ליה קודשא בריך הוא בין כל אנן זוייביא. אלא בגין דיפקון מניה תולדין בעלמא דהוה צדיק כדקא יאות.

191. ותו דאיהו אתרי בהו כל יומא ויומא ולא קבילו מניה, וקיים בנפשיה קרא דכתיב, (יחזקאל ג) ואתה כי הזהרת רשע וגו'. וכתיב ואתה את נפשך הצלת. מכאן כל מאן דאזהר לזוייבא אף על גב דלא קביל מניה הוא שזיב ליה לגרמיה וההוא זוייבא אתפס בזוויביה. ועד כמה יזהר ליה עד דימוזי ליה הא אוקמוה זוכריא.

192. רבי יוסי היה שכיז קמיה דרבי שמעון יומא זוד, אמר ליה מאי זומא קודשא בריך הוא לשיצאה כל זויות ברא ועוף שמיא עמהון דזוייביא. אי בגי נשא זוטאן בעירי ועופי שמיא ושאר ברין מזה זוטא. אמר ליה בגין דכתיב כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. כלהו הוו מוזבלי ארזיהו. שביקי זיניהו ודבכו בזינא אזורא.

193. תא זוזי, אנן זוייבי עלמא גרמו הכי לכל ברין. ובעון (לאשכחא) לאכזשא עובדא דבראשית. ואנן

מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהֵם גָּרְמוּ לְכָל הַבְּרִיּוֹת
לְהִשָּׁחִית דְּרָכָם כְּמוֹ שֶׁהֵם הִשָּׁחִיתוּ. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתֶּם
רְצִיתֶם [לְהִשָּׁחִית] לְהַכְחִישׁ מַעֲשֵׂי יְדֵי אֲנִי
אֲשֵׁלִים רְצוֹנְכֶם, וּמַחֲתִי אֶת כָּל הַיָּקוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה. אַחֲזִיר הָעוֹלָם
לְמִים כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּהִתְחַלָּה, מִים בְּמִים, וְהָרִי
נִתְבָּאֵר. מִכָּאן וְהִלָּאָה אֵעֲשֶׂה בְּרִיּוֹת אַחֲרוֹת
בְּעוֹלָם בְּרָאיוֹ.

194. וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ.
רַבִּי חֲיִיא פָּתַח וְאָמַר, (יִרְמְיָה כג) אִם יִסְתֵּר
אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה' כִּמְהָ
הֵם בְּנֵי אָדָם אֲטוּמִי לֵב וְסִתוּמִי עֵינַיִם שֶׁלֹּא
מִשְׁגִּיחִים וְלֹא יוֹדְעִים בְּכַבּוֹד רְבוּנָם, שֶׁכְּתוּב
בּוֹ הֲלוֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מִלֵּא.
אֵיךְ רוֹצִים בְּנֵי אָדָם לְהִסְתַּתֵּר מִחֻטְאֵיהֶם
וְאֹמְרִים מִי רוֹאֵנִי וּמִי יוֹדְעֵנִי, וְכְתוּב (יִשְׁעִיָּה
כט) וְהָיָה בְּמַחְשֶׁב מַעֲשֵׂיהֶם. לָאֵן יִחְבְּאוּ
מִפְּנֵינוּ?

195. לְמֶלֶךְ שֶׁבִּנְהָ פִּלְטְרִין וְעָשָׂה תַּחַת
הָאָרֶץ מַחְלוֹת נִסְתָּרוֹת. לְיָמִים מְרֹדוֹ בְּנֵי
הָאָרֶץ מְרֹדוֹ בְּמֶלֶךְ. הַקִּיף [צָעַר] עֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ
בְּגִיטוֹת. מֶה עָשׂוּ נִכְנְסוּ וְהִתְבָּיְאוּ עֲצָמָם
תַּחַת נִקְבֵי הַמַּחְלוֹת. אָמַר הַמֶּלֶךְ, אֲנִי
עָשִׂיתִי אוֹתָם, וּמִלְפָּנַי אַתֶּם רוֹצִים
לְהִתְחַבֵּא? זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אִם יִסְתֵּר אִישׁ
בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה' אֲנִי הוּא
שֶׁעָשִׂיתִי מַחְלוֹת וְעָשִׂיתִי חֹשֶׁךְ וְאוֹר, וְאַתֶּם
אֵיךְ תּוֹכְלוּ לְהִתְחַבֵּא מִלְפָּנַי?

196. בֹּא רֹאֵה, כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא לְפָנַי רְבוּנוֹ
וּמִמִּשְׁיָד עֲצָמוֹ לְהִסְתַּתֵּר, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה בּוֹ דִּין בְּגָלוּי. וְכִשְׁהָאָדָם מְטַהֵר עֲצָמוֹ,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהִסְתַּתֵּרוֹ שֶׁלֹּא
יִרְאֶה בְּיוֹם אָף ה'. שְׂוֹדָאֵי שְׁצָרִיף לוֹ לְאָדָם
שֶׁלֹּא לְהִרְאוֹת לְפָנַי הַמִּשְׁחִית כְּשֶׁשׁוֹרֶה עַל
הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יִסְתַּכֵּל בּוֹ, שֶׁהָרִי כָּל אֵלּוֹ
שֶׁנִּרְאִים לְפָנָיו, יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִשָּׁחִית.

197. וְזֶהוּ מֶה שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל אָדָם
שֶׁעִינּוֹ רָעָה – עֵין הַמִּשְׁחִית שׁוֹרֶה עָלָיו. וְהוּא
נִקְרָא מִשְׁחִית הָעוֹלָם. וְצָרִיף הָאָדָם לְהִשְׁמַר

גָּרְמוֹ לְכָל בְּרִיּוֹן לְזוּבְלָא אֲרוּזִייהוּ כְּמִה דְּאֲנוּן מוֹזְבֵּלָן.
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתּוֹן
בְּעִיתוֹ (לֹאשְׁכָח) לְאַכּוּזָא עוֹבְדֵי יְדֵי, אֲנִי אֲשֵׁלִים
רְעוּתָא דְלָכוֹן וּמוֹזִיתִי אֶת כָּל הַיָּקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל
פְּנֵי הָאָדָמָה. אַהֲדָר עֲלֵמָא לְמִיּוֹן כְּמִה דְּהוּה
בְּקִדְמִיתָא מִיּוֹן בְּמִיּוֹן וְהָא אַתְמָר. מִכָּאן וְהִלָּאָה
אֲעֵבִיד בְּרִיּוֹן אֲזוּרִינִן בְּעֲלָמָא כְּדָקָא יְאוּת:

194. וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ. רַבִּי זְוִיָּא
פָּתַח וְאָמַר (יִרְמְיָה כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא
אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי. כְּמִה אֲנוּן בְּנֵי נְשָׂא אֲטִימִין לְכָא סִתִּימִין
עֵינֵינוּ דְלָא מִשְׁגִּיחוּן וְלֹא יוֹדְעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן
דְּכְתִיב בֵּיה דְלֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מִלֵּא.
הֵיךְ בְּעוֹן בְּנֵי נְשָׂא לְאַסְתַּתֵּרָא מוֹזְבֵּייהוּ וְאָמְרִי מִי
רוֹאֵנִי וּמִי יוֹדְעֵנִי. וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה כט) וְהָיָה בְּמוֹזְשֶׁרָה
מַעֲשֵׂיהֶם. לָאֵן יִתְטַמְּרוּן מִקְּמִיתָא.

195. לְמַלְכָּא דְבִנְהָ פִּלְטְרִין וְעָבֵד תַּחוּת אֲרַעָא
טְמִירִין פְּצִירִין. לְיוֹמִין מְרֹדוֹ בְּנֵי פִּלְטְרִין בְּמַלְכָּא
אַסְנוֹר (אַצְעֵר) עֲלֵיהֶם מַלְכָּא בְּגִיטוֹ. מֶה עָבְדוּ עָאֵלוֹ
וּטְמִירוֹ גָּרְמִייהוּ תַּחוּת זִנְקֵי פְסִירִין. אָמַר מַלְכָּא אֲנִי
עָבְדִית לֹון וּמִקְבָּאֵי אַתּוֹן בְּעָאן לְאַתְטַמְּרָא, הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי.
אֲנִי הוּא דְעָבְדִית זִנְקֵי פְסִירִין וְעָבְדִית וְזִשְׁוֹכָא
וְהִוְרָא וְאַתּוֹן אֵיךְ יְכַלִּין לְאַתְטַמְּרָא קְמָאֵי.

196. תֵּא זְוִיָּא, כִּד בַּר גֵּשׁ זְוִיָּא קָמִי מֵאֲרִיָּה וְאַבְשִׁיף
גָּרְמִיָּה לְאַתְפְּסִיא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בֵּיה דִּינָא
בְּאַתְגָּלִיא. וְכִד בַּר גֵּשׁ אֲדָכִי גָרְמִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּעִי לְאַסְתַּתֵּרָא לִיה דְלָא יִתְזוּזִי בְּיוֹם אָף יי. דְּוִהֲאִי
אַבְשִׁי לִיה לְאִינֵשׁ דְלָא יִתְזוּזִי קָמִי מוֹזְבֵּלָא כִּד שְׁרִיא
עַל עֲלָמָא דְלָא יִסְתַּכֵּל בֵּיה. דְּהָא כָּל אֲנוּן דִּיתְזוּזוּן
קָמִיָּה אִית לִיה רִשׁוֹ לְזוּבְלָא.

197. וְהֵינֵנוּ דְקָאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כָּל בַּר גֵּשׁ דְּעִינִיָּה
בִּישָׂא, עֵינָא דְמוֹזְבֵּלָא שְׁרִיא עָלָיו. וְאִיהוּ מוֹזְבֵּלָא
דְעֲלָמָא אֲהָרִי. וְלְבְּעִי לִיה לְאִינֵשׁ לְאַסְתַּמְּרָא מִזִּיָּה

ממנו ולא להתקרב אליו כדי שלא ינזק [לפניו], ואסור לקרב אליו בהתגלות. ומשום כך צריך להשמר מאיש רע עין, ומלפני מלאך המות על אחת כמה וכמה.

198. [ועל זה] מה כתוב בבלעם? (במדבר כד) ונאם הגבר שם העין. שעין רעה היתה לו, ובכל מקום שהיה מסתכל בו, היה ממשיך עליו את רוח המשיחית. ולכן רצה להסתכל בישראל, כדי להשמיד בכל מקום שעניו היו מסתכלות. מה כתוב? וישא בלעם את עינו. שזקף עין אחת והנמיך עין אחת כדי להסתכל על ישראל בעין רעה.

199. בא ראה מה כתוב, וירא את ישראל שכן לשבטיו. וראה שהשכינה מכסה עליהם ורובצת עליהם מתקנת בשנים עשר שבטים תחתיה, ואין יכולות עניו לשלט עליהם. אמר, איך אוכל להם, שהרי רוח קדוש עליונה רובצת עליהם ומכסה אותם בכנפיה? זהו שכתוב פרע שכב בארי וכלביא מי יקימנו. מי יקימנו מעליהם כדי שיתגלו ותשלט עליהם העין.

200. ועל זה רצה הקדוש ברוך הוא לבסות את נח, להסתתר מהעין, שלא תוכל רוח השמא להשליט עליו כדי שלא ישחת, והרי נתבאר. ויבא נח, כמו שנתבאר להסתתר מהעין. מפני מי המבול, [שהרי] המים דחקו אותו. אמר רבי יוסי, ראה מלאך המות שהיה בא [אליו] ולכן נכנס לתבה.

201. ונשמר בה שנים עשר חדשים [של השנה]. ולמה שנים עשר חדשים? נחלקו בה רבי יצחק ורבי יהודה. האחד אמר שנים עשר חדש שכן הוא דין הרשעים. ואחד אמר להשלים צדיק [נ"א צריך] שנים עשרה דרגות ושאר הדרגות שהיו ראויים לצאת מהתבה.

202. רבי יהודה אמר, ששה חדשים הם במים וששה חדשים באש, והרי כאן היו

ולא להתקרב בהרדית הלא יתוּק (קמיה). ואסיר למקרב בהרדית באתגליא. ומשום הכי מאיש רע עין בעי לאסתמרא מניה. מקמי מלאך המות על אונות כמה וכמה.

198. (ועל דא) מה כתיב בבלעם (במדבר כד) ונאם הגבר שם העין. העינא פישא הוה ליה ובכל אתר דהוה מסתכל ביה הוה אמישך עליה רוּחַ מוֹזַבְלָא. ובגין כך הוה בעי לאסתכלא בהו בישראל בגין דישעי בכל אתר דעיניה הוה מסתכל. מה כתיב וישא בלעם את עינו דזקף עינא זוד ומאך עינא זוד בגין לאסתכלא בהו בישראל בעינא פישא.

199. תא זוזי, מה כתיב וירא את ישראל שוכן לשבטיו. וזומא דשכינתא זופיא עליהו ורביעא עליהו מתתקנא בתריסר שבטין תזוזותא ולא יכיל לשלטאה עליהו עיניה. אמר איך איכול להון דהא רוּחַ קדוּשָׁא עלאה רביעא עליהו וזופת לון בגדפהא. הדא הוא דכתיב פרע שכב בארי, וכלביא. מי יקימנו. מי יקימנו מעליהו בגין דיתגליין ושלטא עינא עליהו.

200. ועל דא קודשא בריך הוא בעא לזופיא לזוז לאסתתרא מעינא דלא יכיל רוּחַ מסאבא לשלטא עליה בגין דלא יתזובל והא אתמר. ויבא נח כמה דאתמר לאסתתרא מעינא. מפני מי המבול (דהא) דמיין דזוקו ליה. אמר רבי יוסי זומא מלאך המות דהוה אתי (ד"א ל"ג לגביה) ובגין כך עאל לתיבותא

201. ואסתמר בה תריסר ירוזי (שתא). ואבאי תריסר ירוזין. פלגי בה רבי יצחק ורבי יהודה. זוד אמר י"ב ירוזין דכך איהו דינא דזוזיבא. וזוד אמר לאשכלמא צדיק (נ"א צריך) דרגין תריסר ושאר דרגין דאתזוזי לאפקא מן תיבה.

202. רבי יהודה אמר ששת ירוזי אגון במינא ושיתא ירוזי באשא. והא הכא מינא הוה אבאי תריסר ירוזי.

מים, ולמה שנים עשר חדשים?
אמר לו רבי יוסי, בשני דיני הגיהנם נדונו – במים ואש. במים – שהמים שירדו עליהם מלמעלה היו צוננים בשלג. ובאש – שהמים שיצאו מלמטה היו רותחים באש. ועל זה בדין הגיהנם נדונו – באש ומים וכלן שנים עשר חדש היו. שאמר רבי אלעזר, דין הרשעים בגיהנם הם שנים עשר חדשים. והרי פרשה. ועל זה כל אותם רשעי העולם נדונים בשני דינים הללו – במים ואש עד שהשמדו מן העולם. ונח היה מסתתר בתבה והתפסה מן העין והמשחית ולא קרב אליו, והתבה הייתה שטה על פני המים, כמו שנאמר וישאו את התבה ותרם מעל הארץ.

203. ארבעים יום לקו. דכתיב ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וגו'. וכל שאר הזמן נמחו מהעולם. זהו שכתוב וימחו מן הארץ. אוי להם לאותם רשעים, שהרי לא יקומו לחיות בעולם לעמד בדין. זהו שכתוב וימחו, כמו שנאמר (תהלים ט) שמים מחית לעולם ועד. שאפילו לעמד בדין לא יקומו.

204. וישאו את התבה ותרם מעל הארץ. רבי אבא פתח, (שם נז) רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך. אוי להם לרשעים שחוטאים ומרגיזים את רבונם בכל יום, ובחטאיהם דוחים את השכינה מן הארץ, וגורמים שתסתלק מן העולם. והשכינה נקראת אלהים, ועליה כתוב רומה על השמים אלהים.

205. בא ראה מה כתוב, וישאו את התבה, שדחו אותה החוצה. ותרם מעל הארץ, שלא שורה בעולם והסתלקה ממנו. וכשהיא מסתלקת מהעולם, הרי אין מי שישגיח בעולם, ואז הדין שולט [הדין] עליו. ובשימחו רשעי העולם ויסתלקו ממנו [מהעולם], השכינה מחזירה את מדורה לעולם.

206. אמר לו רבי ייסא, אם כך, הרי ארץ ישראל שנמחו הרשעים שהיו באותו זמן, אז למה לא חזרה השכינה למקומה כבתחלה? אמר לו, משום שלא נשארו בה שאר צדיקי

אמר (ליה) רבי יוסי בתרי דינין דגיהנם אתדנו במינא ואשא. במינא דמיין דנזותו עלייהו מלעילא הוו צניינין כתלנא. באשא דמיין דנפקי מתתא הוו רתיזון באשא. ועל דא בדינא דגיהנם אתדנו באשא ומינא (ובגין כך תריסר ירחי הוו דאמר רבי אלעזר דינא דחייביא בגיהנם תריסר ירחי הוו והא אוקמוה. ועל דא כל אנן חייבי עלמא אתדנו בתרין דינין אלין במיא ואשא) עד דאשתציאו מעלמא. ונזו הוה מסתתר בתיבותא ואתפסי מעינא ומזובלא לא קריב לגביה, ותיבותא איהי הוה שטיא על אנפי מיא כמא דאת אמר וישאו את התבה ותרם מעל הארץ.

203. ארבעים יום לקו. דכתיב ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וגו'. וכל שאר זמנא אתמוזון מעלמא. הדיא הוא דכתיב וימחו מן הארץ. ווי לון לאנן וזייביא דהא לא יקומו למוזון מעלמא כמיקם בדינא הדיא הוא דכתיב וימחו כמא דאת אמר, (תהלים ט) שמים מוזית לעולם ועד. דאפילו כמיקם בדינא לא יקומו.

204. וישאו את התבה ותרם מעל הארץ. רבי אבא פתח (תהלים נז) רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך. ווי לון לזייביא דאנן וזטאן ומרגיזין למאריהון בכל יומא. ובזובייהו דזיין לה לשכינתא מארעא. וגרמין דתסתלק מעלמא. ושכינתא אקרי אלהים. ועלה כתיב רומה על השמים אלהים.

205. תא וזוי, מה כתיב וישאו את התבה דדזיין לה לבר. ותרם מעל הארץ, דלא שרייא בעלמא ואסתלקת מנה. וכד אסתלקת מעלמא, הא לית מאן דישעזז בעלמא ודינא שלטא (בדינא) בדין עלוי. וכד יתמוזון וזייבי עלמא ויסתלקון מניה (דעלמא), שכינתא אהדרת מדורה בעלמא.

206. אמר ליה רבי ייסא, אי הכי הא ארעא דישראל דאתמוזון וזייביא דהוו בההוא זמנא אמאי לא אהדרת שכינתא לאתרה כדבקהמיתא. אמר ליה

העולם, אלא [אבל] בכל מקום שהלכו, ירדה ושמה את מדורה עמהם. ומה בארץ נכריה אחרת לא נפרדה מהם – כל שכן אם נשארו בארץ הקדושה.

207. והרי אמרנו. בכל החטאים של רשעי העולם, דוחים את השכינה. אחד מהם מי שמשחית דרכו על הארץ, כמו שאמרנו, ולכן לא רואה פני שכינה ולא נכנס לפלטריין. ועל זה כתוב על אלה וימחו מן הארץ, שנמחו מהכל.

208. בא ראה, באותו הזמן שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות המתים, כל אותם מתים שימצאו בחוץ בשאר ארצות נכריות, הקדוש ברוך הוא יברא להם גופיהם [נ"א יעמידם בגופם] בראוי. שהרי עצם אחת שנשארת באדם תחת הארץ, אותה עצם תעשה בשאור שבעסה, ועליה יבנה הקדוש ברוך הוא את כל הגוף.

209. ולא יתן הקדוש ברוך הוא להם נשמות אלא בארץ ישראל, שכתוב (יחזקאל לז) הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל. שיתגלגלו תחת הארץ. ואחר כך מה כתוב? ונתתי רוחי בכם וחייתם וגו', שהרי בארץ ישראל יקבלו נשמות כל אותם בני העולם, פרט לאלו [דור המבול] שנטמאו וטמאו את הארץ. באלה כתוב וימחו מן הארץ, דוקא מן הארץ. ואף על גב שהקשו ונחלקו הראשונים על זה. וימחו, כמו שגאמר (תהלים סט) ימחו מספר חיים.

210. אמר לו רבי שמעון, ודאי שאין להם חלק בעולם הבא, שכתוב וימחו מן הארץ, וכתוב לעולם יירשו ארץ. אבל יקומו בדין. ועליהם כתוב (דניאל יב) ורבים מישגי עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם. והמחלקת בזה. אבל הכל כפי שבארוה החברים.

בגין דלא אשתארו בה שאר זכאי עלמא. אלא (אבל) בכל אתר דאכלו מזותת ושויאת (דף טו ע"א) מדורה עמהו. ומה בארעא נוכראה אוזרא לא אתפרשא מנייהו, כל שכן אי אשתארו בארעא קדישא.

207. והא אתמר. בכל זוזבין דזוייבי עלמא דזויין לה לשכינתא. וזד מנייהו מאן דמוזבל ארזויה על ארעא כדאמרן. ובגין כך לא זמי אנפי שכינתא ולא עאל בפלטריין. ועל דא כתיב באלין וימחו מן הארץ אתמוזון מן כלא.

208. תא זוזי, בההוא זמנא דזמין קודשא בריך הוא לאזוייאה מתניא, כל אנן מתין דישתכוזון לבר בשאר ארעין נוכראין קודשא בריך הוא יברא לון גופייהו (נ"א יוקים לון בגופייהו) כדקא זוזי. דהא זרבא וזד דאשתאר ביה בבר נש תוזות ארעא ההוא זרבא יתעביד כוזמירא בעיסה ועליה יבני קודשא בריך הוא כל גופא.

209. ולא יהיב לון קודשא בריך הוא נשמתין אלא בארעא דישראל. דכתיב, (יחזקאל לז) הנה אני פותח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל. דיתגלגלון תוזות ארעא. ולבתר מה כתיב ונתתי רוחי בכם וחייתם וגו'. דהא בארעא דישראל יקבלון נשמתין כל (אנון) בגי עלמא. בר אלין (דרא דטופנא) דאסתאבו וסאיבו ארעא. באלין כתיב וימחו מן הארץ. מן הארץ דייקא. ואף על גב דאקשו ואפליגו קדמאי על דא. וימחו כמא דאת אמר, (תהלים סט) ימחו מספר זינים.

210. אמר ליה רבי שמעון ודאי לית לון זוזלקא בעלמא דאתי דכתיב וימחו מן הארץ. וכתיב לעולם יירשו ארץ. אבל יקומו בדין. ועלייהו כתיב, (דניאל יב) ורבים מישגי עפר יקיצו אלה לזי עולם ואלה לזרפות ולדראון עולם. ופלוגתא בהא אבל כלא כמא דאוקמוה זוזבריא:

211. וימוז את כל היקום אשר על פני האדמה. רבי אבא אמר, [את כל] – לכלל כל אותם שליטים ששולטים הממנים על הארץ, וזהו היקום אשר על פני האדמה. שבאשר עושה הקדוש ברוך הוא דין בבני העולם, מעביר את אותם השליטים הממנים עליהם בהתחלה, ואחר כך את אותם שיושבים תחת כנפיהם, שכתוב (ישעיה כד) 'פקד ה' על צבא המרום במרום, ואחר כך – על מלכי האדמה על האדמה.

212. ואיך מעבירים מלפניו אלא מעביר אותם באש שדולקת. זהו שכתוב (דברים ד) כי ה' אלהיך אש אכלה הוא אל קנא. אש [הוא] שאוכלת אש. אותו שעומד מעליהם [נ"א עובר] באש. ואותם שיושבים תחתיהם במים. ומשום כך וימח את כל היקום אשר על פני האדמה, ואחר כך מאדם ועד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ, כל אלו שלמטה. וישאר אך נח – אף למעט. שלא נשארו בעולם רק נח ומי שעמו בתבה. רבי יוסי אמר, שהיה חגר, שהכישו אריה, והרי פרשוה.

213. ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה. רבי חייא פתח, (משלי כב) ערום רעה ונסתר. פסוק זה נאמר על נח שנכנס לתבה והסתתר בה, ונכנס לתוך התבה בזמן שהמים דחקו אותו. והרי נאמר שעד שלא נכנס לתבה, ראה את מלאך המות שהולך ביניהם ומקוף אותם. בין שראה אותו, נכנס לתבה והסתתר בתוכה. זהו שכתוב ערום ראה רעה ונסתר. ראה רעה – זהו מלאך המות, ונסתר מלפניו. זהו שכתוב מפני מי המבול.

214. רבי יוסי אמר, ערום ראה רעה ונסתר, [לא כתוב ונסתר] חזר על מה שנאמר, בזמן שהמות שרוי בעולם, בן אדם חכם יסתתר ולא יעמד בחוץ ולא יתראה לפני המשחית, משום שבין שנתנה לו הרשות, הוא יטחית את כל אותם שנמצאים לפניו ועוברים לפניו גלוי. וסוף הפסוק – ופתאים

211. וימוז את כל היקום אשר על פני האדמה. רבי אבא אמר (את כל) לאכללא כל אנן שליטין דשליטין מבין על ארעא. ודא הוא היקום אשר על פני האדמה. דכד עביד קודשא בריך הוא דינא בבני עולמא אעבר לאנן שליטין דמבין עלייהו בקדמיתא ולבתר לאנן דיתבי תזוזת גדפיהו דכתיב (ישעיה כד) 'פקוד יי' על צבא המרום במרום ולבתר על מלכי האדמה על האדמה.

212. והיה מתעברן קמיה. אלא אעבר לון בגורא דדליק הדא הוא דכתיב, (דברים ד) כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא. אשא (הוא) דאכיל אשא. ההוא יקום דעלייהו (נ"א מעבר) באשא. ואנן דיתבי תזוזתיהו בבמא. ובגניי כך וימוז את כל היקום אשר על פני האדמה. ולבתר מאדם ועד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימוז מן הארץ. כל אלן דלתתא. וישאר אף נח. אף למעוטי. דלא אשתארו בעולמא בר נח ודעמיה בתיבותא. רבי יוסי אומר וזכיר הוה דאכיש ליה אריא והא אוקמוה:

213. ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה. רבי חייא פתח (משלי כב) ערום ראה רעה ונסתר. האי קרא אתמר על נח דעאל לתיבותא ואסתתר בה. ועאל לגו תיבותא בזמנא דמייא דזוקו ליה. והא אתמר דעד לא עאל לתיבותא זמא ליה למלאך המות דאזיל בינייהו ואסוזר לון. פיון דזמא ליה, עאל לתבה ואסתתר בגוה. הדא הוא דכתיב ערום ראה רעה ונסתר. ראה רעה דא מלאך המות ונסתר מקמיה הדא הוא דכתיב מפני מי המבול.

214. רבי יוסי אמר ערום ראה רעה ונסתר. (ויסתר לא כתיב), אהדר על מזה דאתמר בזמנא דמוותא שריא בעולמא בר נש זוכים יסתר ולא יקום לבר ולא יתזוזי קמי מוזבלא. בגין דכיון דאתייהיב ליה רשו, יזביל כל אנן דישתכוזון קמיה ויעברון קמיה באתגלייא. וסופא דקרא ופתאים עברו ונעשו עברין קמיה

עברו ונענשו. עברו לפניו והתראו לפניו, ונענשו. דבר אחר עברו – עברו על מצוה זו [נ"א של רבונם] ונענשו. דבר אחר ערום ראה רעה ונסתר – זה נח. ופתאים עברו ונענשו – אלו בני דורו [ונענשו].

215. כיון שהסתתר ואשתהי תמן כל ההוא זמן, אחר כך ויזכר אלהים את נח. אמר רבי שמעון, [ויזכר אלהים את נח] בא ראה, בשעה שהדין נעשה, לא כתוב בו זכירה. כיון שנעשה [בו] הדין ונאבדו רשעי העולם, אז כתוב בו זכירה. שהרי כאשר הדין שרוי בעולם, לא נמצאת התחברות, והמשחית שרוי על העולם.

216. כיון שעבר הדין ושכף הרגז, שב הכל למקומו, ולכן כתוב כאן ויזכר אלהים את נח, שבו שורה זכור, שנח איש צדיק בתוב בו.

217. כתוב (תהלים פט) אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבחם. בשעה שהים קופץ בגליו והתהומות עולים ויורדים, הקדוש ברוך הוא שולח חוט אחד מצד הימין ומושך את גליו ושוכך זעפו, ואין מי שיודע אותו.

218. יונה ירד לים והזדמן לו אותו הדג ובלע אותו, איך לא יצאה נשמתו ממנו ולא פרח מיד? אלא משום שהקדוש ברוך הוא שולט באותה גאות של הים.

219. ואותה גאות הים היא חוט אחד של השמאל שמעלה את הים למעלה, ובו הוא מתעלה. ואם לא אותו החוט שמגיע אליו מצד הימין, לא יעלה לעולמים. שבאשר [שפינון] שאותו החוט יורד לים, והים אוהו בו, אז מתעוררים הגלים ושוואגים לטרף טרף, עד שהקדוש ברוך הוא משיב אותו [אותם] לאחור ושבים למקומם.

220. זהו שכתוב בשוא גליו אתה תשבחם. תשבחם את אותם גלי הים. תשבחם – תשבח אותם לחזר למקומם. דבר אחר, תשבחם ממש. שבת הוא להם משום

ואתחזיין קמיה ונענשו. דבר אחר עברו, עברו פקודא (דא) [נ"א דמאריהון] ונענשו. דבר אחר ערום ראה רעה ונסתר דא נח. ופתאים עברו ונענשו אלן בני דריה. (ונענשו).

215. כיון דאסתתר ואשתהי תמן כל ההוא זמן, אחר כך ויזכר אלהים את נח. אמר רבי שמעון (ויזכר אלהים את נח) תא וזוי בשעתא דדינא אתעביד לא פתיב ביה זכירה. כיון דאתעביד (ביה) דינא ואתאבדו זוייבי עלמא, כדן פתיב ביה זכירה. דהא כד דינא שריא בעלמא אתחברותא לא אשתכח. ומזבכלא שריא על עלמא.

216. כיון דאתעבר דינא ואשתכח רוגזא, תב כלא לאתריה. ובגין כך פתיב הכא ויזכר אלהים את נח. דביה שריא זכור. דנח איש צדיק פתיב ביה.

217. פתיב, (תהלים פט) אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבחם. בשעתא דינא קפיץ בגלגולי ויהומי סלקי וזוזתי, קודשא בריך הוא שדר זוד וזוטא מסטרא דימינא ומשיך גלגולי ושכיף זעפיה ולית מאן דידע ליה.

218. יונה נזוזת לימא ואזדמן ליה ההוא נזנא וכלע ליה. היר לא נפקת נשמתיה מניה ולא פרוזא מיד. אלא בגין דקודשא בריך הוא שולט בההוא גאותא דינא.

219. וההוא גאותא דינא הוא זוד וזוטא דשמאלא דסליק ליה לימא לעילא וביה אסתלק. ואי לא ההוא זוטא דמיני ליה מסטרא דימינא לא סלקא לעלמין. דכד (דכיון) דההוא זוטא נזוזת לימא וימא אתאזיד בה כדן אתערין גלגולי ושאנן למטרף טרפא. עד דקודשא בריך הוא אתיב ליה (לון) לאוזורא ותבין לאתריהו.

220. הדא הוא דכתיב בשוא גליו אתה תשבחם. תשבחם לאנן גלי ימא. תשבחם תתבר לון לאתבא לאתריהו. דבר אחר תשבחם ממש שבוזא הוא לון

שְׁעוֹלִים לְרֹאוֹת בְּהַשְׁתַּקְקוֹת. מִכָּאן, כָּל מִי שֶׁנִּכְסֵף לְהַשְׁתַּכֵּחַ וּלְדַעַת, אֵף עַל גַּב שְׂלֵא יָכוֹל [נ"א וְלֹא נִתְּנִים לוֹ רְשׁוּת] – הַשֶּׁבַח הוּא שְׁלוֹ, וְכֻלָּם מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ.

221. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נָתַן בְּשִׁהֲנָה בַּתְּבָה, הִיא פֻּחַד שְׂלֵא יִזְכֹּר אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים. וְכִיּוֹן שֶׁנֶּעֱשֶׂה הַדִּין וְנִעְבְּרוּ רְשָׁעִי הָעוֹלָם, אִי מֵה בְּתוֹב? וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן.

222. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, בֹּא רֵא, בְּשִׁעָה שֶׁהָדִין שָׂרִי בְּעוֹלָם, לֹא צָרִיךְ לְאָדָם שִׁיזְכֹּר שְׁמוֹ לְמַעַל [לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם]. שֶׁהָרִי אִם נִזְכֹּר שְׁמוֹ, נִזְכָּרִים [כָּל] חַטָּאִיו וְיָבוֹאוּ לְהַשְׁגִּיחַ בּוֹ.

223. מִנֵּין לָנוּ? מִשְׁוֹנְמִית. שְׁאוֹתוֹ הַיּוֹם הִיא יוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן אֶת הָעוֹלָם, וְאִם אָמַר לֵה אֱלִישֶׁע (מַלְכִים-ב ד) הֵיט לְדַבֵּר לָךְ אֵל הַמֶּלֶךְ? זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין נִקְרָא מֶלֶךְ. מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. מֶלֶךְ הַמִּשְׁפָּט. וְתֵאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֵׁבֶת. אֵינִי רוֹצֶה שִׁיזְכְּרוּ אוֹתִי וְיִשְׁגִּיחוּ בִּי, אֲלֵא בְּתוֹךְ עַמִּי. מִי שֶׁמִּכְנִים רֹאשׁוֹ בֵּין הָעָם [כָּל], לֹא יִשְׁגִּיחוּ עָלָיו לְדוֹן אוֹתוֹ לְרַע. מִשּׁוֹם כֵּךְ אִמְרָה בְּתוֹךְ עַמִּי.

224. בֹּא רֵא, נָתַן בְּשִׁעָה שֶׁהָרִיזָה הִיא שָׂרִי בְּעוֹלָם, לֹא נִזְכֹּר. כִּיּוֹן שֶׁעָבַר הַדִּין, מֵה בְּתוֹב? וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן. עַכְשָׁיו נִזְכֹּר שְׁמוֹ. דִּבֶּר אַחֵר וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאִזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי.

225. רַבִּי חֲזַקְיָה הִיא הוֹלֵךְ מִקְפּוֹטְקֵי לָלוֹד. פָּגַע בּוֹ רַבִּי יִיסָא. אָמַר לוֹ, תִּמְחֶנִּי עָלֶיךָ שְׂאֵתָה לְבַד, שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ שְׂלֵא יֵצֵא אָדָם יְחִידִי לְדֶרֶךְ. אָמַר לוֹ, תִּינּוֹק אֲחִיד הֵלֶךְ עַמִּי, וְהוּא בָּא אַחֲרַי. אָמַר לוֹ, וְעַל זֶה אֲנִי תִּמְחֶה, אֵיךְ הוֹלֵךְ עִמָּךְ מִי שְׂלֵא תִּדְבֹּר עִמּוֹ דְּבָרִי תוֹרָה? שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וְאֵין עִמּוֹ דְּבָרִי תוֹרָה, מִסְתַּכֵּן בְּנַפְשׁוֹ. אָמַר לוֹ, כֵּךְ זֶה בְּרִיתִי.

בְּגִין דְּסִלְקִין בְּתִיאוּבָתָא לְמוֹזְמוֹי. מִכָּאן כָּל מִאן דְּכִסִּיף לְאִסְתַּכְלָא וּלְמַנְדַּע אֵף עַל גַּב דְּלֹא יָכִיל (נ"א וְלֹא יִהְיֶין לִיה רְשׁוּתָא) שִׁיזְכֹּר אִיהוּ דִּילִיָּה וְכֻלָּא מִשְׁבּוּזָן לִיה.

221. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה נָתַן כֵּךְ הוּא בְּתִיבָה דְּזִיכָּל הוּא דְּלֹא יִדְכֹּר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעוֹלָמִין. וְכִיּוֹן דְּאִתְעָבִיד דִּינָא וְאִתְעָבְרוּ זַיִיבִי עֲלֵמָא כְּדִין מֵה בְּתִיב וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן.

222. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַרְתָּא זַזִּי, בְּשִׁעָתָא דְּדִינָא שְׂרִיָּא בְּעֲלָמָא לֹא לִיבְעִי לִיה לְאִינִישׁ דִּיחֲדַכְר שְׂמִיָּה לְעִילָא (קִמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֲלָמָא). דְּהָא אִי אֲדַכְר שְׂמִיָּה יִדְכָּרוֹן זַזְבוּי (כִּלְהוֹ) וְיִיתָן לְאִשְׁזִינָא בֵּיתָא.

223. מִנֵּין מִשְׁוֹנְמִית, דְּהָהוּא יוֹמָא יוֹם טוֹב דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא עֲלָמָא. וְכִיּוֹן אָמַר לִיה אֱלִישֶׁע (מַלְכִים ב ד) הֵיט לְדַבֵּר כֵּךְ אֵל הַמֶּלֶךְ דֹּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכִיּוֹן אֲקָרִי מֶלֶךְ. מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ מֶלֶךְ הַמִּשְׁפָּט. וְתֵאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֵׁבֶת. לֹא בְּעִינָא דִּיחֲדָרוֹן לִי וְיִשְׁזִינָא בִּי אֲלֵא בְּתוֹךְ עַמִּי. מִאֵן דְּעִייל רִישִׁיָּה בֵּין עַמָּא (כִּלְא) לֹא יִשְׁזִינָא עֲלִיה לְמִידָן לִיה לְבִישׁ. בְּגִינִי כֵךְ אִמְרָה בְּתוֹךְ עַמִּי.

224. תֵּא זַזִּי, נָתַן בְּשִׁעָתָא דְּרוּגְזָא שְׂרִיָּא בְּעֲלָמָא לֹא אֲדַכְר. כִּיּוֹן דְּדִינָא אִתְעָבִיר מֵה בְּתִיב וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן הַשְׁתָּא אֲדַכְר שְׂמִיָּה. דְּכֵר אַחֲרֵי וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָתַן כְּמֵה דְּאִתְ אָמַר וְאִזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי.

225. רַבִּי חֲזַקְיָה הוּא אֲוִיל מִקְפּוֹטְקֵי לָלוֹד. פָּגַע בֵּיתָא רַבִּי יִיסָא. אָמַר לִיה תְּוֹהֲנָא עֲלֶיךָ דְּאִתְ בְּלִיזְוֹדָה. דְּהָא תְּנִינָן דְּלֹא יְפֻק בֵּר זַיִשׁ יִזְוִידָאִי בְּאַרְזָא. אָמַר לִיה רַבִּיָּא זַזִּי אֲוִיל בְּהֲדָאִי וְאִיהוּ אֲתִי אֲבִתְרָאִי. אָמַר לִיה וְעַל דֹּא תְּוֹהֲנָא אֵיךְ אֲוִיל בְּהֲדָה מִאֵן דְּלֹא תִשְׁתַּעֲי בֵּיתָא מְלִי דְּאִוְרִיָּתָא. דְּהָא תְּנִינָן כָּל מִאֵן דְּאֲוִיל בְּאַרְזָא וְלֹא עַמִּיָּה מְלִי דְּאִוְרִיָּתָא אִסְתַּכֵּן בְּנַפְשִׁיָּה. אָמַר לִיה הִכִּי הוּא וְדָאִי.

226. בינתים הגיע אותו תינוק. אמר לו רבי ייסא, בני, מאיזה מקום אתה? אמר לו, מעיר לוד, ושמעתי שהאיש הזה החכם הולך לשם, וזמנתי עצמי לעבודתו וללכת עמו.

227. אמר לו, בני, אתה יודע דברי תורה? אמר לו, אני יודע, שהרי אבי למד אותי בפרשת קרבות, והרפנתי אזני למה שהיה אומר עם אחי, שהוא גדול ממני. אמר לו רבי ייסא, בני, אמר לי.

228. פתח ואמר: ויבן נח מזבח לה' ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח. ויבן נח מזבח – זהו המזבח שהקריב בו אדם הראשון. למה נח הקריב עולה, שהרי עולה לא עולה אלא בשביל הרהור ורצון הלב, ונח במה חטא? אלא נח הרהר ואמר: הרי הקדוש ברוך הוא גור דין על העולם שיחרב, אולי משום שמציל אותי פקעה כל זכותי ולא תשאר לי זכות בעולם? מיד – ויבן נח מזבח לה'.

229. אותו מזבח שבו הקריב אדם הראשון היה. אם כן, אז למה ויבן? אלא משום שרשעי העולם גרמו שלא עמד במקומו. כיון שבא נח, כתוב בו ויבן.

230. ויעל עלת, כתוב עלת, אחד. כתוב (ויקרא א) עלה הוא אישה ריח ניחח לה' [לעולם עלה עולה זכר. אם] עולה – עולה זכר ולא עולה נקבה, שכתוב זכר תמים יקריבנו. למה כתוב אישה, שהרי איש צריכה להמציא שם?

231. אלא אף על גב ששעולה נקרכת זכר ולמקומה נקרכת, הנקבה לא צריכה להפרד ממנו, אלא עמה נקרב, בשביל לחבר זה עם זה. שעולה הנקבה אל הזכר להתחבר באחד, ואף על גב שאשה לשום אישים.

232. נח היה צריך להקריב עולה, שהוא במקום של הזכר, עשה אותו הקדוש ברוך הוא להתחבר ולהכנס לתבה, ועל זה הקריב

226. אדהכי מטא ההוא רביא. אמר ליה רבי ייסא ברי מאן אתר אנת. אמר ליה מקרתא דלוד ושבענא דהאי בר נש זוכים אויל תמן וזמינא גרמאי לפולחניה ולביהר בהדיה.

227. אמר ליה ברי ידעת מלי דאורייתא. אמר ליה ידענא דהא אבא הוה אוילי לי בפרשת קרבות וארכינא אוינא למאי דהוה אמר עם אזוי דאיהו קשישא מנאי. אמר ליה רבי ייסא ברי אימא לי.

228. פתח ואמר ויבן נח מזבח לה' ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלות במזבח. ויבן נח מזבח, דא איהו מזבח דאקריב ביה אדם קדמא. נח (דף ע"א) אמאי קריב עולה. דהא עולה לא סלקא אלא בגין הרהורא דלבא (דרעותא) ונח במה זנב. אלא נח הרהר ואמר הא קודשא בריך הוא גזר דינא על עולם דיתזרב, דילמא בגין דשיזיב לי כל זכותא פקע לי ולא ישתאר לי זכו בעלמא. מיד ויבן נח מזבח לה'.

229. ההוא מזבח דאקריב ביה אדם הראשון הוה. אי הכי אמאי ויבן. אלא בגין דזיזיבי עלמא גרמו דלא קיימא בדוכתיה. כיון דאתא נח כתיב ביה ויבן.

230. ויעל עלות עלת כתיב וזדא (הוא). כתיב, ויקרא א) עולה הוא אישה ריח ניחח לה' (לעולם עולה סלקא דכר. א) עולה סלקא דכר ולא סלקא נוקבא דכתיב זכר תמים יקריבנו. אמאי כתיב אישה דהא איש בעי לאשתכחא תמן.

231. אלא אף על גב דעולה אתקריב דכר. ולאתריה אתקריב. נוקבא לא בעיא לאתפרשא מניה, אלא בה אתקריב בגין לזבדא דא בדא. דסלקא נוקבא לגבי דכורא לאתזבדא כזדא. ואף על גב דאשה לשום אישים.

232. נח אצטרף ליה למקרב עולה. דאיהו באתר דדכורא. עבד ליה קודשא בריך הוא לאתזבדא

עולה. עולה הוא אשה. אש ה'. שהתחבר [עמה] השמאל בנקבה. שהרי [כל] נקבה מצד השמאל באה, וזכר מצד הימין בהתדבקות זה בזה, ולכן נקראת [עולה] נקבה אשה. אשה – קשר של האהבה שאוחז בה השמאל להעלותה למעלה ולהתקשר באחד, ולכן כתוב עלה הוא אשה, הקשר של זכר ונקבה זה עם זה.

233. וירח ה' את ריח הניחח. וכתוב אשה ריח ניחח. אשה, כך שמענו – עשן ואש מחברים באחד, שהרי אין עשן בלא אש, כמו שכתוב (שמות יט) והר סיני עשן בלוי מפני אשר ירד עליו ה' באש.

234. בא ראה, אש יוצאת מבפנים והוא דק, ואוחז בדבר אחד בחוץ שאינו דק כך, ונאחזים זה בזה, ואז עולה העשן. מה הטעם? משום שהאש אוהזת בדבר המתפעל, וסימן לדבר – החטם שיוצא בו עשן מתוך אש.

235. ועל זה כתוב (דברים לג) ישימו קטורה באפך. משום שחוזרת האש למקומה. והחטם [מתפעל] נאסף באותו ריח לפני ולפנים, עד שנאחו הכל וחוזר למקומו, ונקרב הכל לתוף המחשבה ונעשה רצון אחד. ואז ריח ניחח, שנח הרגז ונעשה נחת.

236. שהרי העשן נאסף ונכנס ומתקמט באש, והאש אוהזת בעשן, ונכנסים שניהם לפני ולפנים עד שנח הרגז. וכשהכל נאחזים [אחוז] זה בזה ונח הרגז, אז הוא מנוחה וקשר אחד ונקראת נחת. נחת הרוח חדות הכל באחד. הארת הנרות הארת הפנים. ולכן כתוב וירח ה' את ריח הניחח, כמו מי שמריח וכונס הכל לתוף מקומו.

237. בא רבי ייסא ונשקו. אמר, ומה כל השוב הזה תחת ידך ולא ידעתי בו? אמר, אחיז מהדרך ונתחבר עמך. ה'לכו. אמר רבי חזקיה, בדרך זו עם השכינה נלך, שהרי

ולאעלאה בתיבה. ועל דא אקריב עולה. עולה הוא אשה. אש ה' דאתחבר (בה) שמאלא בנקבא. דהא (כל) נקבא מסטרא דשמאלא קא אתיא ודכורא מסטרא דימינא באתדבקותא דא בדא. ובגין כך אקרי נקבא אשה. אשה קטירו דרוזימו דאזייד בה שמאלא לסלקא לה לעילא ולאתקשרא כוודא. ובגין כך (ד"א כתיב) עולה הוא אשה. קשירו דדכר ונקבא דא בדא:

233. וירח ה' את ריח הניחח. וכתוב אשה ריח ניחח. הכי שמענא תננא ואשא מוזברין כוודא. דהא לית תננא בלא אשא כמה דכתיב (שמות יט) והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש.

234. תא וזוי (נשא קלז, קלח) אש נפיק מולגיו ואיהו דק. ואזייד במלה אזורא לבר דלאו איהו דק הכי ואתאזייד דא בדא וכדין תננא סלקא. מאי טעמא בגין דאתאזייד אשא במלה דרגיש. וסימניה זוטמא דנפיק ביה תננא מו אשא.

235. ועל דא כתיב (דברים לג) ישימו קטורה באפך. בגין דאהדר אשא לאתריה. וזוטמא (אתרגיש) אתכניש בההוא ריזא לגו לגו עד דאתאזייד כלא ותב לאתריה. ואתקריב כלא לגו מוזשבה ואתעביר רעיתא וודא. וכדין ריח ניחח. דגוז ריזא ואתעביר ניחחא.

236. דהא תננא אתכניש ועייל וקמיט באשא ואשא אזייד בתננא ועיילי תרווייהו לגו לגו עד דגוז ריזא. וכד אתאזייד (אחיד) כלא דא בדא ונזו ריזא, כדין הוא ניחח, וקשירו זוד ואתקרי ניחחא. ניחחא דרוזא וזדויתא דכלא כוודא. גהירו דבוציעין גהירו דאנפין. ובגין כך כתיב, וירח ה' את ריח הניחח. כמאן דארוז וכוש כלא לגו אתריה.

237. אתא רבי ייסא ונשקיה. אמר ומה כל הדין טבא אית תוזות ידך ולא ידענא ביה. אמר אהדרנא מן אורזא, ונתחבר בהדר. אלו. אמר רבי זוקניה ארוזא

מתקנת לפנינו. אחז בידי אותו תינוק והלכו. אמר לו, אמר לנו פסוק אחד מאותם שאביך אמר לך.

238. פתח אותו התינוק ואמר, (שיר א) ישקני מנשיקות פיהו. זוהי השתוקקות העליונה שיוצא [שיצא] רצון מהפה לנשק, ולא יוצא מהחטם כאשר יוצאת אש. שהרי בשמתחבר הפה לנשק, יוצאת אש ברצון בפנים מאירות, בחדות הכל, בהתדבקות של מנוחה.

239. ומשום כך כי טובים הדיך מיין, מאותו יין [יין] המשמח ומאיר פנים והעינים מחיכות, ונעשה הרצון. ולא מהיין המשכר [שמשכר] ועושה רגז ומחשיך פנים, והעינים לוחטות יין של רגז.

240. ועל זה, משום שזו זה טוב מאיר הפנים ומשמח העינים ועושה השתוקקות של אהבה, מקריבים אותו כל יום על גבי המזבח בשעור שמי ששוחה אותו, משמח אותו ועושה לו נחת, שכתוב (במדבר כח) ונסכו רביעית ההין. ומשום כך כי טובים הדיך מיין, מאותו היין שמעורר אהבה והשתוקקות.

241. והכל כמו שלמטה מעורר אהבה שלמעלה. שני נרות, כשדועף האור שלמעלה בעשן שעולה מאותו שלמטה, נדלק אותו שלמעלה. אמר רבי חזקיה, כך הוא בודאי, שהעולם העליון תלוי בתחתון והתחתון בעליון. ומזמן שנחרב בית המקדש, לא נמצאו ברכות למעלה ולמטה, כדי להראות שזה תלוי בזה.

242. ואמר רבי יוסי, ברכות אין נמצאות, וקללות נמצאות, שהרי יניקת הכל מאותו צד יוצאים [ד"א וברכות לא יוצאות]. מה הטעם? משום שישראל לא שרויים בארץ ולא עובדים עבודה שצריך להדליק מאורות ולהמציא ברכות, ולכן לא נמצאים למעלה ולמטה, והעולם לא יושב בקיימו בראוי.

דא בהדי שכינתא נהר דהא מתקנא קמן. אוזיד בידא דההוא ינוקא ואזלו. אמרו ליה אימא לן קרא נוד מאנן דאמר לך אביר.

238. פתחו ההוא ינוקא ואמר (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו, דא הוא תאובתא עלאה דיפוק (דנפקא) רעותא מפומא לנשיקא ולא נפיק מוזוטמא כד אשא נפקא, דהא כד אתוזבר פומא לנשיקא נפיק אשא ברעותא בנהירו דאנפין בוזדוה דכלא באתדבקותא דנייזא.

239. ובגין כך כי טובים הדיך מיין. מההוא יין (יין) דמוזדי ונהיר אנפין ונזיכין עינין ועביר רעותא. ולא מיין דמשכר (דשכיר) ועביר רוגזא ואזושיך אנפין ולחטאן עינין יין דרוגזא.

240. ועל דא בגין דוזמר דא טב, נהיר אנפין ונזדי עינין ועביר תיאובתא דרוזימו, מקריבין ליה כל יומא על גבי מדבזא שעורא דמאן דשתי ליה וזדי ליה ועביר ליה נייזא דכתיב (במדבר כח) ונסכו יין רביעית ההין. ובגין כך כי טובים הדיך מיין. מההוא יין דאתער רוזימוותא ותיאובתא.

241. וככלא כמה דלתתא אתער רוזימוותא דלעילא. תרין שרגין כד אתדער נהורא דלעילא בתנזא דסליק מההוא דלתתא אתדליק ההוא דלעילא. אמר רבי חזקיה הכי הוא ודאי דעלמא עלאה תלוי בתתאה ותתאה בעלמא, ובזמנא דאתוזריב בי מקדשא ברכאן לא אשתכוזו לעילא ותתא. לאוזזאה דדא בדה תלויא.

242. ואמר רבי יוסי ברכאן לא אשתכוזו ולוויטין אשתכוזו, דהא נינקו דכלא בההוא סטרא נפקי (ד"א וברכאן לא נפקי), מאי טעמא, בגין דישראל לא שריין בארעא ולא פלזי פולוזא דאצטריך לאדלקא בוצינין ולאשתכוזא ברכאן, ובגין כך לא מישתכוזי לעילא ותתא, ועלמא לא יתיב בקיימיה כדקא יאות.

243. ואמר רבי חזקיה, לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם. מהו זה? אמר רבי ייסא, כך שמעתי מרבי שמעון שאמר, כל פעם שאש שלמעלה מוסיפה להתחזק – העשן, שהוא דין שלמטה, מחזק הרגז ומשמיד הכל. משום שבשיוצאת אש, אין לה הפסקה [לפניו] עד שגשלים הדין, ובשדין שלמטה לא מוסיף להתחזק עם הדין שלמעלה, עושה דין ופוסק, ולא ישלם הדין להשמיד. ולכן כתוב לא אסף, לתת תוספת שיתחזק הדין שלמטה.

244. אמר אותו תינוק, שמעתי משום שכתוב ארוה האדמה בעבורך, שהרי באותה שעה שהתקללה הארץ בחטאו של אדם, נתנה רשות שישלט עליה אותו הנחש הרע, שהוא משחית את העולם ומשמיד את בני העולם. מאותו יום שהקריב נח קרבן והרים הקדוש ברוך הוא אותו, נתנה רשות לארץ לצאת מתחת אותו הנחש ויצאה משמאתה. ולכן מקריבים ישראל קרבן לקדוש-ברוך-הוא, כדי להאיר פני הארץ, אמר רבי חזקיה, יפה הוא, [והוא] וזה היה תלוי עד שעמדו ישראל על הר סיני.

245. אמר רבי ייסא, הקדוש ברוך הוא הקטין את הלבנה ושלט אותו הנחש, אבל משום חטאו של אדם התקללה כדי לקלל את העולם. באותו יום [שנתנה התורה] יצאה הארץ מאותה קללה ועמדה הלבנה באותה גריעות, פרט לשעה שקרבנות נמצאו בעולם וישראל יושבים על ארצם. אמר רבי ייסא לאותו תינוק, מה שמך? אמר לו, אבא. אמר לו, אבא תהיה בכל, בחכמה ובשנים. קרא עליו (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך.

246. אמר רבי חזקיה, עתיד הקדוש ברוך הוא להעביר רוח השמאה מהעולם, כמו [שנאמר] שכתוב (זכריה יג) ואת רוח השמאה אעביר מן הארץ, וכתוב (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דבר.

243. ואמר רבי חזקיה לא אוסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם. מאי הוא, אמר רבי ייסא הכי שמוענא מרבי שמעון דאמר כל זמנא דאשא דלעילא אוסף לתקפא, תננא דאיהו דינא דלתתא אתקוף רוגזא ושיצי כלא. בגין דכד נפיק אשא לית ליה פסק (קמיה) עד דישתלים דינא. וכד דינא דלתתא לא אוסף לאתתקפא בדינא דלעילא עביר דינא ופסיק ולא ישתלם דינא לשיצאה. ובגין כך כתיב לא אוסף למיהב תוספת לאתתקפא דינא דלתתא.

244. אמר ההוא ינוקא שמוענא בגין דכתיב ארוה האדמה בעבורך. דהא בההיא שעתא דאתקליא ארעא בזובא דאדם. אתייהיב רשוי לשלטא עלה ההוא זמנא בישא דאיהו מזובלא דעלמא ושיצי בגי עלמא. בההוא יומא דקריב גזו קרבנא, וארוז ליה קודשא בריך הוא, אתייהיב רשוי לארעא לנפקא מתוזות ההוא גזו ונפקא מבסאבא. ועל דא מקריבין ישראל קרבנא לקודשא בריך הוא בגין לאנהרא אפי ארעא. אמר רבי חזקיה נאות הוא (והיא) והאי הוה תלי עד דקיימו ישראל על טורא דסיני.

245. אמר רבי ייסא קודשא בריך הוא אזעיר לה לסיהרא ושלטא ההוא גזו, אבל בגין זובא דאדם אתקליא בגין למילט עלמא. בההוא יומא (דאתייהבת אורייתא) נפקת ארעא מההיא קללה וקיימא סיהרא בההיא גריעותא, בר בשעתא דקורבנא אשתכוזו בעלמא וישראל יתבין על ארעהון. אמר רבי ייסא ליההוא ינוקא מה שמך, אמר ליה אבא. אמר ליה אבא תהא בכלא בזובמא ובשנין. קרא עליה (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך.

246. אמר רבי חזקיה זמין קודשא בריך הוא לאעביר רוח מסאבא מן עלמא כמות (ד"א ל"ג דאתמר) דכתיב, (זכריה יג) ואת רוח השמאה אעביר מן הארץ. וכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דבר.

247. ועתיד הקדוש ברוך הוא להאיר את הלבנה ולהוציאה מהחשך משום אותו נחש הרע, כמו שכתוב (שם ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים. מאי אור, ההוא אור דגניו ליה קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית:

248. ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו וגו'. רבי אבא פתח ואמר, (משלי י) ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה. ברכת ה' – זו השכינה, שהיא ממנה על ברכות העולם, וממנה יוצאות ברכות לכל.

249. בא ראה מה כתוב בהתחלה, ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו'. כמו שנתבאר, שבעל הבית נתן לו רשות להכנס. אחר כך האשה אמרה לו לצאת בהתחלה נכנס בראשונה בעלה, ובסוף יצא בראשונה האשה. מכאן למדנו שבעל הבית יכניס, והאשה תוציא. זהו שכתוב וידבר אלהים אל נח לאמר צא מן התבה. שראשונה היתה בידיה להוציא את האורח, ולא להכניסו.

250. כיון שיצא, נתן לה מתנות, משום שהיא בבית והבית בידיה. ואותם המתנות שנתן לה, כדי להרבות אהבה אל בעלה. מכאן למדנו דרך ארץ לאורח ולתת ביד בעלה, כשיצא נותן מתנות לאשתו, ולא בידה. ולכן, כיון שנתן לו מתנות. ועל זה, לאחר שנתן לה מתנות להרבות לה אהבה עם בעלה. נ"א כיון שיצא, נתן מתנות ואצרות ביד בעלה לתת לאשתו ולשמח עמה ולהרבות לה אהבה עם בעלה. זהו שכתוב ויקח מכל וגו' ויעל עלת במזבח. אלו מתנות שנתן ביד של בעלה כדי להרבות לה אהבה בעולם. ומכאן למדנו דרך ארץ לאורח שיתן מתנות ביד של בעלה לאשתו ולא בידה. ועל זה ויעל עלת במזבח, קרפן לזכר, להרבות אהבה עם בעלה ברוך אותו, ברוך אותו, שכתוב ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו וגו'. ולכן כתוב (משלי

247. וזמין קודשא בריך הוא לאנהרא לסיהרא ולאפקא לה מוזשיוכא בגין ההוא זוויה בישא. כמה דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה והיה שבעתים כאור שבעת הימים. מאי אור, ההוא אור דגניו ליה קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית:

248. ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו וגו'. רבי אבא פתח ואמר, (משלי י) ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה. ברכת ה' דא שכינתא דאיהי אתפקדא על ברכאן דעלמא, ומנה נפקי ברכאן לכלא.

249. תא זוזי מה כתיב בקדמיתא ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה וגו'. כמה דאתמר דמאריה דביתא יהב ליה רשו למיעאל. לבתר אתתא אמרה ליה לנפקא. בקדמיתא עאל ברשותא דבעלה, לסוף נפק ברשו דאתתא. מכאן אוליפנא מאריה (דף ע"א) דביתא יעיל ואתתא תפיק, דא הוא דכתיב ויאמר אלהים אל נח לאמר צא מן התבה. דרשו הוה בידה לאפקא ליה לאושפיזא ולא לאעלא ליה.

250. כיון דנפק יהב מתנן לה, בגין דאיהי בביתא וביתא בידהא. ואנון מתנן דיהב לה בגין לאסגאה לה רזימוותא בבעלה. מכאן אוליפנא אורח ארעא לאושפיזא. (למיהב בידא דבעלה כד נפק יהב מתנן לאתתיה ולא בידה ובגין כך כיון דיהב ליה מתנן) ועל דא לבתר דיהב לה מתנן לאסגאה לה רזימוותא בבעלה (נ"א כיון דנפק יהב מתנן ונבזבז בידא דבעלה למיהב לאתתיה ולמחדי בה ולאסגאה לה רחימותא בבעלה, הדא הוא דכתיב ויקח מכל וגו' ויעל עלות במזבח, אלן מתנן דיהב בידא דבעלה בגין לאסגאה לה רחימותא בעלמא, ומכאן אוליפנא אורח ארעא לאושפיזא דיהב מתנן בידא דבעלה לאתתיה ולא בידהא, ועל דא ויעל עלות במזבח, קורבנא לדכורא לאסגאה רחימותא בבעלה ברכא ליה) ברכא ליה, דכתיב ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו וגו'. ובגין כך

כתיב, (משלי י') בְּרַכַּת יי היא תַעֲשִׂיר. וְדַאי כְּמֵה דַאֲתַמֵּר.

י' בְּרַכַּת ה' היא תַעֲשִׂיר. וְדַאי כְּמֵה שְׁנַת־בָּאָר.

251. וְלֹא יוֹסִיף עֲצֵב עֲמָה. רָזָא דְכְּתִיב בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה. עֲצָבוֹן עֲצִיבוֹ וְרוּזָא בְּלֹא זִהִירוֹ דְּאַנְפִּין. כִּד אַתְּוִשֵׁף סִיחָרָא וּבִרְכָאן לֹא מִשְׁתַּכּוּזִי. בְּעֲצָבוֹן סִטְרָא דְרוּזָא אֲזוּרָא דְאַמְנֵעַ בִּרְכָאן מַעֲלָמָא, וּבְגִין כֶּף וְלֹא יוֹסִיף עֲצֵב עֲמָה. וְדַא הוּא רָזָא דְכְּתִיב, (בראשית ח) לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה:

251. וְלֹא יוֹסִיף עֲצֵב עֲמָה – סוּד הַכְּתוּב בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה. עֲצָבוֹן – עֲצָבוֹת וְרָזָא בְּלִי הָאָרֶת פְּנִים. בְּשִׁנְחֻשְׁכַּת הַלְבָנָה (מַלְכוּת) וּבִרְכוּת לֹא נִמְצְאוּת. בְּעֲצָבוֹן – צִד שֶׁל רוּחַ אַחֵר שְׁמוֹנֵעַ בִּרְכוּת מִהָעוֹלָם, וְלִכְּן לֹא יוֹסִיף עֲצֵב עֲמָה. וְזֵהוּ סוּד הַכְּתוּב (בראשית ח) לֹא אִסַּף עוֹד לְקַלֵּל אֶת הָאָדָמָה.

252. וּמוֹרָאכֶם וְזוֹתְכֶם יִהְיֶה. מִכָּאן וְלִהְלָאָה יִהְיֶה לְכוֹן דְּיוֹקְנֵן דְּבִנֵּי נִשְׂא דְהָא בְּקַדְמִיתָא לֹא הָיוּ דְּיוֹקְנֵן דְּבִנֵּי נִשְׂא. תָּא וְזוּי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (בראשית ט) בְּצִלָם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וְכְּתִיב, (בראשית ה) בְּדַמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. כִּיּוֹן דְּזוּטוֹ אֲשִׁיתָנוּ דְּיוֹקְנֵייהוּ מִהָהוּא דְּיוֹקְנָא עֲלָאָה וְאַתְהֶפְכוּ אֲנֹן לְמִדּוּחַל מִקְמִי וְזוּיוֹן בְּרָא.

252. וּמוֹרָאכֶם וְזוֹתְכֶם יִהְיֶה. מִכָּאן וְלִהְלָאָה יִהְיֶה לְכוֹן יִהְיֶה לְכֶם דְּמִיּוֹת בְּנֵי אָדָם, שְׁהִירִי בְּתַחֲלָה לֹא הָיוּ דְּמִיּוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם. בָּא רָאָה, בְּתַחֲלָה כְּתוּב (שם ט) בְּצִלָם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם, וְכְּתוּב (שם ה) בְּדַמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. כִּיּוֹן שְׁחֲטָאוּ, הִשְׁתַּנְּתָה דְּמִיּוֹתָם מֵאוֹתָהּ דְּמִיּוֹת עֲלִיּוֹנָה, וְהִם הִתְהַפְּכוּ לְפָחַד מִלְּפָנֵי חַיִּית הַשָּׂדֶה.

253. בְּקַדְמִיתָא כָּל בְּרִיין דְּעֲלָמָא יִקְפֹּן עֵינָיו וְזוּמָאן דְּיוֹקְנָא קִדְיִשָׁא עֲלָאָה וְזַעֲאן וְדוּחִלִין מִקְמִיהָ. כִּיּוֹן דְּזוּטוֹ אַתְהֶפְכוּ דְּיוֹקְנֵייהוּ מֵעֵינֵייהוּ לְדְּיוֹקְנָא אֲזוּרָא. וְאַתְהֶפְכוּ דְּבִנֵּי נִשְׂא יִעִין וְדוּחִלִין קָמִי שְׂאָר בְּרִיין.

253. בְּתַחֲלָה כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם יִקְפּוּ עֵינֵיהֶם, וְרָאוּ דְּמִיּוֹת קִדּוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה וְזַעֲאוּ וּפְחָדוּ מִלְּפָנָיו. כִּיּוֹן שְׁחֲטָאוּ, הִתְהַפְּכָה דְּמִיּוֹתָם בְּעֵינֵיהֶם לְדְּמִיּוֹת אַחֲרֵת, וְהִתְהַפְּכוּ שְׁבִנֵּי אָדָם יָעִים וּפְחָדִים לְפָנֵי שְׂאָר הַבְּרִיּוֹת.

254. תָּא וְזוּי, כָּל אֲנֹן בְּנֵי נִשְׂא דְלֹא זוּטָאן קָמִי מֵאֲרִיִּהוֹן וְלֹא עֲבָרִין עַל פְּקוּדֵי אוֹרִיִּיתָא. זִיו דְּיוֹקְנָא דְלָהוֹן לֹא אֲשִׁיתָנוּ מִזוּיּוֹ דְּדְּיוֹקְנָא עֲלָאָה. וְכָל בְּרִיין דְּעֲלָמָא יִעִין וְדוּחִלִין קָמִיהָ. וּבְשִׁיעֲתָא דְּבִנֵּי נִשְׂא עֲבָרִין עַל פְּתִגְמֵי אוֹרִיִּיתָא, אַתְּוִסְפוּ דְּיוֹקְנָא דְלָהוֹן וְכָלְהוּ יִעִין וְדוּחִלִין מִקְמִי בְּרִיין אֲזוּרִיין, בְּגִין דְּאַתְּוִסְפוּ דְּיוֹקְנָא עֲלָאָה וְאַתְּעִבְרוּ מִנִּיִּיהוּ, וּכְדִין שְׁלִטִי בְּהוּ זוּיּוֹת בְּרָא, דְּהָא לֹא זוּמוֹ בְּהוּ הָהוּא דְּיוֹקְנָא עֲלָאָה כְּדִקְדוּזִי.

254. בָּא רָאָה, כָּל אוֹתָם בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא חוּטָאִים לְפָנֵי רְבוּנָם וְלֹא עוֹבְרִים עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, זִיו דְּמִיּוֹתָם לֹא מִשְׁתַּנֶּה מִמֶּרְאָה הַדְּמִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנָה, וְכָל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם יָעִים וּפְחָדִים לְפָנָיו. וּבְשִׁיעָה שְׁבִנֵּי אָדָם עוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, מִתְחַלְּפִת דְּמִיּוֹתָם, וְכָלֵם מִזְדַּעְזְעִים וּפְחָדִים מִלְּפָנֵי הַבְּרִיּוֹת הָאֲחֵרוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁהִתְחַלְּפָה הַדְּמִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנָה וְהָעֲבָרָה מֵהֶם, וְאִזּוּ שׁוֹלְטִים בָּהֶם חַיִּית הַשָּׂדֶה, שְׁהִירִי לֹא רוֹאִים בָּהֶם אוֹתָהּ דְּמִיּוֹת עֲלִיּוֹנָה כְּרָאוּי.

255. וְעַל כֶּף הַשְׁתָּא כִּיּוֹן דְּעֲלָמָא אַתְּוִדְּשׁ כְּמִלְּקַדְמִין, בְּרִיָּה לֹון בְּרָכָה דָּא וְשְׁלִיט לֹון עַל כָּלָא, כְּמָא דְּאֶת אָמַר וְכָל דְּגִי הֵיִם בִּידְכֶם נִתְּנוּ. וְאַפִּילוּ נִינִי יִמָּא. רַבִּי זוּיָא אָמַר בִּידְכֶם נִתְּנוּ. מִקְדָּמַת דְּנָא. דְּכִד בְּרָא

255. וְעַל כֶּף עֲכָשׁוּ, כִּיּוֹן שֶׁהָעוֹלָם הִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹ מִקְדָּם, בִּרְכָּם אֶת הַבְּרָכָה הִזּוּ וְהִשְׁלִיט אוֹתָם עַל הַכָּל, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר וְכָל דְּגִי הֵיִם בִּידְכֶם נִתְּנוּ. וְאַפִּילוּ דְּגִי הֵיִם. רַבִּי חִיָּיא אָמַר, בִּידְכֶם נִתְּנוּ – מִקְדָּם לְכָן. כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, מִסֵּר בִּידֵיהֶם אֶת

הכל, שכתוב ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו'.

256. ויברך אלהים את נח. רבי חזקיה פתח, (תהלים לב) לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה. פסוק זה בארוהו, אבל פסוק זה נתבאר בסוד החכמה. שהרי שנינו, בעשרה מיני שבח שבח דוד את הקדוש ברוך הוא, ואחד מהם הוא משכיל, והוא דרגה אחת מאותן עשר. ודוד התקין עצמו בטרם שתשרה עליו הדרגה הזו.

257. אשרי נשוי פשע, שהרי בשעה שהקדוש ברוך הוא שוקל חטאים וזכויות של בני אדם של אותו [ד"א כשאותו] משקל שבצד החטאים עולים, ואותם האחרים, הזכויות שהן במשקל אחר, מכריעות למטה – זהו נשוי פשע.

258. כסוי חטאה – בשעה שהדין שורה בעולם, שיהיה מכסה שלא ישלט עליו המשחית, כמו שהיה לנח שבסה אותו הקדוש ברוך הוא מאותו חטא שהמשיך עליו אדם על העולם. שבין שחטא זה השפיע אדם על העולם, שאר הבריות שולטות, ובן אדם פוחד מהם, והעולם לא התקן בתקונו. ולכן כשיצא נח מהתבה, ברכו הקדוש ברוך הוא, שכתוב ויברך אלהים את נח ואת בניו וגו'.

259. ואתם פרו ורבו. בברכות הללו לא נמצאו נקבות, אלא את נח ואת בניו, אבל נקבות הפסוק לא אמר. אמר רבי שמעון, ואתם – כלל של הזכרים והנקבות כאחד. ועוד, את נח – לרבות את אשתו. ואת בניו – לרבות את נקבותיהם.

260. ולכן כתוב ואתם פרו ורבו, לעשות תולדות מכאן והלאה, שרצו בארץ. וכאן נתן להם הקדוש ברוך הוא שבע מצוות התורה ולכל הבאים אחריהם, עד שעמדו ישראל בחר סיני ונתנו להם כל מצוות התורה כאחד.

קודשא בריך הוא עלמא מסר כלא בידהון דכתיב ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו'.

256. ויברך אלהים את נח. רבי חזקיה פתח (תהלים לב) לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה. האי קרא אוקמוה, אבל קרא דא ברזא דחכמתא אתמר. דהא תנינן בעשרה זיני שבחא שבוז דוד לקודשא בריך הוא וזוד מנייהו משכיל. והוא דרגא זוד מאגון עשרה. ודוד אתקין גרמיה עד לא ישירי עלוי האי דרגא.

257. אשרי נשוי פשע, דהא בשעתא דקודשא בריך הוא אתקיל זוזבי וזכוון דבני נשא דההוא (ד"א כד ההוא) תיקלא דבסטר זוזבין מסתלקין ואגון אוזרגין זכין דאגון בתיקלא אוזרא מכריעין לתתא דא הוא נשוי פשע.

258. כסוי חטאה בשעתא דדינא שריא בעלמא דיהא מזופיא דלא ישלוט עלוי מזובלא, כמה דהיה לנח דכסי ליה קודשא בריך הוא מההוא חטאה דאמשיך עליה אדם על עלמא. דכין דחטאה דא אנגיד אדם על עלמא, שאר בריין שלטאן ובר נש דזיל מנייהו ועלמא לא אתקין בתקונייה. ובגין כך כד נפק נח מתיבותא קודשא בריך הוא ברכיה. דכתיב ויברך אלהים את נח ואת בניו וגו'.

259. ואתם פרו ורבו. בהני ברכאן לא אשתכחו גוקבי, אלא את נח ואת בניו, אבל גוקבי לא אמר קרא. אמר רבי שמעון ואתם כללא דדכורי וגוקבי כזודא. ותו את נח לאסגאה גוקביה. ואת בניו לאסגאה גוקבי דלהון.

260. ובגין כך כתיב אתם פרו ורבו למעבד תולדות מכאן ולהלאה שרצו בארץ. והכא יהיב לון קודשא בריך הוא שבע פקודי אורייתא לון ולכל דאתו אבתייהו, עד דקיימו ישראל בטורא דסיני ואתייהב לון כל פקודי אורייתא כזודא:

261. ויאמר אלהים לנח וגו', זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם וגו', את קשתי נתתי בענן. נתתי מקדמות דנא. רבי שמעון פתח (יחזקאל א) וממזל לרקיע לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא. מה כתוב לעילא ואשמע את קול מים רבים בקול שדי בלכתן. אלו ארבע חיות גדולות עליונות קדושות שאותו הרקיע מתקן עליהם. וכל הכנפים [נפרדות] מתחברות זו בזו לכסות את גופם.

262. ובשעה שהם פורשים בנפיהם, נשמע קול הכנפים שלכלם שאומרים שירה. זהו שכתוב בקול שדי, שלא שוכך לעולמים, כמו שנאמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום. ומה אומרים? (שם צח) הודיע ה' ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו.

263. קול המלה בקול מחנה, בקול מחנה קדוש בשמתחברים כל הצבאות העליונים למעלה. ומה אומרים? קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו. חוזרים לדום, אומרים קדוש. חוזרים לצפון, אומרים קדוש. חוזרים למזרח, אומרים קדוש. חוזרים למערב, אומרים ברוך.

264. והרקיע הזה עומד על ראשיהם. ובכל מקום שהיא הולכת, מסובבים פנים לאותו צד שנכללים הפנים בו. מסובב פניו לארבעה רוחות, וכלם מסתובבים למטה.

265. ברבוע שלו נחקקת בארבע פנים: פני אריה, פני נשר, פני שור, פני אדם. חקוק בכלם אדם. פני אריה אדם. פני נשר אדם. פני שור אדם. כלם כלולים בו. ולכן כתוב ודמות פניהם פני אדם.

266. והרקיע הזה שהתרבע, כל הגונים כלולים בו. ארבעה גונים נראים בו חקוקים בארבע ארבע. בארבעה חקוקים רשומים אורות עליונים ותחתונים. כשנפרדים הגונים של אותם ארבע, עולים שנים עשר. גון ירק.

261. ויאמר אלהים לנח וגו'. זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם וגו'. את קשתי נתתי בענן. נתתי מקדמות דנא. רבי שמעון פתח (יחזקאל א) וממזל לרקיע לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא. מה כתוב לעילא ואשמע את קול מים רבים בקול שדי בלכתן. אלו ארבע חיות גדולות עליונות קדושות שאותו הרקיע מתקן עליהם. וכלהו גופיהו (ד"א ל"ג פרישן) מתחבראן דא בדא לזופייה גופיהו.

262. ובשעתא דאנון פרשי גופיהו, אשתמע קול גופין דכלהו דאמרי שירתא, הדא הוא דכתיב בקול שדי. דלא אשתכח לעלמין. כמה דכתיב, (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום. ומאי אמרי, (תהלים צח) הודיע ה' ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו.

263. קול המלה בקול מונונה, בקול משרייתא קדישא כד מתחברין כל זיילין עלאין לעילא. ומאי אמרי קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו. אהדרו לדרום אמרו קדוש, אהדרו לצפון אמרו קדוש. אהדרו למזרח אמרו קדוש. אהדרו למערב אמרו ברוך.

264. והאי רקיע קאים על רישיהו. ובכל אתר דאיהי אזלא, אסוזרו אפין לההיא סטרא דאתכלילו אנפין ביה. אסוזרו אנפין לארבע זיין, וכלהו מסתוזרין לתתא.

265. ברבועא דיליה אתגליפת בארבע אנפין, אנפי אריה. אנפי נשרא. אנפי שור. אנפי אדם. גליף בכלהו אדם. אנפי אריה אדם. אנפי נשר אדם. אנפי שור אדם. כללהו כלילין ביה. ובגין כך כתיב ודמות פניהם פני אדם.

266. והאי רקיע דאתרבע כלהו גוונין כלילין ביה, ארבע גוונין אתוזזין ביה גליפין בארבע ארבע. בארבע גליפין רשימין טהירין עלאין ותתאין. כד מתפרשאן גוונין דאנון ארבע סלקין תריסר. גוון ירק.

גון אדם. גון לבן. גון ספיר שנכללו מכל הגונים. זהו שכתוב (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה'. המראה של כל הגונים, ולכן את קשתי נתתי בענן.

267. מה זה קשתי? כמו שנאמר ביוסף, שכתוב (בראשית מט) ותשב באיתן קשתו, משום שיוסף נקרא צדיק. ולכן קשתו, זו ברית של הקשת שנכללת בצדיק, שהברית זה עם זה נאחזו. ומשום שגם היה צדיק, הברית שלו קשת.

268. ויפאז, מה זה ויפאז? האירו בחמדת הכל, כמו שנאמר (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים. הוארו באור עליון כששמר הברית. ולכן נקרא יוסף הצדיק. ועל זה הקשת נקראת ברית, כולל זה בזה.

269. זה נכבד עליון המראה של כל המראות, מראה כמראה טמונים נ"א טמונים הגונים הטמונים. הגונים שלא התגלו. ואין רשות להסתכל בעין בקשת כשנראית בעולם, שלא יתראה קלון בשכינה. וכן גוני הקשת הוא מראה מוצק קשור כמראה כבוד העליון שלא להסתכל.

270. ובין שהארץ ראתה את הקשת הזו, ברית קדושה, התקיימה בקיום. ועל זה והיתה לאות ברית בין אלהים וגו'. זה שאמרנו שאלו שלשת הגונים ואחד שנכלל ביניהם כלם סוד אחד, ובתוך הענן עולה להראות.

271. (יחזקאל א) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר – זוהי אבן השתיה שהיא נקדה אחת של כל העולם ועומד עליה קדש הקדשים, ומהי? הכסף הקדוש העליון שממנה על ארבעה אלה דמות כסא בארבעה עמודים, וזוהי תורה שבעל פה.

גון סומק. גון זוור. גון ספיר דאתכלילו מכל גוונים. הדיא הוא דכתיב, (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יי. וזיוו דגוונים דכלא. ובגין כך את קשתי נתתי בענן.

267. מאי קשתי, כמה דאתמר ביוסף דכתיב, (בראשית מט) ותשב באיתן קשתו. בגין דיוסף צדיק אקרי, ובגין כך קשתו דא ברית דקשת דאתכליל בצדיק, דברית דא בדיא אתאזויד. ובגין דזוהי הוה צדיק, קיימא דיליה קשת.

268. ויפאזו. מאי ויפאזו, אנהירו בזומידו דכלא. כמא דאת אמר (תהלים יט) הגוומדים מזהב ומפז רב ומתוקים. אתנהירו בנהירו עלאה כד נטר ברית. ובגין כך אקרי יוסף הצדיק. על דא אקרי הקשת ברית, כליל דא בדיא.

269. ודיא זהרא יקרא עלאה וזיוו דכל וזיוו וזוהי כוזיוו טמירין (נ"א טמירא) גוונים טמירין. גוונים דלא אתגלגין. ולית רשו לאסתכלא בעינא בקשת כד אתוזווי בעלמא דלא יתוזווי קלנא בשכינתא. וכן גוונים דקשת הוא וזיוו סוסטיפא קטירא כוזיוו יקרא עלאה דלא לאסתכלא.

270. ובין דארעא זומאת להאי קשת קיימא קדישא, אתקיימת בקיימא. ועל דא והיתה לאות ברית בין אלהים וגו'. האי דאמרן דאלין תלת גוונים וזוהי דאתכליל ביניהו כלהו רזא וזדא. ובגו עננא סלקא לאתוזואה.

271. (יחזקאל א) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר. האי היא אבן שתיה דאיהי נקודה וזדא דכל עלמא. וקיימא עלה קדש הקדשים. ומאי היא, כרסייא קדישא עלאה דאיהי מונא על אלן ארבע דמות כסא בארבע סמכין, ודיא הוא תורה שבעל פה.

272. ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה – זוהי תורה שבכתב. מכאן שתורה שבכתב ישימו אותה על תורה שבעל פה, משום שזה כסא לזה. כמראה אדם, שהוא הדמות של יעקב שהוא יושב עליה.

273. רבי יהודה קם לילה אחד לעסק בתורה פתחות הלילה באכסניה בעיר מחסא, והיה שם בבית יהודי אחד שבא בשתי אמתחות של מלבושים. פתח רבי יהודה ואמר, (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים – זוהי אבן השתיה שמשם נשתל העולם ועליה נבנה בית המקדש.

274. הרים ראשו אותו יהודי ואמר לו, דבר זה איך אפשר? והרי אבן השתיה טרם שנברא העולם היתה, וממנה נשתל העולם, ואתה אמרת והאבן הזאת אשר שמתי מצבה, שמשמע שיעקב שם אותה עכשיו, שכתוב (שם) ויקח את האבן אשר שם מראשיתו ועוד, שיעקב בבית אל היה, והאבן הזאת היתה בירושלים.

275. רבי יהודה לא סובב ראשו אליו, פתח ואמר, (עמוס ד) הכון לקראת אלקיך ישראל, וכתוב (דברים כז) הסכת ושמע ישראל. דברי תורה צריכים פונה, ודברי תורה צריכים להתתקן בגוף ורצון באחד. קם אותו יהודי והתלבש, וישב אצל רבי יהודה ואמר, אשריכם הצדיקים שעוסקים בתורה יומם ולילה.

276. אמר לו רבי יהודה, עכשיו שכונת עצמך, אמר דברך שנתחבר באחד, שהרי דברי תורה צריכים תקון הגוף ותקון הלב, ואם לא – במטתי הייתי שוכב, ובלבי הייתי אומר דברים. אלא הרי שנינו, שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה, השכינה מתחברת עמו, ומה שכינה פאן ואני שוכב במטתי? ולא עוד, אלא שצריכים צחות.

272. ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. דא הוא תורה שבכתב. מכאן שתורה שבכתב ישוון יתה על תורה שבעל פה. בגין דהאי כרסיא לדא, כמראה אדם דאיהו דיוקנא דיעקב דאיהו יתיב עליה.

273. רבי יהודה קם לילה אחד למלעי באורייתא בפלגו ליליא בבי אושפיא במתא מוזסא. והיה תמן בביתא זוד יודאי דאתא בתרי קסירא דקטפירא. פתחו רבי יהודה ואמר (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים. דא היא אבן שתיה דמתמן אשתיל עלמא ועלה אתבני בי מקדשא.

274. זקף רישיה והוא יודאי ואמר לה האי מלה איך אפשר, והא אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא, ואת אמרת והאבן הזאת אשר שמתי מצבה. דמישמע דיעקב שוי לה השתא דכתיב, (בראשית כח) ויקח את האבן אשר שם מראשיתו. ותו דיעקב בבית אל היה והאי אבנא הות בירושלם.

275. רבי יהודה לא אסור רישיה לגביה, פתחו ואמר (עמוס ד) הכון לקראת אלקיך ישראל. וכתוב, (דברים כז) הסכת ושמע ישראל. מלי דאורייתא בעיין פוונה. ומלין דאורייתא בעאן לאתתקנא בגופא ורעיותא כוודא. קם ההוא יודאי ואתלבש, ויתיב לגביה דרבי יהודה, ואמר ופאין אתון צדיקיא דמישתדלי באורייתא יומא ולילי.

276. אמר ליה רבי יהודה השתא דכוונת גרמך, אימא מילך דנתזבר כוודא. דהא מלי דאורייתא בעיין תקונא דגופא ותקונא דלבא. ואי לאו בערסאי שכיבנא ובלבאי אמרנא מלין. אלא הא תנינן דאפילו זוד דיתבי ולעי באורייתא שכינתא אתזברת בהדיה, ומה שכינתא הכא ואנא שכיב בערסאי. ולא עוד אלא דבעיין צוותא.

277. וְעוֹד, שְׁכָל בֶּן אָדָם שָׁקֵם לַעֲסֹק בַּתוֹרָה מִחֲצוֹת הַלַּיְלָה, בְּשִׁמְתֵּעוֹרְרֵת רוּחַ צָפוֹן [בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה], הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשֹׁעַ עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן. וְהוּא וְכָל הַצַּדִּיקִים שֶׁבָּגֶן, כָּלָם מְקַשִּׁיבִים לוֹ, וּמְקַשִּׁיבִים לְאוֹתָם דְּבָרִים שְׂוִיצָאִים מִפִּי. וְמָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצַּדִּיקִים שִׁמְתַּעֲדָנִים לִשְׁמַע דְּבָרֵי תוֹרָה בְּשַׁעָה הַזֹּאת, וְאֲנִי אֵהִיָּה שׁוֹכֵב בְּמִסְתִּי? אָמַר לוֹ, כָּעֵת אָמַר דְּבָרְךָ.

278. אָמַר לוֹ, שְׁאֵלְתִי עַל מָה שֶׁאֲמַרְתָּ בְּפִסּוּק הַזֶּה [סוֹד שֶׁל אָבֶן הַשְּׁתִּיָּה שֶׁאֲמַרְתָּ], וְהָאָבֶן הַזֶּה הוּא אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים, שֶׁזֶּה אָבֶן הַשְּׁתִּיָּה, [עֲכָשׁוּ שְׁמִקְשִׁיב לְדְבָרִי] אִיךְ אֶפְשָׁר? שֶׁהָרִי אָבֶן הַשְּׁתִּיָּה טָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם הֵיחָד, וּמִמֶּנָּה נִשְׁתַּל הָעוֹלָם, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ אֲשֶׁר שְׁמִתִּי, שֶׁמִּשְׁמַע שִׁיעָקֵב שֵׁם אוֹתָהּ כָּעֵת, וְכָתוּב וַיִּקַּח אֶת הָאָבֶן אֲשֶׁר שֵׁם מִרְאשֻׁתִּי?.

279. וְעוֹד, שִׁיעָקֵב בְּבֵית אֵל הֵיךְ, וְהָאָבֶן הַזֶּה הֵיךְ בִּירוּשָׁלַיִם. אָמַר לוֹ, כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִתְקַפְּלָה תַּחְתָּיו, וְאוֹתָהּ אָבֶן תַּחְתָּיו הֵיחָד. אָמַר לוֹ, אֲשֶׁר שֵׁם כָּתוּב, וְכָתוּב וְהָאָבֶן הַזֶּה הוּא אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה. אָמַר לוֹ, אִם יִדְעַת הַדָּבָר – אָמַר אוֹתוֹ.

280. פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים יז) אֲנִי בָצַדְךָ פְּנִיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תְּמוּנָתְךָ. דָּוִד מְלִיךְ, הַחֲבִיבוֹת וְהַדְּבָקוֹת שֶׁלֹּא הֵיחָד בְּאָבֶן הַזֶּה, וְעָלֶיהָ אָמַר (שֵׁם קִיח) אָבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הֵיחָד לְרֹאשׁ פִּנָּה. וְכִשְׁרָצָה לְהִסְתַּכֵּל בְּמִרְאָה כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ, נָטַל אָבֶן זֶה בְּיָדוֹ בַּתְּחִלָּה, וְאַחֵר כִּף נִכְנַס.

281. מִשּׁוֹם שְׁכָל מִי שְׂרֹצָה לְהִרְאוֹת לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ, לֹא נִכְנַס אֵלָּא עִם אָבֶן זֶה, שֶׁכָּתוּב (וִיקְרָא יג) בְּזֹאת יָבֹא אֶהְרֶן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְדוֹד מִשְׁבַּח עֲצֻמוֹ וְאוֹמֵר, אֲנִי בָצַדְךָ אֲחִיזָה פְּנִיךָ. וְכָל הַשְׁתַּדְּלוּתוֹ שֶׁל דָּוִד לְהִרְאוֹת בְּאָבֶן זֶה כְּרָאוֹ כְּלָפִי מַעֲלָה.

277. וְתוֹ דְּכָל בֶּר נֶשֶׁ (אַחֲרֵי מוֹת סז א) דְּקָם לְמִלְכֵי בְּאוֹרֵייתָא מִפְּלָגוֹ לִילֵיא כִּד אֲתַעֲר רוּחוֹ צָפוֹן (בְּפִלְגוֹ דְּלִילֵיא) קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְאַשְׁתַּעֲשִׁיעָא עִם צַדִּיקָא בְּגֵנְתָא דְּעֵדֶן. וְהוּא וְכָל צַדִּיקָא דְּבִגְנֵתָא כִּלְהוּ צִיִּיתִין (לִיה וְצִיִּיתִין) לְאֵלִין מוֹלִין דְּנִפְקִי מִפּוֹמִיָּה. וְמָה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל צַדִּיקָא מִתְּעַדָּנִין לְמִשְׁמַע מִלִּי דְּאוֹרֵייתָא בְּשַׁעָתָא דָּא וְאַנָּה אֵהִיָּה שְׁכִיב בְּעֶרְסָאִי. אָמַר לִיה הַשְׁתָּא אִימָא מִיכָּר.

278. אָמַר לִיה שְׁאִילָנָא עַל מָה דְּאֲמַרְתָּ בְּפִסּוּקָא דָּא (רוֹא דְּאָבֶן שְׁתִּיָּה דְּאֲמַרְתָּ) וְהָאָבֶן הַזֶּה הוּא אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים דְּדָא אָבֶן שְׁתִּיָּה. (הַשְׁתָּא דְּצִיִּית לְמִלִּי) הֵיךְ אֶפְשָׁר, דְּהָא אָבֶן שְׁתִּיָּה עַד לֹא אֲתַבְּרִי עֲלָמָא הוּא וּמִנָּה אֲשַׁתִּיל עֲלָמָא, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ אֲשֶׁר שְׁמִתִּי, דְּמִשְׁמַע דִּיעָקֵב שְׁוִי לָהּ הַשְׁתָּא. וְכָתוּב וַיִּקַּח אֶת הָאָבֶן אֲשֶׁר שֵׁם מִרְאשֻׁתִּי.

279. וְתוֹ דִּיעָקֵב בְּבֵית אֵל הוּא וְאַבְנָא דָּא הוּא בִּירוּשָׁלַם. אָמַר לִיה כָּל אֶרֶץ דְּיִשְׂרָאֵל אֲכַפֵּל תַּחוּתָיו וְהוּא אָבֶן תַּחוּתֵיהָ הוּא. אָמַר לִיה אֲשֶׁר שֵׁם כָּתוּב. וְכָתוּב וְהָאָבֶן הַזֶּה הוּא אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה. אָמַר לִיה אִי יִדְעַת מַלְּא אִימָא לָהּ.

280. פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים יז) אֲנִי בָצַדְךָ אֲחִיזָה פְּנִיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תְּמוּנָתְךָ. דָּוִד מְלִיכָא וְזַבִּיבוּתָא וְדְבָקוּתָא דִּילִיָּה בְּהָאִי אָבֶן הוּא. וְעָלֶיהָ אָמַר (תְּהִלִּים קיח) אָבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הֵיחָד לְרֹאשׁ פִּנָּה. וְכִד בָּעָא לְאַסְתַּכֵּל בְּזוּזוֹ יִקְרָא דְּמִרְיָה, נָטַל לְהָאִי אָבֶן בִּידֵיהָ בְּקִדְמִיתָא וְלִבְתֵּר עֵינֵי.

281. בְּגֵין דְּכָל מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְּוֹזָאָה קָמִי מִרְיָה, לֹא אֲעִיל אֵלָּא בְּהָאִי אָבֶן. דְּכָתוּב, (וִיקְרָא יג) בְּזֹאת יָבֹא אֶהְרֶן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְדוֹד מִשְׁבַּח דְּרַמִּיָּה וְאוֹמֵר אֲנִי בָצַדְךָ אֲחִיזָה פְּנִיךָ. וְכָל אֲשַׁתְּדָּלוּתִיהָ דְּדוֹד לְאַתְּוֹזָאָה בְּהָאִי אָבֶן כְּדָקָא יְאוֹת לְגַבִּי דְּלַעֲלֵא.

282. בא ותראה, אברהם תקן תפלת הבקר והודיע טוב רבונו בעולם, ותקן אותה השעה בתקונייה כראוי, שכתוב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. יצחק תקן תפלת מנחה, והודיע בעולם שיש דין ויש דין שיכול להציל ולדון את העולם.

283. יעקב תקן תפלת ערבית, ובשביל התפלה הזו שתקן מה שלא תקן בן אדם מקדם לזה כראוי, לכן שבח את עצמו ואמר והאבן הזאת אשר שמתי מצבה. שעד אותה שעה לא תקן אותה אחר כמותו.

284. ולכן ויקח את האבן אשר שם מראשיתו וישם אותה מצבה. מה זה מצבה? שהיתה נפולה, והקים אותה. ויצק שמן על ראשה. שהרי ביעקב תלוי הדבר לעשות יותר מכל בני העולם.

285. בא רבי יהודה ונשקו. אמר לו, וכל זה ידעת, ואיך אתה עוסק בסחורה ומניח חיי עולם? אמר לו, שדחוקה היתה לי השעה, ויש לי שני בנים, ועומדים כל היום בבית הרב, ואני משתדל במזונם ולתת להם שֶׁכֶר למורם כדי שיעסקו בתורה.

286. פתח ואמר, (מלכים א ב) ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותבן מלכתו מאד. מה הוא השבח הזה? אלא שהתקין אבן שתיה ושם עליה קדש הקדשים, ואז ותבן מלכתו מאד.

287. וכתוב (בראשית ט) וראיתיה לזכר ברית עולם. שהרי הקדוש ברוך הוא חשקו בזה תמיד, ומי שלא נראה עמה, לא נכנס לפני רבונו. ועל זה כתוב וראיתיה לזכר ברית עולם.

288. וראיתיה, מה זה וראיתיה? סוד הוא, כמו שנאמר (יחזקאל ט) והתיות תו על מצחות וגו', להראות עליהם. ויש אומרים, זה רשם האות הקדוש שבבשר.

282. תא וזוי, אברהם אתקין צלותא וצפרא ואודע טיבו דמאריה בעלמא. ואתקין ההיא שעטא בתקונייה כדקא יאות דכתיב, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. יצחק אתקין צלותא דמנוחה ואודע בעלמא דאית דין ואית דין דיכול לשפא ולמידן עלמא.

283. יעקב אתקין צלותא דערבית, ובגין צלותא דא דאתקין מה דלא אתקין בר נש מקדמות דנא כדקא יאות. בגין כך שבחו גרמיה ואמר והאבן הזאת אשר שמתי מצבה. דער ההיא שעטא לא שוי לה אזורא כוותיה.

284. ובגין כך ויקח את האבן אשר שם מראשיתו וישם אותה מצבה. מאי מצבה דהוה נפילה ואוקים לה. ויצוק שמן על ראשה. דהא ביעקב תליא מילתא למעבד יתיר מכל בני עלמא.

285. אתא רבי יהודה ונשקיה, אמר ליה וכל האי ידעת (והיד) ואת משתדל בסחורתא ובנוז זוי עלמא. אמר ליה דהוה דזיקא לי שעטא, ואית לי תרין בגין וקיימין כל יומא בבי רב ואנא אשתדלנא על מזונייהו ולביהב לון אגר לבורייהו בגין דישתדלון באורייתא.

286. פתוז ואמר, (מלכים א ב) ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותכון מלכותו מאד. מאי שפוזא דא. אלא דאתקין אבן שתיה ושוי עלה קדש הקדשים וכדין ותכון מלכותו מאד.

287. וכתוב, (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. דהא קודשא בריך הוא תיאובתא דיליה בזה תדיר, ובאן דלא אתנוזי בזה לא אעיל קמי מאריה. ועל דא כתיב וראיתיה לזכור ברית עולם.

288. וראיתיה. מאי וראיתיה, רנא הוא כמא דאת אמר (יחזקאל ט) והתיות תיו על מצחות וגו'. לאתנוזאה עליהו. ואיכא דאמרי דא רשימו דאת קדישא די בבשרא.

289. אמר רבי יהודה ודאי כלל הוא. (ד"א הכי) אבל האי קשת דאתווי בעלמא ברוזא עלאה קיימא. וכד יפקון ישראל מן גלותא ומינא האי קשת לאתקשטא בגווי ככלה דא דמתקשטא לבעלה.

290. אמר ליה ההוא יודאי כף אמר לי אבא כד הוה מסתלק מעלמא (אמר לי) לא תצפי לרזלי דמשיזא עד דיתווי האי קשת בעלמא (ד"א ל"ג בענא) מתקשטא בגווי גהירין ויתגהיר לעלמא. וכדין צפי ליה למשיזא.

291. מנלן, דכתיב וראיתיה לזכר ברית עולם. והשתא דאתוויא בגווינן ונשיזין מתוויא לדוכרנא (והיא לזכור) דלא ייתי מבול. אבל בההיא זמנא אתוויא בגווינן גהירין ומתקשטא בתקונא ככלה דמתקשטא לבעלה וכדין לזכר ברית עולם וידכר קודשא בריך הוא להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא הדא הוא דכתיב, (הושע ג) ובקשיו את יי אלהיהם ואת דוד מלכם. וכתיב, (ירמיה ל) ועבדו את יי אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם, אשר אקים מעפרא כמא דאת אמר, (עמוס ט) אקים את סבת דוד הנפלת. ועל דא וראיתיה לזכר ברית עולם ולקמא לה מעפרא.

292. ואמר הכי אבא דבגין כף אדכר באורייתא פורקנא ד'ישראל ודכורנא דילה. ודא הוא דכתיב, (ישעיה נד) אשר נשבעתי מעבור מי נון עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליה ומזער בה:

293. ויהיו בני נון היוצאים מן התבה. רבי אלעזר אמר כיון דכתיב ויהיו בני נון. אבאי אמר היוצאים מן התבה. וכי בגין אזורין הוו ליה דלא נפקי מן תיבותא.

294. אמר ליה רבי אבא אין. דהא לבתר אולידו בגוי בגין. דכתיב ואלה תולדות שם וגו'. ואנן לא נפקי מזו תיבותא. ובגין כף כתיב היוצאים מן התבה שם זום ויפת.

289. אמר רבי יהודה, ודאי הכל הוא. [כף] אבל קשת זו שנראית בעולם עומדת בסוד עליון, וכשיצאו ישראל מהגלות, עתידה קשת זו להתקשט בגונים ככלה הזו שמתקשטת לבעלה.

290. אמר לו אותו יהודי, כף אמר לי אבא, כשהיה מסתלק מהעולם, [אמר לי] אל תצפה לרגלי משיח עד שתראה קשת זו בעולם [בענין] מקשטת בגונים מאירים ויואר לעולם, ואז צפה למשיח.

291. מנין לנו? שכתוב וראיתיה לזכר ברית עולם. וכעת שנראית בגונים חשוכים, נראית לזכרון [והיא לזכר] שלא יבא מבול. אבל באותו זמן נראית בגונים מאירים ומקשטת בתקון כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ואז לזכר ברית עולם, ויזכר הקדוש ברוך הוא את הברית הזו שהיא בגלות ויקימה מהעפר. זהו שכתוב (הושע ג) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם. וכתוב (ירמיה ל) ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם. אשר אקים מעפר. כמו שנאמר (עמוס ט) אקים את סבת דוד הנפלת. ועל זה וראיתיה לזכר ברית עולם ולהקימה מהעפר.

292. ואמר כף אבא, שמשום כף נזכרה בתורה גאלת ישראל וזכרונה. וזהו שכתוב (ישעיה נד) אשר נשבעתי מעבר מי נון עוד על הארץ כן נשבעתי מקצף עליה ומגער בה.

293. ויהיו בני נח היצאים מן התבה. רבי אלעזר אמר, כיון שכתוב ויהיו בני נח, למה אמר היצאים מן התבה? וכי בני אחרים היו לו שלא יצאו מהתבה?

294. אמר לו רבי אבא, כן, שהרי אחר כף הולידו בניו בנים, שכתוב אלה תולדות שם וגו', והם לא יצאו מהתבה. ולכן כתוב היצאים מן התבה שם וחס ויפת.

295. רבי שמעון אמר איכו הוינא שכיזו בעלמא כד יהיב קודשא בריך הוא ספרא דזנוף בעלמא וספרא דאדם, אתקיפנא דלא ישתכחון ביני אנשא, בגין דלא זויישו כל זכמאן לאסתכלא בהו וטען במלין אזורין לאפקא מרשו עלאה לרשו אזורא. והשתא הא זכמי עלמא ידעין מלין וסתמין לון ומתתקפי בפולזנא דמאריהון.

296. ופסוק זה מצאתי בסוד הסודות [תוספתא], שפשעוור חדות כל החדות הטמיר הנסתר, זקן הזקנים מאיר ממנו אור דקיק. חדות כל החדות מאיר לימין בשמן משחה עליון, ומאיר לשמאל בחדות היין הטוב, מאיר לאמצע בחדות [של הארגמן] של שני צדדים. רוח מתעוררת ורוח עולה ונתן ברוח.

297. דבקים זה בזה. שלש נכנסים לשלש. מתוך שלש יוצאת ברית אחת שדבקה בברית. עוברת הרוח העולה ומתעברת ממנו. בשנתנת בשני צדדים, נדבקים רוח ברוח, ומתעברות משלשה בנים. ונח ותבה יצאו מהם שלשה, כמו שלשת העליונים, ואלה הם שניצאו מתוך התבה – שם וחס ויפת. שם שבצד ימין, חס שבצד שמאל, יפת ארגמן שכולל אותם.

298. וחס הוא אבי כנען, והמת הזקב תחת סיגים. התעוררות רוח הטמאה של נחש הקדמוני. ולכן רשם ואמר, וחס הוא אבי כנען. שהביא קללות על העולם. אותו כנען שהתקלל, אותו כנען שהחשיך פני הבריות.

299. ולכן [פלס] לא יצא מכלל בלם, אלא זה שכתוב וחס הוא אבי כנען, אותו שהחשיך את העולם, ולא כתוב בכלל זה ושם הוא אבי כן או יפת הוא אבי כן, אלא מיד קפץ ואמר וחס הוא אבי כנען. ודאי.

295. רבי שמעון אמר איכו הוינא שכיזו בעלמא כד יהיב קודשא בריך הוא ספרא דזנוף בעלמא וספרא דאדם, אתקיפנא דלא ישתכחון ביני אנשא, בגין דלא זויישו כל זכמאן לאסתכלא בהו וטען במלין אזורין לאפקא מרשו עלאה לרשו אזורא. והשתא הא זכמי עלמא ידעין מלין וסתמין לון ומתתקפי בפולזנא דמאריהון.

296. והאי קרא אשכחנא ברזא דרזין. (תוספתא) דכד אתער זודות דכל זודון טמירא סתימא סבתא דסבתין אנהיר מניה נהירו דקיק. זודות דכל זודון נהיר לבימנא במישו רבות עלאה. ונהיר לשמאלא בזודות דזמברא טוב, נהיר לאמצעיתא בזודות (ד"א דארגונוא) דתרין סטרין. רוח אתער ורוח סלקא ואתייהב ברוחא.

297. דבקן דא בדא. תלת עללין בתלת. מנא תלת נפקא זוד ברית דדבקה בברית. אתעברת רוח דסלקא, מתעברת מניה. כד אתייהיבת בתרין סטרין אתדבקו רוחא ברוחא (דף עג"א) ומתעברן מתלת בגין. ונח ותיבה נפקו מניהו תלתא, כזוונא דתלתא (דלתתא) עללין, ואלין אנן דנפקו מנא תיבותא שם וחס ויפת. שם דבסטר ימינא, וחס דבסטר שמאלא. יפת ארגונוא דכליל לון.

298. וזם הוא אבי כנען. ויהיבא דדהבא תזוזת קסטיפין. אתערותא דרוחא מסאבא דנחש קדמאה. ובגין כך רשים ואמר, וזם הוא אבי כנען. דאיתי לזוטין על עלמא. ההוא כנען דאתלטיא. ההוא כנען דאזשיך אנפי ברין.

299. ובגין כך (כלהו) לא נפיק מנא כללא דכלהו אלא דא דכתיב וזם הוא אבי כנען. ההוא דאזשיך עלמא, ולא כתיב בכללא דא ושם הוא אבי כך או יפת הוא אבי כך, אלא מיד קפץ ואמר וזם הוא אבי כנען. ודאי.

300. ועל דא זה, בשבא אברהם, מה כתוב? (בראשית יב) ויעבר אברהם בארץ. שעדין לא היה קיים של האבות ולא באו זרע של ישראל לעולם שיצא השם הזה ויבנס שם עליון קדוש. בשחיו ישראל צדיקים, נקראה הארץ על השם הזה – ארץ ישראל. בשלא זכו, נקראה הארץ על שם אחר – ארץ כנען.

301. ועל דא כתוב (שם ט) ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לוויטין על עלמא. קללות על העולם. ובנחש מה כתוב? (שם ג) ארור אתה מכל הבהמה, הינו מה שכתוב עבד עבדים. ועל זה כתוב שם וחס ונפת. שלשת אלה בני נח היוצאים מן התבה, כמו שאמרנו.

302. שלשה אלה בני נח, הקיים של כל העולם, הקיים של סוד עליון. ומאלה נפצה כל הארץ, הינו סוד [זה] של שלשת הגונים העליונים. שבשאותו נהר ששופע ויוצא, משקה את הגן בכח של שלשת העליונים הללו. ומשם נפרדים הגונים שלמטה כל אחד ואחד כלול בחברו, להראות שבבוד הקדוש ברוך הוא התפשט למעלה ולמטה, והוא אחד בעליונים ובתחתונים.

303. אמר רבי אלעזר, שלשת הגונים הללו בכל אותם שבאים מצד הקדשה, וממראה של שלשת גונים אלו נפרדים לכל אותם שבאים מצד הרוח האחרת, ובשתסתכל בסוד הדרגות תמצא איך נפרדים הגונים לכל אותם הצדדים, עד שנכנסים למטה בסוד של אותם עשרים ושבעה הצורות, [הצדדים] של הדלתות שמכסים את התהומות.

304. והכל ידוע לחכמים עליונים. אשרי חלקם של הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רוצה בכבודם וגלה להם סתרי חכמה עליונים, עליהם כתוב (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם.

300. ועל דא כד אתא אברהם מזה כתיב (בראשית יב) ויעבר אברהם בארץ. דער לא היה קיומא דאברהם ולא אתו זרעא ד'ישראל בעלמא, דיפוק שמה דא וייעול שמה עלאה קדישא. כד הוו זכאין ישראל אקרי ארעא על שמה דא ארץ ישראל. כד לא זכו אקרי ארעא על שמה אחרא, ארץ כנען.

301. ועל דא כתיב, (בראשית ט) ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לוויטין. דאיהו איתי לוויטין על עלמא. ובנחש מה כתיב, (בראשית ג) ארור אתה מכל הבהמה. היינו דכתיב עבד עבדים. ועל דא כתיב שם זום ונפת. תלת אלן בני נח היוצאים מן התבה כדקאמרינן:

302. שלשה אלה בני נח. קיומא דכל עלמא, קיומא דרוא עלאה. ומאלה נפצה כל הארץ. היינו רוא (דא) דתלת גווינן עלאין. דכד ההוא נהר דנגיד ונפיק אשקי לגנתא בנזילא דתלת אלן עלאין. ובתמן אתפרשין גווינן דלתתא כל זוד וזוד כליל בנזבריה, לאנזא דיקרא דקודשא בריך הוא אתפשט לעילא ותתא, ואיהו זוד בעלאי ותתאי.

303. אמר רבי אלעזר תלת גווינן אלן בכל אנון דאתין מסטר דקדושה, ובנחשו דתלת גווינן אלן מתפרשין לכל אנון דאתין מסטרא דרוזא אחרא. וכד תסתכל ברוזא דדרגין תשכחו הך מתפרשין גווינן לכל אנון סטרינ עד דעילין לתתא ברוזא דאנן שבעה ועשרין צנורין (סטרי) דרשי דנפין לתהומי.

304. וכלא ידיעא לזכבין עליונים. זכאה זולקהון דצדיקייא דקודשא בריך הוא אתרעי ביקריהון וגלי לון סתרינ עלאין דזכבמתא, עליהו כתיב, (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם.

305. פתחו רבי אלעזר ואמר, (ישעיה כה) ה' אלהי אתה ארוממוך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן. כמה יש לבני אדם להסתכל בכבוד הקדוש ברוך הוא ולשבת לכבודו, משום שכל מי שידע לשבת את רבונו בראוי, הקדוש ברוך הוא עושה את רצונו, ולא עוד – אלא שמרבה ברכות למעלה ולמטה.

306. ועל כן, מי שידע לשבת את רבונו וליחד את שמו, חביב הוא למעלה ונחמד למטה, והקדוש ברוך הוא משתבח בו [בכבודו], ועליו כתוב (שם מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

307. ויחל נח איש האדמה ויטע כרם. רבי יהודה ורבי יוסי. אחד אמר מגן עדן [ונתרכבה] גרשה ונטע אותה כאן. ואחד אמר בארץ היתה, ועקר אותה ושתל אותה, ובאותו יום עשתה פרות ונצנצו לבלובים וענבים, והיה סוחט אותה ושותה מהין ומשתכר.

308. רבי שמעון אמר, סוד החכמה הוא כאן בפסוק הזה. כשרצה נח לבדק באותו חטא שבדק אדם הראשון – לא בדי להתדבק בו, אלא לדעת ולתקן העולם, ולא יכל. סחט ענבים לבדק באותו כרם. כיון שהגיע לזה, [אז] וישכר ויתגל, ולא היה לו כח לעמוד. ולכן ויתגל, גלה פרצה של העולם שהיתה נסתרת. בתוך אהלה, כתוב בה"א. ועל זה כתוב ואל תקרב אל פתח ביתה. בתוך אהלה של אותה כרם.

309. כמו זה בני אהרן ששנינו שהיו שתיי יין, וכי מי נתן להם יין באותו מקום לשנות? אם תעלה בדעתך שהיו חצופים ששתיי יין – לא כד! אלא ודאי מאותו יין שתה, שכתוב (ויקרא י) ויקריבו לפני ה' אש זרה. כתוב כאן אש זרה, וכתוב שם (משלי ז) לשמרך מאשה זרה. והכל דבר אחד.

305. פתחו רבי אלעזר ואמר (ישעיה כה) ה' אלהי אתה ארוממוך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אמן. כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא ביקרא דקודשא בריך הוא ולשבזא ליקריה. בגין דכל מאן דידע לשבזא לבמאריה כדקא יאות, קודשא בריך הוא עביד ליה רעותיה. ולא עוד אלא דאסגי ברכאן לעילא ותתא.

306. ועל דא מאן דידע לשבזא ליה לבמאריה וליזודא שמייה, זוכיב הוא לעילא וזומיד לתתא וקודשא בריך הוא משתבחז ביה (נ"א ביקריה), ועליה כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר:

307. ויזול נח איש האדמה ויטע כרם. רבי יהודה ורבי יוסי. זוד אמר מגן עדן (אתרכבת) אתתרכת ונציב לה הכא. וזוד אמר בארעא הות ועקר לה ושתל לה, ובההוא יומא עבדת איבין וניצת לבלבין וענבים והיה סוזיט לה ושתה מן זמרא ורוי.

308. רבי שמעון אמר רזא דזוכמתא איהו הכא בהאי קרא. כד בעא נח למבדק בההוא זוזבא דבדק אדם הראשון. לאו לאתדבקא ביה, אלא למנדע ולא תקנא עלמא ולא יכיל. סוזט ענבים למבדק בההוא כרם. כיון דמטא להאי, (ד"א כדין) וישכר ויתגל. ולא היה ליה זיילא למיקם. ובגין כך ויתגל עלי פרצה דעלמא דההוא סתים. בתוך אהלה כתיב בה"א. ועל דא כתיב ואל תקרב אל פתח ביתה. בתוך אהלה דההוא כרם.

309. כזוונא דא בני אהרן דתנינן שתיי יין הוו. וכי מאן יהיב לון זמרא בההוא אתר למשתי. אי סלקא דעתך דאנן ונציפין הוו דרוו זמרא. לאו הכי, אלא ודאי מבההוא זמרא רוו דכתיב, (ויקרא י) ויקריבו לפני ה' אש זרה. כתיב הכא אש זרה וכתוב התם (משלי ז) לשמרך מאשה זרה וכלא זוד מלה.

310. וְכֵן בְּנוּנָא דָא וַיֵּשֶׁתּ בּוֹן הַיִּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּנָל. וְעַל זֶה הִתְעוֹרֵר חֵם אָבִי כְנַעַן, בְּמוֹ שְׁנֵת־בָּאָר, וְנָתַן מְקוֹם לְכַנְעַן לְשִׁלֹּט. וַיֵּמָּה שְׁהִיָּה זֶה צָדִיק בְּסוֹד הַבְּרִית, סֵרַס אוֹתוֹ. וְשָׁנִינוּ, שֶׁהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ קִיָּם.

311. וְלִכֵּן אָמַר אֲרוּר, שְׁהָרִי הַקָּלָלוֹת הִתְעוֹרְרוּ בְּתַחֲלָה עַל יְדוֹ בְּעוֹלָם. [וְעַל זֶה וַיֹּאמֶר אֲרוּר כְּנַעַן. שְׁהָרִי קָלָלוֹת יָבֹאוּ עַל הָעוֹלָם כְּבִתְחֻלָּה]. עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה, בְּמוֹ שְׁנֵת־בָּאָר אֲרוּר אֶתְּהָ מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו'. הַכֹּל יִתְקַן לְעֵתִיד לְבָא, וְהוּא לֹא יִתְקַן. וְכֵלָם יֵצְאוּ לְחֵרוּת, וְהוּא לֹא יֵצֵא. וְסוֹד הוּא לְאוֹתָם שְׂיוּדָעִים דְּרָכִי וְשִׁבְלִי הַתּוֹרָה.

312. פִּתְחוּ וַאֲמַר, (תְּהִלִּים נא) כִּי פִשְׁעֵי אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתִי נִגְדִי תִּמְיֵד. כִּמְהָ יֵשׁ לִבִּי אָדָם לְהַשְׁמֵר מִחַטָּאתֵיהֶם לְפָנֶי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהָרִי אַחֲרֵי שְׁחָטָא אָדָם, רְשׁוּם חָטָא לְמַעַלָּה וְלֹא נִמְחָק, רַק בְּכַח שֶׁל תְּשׁוּבָה רַבָּה, בְּמוֹ שְׁנֵת־בָּאָר (יִרְמְיָה ב) כִּי אִם תִּכְבְּסִי בְּנִתָּר וְתִרְבִּי לֶךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לְפָנֶי.

313. בֹּא רֹאֵה, בֵּינוֹן שְׁחָטָא אָדָם לְפָנֶי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פֶּעַם אַחַת – עוֹשֶׂה רֶשֶׁם. וְכִשְׁחָטָא בּוֹ פֶּעַם שְׁנֵיָה – מִתְחַזֵּק יוֹתֵר אוֹתוֹ הָרֶשֶׁם. חָטָא בּוֹ פֶּעַם שְׁלִישִׁית – מִתְפַּשֵּׁט אוֹתוֹ הַכֶּתֶם מִצַּד זֶה לְצַד זֶה, וְאֵז בְּתוֹב נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לְפָנֶי.

314. בֹּא רֹאֵה, בֵּינוֹן שְׁחָטָא דוֹד הַמֶּלֶךְ לְפָנֶי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעֶסֶק שֶׁל בֵּת שֶׁבַע, חָשַׁב שְׂאוֹתוֹ חָטָא נִרְשָׁם עָלָיו לְעוֹלָמִים. מַה בְּתוֹב? (שְׁמוּאֵל-ב יב) גִּם ה' הָעֹבֵר חַטָּאתְךָ לֹא תִמּוֹת. הָעֹבֵר אוֹתוֹ הָרֶשֶׁם מִלְּפָנָיו.

315. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, וְהָרִי שְׁנִינוּ שֶׁבֵּת שֶׁבַע הִיָּתָה שֶׁל דוֹד הַמֶּלֶךְ מִיָּם שְׁנֵת־בָּאָר הָעוֹלָם, לָמָּה נָתַן אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוּרִיָּה הַחֲתָנִי מִקֶּדֶם לָזֶה?

310. וְכֵן בְּנוּנָא דָא וַיֵּשֶׁתּ בּוֹן הַיִּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּנָל. וְעַל זֶה הִתְעוֹרֵר חֵם אָבִי כְנַעַן כִּמְהָ דְאֶתְמַר וְאֶתְיָהִיב אֶתְר לְכַנְעַן לְשִׁלֹּטָאָה, וּמֵאִי דְהִוָּה הָרִין צָדִיק בְּרֹא דְבְרִית סֵרַסוֹ. וְתִנָּיָא דְאֶעְבֵּר מִיָּנִיָּה הֵהוּא קִיּוּמָא.

311. וּבְגִין כֶּךָ אָמַר אֲרוּר דְּהָא לְוֹטִין אֶתְעָרוּ בְּקִדְמִיתָא עַל יָדִיהָ בְּעֵלְמָא. (וְעַל דָּא וַיֹּאמֶר אֲרוּר כְּנַעַן דְּהָא לְוֹטִין יִיתוֹן עַל עֲלָמָא כְּקִדְמִיתָא). עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה כִּמְהָ דְאֶתְ אָמַר אֲרוּר אֶתְהָ מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו'. כִּלָּא יִתְתַּקֵּן לְוִמָּנָא דְאֶתִי וְהוּא לֹא יִתְתַּקֵּן. וְכִלָּא יִפְקוֹן לְוִזִירוֹ וְהוּא לֹא יִפּוֹק. וְרֹא אִיהוּ לְאִנּוֹן דִּי־דַעִי אֲרוּזוּי וְשִׁבְלִי דְאוּרִיָּתָא.

312. פִּתְחוּ וַאֲמַר (תְּהִלִּים נא) כִּי פִשְׁעֵי אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתִי נִגְדִי תִּמְיֵד. כִּמְהָ אֵית לִוֵּן לִבִּי נִשְׂאָ לְאֶסְתִּמְרָא מִזּוּזְבִּיָּהּ מִקְבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא לְבִתֵּר דְּזוּטָא בֵּר נִשְׂ רֶשִׁים הוּא זּוּזְבִּיָּהּ לְעִילָא וְלֹא אֶתְמִזּוּק בֵּר בְּתוֹקְפָא דְתִיּוּבָתָא סִגְיָא. כִּמְהָ דְאֶתְ אָמַר, (יִרְמְיָה ב) כִּי אִם תִּכְבְּסִי בְּנִתָּר וְתִרְבִּי לֶךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לְפָנֶי.

313. תֵּא זּוּזִי, בֵּינוֹן דְּזוּז בֵּר נִשְׂ קְבִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְוִמָּנָא זּוּדָא עֲבִיד רְשִׁימוֹ. וְכֵד זּוּז בִּיָּה וְוִמָּנָא תְּנִינָא אֶתְתַּקֵּף הֵהוּא רְשִׁימוֹ יִתִּיר. זּוּז בִּיָּה וְוִמָּנָא תְּלִיתָנָה אֶתְפִּשֵׁט הֵהוּא כְּתָמָא מִסְטָרָא דָא לְסִטְרָא דָא, כְּדִין כְּתִיב נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לְפָנֶי.

314. תֵּא זּוּזִי, דוֹד מִלְכָּא בֵּינוֹן דְּזוּז קְבִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֶסְקָא דְבֵּת שֶׁבַע, וְזִשְׁיב דְּהֵהוּא זּוּזְבָא אֶתְרִשִׁים עָלִיָּה לְעֵלְמִין. מַה כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב יב) גִּם יי הָעֹבֵר זּוּטָאָתְךָ לֹא תִמּוֹת. (קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא) אֶעְבֵּר הֵהוּא רְשִׁימוֹ מִקְבִּיָּהּ.

315. אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבָּא וְהָא תְּנִינָן דְּבֵּת שֶׁבַע דִּילִיָּה דְּדוֹד מִלְכָּא הָוֵת בּוֹן יוּמָא דְאֶתְבְּרִי עֲלָמָא, אִמֵּאִי יִהְיֶה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּרִיָּה הַחֲתָנִי בּוֹן קְדָמוֹת דָּנָא.

316. אמר לו, כן דרכו של הקדוש ברוך הוא – אף על גב שמזמנת לבן אדם להיות שלו, מקדים אחר ונושא אותה עד שמגיע זמנו של זה. כיון שהגיע זמנו, נדחה זה שנשא אותה מלפני האחר הזה שבא אחר כך ומסתלק מהעולם, וקשה לפני הקדוש ברוך הוא להעבירו מהעולם כשעדין לא הגיע זמנו מלפני האחר הזה.

317. וסוד שבת שבע שנתנה לאוריה החתי [כפי שאמרנו] בתחלה, צא ודיק ותמצא למה נתנה הארץ הקדושה לכנען בטרם שבאו ישראל, ותמצא דבר זה. והכל סוד אחד הוא ודבר אחד.

318. בא ראה, דוד, אף על גב שהודה על חטאו ושם בתשובה, לא הסיר מלבו ורצונו מאותם חטאים שחטא ומאותו חטא של בת שבע, כי פחד עליהם תמיד שמה יגרם אחד מהם ויקטרג עליו בשעת הסכנה, ולכן לא שכח אותם ממנו ומרצונו.

319. דבר אחר, כי פשעי אני אדע – כל הדרגות שתלויות בהם חטאי בני אדם אני אדע. וחטאתי נגדי תמיד – זו פגימת הלבנה שלא יצאה מטמאתה עד שבא שלמה והאירה בשלמות, ואז התבסס העולם וישבו ישראל לבטח, שבתוב (מלכים א ה) וישב יהודה וישראל לבטח איש תחת גפנו ותחת תאנתו. ועם כל זה – וחטאתי נגדי תמיד, ולא נפסק מהעולם עד שיבא מלך המשיח לעתיד לבא, כמו שנאמר (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ.

320. הוא היה גבור ציד לפני ה' על בן יאמר בנמרד גבור ציד לפני ה'. בא ראה, הוא היה איש חזק. לבושי אדם הראשון היה לובש, וידע לצוד צידה של הפריות בהם.

321. אמר רבי אלעזר, נמרוד היה מפתה את הפריות ללכת אחר עבודת העבודה זרה, והיה שולט באותם לבושים ומנצח את בני העולם, והיה אומר שהוא שליט של העולם, ועובדים אותו בני אדם. ולמה נקרא

316. אמר ליה הכי אורזוי דקודשא בריך הוא אף על גב דאתתא אומינא ליה לבר נש למיהוי דיליה, אקדים אזורא ונסיב לה עד דמטא זמניה דהאי. כיון דמטא זמניה, אתרוזייה האי דנסיב לה מקמי האי אזורא דאתי לבתר ואסתלק מעלמא. וקשי קמיה קודשא בריך הוא לאעברא ליה מעלמא עד לא מטי זמניה מקמי האי אזורא.

317. ורוא דבת שבע דאתייהבת לאוריה הזוהתי (כדאמרן) בקדמיתא, פוק ודיק ותשכח. אמאי אתייהבת ארעא קדישא לכנען עד לא ייתון ישראל. ותשכח מלה דא. וכלא רוא איהו ומלה זורא.

318. תא וזוי, דוד אף על גב דאורי על זוכיה ותב בתיובתא, לא אעדי לביה ורעותיה מאנן זוכין דזב, ומההוא זוכא דבת שבע, בגין דדזיל עליהו תדיר דילמא גרים וזד מזייהו ויקטרג עליה בשעתא דסכנה. ובגין כך לא אנשי לון מיניה ומרעותיה.

319. דבר אזור כי פשעי אני אדע כלהו דרגין דתליין בהו זוכי בגי נשא אני אדע. וזוטאתי נגדי תמיד דא פגימו דסיהרא דלא נפקא מסאובתא עד דאתא שלמה ואתנהירת באשכמותא. וכדין אתבסם עלמא ויתיבו ישראל לרוזן דכתיב, (מלכים א ה) וישב יהודה וישראל לבטח איש תחת גפנו ותחת תאנתו. ועם כל דא וזוטאתי נגדי תמיד. ולא אתפסק מעלמא. עד דייתי מלכא משיחא לומנא דאתי כמה דאתמר (זכריה יג) ואת רוזן הטומאה אעביר מן הארץ:

320. הוא היה גבור ציד לפני יי על בן יאמר בנמרוד גבור ציד לפני יי. תא וזוי, הוא היה גבור תקיף. לבושו היה הראשון היה לביש והיה ידע למיצר צידה דבריתא בהו.

321. אמר רבי אלעזר נמרוד היה מפתה לבריתא למיהך בתר פולחון דעבודה זרה והיה שליט באנן לבושיין ונצח בגי עלמא והיה אומר דאיהו שליטא בעלמא ופולחון ליה בגי נשא. ואמאי אקרי שמייה

שמו נמרוד? שמרד במלך העליון שלמעלה,
שמרד בעליונים ומרד בתחתונים.

322. באותם לבושים הוא שלט על
כל [שאר] בני העולם ומלך בהם, ומרד
ברבונו ואמר שהוא השליט של העולם,
והיה מפתה את הבריות אחריו, עד שמשך
בני אדם לצאת מאחר עבודת רבון העולם.
אמר רבי שמעון, בלבושים הללו יודעים
בהם החברים סוד עליון.

323. משנה. ויהי כל הארץ שפה אחת
ודברים אחדים. רבי שמעון פתח, (מלכים א-
ו) והפית בהבנתו אבן שלמה מסע נבנה
ומקבות והגרון כל כלי ברזל לא נשמע
בפית בהבנתו. והפית בהבנתו – וכי לא היה
בונה אותו שלמה וכל האמנים שהיו שם? מה
זה בהבנתו?

324. אלא כך הוא, כמו שכתוב (שמות
כה) מקשה תיעשה המנורה. אם היא מקשה,
מהו תיעשה? אלא ודאי הכל באות ונס
נעשה הוא מעצמו. כיון שהתחילו לעשות
המעשה, למד את האמנים לעשות אותה
מה שלא היו יודעים מקדם לכן.

325. מה הטעם? משום שברכת הקדוש
ברוך הוא שרתה על ידם, ועל כן כתוב
בהבנתו, הוא נבנה מעצמו, שהוא למד את
הלמוד לאמנים איך להתחיל לעשות, ולא
הסתלק מעניהם הרשם של אותו המעשה
ממש, ומסתכלים בו ועושים, עד שנבנה כל
הפית.

326. אבן שלמה מסע נבנה, שלמה כתוב
חסד יו"ד, אבן שלמה ודאי. מסע, שנסעה
ובאה ושרתה עליהם ונעשתה
העבודה [מסע, שנסעה ידם ונעשתה העבודה].
מסע, שהסיע ידם לעשות שלא מדעתם.
כתוב כאן מסע, וכתוב שם (במדבר
י) ולמסע את המחנות.

נמרוד המרד במלכא עלאה דלעילא המרד בעלאי
ומרד בתתאי.

322. באנו לבושין שליט על כל (ד"א שאר) בני עלמא
ומלך בהו ומרד במאריה ואמר דאיהו שליטא
דעלמא והוה מפתה לברייא אבתריה עד דמישר בני
נשא למיפק מבתר פולוזא דמארי עלמא. אמר רבי
שמעון באילין לבושין ידעי בהו וזברייא רזא עלאה:

323. מתניתין. ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים
אחדים. רבי שמעון פתח (מלכים א ו) והפית בהבנתו
אבן שלמה מסע נבנה ומקבות והגרון כל כלי ברזל
לא נשמע בפית בהבנתו. (האי קרא אית לאסתכלא ביה),
והפית בהבנתו. וכי לא היה בני ליה שלמה וכלהו
אומנין דהו תמן, מהו בהבנתו.

324. אלא כך הוא כמה דכתיב, (שמות כה) מקשה
תיעשה המנורה. אם היא מקשה מהו תיעשה. אלא
ודאי כלא באת וניסא אתעביד איהו מזרמיה. כיון
דשראן למעבד עבדתא אולף לאומנין למעבד בה
מה דלא הו ידעין מקדמת דנא.

325. מאי טעמא בגין דברכתא דקודשא בריך הוא
שרא על ידיהו, ועל דא כתיב בהבנתו איהו אתבני
מזרמיה, דהוא אולפא אולפן לאומנין היאך שראן
למעבד, ולא אסתלק מענייהו רשימו דההוא
עבדתא מביש ומסתכלאן ביה ועבדי עד דאתבני כל
ביתא.

326. אבן שלמה מסע נבנה. שלמה כתיב וזסר יו"ד
אבן שלמה ודאי. מסע דאתנטייל ואתייא ושדריא
עליהו ואתעביד עבדתא (מסע דאתנטייל ועביד עבדתא),
מסע דאנטייל ידן למעבד דלא מדעתיהו. כתיב הכא
מסע וכתיב התם (במדבר י) ולמסע את המוןזות.

327. ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע, משום שהשמיר בקע הכל ולא נשמע דבר, שלא הצטרכו לשאר הכלים לעשות, והכל היה עם אות ונס.

328. אמר רבי שמעון כמה זוביבין אנון מלי דאורייתא. ופאה זולקיה מאן דאתעסק בהו וידע למייהר (ביה) בארזו קשוט. והבית בהבנותו. כד סלקא ברעיותא דקודשא בריה הוא למעבד זקרא ליקריה, סלקא מזו מוושבה רעיותא לאתפשטא, ואתפשטת מאתר דאיהי מוושבה סתימא דלא אתיידע.

329. עד שמתפשטת ושורה בבית הגרזן, המקום שתמיד נובע בסוד שהוא רוח חיים. ואז, כשמתפשטת המחשבה ההיא ושורה במקום הזה, נקראת המחשבה ההיא אלהים חיים, שכתוב (ירמיה י) הוא אלהים חיים.

330. עוד רצה להתפשט ולהתגלות, משם יצאו אש רוח ומים כלולים יחד, ויוצא יעקב איש שלם, והוא קול אחד שיוצא ונשמע. מכאן המחשבה שהיתה נסתרת בחשאי נשמעת בגלוי.

331. עוד מתפשטת המחשבה הזו להתגלות, ומכה הקול הזה ומקיש בשפתים, ואז יוצא הדבור שמשלים הכל ומגלה הכל. נשמע שהכל הוא אותה מחשבה נסתרת שהיתה בפנים, והכל אחד.

332. כיון שמגיעה התפשטות זו ונעשה דבור בכח אותו הקול, אז – והבית בהבנתו. לא כתוב בפאשר נבנה, אלא בהבנתו, בכל פעם ופעם. אכן שלמה, כמו שנתבאר. וכתוב (שיר ג) בעטרה שעטרה לו אמו.

333. מסע, שיוצא מבפנים ושורה ונוסע החוצה. יוצא מלמעלה ושורה ונוסע למטה. ומקבות והגרזן כל כלי ברזל – אלו שאר הדרגות המתחונות שכלם תלויים בו, ולא

327. ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע. בגין דשמיר בוע כלא ולא אשתמע מלה, דלא אצטריכו לשאר מאזין למעבד. וכלא באת וניסא הוה.

328. אמר רבי שמעון כמה זוביבין אנון מלי דאורייתא. ופאה זולקיה מאן דאתעסק בהו וידע למייהר (ביה) בארזו קשוט. והבית בהבנותו. כד סלקא ברעיותא דקודשא בריה הוא למעבד זקרא ליקריה, סלקא מזו מוושבה רעיותא לאתפשטא, ואתפשטת מאתר דאיהי מוושבה סתימא דלא אתיידע.

329. עד דאתפשטת ושרייתא לבי גרזן אתר דאיהו נביע תדיר ברזא דאיהו רוזן זיזים. וכדין כד אתפשטת ההיא מוושבה ושרייתא באתר דא, אקרי ההיא מוושבה אלהים זיזים. דכתיב, (ירמיה י) הוא אלהים זיזים.

330. עוד בעא לאתפשטא ולא תגליא מתמן נפקו אש"א ורוז"א ומי"א כלין כוזא, ונפק יעקב גבר שלים ואיהו קול זוד דנפיק ואשתמע. מהכא מוושבה דהוה סתימא בושאי אשתמע לאתגליא.

331. עוד אתפשטת האי מוושבה לאתגליא. ובטיש האי קול ואקיש בשפון, וכדין נפקא דבור, דאשלים כלא, וגלי כלא. אשתמע דכלא איהו ההיא מוושבה סתימא דהות לגו וכלא זוד.

332. כיון דמטא אתפשטותא דא ואתעביר דבור בתקיפא דההוא קלא, כדין והבית בהבנותו. כאשר נבנה לא כתיב אלא בהבנותו בכל זמנא וזמנא. אכן שלמה כמות דאתמר. וכתוב, (שיר השירים ג) בעטרה שעטרה לו אמו.

333. מסע דנפקא מלגו ושרייתא לגר, נפקא מלעילא ושרייתא ונטיל לתתא. ומקבות והגרזן כל כלי ברזל. אלן שאר דרגין תתאין דכלהו תליין ביה ולא

נשמעו ולא התקבלו פנימה בשהיא עולה להאחז למעלה ולינוק משם, וזהו בהבנתו.

334. ואז, בשהיא יונקת, כלם עומדים בחדוה ויונקים ומתמלאים בברכות, ואז כל העולמות עומדים בסוד אחד, ביחוד אחד, ואין בהם בכל העולמות פרוד. אחר שכל אחד ואחד נוטלים חלקם, כלם מתפשטים ונפרדים לצדיהם למה שהתמנו.

335. בא ראה, ויהי כל הארץ שפה אחת וגו'. מה כתוב אחר כך? ויהי בנסעם מקדם – מאותו קדמונו של העולם – וימצאו בקעה בארץ שנער. שהרי משם נפרדים לכל אותם הצדדים, והוא ראש המלכות להתפאר.

336. ואם תאמר, הנה כתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד? ודאי שככה זה. שבין שנוסעים משם יש פרוד, וכאשר הם מכנסים שם לינוק אין פרוד. וכשנוסעים יש פרוד, שכתוב ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה, כמו שנתבאר.

337. ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים, שאז הרי העולם ביסוד ועקר ושורש אחד ואמונה אחת בקדוש-ברוך-הוא. מה כתוב? ויהי בנסעם מקדם, מהראשון עקר העולם אמונה הכל. וימצאו בקעה, מציאה מציאו ויצאו בה מתחת האמונה העליונה [וימצאו].

338. בא ראה מה כתוב בנמרוד, ותהי ראשית ממלכתו בכל. שהרי משם נסע להאחז ברשות אחרת. וכאן, וימצאו בקעה בארץ שנער. משם נסעו בלבם לצאת מרשות העליונה לרשות אחרת.

339. ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם. רבי חייא פתח, (ישעיה נז) והרשעים כים נגרש וגו'. וכי יש ים נגרש? בן. שבאשר הים יוצא מתקונו והולך [בלי הבל] בלי רב חובל, אז נגרש ומתגרש ממקומו, כמי ששוחה יין ולא יושב על בריו ועולה ויורד. מה הטעם? משום כי

אשתמעו ולא אתקבלו לנו עיר ונבנה לנו שם. ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם. רבי חייא פתח, (ישעיה נז) והרשעים כים נגרש וגו'. וכי יש ים נגרש? בן. שבאשר הים יוצא מתקונו והולך [בלי הבל] בלי רב חובל, אז נגרש ומתגרש ממקומו, כמי ששוחה יין ולא יושב על בריו ועולה ויורד. מה הטעם? משום כי

334. וכדין כד איהי ינקא, בלהו קיימי בנודותא וינקין ואתמליין ברכאן. וכדין קיימין עלמין בלהו ברוזא וזדא ביזודא וזד, ולא הוי בהו בכלהו עלמין פירודא. לבתר דנטלי זולקהון כל זוד וזוד בלהו מתפשטין ובתפרשין לסטרייהו למה דאתמנו.

335. תא וזוי, ויהי כל הארץ שפה אחת וגו' לבתר מה כתיב ויהי בנסעם מקדם. מההוא קדמא דעלמא. וימצאו בקעה בארץ שנער. דהא מתמן מתפרשין לכל אנן סטריין, ואיהו ריש מלכו לאתברא.

336. ואי תיבא דא כתיב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד. ודאי הכי הוא דכיון דנטלי מתמן הוי פירודא, וכד אנן כנישין תמן לנקאה לא הוי פירודא. וכד נטליין הוי פירודא, דכתיב ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה כבה דאתמר.

337. ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים דהא כדין עלמא ביסודא ועקרא ושרשא וזדא ומהימנותא וזדא ביה בקודשא בריך הוא. מה כתיב ויהי בנסעם מקדם מקדמא דעקרא דעלמא מהימנותא דכלא. וימצאו בקעה. מציאה אשכוזו ונפקו בה מתוונות מהימנותא עלאה (וימצאו).

338. תא וזוי, נמרוד מה כתיב ביה ותהי ראשית ממלכתו בכל. דהא מתמן נטל לאתאזדא ברשו אזדא. והא וימצאו בקעה בארץ שנער מתמן נטלו בלבייהו לאפקא מרשותא עלאה לרשו אזדא:

339. ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם. רבי חייא פתח (ישעיה נז) והרשעים כים נגרש וגו'. וכי אית ים נגרש. אין, דכד ימא נפקא מתקוניה ואזיל (בלא הבל) בלא זולבא, כדין נגרש ואתתרה מאתריה, כמאן דרוי זומרא ולא יתיב על בורייה וסלקא ונזותא. מאי טעמא בגין כי השקט לא

השקט לא יוכל ויגרשו מימיו רפש וטיט. שמוציאים מימיו כל אותו הטיט של הים וכל הטנפת לשפתו.

340. כמו זה אותם הרשעים שיוציאים מדרך תקינה והולכים בשתויי זין בלי תקון, שיוציאים מדרך ישרה לדרך עקמה. מה הטעם? משום כי השקט לא יוכל, שהרי עקום דרכיהם גרם להם ללכת בלי תקון ובלי שקט.

341. ולא עוד, אלא שכל רגזם בשעה שאומרים דבור מפיהם, אותו הדבור רפש וטיט, כלם מוציאים טנפת וגעל מפיהם החוצה עד שנטמאים ומטמאים אותם.

342. בא ראה, ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים. אין הבה אלא לשון הזמנה בעלמא. נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים, כלם באו בעצה רעה לסרב לקדוש-ברוך-הוא. בשטות באו, הוא בטפשות הלב.

343. אמר רבי אבא, שטות לקחו בלבם, אבל בחכמה של רשעות באו כדי לצאת מרשות עליונה לרשות אחרת, ולהחליף כבודו לכבוד זר. ובכל יש סוד של חכמה עליונה.

344. הבה נבנה לנו עיר ומגדל. בא ראה, בשהגיעו לבקעה הזאת שהיא רשות זרה, והתגלה להם מקום ששלטון זה תקוע בתוך דגי הים, אמרו, הנה מקום לשבת ולחזק את הלב להנות בו התחתונים. מיד הבה נבנה לנו עיר, נתקין במקום הזה עיר ומגדל.

345. ונעשה לנו שם. מקום זה נמנן להם יתיה לנו ליראה, ולא אחר, ונבנה למקום זה עיר ומגדל. למה לנו לעלות למעלה שלא נוכל להנות ממנו? הרי באו מקום מתקן. ונעשה לנו שם, יראה לעבד שם. פן נפוז לדרגות אחרות ונתפזר לצדדי העולם.

יוכל, ויגרשו מימיו רפש וטיט. דמפקו מימיו כל ההוא טינא דיבא וכל טנפא לשפותיה.

340. כזוונא דא אנן רשעים דנפקא מארזא דתקנא ואולי כרוי זמברא בלא תקונא, דנפקי מארזו מיער לארזו עקים. מאי טעמא, בגין כי השקט לא יוכל. דהא עקימו דארזוניהו גרים לון למהר בלא תקונא ובלא שכיכו.

341. ולא עוד אלא דכל רונא דידהו בשעתא דאמרי מלה מפומיהו ההוא מלה רפש וטיט כלהו מפקי טנפא וגיעולא מפומיהו לבר עד דמסתאבי ומסאבי לון.

342. תא זוזי, ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים. לית הבה אלא הזמנה בעלמא. נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים. כלהו בעיטא בישא אתו לסרבא ביה בקודשא בריך הוא. בשטותא אתו (איהו) בטפשו דלבא.

343. אמר רבי אבא שטותא נסיכו בלבייהו. אבל בזכמה דרשיעו אתו בגין לנפקא מרשו עלאה לרשו אוזרא ולאוזלפא יקריה ליקרא נוכראה. ובכלא אית רזא דזכמתא עלאה.

344. הבה נבנה לנו עיר ומגדל. תא זוזי, כד מטי להאי בקעה דאיהו רשו נוכראה ואתגלי להו אתר דשלטנותא דא תקיע בגו נגי ימא. אמרו הא אתר למיתב ולאיתתקפא לבא לאתהנאה ביה תתאי. מיד הבה נבנה לנו עיר. נתקין באתר דא עיר ומגדל.

345. ונעשה לנו שם. אתר דא (יחייב לון) יהא כן לדרוזלא ולא אוזרא, ונבנה לאתר דא עיר ומגדל. למה לן לסלקא לעילא דלא זיכול לאתהנאה מנה. הא הלא אתר מתקנא. ונעשה לנו שם דוזלא למפלזו תמן. פן נפוז לדרגין אוזרגין ונתבדר לסטרי עלמא:

346. מקימי העיר והמגדל מדברים בלשון הקדש שמלאכי השרת מכירים אותה, ולא היו מדברים בלשון אחרת, משום כך כתוב ועתה לא יבצר מהם וגו'. שאלמלא מדברים בלשון אחרת שמלאכים עליונים לא היו מכירים אותה, נחסרה החשיבות שהם חשבו לעשות, כיון שמעשה השדים אינו אלא פרגע אחד למראה בני אדם ולא יותר.

347. ודברים אחדים, שהיו יודעים דרגות עליונות כל אחת ואחת על ברקה, ולא התחלפה להם דרגה, ולכן כתוב ודברים אחדים. ומשום כך התנעצו בעצה רעה, עצה של חכמה, שכתוב הבה נבנה לנו עיר ומגדל.

348. הכל הוא בסוד החכמה. ורצו לחזק בארץ את הצד האחר ולעבד את עבודתו, משום שהיו יודעים שכל הדינים הרעים משם יורדים לעולמות, ורצו לדחות את דרגת הקדש.

349. עי"ר ומגדל – זו החכמה העליונה, [שחר] היו יודעים ששם הקדוש לא מתחזק בארץ אלא בעיר ומגדל. עי"ר – שכתוב (שמואל ב ה) עיר דוד היא ציון וגו'. מגדל – שכתוב (שיר ד) כמגדל דוד צוארה. ובחכמה עשו להיות שלטון הצד האחר בארץ שדוחה [לדחות] את אדון כל הארץ ממקומו, ולהיות דיור לסטרא אחרא בארץ.

350. ונעשה לנו שם – שם ששם – ששם [ששם] הוא השם למעלה, נחזק אותה בינינו שיהיה שם בארץ. פון נפון – ידיעה היו יודעים שיתפזרו מעל פני הארץ, ולכן היו מתנחלים לעשות מעשה זה בחכמה.

351. הצד האחר הוא זכר ונקבה, תקף והמת הדין הקשה. וכמו שאדם חטא [בו] בהם והתחזקו בגללו על העולם, גם כאן הם עשו שיתחזק יותר, שכתוב אשר בני בני האדם. בני אדם הראשון שהביא

346. סתרי תורה (דף ע"ד ע"ב) קומטורא דהרמנא במלכלן בלשון הקדש במלאכי השרת אשתמודען ביה ולא הוו במלכלין בלישון אזורא. בגין כך כתיב ועתה לא יבצר מהם וגו'. דאלמלי משתעאן בלישון אזורא במלאכי עלאי לא הוו אשתמודען ביה, גרע וזשיבו דאנן וזשיבין למעבד. בגין דעובדא דשדין לאו איהו אלא ברגעא וזדא לזוזו בני אנשא ולא יתיר.

347. ודברים אזורים. דהוו ידעין דרגין עלאין כל זור וזור על בורייה ולא אתחלף להו דרגא ובגין כך כתיב ודברים אזורים. ובגין כך אתיעטו בעיטא בישא עיטא דזוכמתא דכתיב הבה נבנה לנו עיר ומגדל.

348. כלא ברוא דזוכמתא הוא, ובעו לאתקפא בארעא סטרא אזורא ולמפלז פולזונא דיליה. בגין דהוו ידעין דהא כל דינן בישין מתמן נזותין לעלמין. ובגין לזוזי דרגא דקדשא.

349. עי"ר ומגדל, דא זוכמתא עלאה. (ד"א דהא) הוו ידעי דשמא קדישא לא אתתקף בארעא, אלא בעיר ומגדל. עי"ר דכתיב, (שמואל ב ה) (מ"א ח) עיר דוד היא ציון וגו'. מגדל דכתיב (שיר השירים ד) כמגדל דוד צוארה. ובזוכמתא עבדו למיהוי שלטנא דסטרא אזורא בארעא דדוזייה (ד"א לדחייא) אדון כל הארץ מאתריה. ולמיהוי דיורא לסטרא אזורא בארעא.

350. ונעשה לנו שם. כמה דאזיידא (ד"א דאחרא) איהו שם לעילא, נתקף לה בינא למיהוי שם בארעא. פון נפון. ידיעה הוו ידעין דיתבדרון מעל אפי ארעא. ובגין כך הוו מתיוודין למעבד עבדתא דא בזוכמה.

351. סטרא אזורא איהו דכר ונקבא תוקפא דזוהמא דדינא קשיא. וכמה דאדם זזב (ביה) בהו ואתקפו בגיגיה על עלמא. אוף הכי אנן עבדין דאתתקף יתיר. דכתיב אשר בנו בני האדם. בגוי האדם קדמאה

והשליט צד האחר על העולם, הצד הרע. כמו שצד הקדשה אין שלטונו בעולם הזה אלא בעיר ומגדל, גם כאן חשבו הם לבנות עיר ומגדל להשליט את הצד הרע הזה בעולם.

352. ויירד ה' לראות. נחת השם הקדוש הזה לראות [על] את מעשיהם של הבנין שבנו, והם היו מדברים בלשון הקדש לכל אותם דרגות קדושות והיו מצליחים. כיון שירדה הקדשה, התבלבלו כל הדרגות הללו. עליונים ירדו ותחתונים עלו, ולא היו עומדים בדרך ישר כמו שהיו. ואחר כך בלבב לשונם בשבעים לשון והתפזרו לכל צדדי העולם.

353. ממנה אחד יש ברקיע, ובו קמים כל [ד"א אותם] מפתחות של מעשי העולם, והוא קים וזמין בכל השעות ורגעי היום. והם היו יודעים בסוד החכמה, הגנוזה של הממנה הזו, והיו פותחים וסוגרים ומצליחים במעשיהם במאמר פיהם. כיון [שהסתכלו] שהתבלבל המאמר שלהם, הפל נמנע מהם.

354. ומקום מתקן מצאו באותה בקעה. צד הצדדים. וימצאו בקעה, מקום מתקן לזה [אותו] הצד הרע, שרצו הם לחזק ונמנעו. תקף [שלו] של אותו הצד היה תלוי להפרע באותה בקעה, עד שנטלה משם צבאות ומחנות, כמו שהם בנו עיר ומגדל ונתנו [הפל] כלם בידיה. ונהרגו שם.

355. אותם שלא רצו לצאת בק"ץ הימ"ן. נבחרו ונפלו בק"ץ הימ"ם, באותו מקום שנחלש הכח בתחלה בבקעה הזו. ועל זה כתוב (יחזקאל לו) והיא מלאה עצמות.

356. והתחזקה באותו הצלם שהקים נבוכדנצר. ונשבר התקף אחר כך באותם עצמות ובאותו צלם. שאותם ראשונים התקיימו וקמו על רגליהם, ואותו צלם נשבר.

דאייתי ואשליט סטרא אזורא על עולמא סטרא בישא. כמה דסטרא דקדושה לאו שלטניה בהאי עולמא אלא בעיר ומגדל. אוף הכי וזשיבי אנון למבני עיר ומגדל למשילט האי סטר בישא בעולמא:

352. ויירד יי לראות. (דף עה ע"א) נזות האי שביא דקדישא למנוזי (על) עובדיהון דבנינא דבנו. ואנון הו מוכלן בלשון קדש לגבי כל אנון דרגין קדישין והו מצליוזין. כיון דנזותת קדשה אתבלבלו כל אנון דרגין. עלאין נזותו ותתאין סליקו. ולא הו קיימין בארזו מישר כמה דהו. ולבתר בלבב לישנהון בע' לישן ואתבדרו לכל סטרי עולמא.

353. וזר מונא הוא ברקיעא וביה קיימין כל (ד"א ל"ג אנון) מפתון דעובדי עולמא. ואיהו קיימא זמין בשיעתי ורגעי דיומא. ואנון הו ידעין ברזא דזכמתא גנוא דהאי מונא. והו פתוני וסגרי ומצליוזי בעובדיהון במימרא דפומהון. כיון (דאסתכלא) דאתבלבל מימרא דלהון, כלא אתמנע מזניהו.

354. ואתר מתקן אשכוזו בהוא בקעה. סטרא דסטרי: וימצאו בקעה. אתר מתקן להאי (ד"א ל"ג ההוא) סטרא בישא דבעו אנון לאתקפא ואתמנעו. תוקפא (דיליה) דהוא סטרא הוה תליא לאתפרעא בההיא בקעה עד דנטלא תבן זילין ומשירין בגוונא דאנון דבנו קרתא ומגדלא ואתיהיבו (כלא) כלהו בידהא. ואתקטלו תבן.

355. אנון דלא בעו למיפק בק"ץ הימ"ן. אתבחרו ונפלו בק"ץ הימ"ם. בהוא אתר דאתנולש תקפא בקדמיתא בהאי בקעה. ועל דא כתיב, (יחזקאל לו) והיא מלאה עצמות.

356. ואתתקפת בהוא עולמא דאקים נבוכדנצר. ואתבר תוקפא לבתר באנון גרמין ובהוא עולמא דאנון קדמאי קיימו וקמו על רגליהון. והוא עולמא אתבר.

357. ואז ידעו כל עמי העולם שאין אלוה מבלעדי הקדוש ברוך הוא בלבדו. ועוד, שהתקדש שמו על ידי חנניה מישאל ועזריה, והכל ביום אחד. ועל זה כתוב (ישעיה כט) והקדישו את קדוש יעקב וגו'. ע"כ סתרי תורה.

358. וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל. זו אחת מעשר פעמים שירדה השכינה לארץ. וכי מה הוא לראות, ולא היה יודע מקדם לזה? אלא לראות להשיג בדיון, כמו שנאמר (שמות ה) ירא ה' עליכם וישפט.

359. את העיר ואת המגדל – כאן יש להסתכל, שהרי לא כתוב לראות את בני האדם, אלא לראות את העיר ואת המגדל. למה? אלא בשעה שמשגיח הקדוש ברוך הוא בדיון, בהתחלה משגיח בדרך שלמעלה, ואחר כך בדרך שלמטה. בהתחלה בעליונים, ואחר כך בתחתונים. ומשום שדבר זה מגיע למעלה, ההשגחה של מעלה היתה בו בהתחלה, שכתוב לראות את העיר ואת המגדל.

360. אשר בנו בני האדם. מה זה בני האדם? בני אדם הראשון שמרד ברבונו וגרם מות לעולם. אשר בנו בני האדם – בגין ודאי אמרו [גרמון] ורצו לבנות למעלה.

361. רבי שמעון פתח [ואמר], (יחזקאל מו) כה אמר ה' אלהים שער החצר הפנימית הפנה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח. בפסוק זה יש להסתכל בו, והוא סוד כמו שנאמר. יהיה סגור ששת ימי המעשה, למה? וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח וגו', למה יהיה סגור כל אותם ימים של ששת ימי המעשה?].

362. אלא אלו ימי החל ששער זה יהיה סגור שלא להשתמש החל עם הקדש. וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, שהרי אז שמוש [של הקדוש ברוך הוא] של קדש

357. וכדין ידעו כל עמין דעלמא דלית אלוה בר קודשא בריה הוא בלזודיו. ותו דאתקדש שבמיה על דא דזונגיה מישאל ועזריה וכלא בזוד יומא. ועל דא כתיב, (ישעיה כט) והקדישו את קדוש יעקב וגו', (עד כאן סתרי תורה)

358. וירד יי לראות את העיר ואת המגדל דא הוא זוד מאנון עשר זמנין דזונתא שכינתא לארעא. וכי מה הוא לראות ולא הוה ידע מקדמות דנא. אלא לראות לאשגוזא בדינא כמה דאת אמר, (שמות ה) ירא יי עליכם וישפט.

359. את העיר ואת המגדל. הכא אית לאסתכלא. דהא לא כתיב לראות את בני האדם. אלא לראות את העיר ואת המגדל. אמאי. אלא בשעתא דאשגוזא קודשא בריה הוא בדינא, בקדמיתא ישגוזא בדרגא דלעילא, ולבתר בדרגא דלתתא. בקדמיתא בעלאי ולבתר בתתאי. ובגין דהאי מלה מטא לעילא, אשגוזתא דלעילא הוה ביה בקדמיתא דכתיב לראות את העיר ואת המגדל.

360. אשר בנו בני האדם. מאי בני האדם בגין דאדם קדמאה דמרד במריה וגרם מותא לעלמא. אשר בנו בני האדם בגין דאין ודאי אמרו (גרמון) ובעו למבני לעילא.

361. רבי שמעון פתח (ואמר) (יחזקאל מו) כה אמר יי אלהים שער הנוצר הפנימית הפונה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח. האי קרא אית לאסתכלא ביה. ואיהו רזא כמה דאתמר. יהיה סגור ששת ימי המעשה. אמאי (וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח וגו'. אמאי יהיה סגור כל אנון יומין דששת ימי המעשה).

362. אלא אלן ימי זזול. דתרעא דא יהיה סגור דלא לאשתמשא זזול בקודשא. וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח. דהא כדין שמושא (דקודשא בריך

בְּקֹדֶשׁ, וְאִזּוּ מְאִירָה הַלְבָּנָה לְהַתְחַבֵּר עִם הַשָּׁמֶשׁ.

363. בֹּא רֵאָה, שְׁעַר זֶה לֹא נִפְתָּח בְּאוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה בְּאוֹתָם יָמֵי הַחֹל הָעוֹלָם הִתְחַתּוֹן נֹזֵן, וְשׁוֹלְטִים כָּל אוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל עַל הָעוֹלָם חוּץ מֵאֲשֶׁר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

364. וְאוֹתָם שְׁשׁוֹלְטִים, לֹא שׁוֹלְטִים בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׁעַר הַזֶּה סָגוּר. אֲבָל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ, כָּל עוֹבְרִים וְלֹא שׁוֹלְטִים, מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׁעַר הַזֶּה הוּא פְתוּחַ, וְהָעוֹלָם הוּא בְּחֻדוֹ וְנֹזֵן מִשָּׁם, וְלֹא נִתֵּן הָעוֹלָם לְרִשׁוֹת אַחֶרֶת.

365. וְאִם תֹּאמַר שֶׁכָּל אוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמִים הֵם שׁוֹלְטִים לְבָדָם – בֹּא תִרְאֶה, הַפּוֹנֶה קְדִים, עַד שֶׁלֹּא יָקוּמוּ לְשֹׁלֵט, הוּא מְסַתֵּכֵל תְּמִיד בְּעוֹלָם. אֲבָל לֹא נִפְתָּח לְיוֹן הָעוֹלָם מִן הַקֹּדֶשׁ פֶּרֶט לְיוֹם הַשַּׁבָּת וְיוֹם הַחֹדֶשׁ. וְכָל הַיָּמִים כָּלם נִדְבָקִים בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְנֹזְנִים מִשָּׁם. שֶׁהָיָה [אִזּוּ] בְּיוֹם הַשַּׁבָּת כָּל הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִים, וּמִנִּיחָה נִמְצְאָה לְכָל – לְעִלְיוֹנִים וְלַתְּחִתּוֹנִים. בֹּא רֵאָה, וְיִרְדּוּ ה' לְרֵאוֹת, יִרְדּוּ מִקֹּדֶשׁ לְחַל [וְצִעִיף פְּרוּשׁ] לְהַשְׁגִּיחַ בְּמָה שֶׁבָּנוּ וְקִימוּ קִיּוֹם לְעוֹרֵר עַל הָעוֹלָם לִירְאָה אוֹתָם.

366. רַבִּי יִצְחָק הָיָה יוֹשֵׁב לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹ, מֶה רָאוּ אֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ שְׁטוּת זֶה לְמַרְדּוּ בְּקוֹדֶשׁ – בְּרוּךְ-הוּא וְכָלם בְּעֵצָה אַחַת הִתְקַיְּמוּ בָּזֶה? אָמַר לוֹ, הָרִי נִתְבָּאֵר, שֶׁכְּתוּב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם. הִסְעוּ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. נִסְעוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְיִרְדּוּ לְבָבֵל. אָמַר, הָרִי בָּאֵן מְקוֹם לְהִדְבֵּק.

367. וְנִעְשָׂה לָנוּ שֵׁם וְגו', וְיִתְדַבֵּק הַסִּיעַ שְׁלִמְטָה בְּמְקוֹם הַזֶּה. מִשּׁוֹם שֶׁכְּשֶׁהָיָה בֹּא לְשׁוֹת בְּעוֹלָם, הָרִי מְקוֹם זֶה בְּנִגְדּוֹ, וּמִכָּאֵן יִהְיֶה הָעוֹלָם וְיוֹזֵן. שֶׁהָיָה לְמַעְלָה יֵשׁ דַּחֲק לְהִזְיֵן אֶת הָעוֹלָם מִמֶּנּוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֲנוּ נִעְלָה לְרַקִּיעַ וְנִעְרַף בּוֹ קָרֵב שְׁלֹא יִרְדּוּ [בּוֹ] מִבּוֹל בְּעוֹלָם בְּמִקְדָּם.

הוּא) דְּקוֹדֶשׁא בְּקוֹדֶשׁא. וְכַדִּין אֶתְנִהִיר סִיְהָרָא לְאַתְנִיבָרָא בְּשִׁמְשָׁא.

363. תָּא וְזוּי, תִּרְעָא דָּא לֹא אֶתְפַּתּוּ בְּאַנּוֹן שֵׁתָא יוֹמֵי דְּחֻזּוֹל. בְּגִין דְּהָא בְּאַנּוֹן יוֹמֵי דְּחֻזּוֹל עֲלָמָא תִּתְּנָה אֶתְנּוֹן וְשִׁלְטִין כָּל אַנּוֹן שֵׁתָא יוֹמֵי דְּחֻזּוֹל עַל עֲלָמָא בְּרִי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל.

364. וְאַנּוֹן דִּישְׁלִטִי לֹא שִׁלְטִי בְּאַרְעָא קְדִישָׁא בְּגִין דְּהַשְּׁעַר הַזֶּה אִיהוּ סָגוּר. אֲבָל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ כָּלָהוּ מִתְּעַבְרָן וְלֹא שִׁלְטִין בְּגִין דְּהַשְּׁעַר הַזֶּה אִיהוּ פְתוּחַ וְעֲלָמָא אִיהוּ בְּחֻדוֹ וְאֶתְנּוֹן מִתְּמָן וְלֹא אֶתְיָהִיב עֲלָמָא לְרִשׁוֹ אֲזוּרָא.

365. וְאִי תִימָא דְּכָל אַנּוֹן שֵׁתָא יוֹמֵי דְּחֻזּוֹל שִׁלְטִין בְּלֻחוֹדִיָּהּ. תָּא וְזוּי, הַפּוֹנֶה קְדִים. עַד לֹא יָקוּמוּן לְשִׁלְטָאָה אִיהוּ אֶסְתַּכַּל תְּדִיר בְּעֲלָמָא. אֲבָל לֹא אֶתְפַּתּוּ לְאַתְנִיבָרָא עֲלָמָא מִקוֹדֶשׁא בְּרִי בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא וּבְיוֹמָא דְּחֻדֶּשׁא. וְכָלָהוּ יוֹמֵי דְּחֻזּוֹל אֶתְדַּבְּקוּן בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא וְאֶתְנּוֹן מִתְּמָן. דְּהָא (ד"א ל"ג כַּדִּין) בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא כָּלָהוּ תִרְעִין פְּתִיחוֹן וְנִיחוֹא אֶשְׁתַּכּוּז לְכָלָא כְּעֵלָי וְתִתָּאִי. תָּא וְזוּי, וְיִרְדּוּ יְיָ לְרֵאוֹת. נִזְוִת מִקוֹדֶשׁא לְחֻזּוֹל (וּרְדִיד פְּרִישָׁא) לְאַשְׁתַּנּוּא בְּמָה דְּבָנוּ וְקִימוּ קִיּוֹמָא לְאַתְעָרָא עַל עֲלָמָא לְדְּחֻזּוֹלָא לֹון.

366. רַבִּי יִצְחָק הָיָה יְתִיב קַמִּיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לִיה מַה זָמְנוּ אֵלֶיךָ דְּעַבְדוּ שְׁטוּתָא דָּא לְמַרְדָּא בִּיה בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיָּה הוּא וְכָלָהוּ בְּעִיטָא זָוָדָא אֶתְקַיְּמוּ בְּדָא. אָמַר לִיה הָא אֶתְמַר דְּכִתְיִב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם אֶתְנַטְּלוּ מִעֵילָא לְתַתָּא. אֶתְנַטְּלוּ מֵאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל וְנִזְוִתוּ לְבָבֵל. אָמַרְוּ הָא הֵכָּא אֶתְר לְמַרְדָּבָא.

367. וְנִעְשָׂה לָנוּ שֵׁם וְגו' וְיִתְדַבֵּק סִיעָא דְּלִתְתָּא בְּאַתְר דָּא. בְּגִין דְּכֹד דִּינָא אֶתִי לְאַשְׁרָאָה בְּעֲלָמָא, הָא אֶתְר דָּא לְקַבְּלִיה. וּמִהֵכָּא אֶתְנַטְּלוּ עֲלָמָא וְיִתְנּוּ. דְּהָא לְעֵילָא דְּחֻזִּיקוּ אִיהוּ לְאַתְנִיבָרָא עֲלָמָא מִנִּיה. וְלֹא עוֹד אֲלֵא אַנּוֹן נִסְק לְרַקִּיעָא וְנִזְוִת בִּיה קְרָבָא דְּכָל יִזְוִת (בִּיה) טוֹפְנָא בְּעֲלָמָא כְּדְּבִקְדָמִיתָא:

368. ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לבלם. משום שבלם באחד, ביחוד, שבלם יעשו ויצליחו במעשיהם, יתפארו הדרגות כל אחד לצד שלו, ובגלל זה יתפארו כל אלה שלמטה. מה כתוב? ויפץ ה' אתם משם.

369. ואם תאמר, למה התבלבלה לשונם [פזר ובלבל אותם הקדוש ברוך הוא]? אלא משום שבלם מדברים בלשון הקדש, אותה לשון עשתה להם סיעה. משום שבמעשה ובדבור הפה דברים הללו תלויים להשיג פונת הלב, ובה עושים סיעה לאותו מקום שרצו להקים.

370. ועל זה התבלבלה לשונם שלא יכלו לחזק רצונם בלשון הקדש. כיון שהתחלפה לשונם, לא הצליחו במעשה, משום שהצבא של מעלה לא יודעים ולא מכירים – רק את לשון הקדש. וכשהתבלבלה לשונם, נחלש בהם ונשבר תקפם.

371. בא ראה, שהרי דבור [זה] שאומרים המתחננים בלשון הקדש, כל צבאות השמים יודעים בו ומחזיקים בו, ולשון אחרת אינם יודעים ולא מכירים בה. ועל זה, כיון שהתבלבלה לשונם של אלה, מיד – ויחדלו לבנת העיר, שהרי נשבר בהם ולא יכלו לעשות דבר ברצון שלהם.

372. (דניאל ב) שיהיה שמו [שם האלוה] של הקב"ה מברך מהעולם ועד העולם, שהחכמה והגבורה שלו היא. שהרי משום [זה] שהוריד הקדוש ברוך הוא סודות החכמה לעולם, התקלקלו בה בני אדם ורצו להתגרות בו.

373. נתן חכמה עליונה לאדם הראשון. ובאותה חכמה שהתגלתה לו, ידע דרגות ונדבק ביצר הרע, עד שהסתלקו ממנו מעינות החכמה, ואחר כך שב לפני רבונו והתגלו לו מהם, ולא כמו מקדם. אחר כך

368. ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לבלם. בגין דכלהו כוודא, בייחודא דכלהון יעבדון ויעלוון בעובדיהו. יתבדרון דרגין כל זור לסטריה. ובגין כך יתבדרון כל הגי דלתתא. מה כתיב ויפץ ה' אותם משם.

369. ואי תיבא לישנהון אמאי אתבלבל (אתבדר ובלבל לון קודשא בריך הוא). אלא בגין דכלהון מוכלין בלשון הקדש. והוא לישנא קא עביר לון סיעה. בגין דבעובדא ובמכלא דפומא תליין מלין אלון לאדבקה כונה דלכא. ובדא עבדי סיעה ליהוא אתר דבעי לאקמא.

370. ועל דא אתבלבל לישנהון דלא יכילו לאתתקפא רעותהון בלשון הקדש. כיון דאתנוסף לישנהון לא אצלזו בעובדא (כט א בס"ת) בגין דזיילא דלעילא לא ידעי ולא אשתמודעי בר בלשון הקדש. וכד אתבלבל לישנא דלהון אתנוסף זייליהון ואתבר תוקפא דלהון.

371. תא זוזי, דהא מלה (דא) דאמרי תתאי בלשון הקדש, כלהו זיילי שמיא ידעי ביה ואתתקפי ביה. ולישן אוזרא לא ידעין ולא אשתמודעי ביה. ועל דא אלון כיון דאתבלבל לישנא דלהון, מיד ויזדלו לבנות העיר. דהא אתבר זייליהו ולא יכילו למעבד מדי ברעותא דלהון.

372. (דניאל ב) להוי שמיא (די אלהא) (דקודשא בריך הוא) מברך מן עלמא ועד עלמא, די זוכמתא וגבורתא די להיא. דהא בגין (דא) דאנוזית קודשא בריך הוא רזי דזוכמתא לעלמא, אתקלקלו ביה בני גינא ובעו לאתגרא ביה.

373. יתב זוכמתא עלאה לאדם הראשון, ובההיא זוכמה דאתגלי ליה ידע דרגין, ואתדבק ביצר הרע, עד דאסתלקו מניה מבויעי דזוכמתא. ולבתר תב קמי מאריה, ואתגליין ליה מנייהו ולא כקדמיתא. לבתר

באותו הספר שלו ידע חכמות. אחר כך באו בני אדם והרגיו לפניו.

374. נתן חכמה לנח ועבד בה את הקדוש ברוך הוא, ואחר כך מה כתוב? וישת מן היין וישכר ויתגל, כמו שנתבאר. נתן חכמה לאברהם ועבד בה את הקדוש ברוך הוא, אחר כך יצא ממנו ישמעאל שהרגיו לפני הקדוש ברוך הוא. וכן יצחק יצא ממנו עשו. יעקב לקח שתי אחיות.

375. נתן חכמה למשה, מה כתוב בו? (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. ולא היה כמשה שמש נאמן בכל הדרגות, ולא סטה לבו בתשוקת אחד מהם, אלא עמד באמונה עליונה בראוי.

376. נתן חכמה עליונה לשלמה המלך, אחר כך מה כתוב בו? (משלי א) משלי שלמה, (שם ל) המשא נאם הגבר לאיתאיל לאיתאיל ואכל. אמר שלמה, אתי אל, והחכמה שלו היא. ואכל – ואני יכול לעשות רצוני. אחר כך (מלכים א יח) ויקם ה' שטן לשלמה וגו'.

377. בא ראה, משום קצת חכמה שמצאו אלה מאותה חכמת הראשונים, התגרו בקדוש-ברוך-הוא, ובנו מגדל ועשו כל מה שעשו, עד שהתפזרו מעל פני הארץ, ולא נשארה בהם חכמה לעשות דבר.

378. אבל לעתיד לבא הקדוש ברוך הוא יעורר חכמה בעולם ויעבדו אותו בה. זהו שכתוב (יחזקאל לו) ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי. לא פראשונים שהשחיתו בה את העולם, אלא – ועשיתי את אשר בחקי תלכו ומשפט תשמרו ועשיתם.

379. רבי יוסי ורבי חייא היו הולכים בדרך. אמר לו רבי יוסי לרבי חייא, נפתח בתורה ונאמר דבר. פתח רבי יוסי ואמר, (דברים כג) כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. כי ה' אלהיך מתהלך? מהלך היה

בהוא ספרא דיליה ידע זכמאן. ולכתר אתו בגי נשא וארגיו קמיה.

374. יהב זכמתא לגזו ופלזו בה לקודשא בריה הוא, לכתר מה כתיב וישת מן היין וישכר ויתגל כמה דאתמר. יהב זכמתא לאברהם ופלזו בה לקודשא בריה הוא. לכתר נפק מניה ישמעאל דארגיו קמי קודשא בריה הוא. וכן יצחק נפק מניה עשו. יעקב תרין אצותן.

375. יהב זכמתא למשה מה כתיב ביה (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. ולא הוה כמשה שמש מזהימן בכלהו דרגין ולא סטא לביה בתיאובתא דזוד מניהו. אלא קאים במהימנותא עלאה כדקא יאות.

376. יהב זכמתא עלאה לשלמה מלכא. לכתר מה כתיב ביה (משלי א) משלי שלמה (משלי ל) המשא נאם הגבר לאיתאיל לאיתאיל ואכל. אמר שלמה אתי אל וזכמתא דיליה הוא. ואוכל ואיכול למעבד רעותי. לכתר (מלכים א יח) ויקם ה' שטן לשלמה וגו'.

377. תא זוזי, בגין זעירו דזכמתא דאשכוזו אלן מההוא זכמתא דקדמאי, אתגרו ביה בקודשא בריה הוא, ובנו מגדל ועבדו כל מה דעבדו. עד דאתפזרו מאפסי ארעא ולא אשתאר בהו זכמתא למעבד מידי.

378. אבל לזמנא דאתי קודשא בריה הוא יתער זכמתא בעלמא ויפלזון ליה בה הדא הוא דכתיב, (יחזקאל לו) ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי. לאו כקדמאי דזובילו ביה עלמא. אלא ועשיתי את אשר בזוקי תלכו ואת משפטי תשמרו ועשיתם.

379. רבי יוסי ורבי זוייא הוו אזלי בארזא. אמר ליה רבי יוסי לרבי זוייא נפתוז באורייתא ונימא מלה. פתוז רבי יוסי ואמר (דברים כג) כי יי אלהיך מתהלך בקרב מוונף להצילך ולתת איביך לפניך והיה מוונף קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. כי יי אלהיך מתהלך, מהלך מבעי ליה. אלא כמא דאת

צריך להיות! אלא כמו שנאמר (בראשית ג) מתהלך בגן עדות היום. והוא אילן שאכל ממנו אדם הראשון. מתהלך – נקבה. מהלך – זכר.

380. והוא שהלך לפני ישראל כשהיו הולכים במדבר, שבתוב (שמות יג) וה' הלך לפניו יומם וגו'. והוא שהלך לפני האדם כשהולך בדרך, שבתוב (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. והוא שהולך לפני האדם בשעה שהוא זוכה. ולמה? להציל ולתת איבוד לפניו, להציל אדם בדרך ולא ישלט בו אחר.

381. ולכן צריך אדם להשמר מחטאיו ולטהר את עצמו. מה טהרה זו? שבתוב (דברים כג) והיה מחניף קדוש. מה זה קדוש? קדושים היה צריך להיות! אלא מחניף קדוש – אלו איברי הגוף שהגוף מתחבר ונתקן בהם. ולכן והיה מחניף קדוש. ולא יראה בך ערות דבר.

382. מה זה ערות דבר? זה דבר [ערוה] עריות, שזה הוא דבר שהקדוש ברוך הוא מואס בו יותר מהכל. כיון שאמר ולא יראה בך ערות, למה דבר? אלא רשעי העולם הללו שגועלים ומטמאים את עצמם בדבורם שיוצא מפיהם, והוא ערות דבר.

383. וכל כך למה? משום שהוא הולך לפניו. ואם אתה עושה כך, מיד – ושב מאחריך. שלא ילך עמך וישוב מאחריך. ואנו הרינו הולכים לפניו בדרך, נתעסק בדברי תורה, שהרי התורה מתעשרת על ראשו של אדם והשכינה לא זזה ממנו.

384. פתח רבי חייא ואמר, ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לבלם וגו' בא ראה מה פתוב, ויהי בנסעם מקדם. מה זה מקדם? מקדמונו של עולם. וימצאו? ויראו צריך היה להיות מה זה וימצאו? אלא מציאה מצאו שם מסודי התכמה מהקדמונים שהתנערה שם מבני המבול, ובה התעסקו לעשות באותו מעשה שעשו לסרב לקדוש-ברוך-הוא, והיו אומרים בפה ועושים מעשה.

אמר (בראשית ג) מתהלך בגן עדות היום. והוא אילן שאכל ממנו אדם הראשון. מתהלך נקבה מהלך דבר.

380. והוא הוא דאזיל קמיהו דישאל כד הו אולי במדברא דכתיב (שמות יג) וי' הולך לפניו יומם וגו'. הוא דאזיל קמיה דבר נש כד אזיל בארזא. דכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו וישם לדרך פעמיו. והוא הוא דאזיל קמיה דבר נש בשעתא דאיהו זכי. ולמה. להציל ולתת איבוד לפניו. לאשתובא בר נש בארזא ולא ישלטו ביה אוזרא.

381. ובגין כך לבעי ליה לבר נש לאסתמרא מזוובי ולדכאה לגרמיה. מאי דכיו דא. דכתיב, (דברים כג) והיה מונף קדוש. מאי קדוש, קדושים מבעי ליה. אלא מונף קדוש אפין שייפי גופא דגופא אתוובא ואתתקן בהו. ובגין כך והיה מונף קדוש. ולא יראה בך ערות דבר.

382. מאי ערות דבר. דא מלתא (ערייתא) דעריין. דא הוא מלה דקודשא בריך הוא מאיס בה יתיר מכלא. כיון דאמר ולא יראה בך ערות, אמאי דבר. אלא הני זוייבי עלמא דגעלי ומסאבי גרמיהו במלה דלהון דנפקי מפוביהו והא איהו ערות דבר.

383. וכל כך למה. בגין דאיהו אזיל קמיה. ואי את עביר כדין, מיד ושב מאחריך, דלא יזיל בהך וייתוב מאחריך. ואנן הא אזלינן קמיה בארזא נתעסק במלי דאורייתא. דהא אורייתא אתעטרא על רישיה דבר נש ושיכינתא לא אעדיאת מיניה.

384. פתחו רבי זוייא ואמר ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לבלם וגו' תא זויי, מה כתיב ויהי בנסעם מקדם. מאי מקדם. מקדמונו של עולם. וימצאו. ויראו מבעי ליה מאי וימצאו. אלא מציאה אשכחו תמן ברוי דזוכמתא מקדמאי דאתנער תמן מן בני טופא, ובה אשתדלו למעבד בההיא עבדתא דעבדו לסרבא

בֵּית בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא אֲמַרִי בְּפוּמָא וְעִבְדִּי
עֲבִידְתָּא.

385. רָאָה מַה בְּתוּב, הֵן עִם אֶחָד וְשִׁפָּה
אֶחָת לְכֻלָּם. מִשּׁוּם שֶׁהֵם בָּלֵב אֶחָד וּבְרָצוֹן
אֶחָד וּמִדְּבָרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְעַתָּה לֹא
יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת, וְאִין מִי
שִׁימְנַע מִעֲשִׂיהֶם. אֲבָל מַה אַעֲשֶׂה? אֲבָל לִבִּי
לֵהֶם הִדְרָגוֹת שֶׁל מַעֲלָה וְלִשְׁוֹנָם שְׁלִמְטָה,
וְאִזּוּ נִמְנַע מִעֲשֵׂה שְׁלֵהֶם.

386. וּמַה מִּשּׁוּם שֶׁהִיוּ בְּרָצוֹן וְלֵב אֶחָד
וּמִדְּבָרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּתוּב לֹא יִבְצֵר מֵהֶם
כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת, וְדִין שְׁלִמְעָלָה לֹא
יָכֹל לִשְׁלֹט בָּהֶם – אֲנִי אוֹ הַחֲבֵרִים
שִׁמְתַּעֲסָקִים בְּתוּרָה, וְאֲנִי בָּלֵב אֶחָד וּבְרָצוֹן
אֶחָד, עַל אֶחָת בְּמַה וּבְכֻמָּה.

387. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִכָּאן שְׁלֹאוֹתָם בְּעָלִי
הַמַּחֲלָקֶת אֵין לָהֶם קִיּוּם. שֶׁהָרִי בְּכָל פַּעַם
שֶׁהִלְלוּ בְּנֵי הָעוֹלָם אֱלֹהִים עִם אֱלֹהִים בְּרָצוֹן אֶחָד
וְלֵב אֶחָד – אֵף עַל גִּב שְׁמוּרָדִים בְּקָדוֹשׁ –
בְּרוּךְ-הוּא, לֹא שׁוֹלֵט בָּהֶם הַדִּין שְׁלִמְעָלָה.
כִּיּוֹן שֶׁנִּחְלָקוּ, מִיָּד – וַיִּפֹּץ אֹתָם ה' מִשָּׁם וְגו'.

388. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, נִשְׁמַע שֶׁהִכָּל בְּדַבּוּר
הַפָּה תְּלוּי, שֶׁהָרִי כִּיּוֹן שֶׁהִתְבַּלְבֵּלוּ, מִיָּד וַיִּפֹּץ
ה' אֹתָם מִשָּׁם. אֲבָל לַעֲתִיד לָבֹא מַה
בְּתוּב? (צַפְנִיָּה ג) כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה
בְּרוּרָה לִקְרֹא כָּל־שֵׁם ה' לַעֲבֹדוֹ שְׁכֵם
אֶחָד, וּבְתוּב (זְכַרְיָה יד) וְהָיָה ה' לְמִלְחָה עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.
בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

385. וְזִמִּי מַה כְּתִיב הֵן עִם אֶחָד וְשִׁפָּה אֶחָת לְכֻלָּם.
בְּגִין דְּאֲנִין בְּלִבָּא זוּד וּרְעוּתָא זוּד וּבְמִמְלָכִי בְּלִשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. וְעַתָּה לֹא יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת.
וְלִית מֵאן דִּימְנַע עוֹבְדָא דְלִהוֹן. אֲבָל מֵאִי אֲעִבִיד,
אֲבָל לִבִּי לֹון דְּרָגִין דְּלַעֲיָלָא, וְלִישׁוֹן דְּלִהוֹן לְתַתָּא. וְכַדִּין
אֲתִמְנַע עוֹבְדָא דְלִהוֹן.

386. וּבַמָּה בְּגִין דִּהְיוּ בְּרְעוּתָא וְלִבָּא זוּד וּבְמִמְלָכִי בְּלִשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ כְּתִיב לֹא יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת,
וְדִינָא דְלַעֲיָלָא לֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה בָּהֶן. אֲנִין אוֹ
זוּבְרִיָּא דִּמְתַּעֲסָקִין בְּאוּרִיָּתָא, וְאֲנִין בְּלִבָּא זוּד
וּרְעוּתָא זוּד, עַל אֶחָת בְּמַה וּבְכֻמָּה.

387. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִכָּאן לְאֲנִין מֵאִרִי דְּמוֹזְלוּקָתָא לִית
לֹון קִיּוּמָא. דִּהָא כָּל זְמַנָּא (דְּאִלִּין) דְּבִגִּי עֲלֻמָּא אֵלִין עִם
אֵלִין בְּרְעוּתָא זוּדָא וְלִבָּא זוּד, אֵף עַל גִּב דְּמִרְדִּי בֵּית
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא שְׁלִטָא בָּהֶן דִּינָא דְלַעֲיָלָא.
כִּיּוֹן דִּאֲתַפְּלְגוּ מִיָּד וַיִּפֹּץ יי אֹתָם מִשָּׁם וְגו'.

388. אָמַר רַבִּי זוּרִיא אֲשֶׁתִּמְנַע דְּכֻלָּא בְּמִלָּה דְּפוּמָא
תְּלִיָּא. דִּהָא כִּיּוֹן דִּאֲתַפְּלְגַל מִיָּד וַיִּפֹּץ יי אֹתָם מִשָּׁם.
אֲבָל בְּזְמַנָּא דְּאִתִּי מַה כְּתִיב, (צַפְנִיָּה ג) כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּךְ אֶל
עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לִקְרֹא כָּל־שֵׁם בְּשֵׁם יי וְלַעֲבֹדוֹ שְׁכֵם
אֶחָד וּכְתִיב, (זְכַרְיָה יד) וְהָיָה יי לְמִלְחָה עַל כָּל הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן:

בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יְמִלְחָה יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

